

RAPORT

O STANIE MIASTA

**MIASTO
ŁOWICZ**

MAJ 2024

I. WSTĘP

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta co roku do 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej **Raport o Stanie Miasta**. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady miasta i budżetu obywatelskiego. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Łowicza do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu miejskiego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości miasta.

Kadrę kierowniczą urzędu Miejskiego w Łowiczu reprezentują:

- Burmistrz Miasta Łowicza,
- Zastępca Burmistrza Miasta Łowicza,
- Sekretarz Miasta,
- Skarbnik Miasta,
- Naczelnicy wydziałów

W strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Łowiczu funkcjonują:

- Wydział Finansowy,
- Wydział Organizacyjny,
- Wydział Spraw Komunalnych,
- Wydział Spraw Lokalowych i Działalności Gospodarczej,
- Wydział Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa,
- Wydział Kultury, Sportu i Turystyki,
- Wydział Spraw Obywatelskich,
- Wydział Spraw Społecznych (do 31 lipca 2023 r.)
- Urząd Stanu Cywilnego,
- Biuro Rady Miejskiej,
- Zespół Radców Prawnych,
- Wydział Inwestycji i Remontów,
- Zespół do Spraw Informatyki,
- Stanowisko do Spraw Zarządzania Kryzysowego,
- Audytor Wewnętrzny,
- Inspektor Ochrony Danych,
- Wydział do Spraw Pozyskiwania Środków Zewnętrznych,
- Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości,
- Samodzielne stanowisko ds. obsługi i redakcji stron internetowych Urzędu Miejskiego w Łowiczu,
- Samodzielnie stanowisko - Główny Specjalista ds. profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- Referat Pion Ochrony Kancelaria Niejawna.

Jednostki organizacyjne miasta:

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu,
- Zakład Usług Komunalnych w Łowiczu,
- Miejski Zakład Komunikacji w Łowiczu,
- Miejska Biblioteka im. A.K. Cebrowskiego w Łowiczu,
- Łowicki Ośrodek Kultury w Łowiczu,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łowiczu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Łowiczu,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. kard. Karola Wojtyły w Łowiczu,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marii Konopnickiej w Łowiczu,
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Pawła II z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu,
- Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu,
- Żłobek Miejski w Łowiczu,
- Przedszkole nr 1 „Stokrotka” w Łowiczu,
- Przedszkole nr 2 „Pod tęczą” w Łowiczu,
- Przedszkole nr 3 „Pszczółka Maja” w Łowiczu,
- Przedszkole nr 4 „Słoneczko” w Łowiczu,
- Przedszkole nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia” w Łowiczu,
- Przedszkole nr 7 „Wiosenka” w Łowiczu,
- Przedszkole Integracyjne nr 6 „Pod Świerkami”,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Samorządowa Szkoła Muzyczna I stopnia,
- Zakład Utrzymania Miasta sp. z o. o. w Łowiczu.

Miasto Łowicz ma udziały w trzech spółkach:

- Zakład Utrzymania Miasta w Łowiczu sp. z o. o. – 100 % udziałów Miasta,
- Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu sp. z o. o. – 49 % udziałów Miasta,
- MDR Łowicz Sp. z oo. Warszawa – 8,91 % udziałów Miasta.

W mieście funkcjonuje 10 osiedli będących jednostkami pomocniczymi Miasta, są to:

Osiedle "Korabka", Osiedle "Stare Miasto", Osiedle "Zatorze", Osiedle "Stefana Starzyńskiego", Osiedle "Nowe Miasto", Osiedle "Przedmieście", Osiedle "Kostka", Osiedle "Bratkowice", Osiedle "Górki", Osiedle "Henryka Dąbrowskiego".

Zadaniem wybranych zarządów osiedli jest reprezentowanie interesów i w miarę możliwości zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Działalność ta finansowana jest z budżetu Miasta. Za jej właściwy przebieg odpowiadają przewodniczący. Ich praca, jak również praca całego zarządu, ma charakter społeczny. W listopadzie i grudniu 2023 roku odbyły się wybory do Zarządów Osiedli, wybrano nowych członków zarządów na okres kadencji 2023-2027.

Miasto Łowicz współpracuje ze stowarzyszeniami i różnymi podmiotami na wielu płaszczyznach. Podejmowane działania są wspierane przez miasto i adresowane są do różnych grup społecznych. Służą rozwiązaniu wielu problemów, m.in. związanych z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży, zadań związanych z profilaktyką uzależnień, wykluczeniem społecznym, wsparcia osób starszych oraz organizacji imprez społeczno-kulturalnych i sportowych.

Wszelkie działania nakierowane są w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia im przyjaznej i otwartej przestrzeni, sprzyjającej podejmowaniu działań odpowiadających na faktyczne potrzeby społeczności lokalnej. Dzięki wsparciu miasta, liczne grupy beneficjentów mogą realizować swoje pasje, rozwijać zainteresowania, brać czynny udział w wielu, ciekawych inicjatywach.

II. INFORMACJE OGÓLNE

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Łowicz leży w północno-wschodniej części województwa łódzkiego na trasie linii kolejowej Warszawa – Łódź – Śląsk, która przecina je z kierunku północnowschodniego na południowo-zachodni i dzieli miasto na dwie części. Miasto, razem z gminami: Kiernozia, Chaśno, Kocierzew Południowy, Nieborów, Łyszkowice, Domaniewice, Bielawy, Zduny, Łowicz należy do powiatu łowickiego. Łowicz pełni liczne funkcje ponadlokalne. Zarówno instytucje sprawujące funkcję administracji samorządowej szczebla powiatowego oraz administracji zespolonej dla obszaru powiatu, jak i obiekty o funkcjach użyteczności publicznej (w szczególności służby zdrowia, szkolnictwa ponadpodstawowego, kultury, sportu, turystyki i wypoczynku, bankowości, handlu i bezpieczeństwa publicznego) są zlokalizowane w Łowiczu. Znakomite położenie, duża aktywność samorządów, bliskość dużych i zasobnych rynków zbytu, korzystny klimat dla biznesu – wszystko to stanowi o atrakcyjności Ziemi Łowickiej i Łowicza.

2.2 DEMOGRAFIA

Liczba mieszkańców miasta Łowicza, zameldowanych na pobyt stały, według stanu na 29.12.2023 r. – 25 863

Kobiety - 13 851

Mężczyźni – 12 012

2.3 DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH W 2023 ROKU

Ewidencja ludności:

- zameldowano 183 osób, w tym 1 cudzoziemca (Ukraina), przyjęto 165 zgłoszeń na wymeldowanie i 140 zgłoszeń na zmianę adresu na terenie Miasta Łowicza (pobyt stały),
- załatwiono 291 sprawy dot. pobytów czasowych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy), w tym zameldowano 126 cudzoziemców na pobyt czasowy z następujących krajów:
  - Ukraina – 86 osoby,
  - Indie – 12 osób
  - Filipiny – 2 osoby
  - Maroko – 6 osób
  - Armenia – 1 osoba
  - Gruzja – 4 osoby
  - Kuba- 4 osoby

  - Mołdawia – 1 osoba
  - Białoruś – 4 osoby
  - Wietnam – 1 osoba
  - Japonia- 2 osoby

- Włochy- 3 osoby
- Irak- 1 osoba
- Uzbekistan- 1 osoba
- przeprowadzono 16 postępowań w sprawach o wymeldowanie,
- wydano 241 zaświadczeń w sprawach z zakresu ewidencji ludności,
- w zakresie danych osobowych załatwiono 476 spraw odnośnie udostępnień danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL oraz wydano 9 decyzji o odmowie udostępnienia danych jednostkowych,
- wystąpiono do ministerstwa właściwego do spraw informatyzacji o nadanie nr PESEL w 99 przypadkach,
- sporządzono 68 wykazów dzieci dla szkół,
- zastrzeżono i cofnięto zastrzeżenie numer PESEL w 111 przypadkach.

Dowody osobiste:

- przyjęto i wprowadzono oraz przekazano do CPD 2245 wnioski o wydanie/wymianę dowodu osobistego, przyjęto 267 formularzy o uszkodzeniu i utracie dowodu osobistego,
- przyjęto 37 wniosków o wydanie/wymianę dowodu osobistego w procesie mobilnym, w tym przyjęto 24 wnioski w Zakładzie Karnym w Łowiczu,
- zarchiwizowano 1540 kopert dowodowych,
- załatwiono 2124 sprawy związane z odbiorem dowodu osobistego i wprowadzeniem numerów PIN do warstwy elektronicznej dowodu,
- unieważniono w Systemie RDO 203 dowody osobiste,
- nadano 279 statusów UKR dla uchodźców z Ukrainy.

W zakresie organizacji wyborów:

- sporządzono 4 kwartalne meldunki wyborcze dot. stanu rejestru wyborców,
- wydano 6 decyzji o usunięciu wyborcy w stałym obwodzie głosowania,
- przed wyborami parlamentarnymi weryfikowano wyborców w Centralnym Rejestrze Wyborców,
- wydano 283 zaświadczenia o prawie do głosowania.

W zakresie spraw obronnych:

- przeprowadzono 13 postępowań w sprawach świadczeń na rzecz obrony,
- sporządzono oraz na bieżąco aktualizowano plany oraz rejestry świadczeń osobistych i rzeczowych,
- sporządzono rejestry mężczyzn i kobiet ur. w 2004 r. objętych rejestracją,
- sporządzono i wysłano do właściwych urzędów gmin 13 zawiadomień o wpisaniu do rejestru,
- sporządzono listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej z rocznika 2004 oraz starszych i przekazano do Powiatowej Komisji Lekarskiej za pośrednictwem Starostwa Powiatowego w Łowiczu oraz przygotowano i wysłano 137 wezwań do kwalifikacji wojskowej,
- wystąpiono do Ministerstwa Sprawiedliwości z zapytaniem o udzielenie informacji o osobie - w odniesieniu do 26 osób podlegających kwalifikacji wojskowej,
- sporządzono sprawozdanie z wyników stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej oraz informację o przyczynach niestawiennictwa, które przekazano Powiatowej Komisji Lekarskiej oraz wysłano do Wojskowego Centrum Rekrutacji w Skierniewicach,

- sporządzono zestawienia świadczeń rzeczowych i osobistych, które przesłano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi,
- wysłano do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi informację z wykorzystania środków finansowych na akcję kurierską.

W zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego

- przekazano 75.000 zł na służby ponadnormatywne (patrole piesze i rowerowe), odbyły się 274 służby patrolowe, podczas których policjanci skontrolowali 525 miejsc zagrożonych i miejsc gromadzenia się nieletnich, wylegitymowano 532 osoby, dokonano 191 kontroli pojazdów, 164 razy kontrolowano parking na Starorzeczu (za budynkami UM), nałożono 72 mandaty karne, dokonano 248 interwencji publicznych i 37 domowych; służby odbywały się w okresie 1 maja – 17 grudnia 2023 roku, z kwoty 56.250 zł na patrole piesze wykorzystano kwotę 53.516 zł, zaś z kwoty 18.750 zł na patrole rowerowe wykorzystano kwotę 3.358 zł. Niewykorzystaną kwotę 18.126 zł Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu zwróciła na konto Urzędu Miejskiego w Łowiczu,
- w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego Policja na bieżąco jest zawiadamiana przez UM w Łowiczu o każdym piśmie, w którym mieszkańcy informują o niepokojącym ich zjawisku.

2.4 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU STANU CYWILNEGO W 2023 ROKU

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, zakres rzeczowy (rodzaj sporządzonych dokumentów, przyjętych oświadczeń, wykonanych czynności).

1. Liczba sporządzonych aktów urodzenia ogółem – 391:
  - w tym liczba sporządzonych aktów urodzenia w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu) – 26.
2. Liczba sporządzonych aktów małżeństwa ogółem – 133:
  - w tym liczba małżeństw konkordatowych – 78,
  - w tym liczba małżeństw cywilnych – 46,
  - w tym liczba aktów małżeństwa sporządzonych w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu) – 9.
3. Liczba sporządzonych w rejestrze USC Łowicz aktów zgonu ogółem – 514,
  - w tym liczba sporządzonych aktów zgonu w trybie szczególnym (transkrypcja zagranicznego aktu) – 3.
4. Liczba zaświadczeń wydanych do małżeństw konkordatowych – 68.
5. Liczba wydanych zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą – 0.
6. Liczba wydanych zaświadczeń o stanie cywilnym – 13.
7. Liczba małżeństw, którym został wręczony Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie – 26.
8. Liczba wydanych decyzji administracyjnych w sprawie zmiany imion i nazwisk – 14.
9. Liczba wydanych odpisów z aktów stanu cywilnego – 4 693.
10. Liczba migracji (przeniesienie aktu z księgi papierowej) aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego - 3 037.
11. Liczba przypisków zamieszczonych przy akcie – 2 353.
12. Liczba wzmianek dołączanych do aktów – 420.
13. Usuwanie niezgodności w bazie PESEL- 2 441

14. Realizacja wniosków składanych w Biurze Podawczym – 1 735

W Urzędzie Stanu Cywilnego przy ul. Podrzecznej 20 rejestracja zdarzeń bieżących odbywała się przez cały czas w godzinach urzędowania biura.

W urzędzie stanu cywilnego wydaje się i sporządza akty i dokumenty wieczyste dotyczące podstawowych praw człowieka: stwierdzające imię i nazwisko, stosunki pokrewieństwa. Akty urodzenia są przechowywane w USC 100 lat, natomiast akty małżeństwa i zgonu 80 lat.

Z każdego dokumentu wydanego przez urząd stanu cywilnego wynikają dla obywatela określone skutki i stosunki prawne: jego stan cywilny, prawo osobowe, rodzinne i spadkowe, obowiązki, uprawnienia. Dla sądów, prokuratury, policji, ZUS i innych instytucji dokument z urzędu stanu cywilnego to podstawowy i bezwzględny dowód istnienia tych praw i obowiązków. Na dokumentacji powstałej w urzędach stanu cywilnego opiera się statystyka demograficzna GUS i jego opracowania. Dokumentacja jest również podstawą do wydawania dowodów osobistych, zapisów ewidencji ludności i elektronicznego systemu ludności PESEL, wykorzystywanego jako źródło danych i planowania polityki gospodarczej i socjalnej.

Odpis aktu stanu cywilnego: urodzenia, małżeństwa, zgonu można uzyskać w formie papierowej lub elektronicznej z innego urzędu, tzn. jeśli akt sporządzany w USC Łódź, to można pobrać taki akt w USC Łowicz. Za niektóre trzeba zapłacić, inne są bezpłatne. Konieczne jest złożenie wniosku, ale formę każdy może wybrać dogodną dla siebie. O odpis aktu stanu cywilnego może wnioskować każda osoba, której akt dotyczy, ale również jej najbliżsi i określone instytucje.

2.5 BEZROBOCIE

Na koniec grudnia 2023 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łowiczu wynosiła 1217 osób. W porównaniu do końca roku 2022 nastąpił spadek o 142 osoby.

Stopa bezrobocia w powiecie łowickim na koniec 2023 r. wynosiła 4,6 % (przy 5,4 % w województwie łódzkim oraz 5,1 % w kraju). Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Urzędzie zarejestrowanych było **151** osób bezrobotnych z prawem do zasiłku. W porównaniu do 31 grudnia 2022 r. nastąpił spadek o **38** osób w grupie pobierających zasiłek. Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku stanowi **12,41 %** w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Tabela nr 1. | Analiza liczby bezrobotnych w okresie 2020-2023

Rok	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym:			
		Kobiety	%	Z prawem do zasiłku	%
2020	1815	861	47,44	272	14,99
2021	1449	699	48,24	163	11,25
2022	1359	641	47,17	189	13,91
2023	1217	570	46,84	151	12,41

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu (stan na 31.12.2023 r.)

Na wsi mieszka ok. 40 % ludności Polski, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowią ok. 45 %. W powiecie łowickim mieszkańcy wsi stanowią ok. 60 % ludności, a wśród bezrobotnych na koniec 2023 r. stanowili 55,88 %. W porównaniu do końca 2022 roku udział osób zamieszkujących tereny wiejskie wśród osób bezrobotnych zwiększył się o 1,48 %.

Najwyższy odpływ osób bezrobotnych odnotowano w miesiącach: styczeń, luty, czerwiec, grudzień 2023 r.

Tabela nr 2. | Struktura bezrobotnych według wieku.

Wiek osób bezrobotnych w latach	Liczba	% ogółem
18 – 24	164	13,5
25 – 34	248	20,4
35 – 44	293	24,1
45 – 54	273	22,4
55 – 59	139	11,4
60 i powyżej	100	8,2

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu

Rozpatrując bezrobotnych według kryterium wieku zauważymy, że największą grupę stanowią osoby w wieku 35-44 lata (24,1 % wszystkich bezrobotnych) oraz w wieku 45-52 lata (22,4 % ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych osoby młode w wieku od 18 lat do 34 roku życia i stanowią 33,9 % ogółu zarejestrowanych.

Tabela nr 3. | Struktura bezrobotnych wg wieku w latach 2020-2023.

Lp.	Wiek	2023	%	2022	%	2021	%	2020	%
1.	18-24	164	13,5	159	11,7	188	12,9	260	14,3
2.	25-34	248	20,4	302	22,2	320	22,1	427	23,5
3.	35-44	293	24,1	338	24,9	329	22,7	394	21,7
4.	45-54	273	22,4	284	20,9	291	20,1	332	18,3
5.	55-59	139	11,4	170	12,5	201	13,9	248	13,7
6.	60 i	100	1	106	7,8	120	8,3	154	8,5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu

Analiza struktury osób bezrobotnych według wieku wskazuje, że największy procentowy wzrost w strukturze bezrobotnych w porównaniu do 2022 roku nastąpił w grupie wiekowej 18-24 lata – wzrost o 1,8 %. Natomiast największy procentowy spadek osób bezrobotnych nastąpił w grupie wiekowej 25-34 lat- spadek o 1,8%.

Tabela nr 4. | Struktura bezrobotnych według wykształcenia.

Wykształcenie	Liczba	% ogółem
Wyższe	161	13,2
Średnie zawodowe i policealne	322	26,5

Średnie ogólnokształcące	143	11,8
Zasadnicze zawodowe	335	27,5
Gimnazjalne i poniżej	256	21,0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu (stan na 31.12.2023 r.)

W powiecie łowickim w strukturze bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowią 27,5 % ogółu zarejestrowanych oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym - 26,5 % wszystkich bezrobotnych. Bezrobotni o niskim poziomie wykształcenia: z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym to 591 osób, co stanowi 48,6 % wszystkich zarejestrowanych.

Tabela nr 5. | Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych w PUP.

Kategoria osób	2022 r.		2023 r.	
	Liczba osób	% ogółu bezrobotnych	Liczba osób	% ogółu bezrobotnych
Bezrobotni zamieszkali na wsi	739	54,4	680	55,8
Bezrobotne kobiety	641	47,2	570	46,8
Bezrobotni z prawem do zasiłku	189	13,9	151	12,4
Bezrobotni do 25 roku życia	159	11,7	164	13,5
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	407	29,9	372	30,6
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	466	34,3	441	36,2
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	245	18,0	237	19,5
Bezrobotni bez wykształcenia średniego	704	51,8	591	48,6
Długotrwale bezrobotni	696	51,2	605	49,7
Kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	156	11,5	128	10,5
Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	64	4,7	61	5,0
Bezrobotni niepełnosprawni	101	7,4	94	7,7

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu (stan na 31.12.2023 r.)

Długie pozostawanie bez pracy powoduje wśród osób bezrobotnych spadek mobilności zawodowej, trudności w dostosowaniu się do potrzeb zmieniających się na rynku pracy, brak motywacji do ponownego podjęcia pracy i wiary w poprawę swojej sytuacji. W porównaniu do końca 2022 r. na dzień 31 grudnia 2023 r. nastąpił wzrost procentowy o 1,4 % osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi, a także wzrost o 1,9 % w grupie osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, osób bezrobotnych do 25 roku życia – o 1,8 %, osób bez doświadczenia zawodowego – o 1,5 %, osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia – o 0,7 %, bezrobotnych,

którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia – o 0,3 %, bezrobotnych osób niepełnosprawnych – o 0,3 %.

III. BUDŻET I INWESTYCJE

3.1 INFORMACJE BUDŻETOWE

WYKONANIE BUDŻETU MIASTA ŁOWICZA

Budżet Miasta Łowicza w 2023 roku, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu Nr LXXI/490/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r., zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 181 422 962,16 zł;
- realizację wydatków na poziomie 188 648 700,97 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 12 741 747,63 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 5 516 008,82 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 7 225 738,81 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok. Planowana na 2023 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2023 roku dokonano łącznie 75 zmian budżetu uchwałami Rady Miejskiej w Łowiczu.

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 174 992 177,33 zł, a ich realizacja wyniosła 96,88% planu wynoszącego 180 635 640,16 zł. Realizację planu wydatków w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 6: Realizacja planu wydatków w 2023 roku w Gminie Miasto Łowicz.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	135 022 314,37	148 651 566,75	143 771 286,38	96,72%	82,16%
Wydatki majątkowe	53 626 386,60	31 984 073,41	31 220 890,95	97,61%	17,84%
RAZEM WYDATKI OGÓLEM	188 648 700,97	180 635 640,16	174 992 177,33	96,88%	100,00%

Tabela 7: Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku w Gminie Miasto Łowicz według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	52 829 557,75	58 259 368,12	56 914 364,88	97,69%	32,52%
600	Transport i łączność	23 219 767,00	26 313 272,00	26 097 481,46	99,18%	14,91%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	41 925 452,72	20 500 432,85	19 770 662,20	96,44%	11,30%
852	Pomoc społeczna	9 591 838,00	14 885 690,60	14 176 280,05	95,23%	8,10%

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
700	Gospodarka mieszkaniowa	13 455 210,04	14 463 121,04	14 081 571,42	97,36%	8,05%
750	Administracja publiczna	13 084 627,00	14 183 952,57	13 680 575,43	96,45%	7,82%
855	Rodzina	9 483 249,00	9 822 458,00	9 690 111,94	98,65%	5,54%
926	Kultura fizyczna	11 777 104,00	9 010 345,00	8 892 051,54	98,69%	5,08%
757	Obsługa długu publicznego	4 870 000,00	4 445 000,00	4 444 509,49	99,99%	2,54%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 952 185,00	2 998 285,00	2 886 085,82	96,26%	1,65%
500	Handel	2 159 370,00	2 343 370,00	2 247 861,65	95,92%	1,28%
851	Ochrona zdrowia	1 051 335,88	1 175 169,28	677 277,46	57,63%	0,39%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	303 025,00	514 018,00	404 593,45	78,71%	0,23%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	628 900,00	751 268,00	340 040,97	45,26%	0,19%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5 431,00	208 320,00	206 510,11	99,13%	0,12%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	41 900,00	180 533,79	171 806,46	95,17%	0,10%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	65 000,00	121 870,00	121 869,92	100,00%	0,07%
630	Turystyka	126 740,00	126 740,00	80 811,63	63,76%	0,05%
710	Działalność usługowa	164 815,00	177 160,00	67 922,85	38,34%	0,04%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 796,13	39 816,90	39 788,60	99,93%	0,02%
758	Różne rozliczenia	911 397,45	115 449,01	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓLEM	188 648 700,97	180 635 640,16	174 992 177,33	96,88%	100,00%

Źródło: Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

3.2. INWESTYCJE

Wydatki majątkowe Gminy Miasto Łowicz w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 31 220 890,95 zł, tj. w 97,61% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 31 984 073,41 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8: Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 roku w Gminie Miasto Łowicz wg działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	17 085 000,00	18 858 300,00	18 754 369,49	99,45%	60,07%
700	Gospodarka mieszkaniowa	5 181 500,00	5 954 000,00	5 851 295,54	98,28%	18,74%
926	Kultura fizyczna	6 245 000,00	3 118 674,00	3 058 755,69	98,08%	9,80%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	24 422 453,72	2 700 554,72	2 686 714,10	99,49%	8,61%
750	Administracja publiczna	0,00	575 273,81	571 946,24	99,42%	1,83%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	122 368,00	122 368,00	100,00%	0,39%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	65 000,00	121 870,00	121 869,92	100,00%	0,39%
852	Pomoc społeczna	0,00	24 600,00	24 600,00	100,00%	0,08%
801	Oświata i wychowanie	200 000,00	26 000,00	24 000,00	92,31%	0,08%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	15 000,00	4 971,97	33,15%	0,02%
758	Różne rozliczenia	80 000,00	0,00	0,00	-	0,00%
851	Ochrona zdrowia	347 432,88	467 432,88	0,00	0,00%	0,00%
	Razem wydatki majątkowe	53 626 386,60	31 984 073,41	31 220 890,95	97,61%	100,00%

Tabela 9: Realizacja planu zadań inwestycyjnych w 2023 roku w Gminie Miasto Łowicz.

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
400	40095	ZUK - dotacja- Montaż systemu fotowoltanicznego - Stacja uzdatniana wody	65 000,00	121 870,00	121 869,92	100,00	0,39
600	60016	Budowa drogi w ul. Chabrowej	500 000,00	396 000,00	395 767,26	99,94	1,27
600	60016	Budowa drogi w ul. Czajki	1 030 000,00	30 000,00	6 500,00	21,67	0,02

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	60016	Budowa ul. Makowej	400 000,00	738 400,00	738 383,42	100,00	2,37
600	60016	Drogi gminne - dokumentacje	30 000,00	82 600,00	79 477,11	96,22	0,25
600	60016	Przebudowa ul. Mostowej z modernizacją mostu i budową ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do Warszawskiej	14 725 000,00	16 984 000,00	16 907 029,17	99,55	54,15
600	60016	Wykonanie nakładki asfaltowej łączącej ul. Prymasowską i wieś Jastrzębia	400 000,00	627 300,00	627 212,53	99,99	2,01
700	70001	Zakup programu komputerowego - Zarządzanie Nieruchomościami - moduł rozliczeń i windykacji	61 500,00	61 500,00	0,00	0,00	0,00
700	70005	Odrestaurowanie zabytkowej Kamienicy Napoleńskiej z XVII i XVIII wieku w północnej pierzei Placu Stary Rynek w Łowiczu	50 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
700	70005	Wykup gruntów	500 000,00	1 016 000,00	980 283,10	96,48	3,14
700	70007	Budowa bloku komunalnego przy ul. Kwiatowej	3 750 000,00	4 056 500,00	4 056 500,00	100,00	12,99
700	70007	Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego przy ul. A.Krajowej 43 m	820 000,00	820 000,00	814 512,44	99,33	2,61
750	75023	Dodatkowe funkcjonalności systemu OTAGO -	0,00	25 092,00	22 995,30	91,64	0,07

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
		wysyłanie powiadomień sms/mail dla aplikacji formsowych i webowych					
750	75023	Klimatyzacja w budynku ratusza Urzędu Miejskiego w Łowiczu	0,00	168 230,00	167 000,00	99,27	0,53
750	75023	Modernizacja budynku ratusza - utworzenie biura podawczego	0,00	186 573,81	186 573,81	100,00	0,60
750	75023	Zakup opłatomatu	0,00	110 378,00	110 377,13	100,00	0,35
750	75095	Wniesienie wkładu na podwyższenie kapitału zakładowego Zakładu Utrzymania Miasta Spółki z o.o.	0,00	85 000,00	85 000,00	100,00	0,27
754	75412	Dotacja na termomodernizację budynku OSP w Łowiczu	0,00	122 368,00	122 368,00	100,00	0,39
758	75818	Rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne	80 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
801	80148	Zakup zestawu kociołków	0,00	26 000,00	24 000,00	92,31	0,08
801	80195	Budowa boiska przy szkole SP 7 - etap I budowa bieżni okólnej	200 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
851	85154	Modernizacja placu zabaw w parku Błonie	347 432,88	467 432,88	0,00	0,00	0,00
852	85295	Utworzenie i wyposażenie Klubu Senior+ w Łowiczu	0,00	24 600,00	24 600,00	100,00	0,08

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
900	90001	Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. 10 Pułku Piechoty	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
900	90001	Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz	2 732 396,72	2 501 143,72	2 499 831,21	99,95	8,01
900	90005	Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobu wód termalnych w Łowiczu otworem Łowicz g-1	18 850 057,00	35 793,00	35 793,00	100,00	0,11
900	90015	Dokumentacja projektowa i budowa złącza kablowego dla obwodu oświetlenia ulicznego ul. Poznańska i Zamkowa	15 000,00	15 000,00	14 022,00	93,48	0,04
900	90015	Oświetlenie ulic - doświetlenie przejść dla pieszych	0,00	30 000,00	18 450,00	61,50	0,06
900	90015	Oświetlenie ulic - modernizacja - oświetlenie LED	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
900	90017	ZUK - dotacja - Montaż systemu fotowoltaicznego - Baza ZUK	65 000,00	118 618,00	118 617,89	100,00	0,38
900	90095	ZUK - dotacja - Montaż systemu fotowoltaicznego wraz z budową wiaty - Oczyszczalnia	1 860 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
921	92127	Powstanie pomnika "Macewy Pamięci" upamiętniającego	0,00	15 000,00	4 971,97	33,15	0,02

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
		społeczność żydowską w Łowiczu					
926	92601	Budowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Starzyńskiego	6 195 000,00	3 068 674,00	3 008 765,89	98,05	9,64
926	92604	Modernizacja oświetlenia na oświetlenie LED - Pływalnia Miejska	30 000,00	30 000,00	29 990,00	99,97	0,1
926	92604	Zakup doposażenia hali nr 1	20 000,00	20 000,00	19 999,80	100,00	
		Razem wydatki inwestycyjne	53 626 386,60	31 984 073,41	31 220 890,95	97,61	100,00

3.3 REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

W roku 2021 i 2022 realizacja zaległego Budżetu Obywatelskiego Miasta Łowicza była wstrzymana (decyzja Rady Miejskiej w Łowiczu z roku 2020). W roku 2022 nie przeprowadzono procedury wyboru zadań na rok 2023 a zatem uchwała w sprawie BO od momentu ostatnich zmian nie była wykonywana.

IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Informacja o stanie mienia sporządzona została zgodnie z wymogami określonymi w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

Zawiera informacje dotyczące:

- przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności,
- innych niż własność praw majątkowych,
- posiadania,
- zmianach w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji,
- dochodów uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych
- innych zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego

Dane dotyczące przysługujących gminie Miasta Łowicza praw własności gruntów oraz praw użytkowania wieczystego.

Struktura zagospodarowania gruntów, którymi dysponuje gmina Miasto Łowicz.

Według ewidencji prowadzonej przez Wydział Gospodarki Gruntami, Zagospodarowania Przestrzennego i Rolnictwa na stan mienia na dzień 31.12.2023 r. weszły 3084 działki o łącznej powierzchni 569,8951 ha (w tym 5 działek o łącznej powierzchni 1,0549 ha stanowiące własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym gminy Miasto Łowicz.)

Tabela nr 10. | Struktura zagospodarowania gruntów, którymi dysponuje gmina Miasto Łowicz uwzględniając podział na obręby geodezyjne :

Obręb	Użytkowanie wieczyste na gruntach będących własnością gminy Miasto Łowicz		Oddane w trwały zarząd, użytkowanie, administrację		Zasoby (za wyjątkiem oddanych w trwały zarząd, użytkowanie, administrację)						Ogółem	
	Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)	Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)	Drogi		Zieleń i tereny wód powierchn.		Pozostałe zasoby			
					Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)	Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)	Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)	Liczba działek (szt.)	Pow. (ha)
Bolimowska	247	3,1578	16	10,4966	152	9,6320	16	1,0875	17	7,0941	Liczba działek (szt.)	448
											Powierzchnia (ha)	31,4680
Bratkowice	188	11,6300	44	6,8025	273	18,3194	44	3,4507	26	1,9939	Liczba działek (szt.)	575
											Powierzchnia (ha)	42,1965
Górki	13	0,9054	5	0,4565	88	9,4154	10	2,8350	59	2,3141	Liczba działek (szt.)	175
											Powierzchnia (ha)	15,9264
Korabka	21	7,5524	55	13,2589	255	29,2352	20	2,5077	123	31,0924	Liczba działek (szt.)	474
											Powierzchnia (ha)	83,6466
Kostka	23	5,9247	29	8,8818	208	27,5800	58	125,5748	66	14,2063	Liczba działek (szt.)	384
											Powierzchnia (ha)	182,1676
	17		4	0,4010	201	6,2022	45	7,5236	76	21,5547	Liczba działek (szt.)	343

Łowicka Wieś		13,273 4									48,9549
Malszyce	10	4,4118	0	0	54	10,0423	0	0	41	13,0429	105
											27,4970
Śródmieście	89	6,2805	56	10,9043	235	23,0654	34	13,2324	52	6,6203	466
											60,1029
Zielkówka	3	0,1433	8	2,3361	53	8,0695	5	2,9023	18	5,7540	87
											19,2052
Poza granicami Łowicza	0	0	2	13,1400	1	0,0200	2	25,5800	22	19,9900	27
											58,7300
Razem	611	53,279 3	219	66,6777	1520	141,581 4	234	184,694 0	500	123,662 7	3084
											569,8951

Źródło: Wydział Gospodarki Gruntami Urząd Miejski w Łowiczu.

Zmiany na stanie mienia komunalnego Miasta Łowicza w 2023 roku

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. nastąpiło powiększenie mienia komunalnego z tytułu: nabycia z bonifikatą, wywłaszczenia pod drogę, w drodze darowizny i zamiany oraz pomniejszenie mienia komunalnego z tytułu sprzedaży, zasiedzenia i zamiany.

Tabela nr 11. Wydatki z tytułu nabycia do zasobów w 2023 r.

Lp.	Określenie nieruchomości nabytej do zasobów	Wydatkowane środki w zł
1	Odszkodowanie za działkę o pow. 0,0030 ha, która przeszła na własność miasta w drodze wywłaszczenia - ul. Zaciszna	18 298,00
2	Nabycie w drodze zamiany gruntu działki o pow. 0,7390 ha pod obecnym przebiegiem Kanału Kostka	397 290,00
3	Nabycie naniesień budowlanych na ww. działce	174 660,00
4	Nabycie w drodze darowizny od Skarbu Państwa, działki o pow. 0,2985 ha przeznaczonej pod drogę gminną ul. Armii Krajowej (koszy aktu notarialnego)	3 157,72
5	Nabycie z bonifikatą 90% dwóch działek o łącznej powierzchni 0,0912 ha w obrębie Bolimowska oraz działki o powierzchni 2,3532 ha w obrębie Malszyce	297 008,38

6	Odszkodowanie za działki o pow. 0,1311 ha, które przeszły na własność miasta na podstawie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej - ul. Wyzwolenia	89 869,00
---	---	-----------

Suma wydatków na powiększenie zasobów mienia w 2023 r. wyniosła 980 283,10 zł.

Tabela nr 12. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości gruntowych w 2023 r.

Lp.	Określenie nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży	Dochody ze sprzedaży w zł
1	Sprzedaż działki o pow. 0,0452 ha pod zabudowę mieszkaniową przy ul. Koszarowej	98 617,89
2	Sprzedaż dwóch działek uzupełniających o pow. łącznej 0,0040 ha przy ul. Batalionów Chłopskich	6 251,00
3	Sprzedaż 6 działek, o powierzchni łącznej 0,0113 ha przy ul. Matejki przeznaczonych pod tereny komunikacji - garaże wraz z udziałem do drogi dojazdowej	51 486,18
4	Sprzedaż działki o powierzchni 0,0021 ha przy ul. Czajki (pod garaż) wraz z udziałem do drogi dojazdowej	5 830,08
5	Zbycie w drodze zamiany trzech działek po poprzednim przebiegu Kanału Kostka, o łącznej powierzchni 0,6678 ha	462 000,00
6	Sprzedaż działki o powierzchni 0,5026 ha pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną przy ul. Matejki	1 067 479,67
7	Sprzedaż z bonifikatą 90 % na rzecz Powiatu Łowickiego dwóch działek o łącznej powierzchni 0,6762 ha pod usługi ochrony zdrowia przy ul. Lament	359 636,90
8	Splata ratalna pozostałej ceny sprzedaży nieruchomości położonej przy ul. Zduńskiej 7	1407,27

Dochody ze sprzedaży nieruchomości gruntowych w 2023 r. wyniosły 2 052 708,99 zł

2. Dane dotyczące gruntów przekazanych w trwały zarząd, administrację i użytkowanie

Nieruchomości będące własnością gminy Miasto Łowicz, które zostały przekazane w trwały zarząd i administrację jednostkom podległym gminie i użytkowanie innym osobom prawnym stanowią 219 działek o łącznej powierzchni **66,6777 ha**.

W 2023 r. nastąpiło przekazanie z Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej dwóch działek przy ulicy Koszarowej, przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową (do sprzedaży) oraz przeznaczonej pod drogę.

Tabela nr 13. Struktura władania gruntami przekazanymi w trwały zarząd, administrację i użytkowanie wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba przekazanych działek (szt)	Powierzchnia przekazanych nieruchomości (ha)
1.	Zakład Usług Komunalnych	39	22,9961
2.	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	113	12,5323
3.	Polski Związek Wędkarski	2	4,2945
4.	Ośrodek Sportu i Rekreacji	21	7,3841
5.	Miejski Zakład Komunikacji	3	0,3497
6.	Związek Nauczycielstwa Polskiego	1	0,0767
7.	Szkoły podstawowe	13	7,8873
8.	Przedszkola	20	3,1692
9.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1	0,0809
10.	Łowicki Ośrodek Kultury	1	0,3206
11.	Polski Związek Działkowców	5	7,5863

Dochody uzyskane z opłat rocznych z tytułu przekazania gruntu w trwały zarząd i użytkowanie w 2023 r. wyniosły 95 289,34 zł.

3. Dane dotyczące gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste

Grunty stanowiące własność gminy Miasto Łowicz pozostają w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, spółdzielni i innych osób prawnych.

Dochody uzyskane z opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów w prawo własności w 2023 r. wyniosły 321 649,14 zł (w tym uwłaszczenie na gruntach gminy 318 687,59 zł, przekształcenie w prawo własności 2 961,55 zł)

Tabela nr 14. Struktura rozdysponowania gruntów, według celu użytkowania, pozostających w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych, wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

Użytkowanie wieczyste gruntów przez osoby fizyczne	Liczba działek	Powierzchnia w ha
Pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	20	0,7124
Pod garaże i drogi dojazdowe	134	0,3854
Działki usługowe i handlowe	30	3,9380
Pod zabudowę mieszkaniową z usługami przy ul. Medycznej i ul. Topolowej	11	0,1840
Działki rolne	4	1,9932
Ogółem	199	7,2130

W użytkowaniu wieczystym spółdzielni i innych osób prawnych pozostaje 46.0663,9957 ha.

* z przeznaczeniem na cele produkcji, usług, handlu i rzemiosła pozostaje grunt o pow. łącznej 29,8627 ha, który rozdysponowany jest w poniższy sposób:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska	6,0790 ha
- Polski Związek Działkowców	17,3785 ha
- PSS "Społem"	0,3720 ha
- Spółdzielnia Inwestycji i Budownictwa	2,1103 ha
- Gminna Spółdzielnia "SCH"	0,5425 ha
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych	0,7101 ha
- Polski Związek Motorowy	0,4036 ha
- Zakład Doskonalenia Zawod.	0,0740 ha
- Strażnica Tow. Biblijnego i Traktat.	0,0578 ha
- „ANDREA” spółka jawna	0,4462 ha
- Firma „Pięta” spółka jawna	0,5709 ha
- Zakład Energetyczny Łódź Teren S.A.	0,0048 ha
- „AGROFARM”	0,4475 ha
- TREI REAL ESTATE POLAND Z.O.O	0,6655 ha

* z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe, inne i pod garażami oraz drogami dojazdowymi do garaży pozostaje grunt o pow. łącznej 16,2036 ha, który rozdysponowany jest w poniższy sposób:

- Łowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa	14,8782 ha
- MSM "Młodość"	0,8014 ha
- MSM "Oszczędność"	0,2143 ha
- MSM "Przyszłość"	0,2162 ha
- MSM "Domino"	0,0935 ha

Dochody z opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego od osób fizycznych i prawnych w 2023r. wyniosły 598 575,04 zł.

4. Dane dotyczące gruntów oddanych w dzierżawę

Przedmiotem dzierżawy są grunty na cele rekreacyjne, rolnicze, działki uzupełniające do działek siedliskowych oraz teren pod organizację imprez okolicznościowych (Tabela nr 6)

Tabela nr 15. Dane dot. dzierżawionych nieruchomości, wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

Cel dzierżawy	Ilość działek	Ilość obowiązujących umów w 2023	Powierzchnia w ha
- Rolnicze i stawy rybne	22	12	43,4555
- Handlowe	3	3	0,0373
- Inne (rekreacyjne, składowe, mieszkaniowe, uzupełniające do siedlisk, pod garaże itp.)	156	119	4,6228
- Pod organizację imprez (Boże Ciało, Cyrk)	3	5	2,0700
Ogółem	184	139	50,1856

Dochody z powyższych dzierżaw w 2023 r. wyniosły 121 573,66 zł.

Grunty stanowiące własność gminy Miasto Łowicz oddawane w dzierżawy czasowe to także grunty przeznaczone pod handel lub usługi obejmujące obszar Targowiska Miejskiego, grunty stanowiące fragmenty pasów drogowych, grunty użytkowane jako wysypisko. Gmina Miasta Łowicza udostępnia również swój teren kołom łowieckim działającym na terenie miasta (Tabela nr 7)

Tabela nr 16. Dane dot. dzierżawionych nieruchomości, wg stanu na 31 grudnia 2023 roku

Obiekty dzierżawione	Ilość Obiektów	Powierzchnia dzierżawiona
Nieruchomości gruntowe zabudowane urządzeniami liniowymi	1	sieć ciepła (kanały ciepłownicze) – 5641 mb
Nieruchomości gruntowe pod kioskami handlowymi w pasach drogowych i skwerach zielonych gminy Miasta Łowicza	5	125,80 m ²
Nieruchomość gruntowa o pow. 5,80 m ² pod urządzonym zejściem do piwnic kamienicy przy Starym Rynku Nr 14, zlokalizowana w Łowiczu w pasie drogowym ul. Stary Rynek (przy posesji Nr 14), stanowiącą część działki ozn. nr 2096/1 w celu obsługi użytkowników ruchu	1	5,80 m ²
Nieruchomość gruntowa zlokalizowana w Łowiczu w pasie drogowym ul. Zielnej (naprzeciw posesji Nr 10-14), stanowiącą część działki ozn. nr ewid. 8537, 4553/2, 4554/1, 8539 z przeznaczeniem na magazynowanie i składowanie sprzętu firmowego, podłóży ziemnych, materiału szkółkarskiego, organizację tymczasowego parkingu oraz utrzymanie i pielęgnację przydrożnej zieleni w związku z potrzebami zarządzania drogami oraz potrzebami obsługi użytkowników ruchu	1	1 473 m ²
Nieruchomość gruntowa stanowiąca teren Targowiska Miejskiego w Łowiczu ozn. nr działek 4304/3, 4301/2 i 4301/1 wraz z wbudowaną infrastrukturą techniczną zgodnie z kartoteką (ewidencją) środków trwałych Gminy Miasto Łowicz, tj. wiatą targową i nawierzchnią z kostki brukowej pod wiatą targową, z naniesionymi (umieszczonymi) obiektami budowlanymi w postaci Ustępu Publicznego (Szaletu Miejskiego) związanego trwale z gruntem o powierzchni zabudowy 70,70 m ² oraz tymczasowego pawilonu handlowego niezwiązanego trwale z gruntem (ruchomości) z przeznaczeniem na prowadzenie działalności handlowo-usługowej o powierzchni zabudowy: 20,73 m ² , obejmująca również części nieruchomości gruntowych pod istniejącymi (umieszczonymi) tymczasowymi kioskami i pawilonami handlowymi związanymi i nie związanymi trwale z gruntem (ruchomościami), a także miejscami parkingowymi usytuowanymi (zlokalizowanymi) bezpośrednio za pawilonami handlowymi, w celu prowadzenia działalności handlowo-usługowej (pawilony typu „Metalplast-Isotherm”, „Atlantis”, „Stolbud-Bydgoszcz”, kioski typu „Gąbin” i inne nietypowe).	1	24 966 m ²
Nieruchomość gruntowa zlokalizowana w gminie Łowicz, obręb Jastrzębia- użytkowana jako wysypisko	21	191 946 m ²
Tereny łowieckie	1	-

Dochody z powyższych dzierżaw w 2023 r. wyniosły 214 570,45 zł.

5. Koszty wynikające z użytkowania wieczystego na gruntach Skarbu Państwa oraz z wynajmowania nieruchomości przez miasto

Za grunty, które nie stanowią własności gminy Miasto Łowicz, ale należą do zasobów gminy, gdyż miasto ma do nich prawo użytkowania wieczystego, pobierana jest opłata roczna.

W 2023 roku Miasto Łowicz zapłaciło kwotę 21 618,70 zł tytułem opłaty rocznej w tytułu użytkowania wieczystego na gruntach Skarbu Państwa.

W tym 19 141,71 zł za działki przy ul. Piekarskiej, obręb Korabka oraz 2 476,99 zł za plac przed dworcem Przedmieście, obręb Kostka.

Teren parkingu przy ulicy Dworcowej, położony jest na działkach własności Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym PKP. Miasto wykorzystuje ten teren na podstawie umowy najmu zawartej z PKP.

W 2023 roku Miasto Łowicz zapłaciło kwotę 12 316,89 zł na rzecz PKP z tytułu umowy najmu parkingu przy ulicy Dworcowej.

V.INFORMACJA O ZASOBIE MIESZKANIOWYM I UŻYTKOWYM W ŁOWICZU

5.1. INFORMACJA DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA ZAKŁADU GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Łowicz, nieposiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej, powołaną w celu zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy i innymi nieruchomościami.

Zasoby mieszkaniowe Gminy Miasta Łowicza, administrowane przez Zakład, na dzień 31.12.2023 r. przedstawiają się, jak niżej:

- 520 lokali stanowiących własność Gminy Miasta Łowicza, o pow. uż. 20 824,95 m², (w tym 5 lokali pełniących funkcję pomieszczeń tymczasowych o pow. uż. 181,92 m²),
- 1 pomieszczenie tymczasowe przy ul. Zduńskiej 27/11 o pow. uż. 17,71 m².
- 255 lokali stanowiących własność Gminy Miasta Łowicza, położonych w 16-tu Wspólnotach Mieszkaniowych, które powierzyły funkcję zarządzania Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu, o pow. uż. 10 596,93 m²,
- 43 lokale stanowiące własność Gminy Miasta Łowicza, położonych w 4-ch Wspólnotach Mieszkaniowych zarządzanych przez osoby fizyczne (Kostka 1, Kostka 15, Kostka 16, Bawelniana 4), o pow. uż. 2 058,70 m²,
- 91 lokali w tzw. administracji zleconej (własność prywatna), o pow. uż. 3 338,25 m².

W omawianym okresie dokonano zmiany sposobu użytkowania 2 lokali użytkowych położonych w Łowiczu przy ul. Zduńskiej 27 poprzez nadanie im statusu lokalu mieszkalnego i pomieszczenia tymczasowego. Lokal mieszkalny nr 10 posiada pow. uż. 28,00 m², a pomieszczenie tymczasowe nr 11 jest o pow. uż. 17,71 m². Lokale te zostały odjęte z ogólnej ilości lokali użytkowych i dodane do ilości lokali/ pomieszczeń tymczasowych stanowiących własność Gminy Miasta Łowicza.

Ogółem w administracji Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu na dzień 31.12.2023 r. w dobrym stanie technicznym znajduje się 910 lokali o ogólnej powierzchni użytkowej 36 836,54 m², stanowiących zasób Gminy Miasto Łowicz, w których znajduje się 7 pomieszczeń tymczasowych o pow. uż. 193,86 m². Ponadto w zasobach ZGM znajduje się 65 wolnych lokali w złym stanie technicznym o łącznej pow. 2 424,10 m², które nie zostały wliczone do ogólnej liczby lokali i ich powierzchni. Łączny zasób mieszkaniowy Gminy Miasto Łowicz administrowany/zarządzany przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, to 975 lokali o ogólnej powierzchni użytkowej 39 260,64 m².

Na dzień 31.12.2023 r. w zasobach ZGM znajduje się 7 lokali wolnych:

- 3 lokale ze wskazaniem dla przyszłego najemcy,
- 3 lokale w trakcie remontu lub przeglądu technicznego nie zgłoszone do Urzędu Miejskiego w Łowiczu,
- 1 lokal zgłoszone do UM bez wskazania najemcy.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu posiada w administracji wycofaną z użytkowania nieruchomość zabudowaną położoną w Łowiczu przy ul. 3 Maja 11 obręb 0008- Śródmieście, oznaczoną numerem działki ewidencyjnej 2428 o pow. 0,4187 ha. Budynek parterowy nr 3 o pow. 111,50 m² usytuowany na ww. nieruchomości wynajmowany jest na działalność gospodarczą – warsztat samochodowy.

Zarządzeniem Nr 476 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 22 grudnia 2022 r. przekazano w administrację Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu udział wynoszący 296/576 części w prawie własności zabudowanej nieruchomości, oznaczonej numerem działki ewidencyjnej 2408 o pow. 0,1190 ha, położonej w Łowiczu przy ul. Mostowej 22. Tym samym nastąpiła zmiana formy własności z powierniczej na współwłasność. Nie uwzględniono ww. zmiany w liczbie lokali i ich powierzchni na dzień 31.12.2022 r. z uwagi na wpływ Zarządzenia w dniu 28.12.2022 r. i brak możliwości wprowadzenia danych do systemu informatycznego w tak krótkim terminie. Zmiana ta została uwzględniona od dnia 01.01.2023 r.

Zakład administruje łącznie 27 lokalami użytkowymi o pow. uż. 2 324,00 m², w tym:

- budynkiem użytkowym przy ul. Nowej 5 o pow. uż. 211,44 m²,
- budynkiem użytkowym przy ul. 3 Maja 11 o pow. uż. 111,50 m²,
- budynkiem użytkowym przy ul. Kaliskiej 6 o pow. uż. 1 172,90 m², 4 kondygnacyjnym w którym mieszczą się: Środowiskowy Dom Samopomocy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu i inne podmioty zewnętrzne w ramach umowy najmu.

Zakład administruje również nieruchomością zabudowaną położoną w Łowiczu przy ul. Kaliskiej 5, na której znajduje się budynek biurowy z częścią socjalną i wydzieloną częścią restauracyjną, budynek gospodarczo - garażowy i budynek garażowy. Łączna powierzchnia ww. nieruchomości wynosi: 1,3547 ha. Zarządzeniem Nr 60B/2022 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 28.02.2022 r. budynek ten został przeznaczony na miejsce noclegowe dla uchodźców z Ukrainy objętej wojną do czasu zakończenia działań wojennych w tym rejonie.

W administrowaniu i zarządzaniu ZGM, łącznie znajduje się 61 nieruchomości mieszkalnych i mieszkalno - użytkowych oraz 4 budynki użytkowe, w tym 16 Wspólnot Mieszkaniowych, w których poza lokalami Gminy Miasta Łowicza znajduje się 197 lokali stanowiących własność osób fizycznych o pow. uż. 7 902,83 m². 4 budynki Wspólnot Mieszkaniowych (Kostka 1, Kostka 15, Kostka 16, Bawelniana 4), w których znajdują się lokale stanowiące własność Gminy Miasta Łowicza, znajdują się w obcym zarządzie.

W omawianym okresie, w wyniku podjętych działań, odzyskano 27 lokali mieszkalnych w tym:

- 18 lokali przejętych w wyniku dobrowolnego przekazania przez najemcę,
- 6 lokali przejęte w wyniku zgonu najemcy,
- 1 lokal w związku z niezrealizowanym wyrokiem eksmisyjnym (lokal został wcześniej zabezpieczony na eksmisyję do której nie doszło),
- 2 lokale w związku z orzeczonym wyrokiem eksmisyjnym.

Zawarto 73 umowy najmu lokali mieszkalnych, najmu socjalnego lokalu, zamiennego oraz pomieszczeń tymczasowych, w tym:

- 14 umów najmu lokalu mieszkalnego w związku z nowym przydziałem,
- 4 umowy najmu socjalnego lokalu w związku z nowym przydziałem,
- 13 umów w związku z przywróceniem tytułu prawnego do lokalu,
- 17 umów najmu socjalnego lokalu w związku ze wznowieniem umów na najem socjalny po upływie terminu ich zawarcia,
- 2 umowy najmu lokalu mieszkalnego w związku ze zmianą statusu lokalu z socjalnego na mieszkalny na skutek zwiększenia dochodów najemcy,
  - 5 umów w związku z przedłużeniem umowy najmu lokalu zamiennego,
  - 2 umowy najmu socjalnego lokalu w wykonaniu wyroków eksmisyjnych,
  - 4 umowy najmu lokalu mieszkalnego w związku z zamianą,
  - 1 umowa w związku z nadaniem uprawnień po zmarłym najemcy,
  - 1 umowa najmu pomieszczenia tymczasowego w związku z eksmisją,
  - 1 umowa najmu socjalnego lokalu w związku z zamianą,
  - 8 umów przedłużenia najmu pomieszczeń tymczasowych,
  - 1 umowa przywracająca tytuł prawny do najmu pomieszczenia tymczasowego.

W ramach działań windykacyjnych:

- wysłano 196 wezwań do zapłaty z tytułu opłat za najem lokali,
- skierowano do sądu powszechnego 8 pozwów w tym:
  - ✓ 7 pozwów w postępowaniu upominawczym o zapłatę zaległego czynszu i pozostałych opłat niezależnych od wynajmującego,
  - ✓ 1 pozew o eksmisję z lokalu.

Skierowano do Komornika Sądowego 28 wniosków egzekucyjnych o roszczenie pieniężne.

Zawarto z dłużnikami 21 porozumień w tym:

- 10 na umorzenie odsetek i należności podstawowej,
- 9 na rozłożenie na raty należności podstawowej i odsetek,
- 2 na umorzenie odsetek i spłatę należności podstawowej w ratach.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu umożliwił odpracowanie długu użytkownikom lokali przy pracach remontowych i porządkowych. Na dzień 31.12.2023 r. 2 osoby odpracowują dług. Łącznie kwota odpracowanych należności na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 51 991,72 PLN.

Ściągalność należności na 31.12.2023 r. bez odpracowania zadłużenia i umorzeń wynosi łącznie 98,98 % w tym należności głównej oraz kosztów sądowych i komorniczych 100,06% oraz odsetek 33,10 %.

ZATRUDNIENIE W ZAKŁADZIE GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ W ŁOWICZU NA DZIEŃ 31.12.2023 WYNOŚIŁO 24 OSOBY (24 ETATY)

- Administracja	12 osób	11,875 etatów
w tym:		
2 osoby zatrudnione na umowę na zastępstwo	1 osoba	1 etat
	1 osoba	0,875 etatu

– konserwatorzy	7 osób	7 etatów
– pracownicy obsługi administracyjnej i pomocniczej, w tym dozorczy (omiatacze)	5 osób	5 etatów

DOCHODY w tys. PLN **7 210 120,04**

w tym:

wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa	3 701,33
wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych opłaty komorniczej i koszty upomnień	5 254,57
wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek sektora finansów publicznych	6 199 782,49
wpływy z usług, m.in. z czynszu za lokale mieszkalne i użytkowe,	866 564,12
wpływy z pozostałych odsetek	42 690,24
wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	42 976,92
wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	40 212,55
wpływy z różnych dochodów	8 037,83
wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	899,99

WYDATKI w tys. PLN **8 753 905,59**

w tym:

wydatki bieżące	7 939 393,15
<i>w tym:</i>	
* wynagrodzenia i składki od nich naliczane	2 469 767,65
* wydatki związane z realizacją zadań świadczenia na rzecz osób fizycznych	5 444 866,19
24 759,31	
wydatki majątkowe inwestycyjne	814 512,44

Należności (zaległości) z tytułu najmu, dzierżawy, bezumownego korzystania z lokalu i opłat niezależnych od wynajmującego, kosztów sądowych i komorniczych bez odsetek na dzień 31.12.2023 r. wynoszą 735 569,02 PLN.

5.2. INFORMACJA O WYPŁACONYCH DODATKACH MIESZKANIOWYCH

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku wpłynęło 742 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego i wydano:

- decyzje pozytywne - 716

Powodem wydania decyzji odmownej było:

- w 2 przypadkach przekroczona powierzchnia normatywna,
- w 8 przypadkach kwota dodatku jest niższa od 0,5 % kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
- w 3 przypadkach za duży średni dochód,
- w 13 przypadkach obliczona kwota dodatku ujemna

Wyplacona kwota w okresie 12 miesięcy 2023 roku -	1 275 309, 83 zł
Najwyższy przyznany dodatek -	925,23 zł
Najniższy przyznany dodatek -	34,92 zł

Tabela nr 17. | Udział procentowy wypłaconych kwot dodatków mieszkaniowych wg rodzajów zasobów mieszkaniowych:

Mieszkania w zasobie komunalnym miasta	54 %
Mieszkania w zasobie spółdzielczym	28 %
Mieszkania w zasobie wspólnot mieszkaniowych	5 %
Mieszkania w zasobie prywatnym	7 %
Mieszkania w zasobie innym	6 %

Zródło: Wydział Spraw Lokalowych i Działalności Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Łowiczu, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu

W 2023 roku został przeprowadzony 1 wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wnioskodawcy.

Ponadto w powyższym okresie:

- na podstawie informacji zarządców o nie dopłacaniu do wymaganego czynszu wydano 38 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatku mieszkaniowego (3 z ŁSM, 35 z ZGM), do czasu uregulowania zaległości.
- wydano 10 decyzji orzekających wygaśnięcie decyzji przyznającej dodatek mieszkaniowy w tym: z powodu śmierci wnioskodawcy - 4, wyprowadzenia się z lokalu – 6.

5.3 WYDATKI INWESTYCYJNE I NAJWAŻNIEJSZE WYDATKI REMONTOWE ZGM W ŁOWICZU W 2023 ROKU DOTYCZĄCE ZASOBU MIESZKANIOWEGO (W PLN)

Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego w Łowiczu, ul. Armii Krajowej 43M	814 512,44
Prace budowlane związane z termomodernizacją budynku wielorodzinnego, mieszkalnego w Łowiczu na termomodernizację budynku wielorodzinnego w Łowiczu, przy ul. Armii Krajowej 43M zostały dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w kwocie 774 712,00 zł, z czego 232 414,00 zł stanowiła pożyczka, zaś 532 298,00 zł dotacja. Inwestycja prowadzona była od 2021 roku. W 2023 r. przeprowadzono prace polegające m.in. na: ociepleniu stropu pod nieogrzewanym poddaszem oraz ścian zewnętrznych, wykonanie tynku cienkowarstwowego, wymiana	1 040 900,04

stolarki okiennej, montaż kotłowni gazowej i układu grzewczego, odtworzenie opaski budynku z kostki betonowej, montaż rur spustowych i rynien dachowych, wykonanie schodów zewnętrznych z kostki brukowej na wejściu do kotłowni wraz z obrzeżem, pomurowanie ściany oddzielającej kotłownię i pomieszczenie wolne, malowanie ww. lokali, wykonanie instalacji elektrycznej wraz z montażem oświetlenia w pomieszczeniu wolnym i kotłowni, remont kominów ponad dachami, montaż kratki na wylotach bocznych kominów i wyłazłów dachowych, malowanie istniejącego pokrycia dachowego, wykonanie ocieplenia ściany fundamentowej oraz tynku cienkowarstwowego, silikonowego wraz z nadaniem kolorystyki na powierzchnie poziome, ościeża, montaż parapetów zewnętrznych, wykonanie ocieplenia i pokrycia daszków przed wejścia, nadzór ornitologiczny i inwestorski. **Całość inwestycji prowadzonej w latach 2021-2023**

Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu

5.4. WYDATKI NA REMONTY I NAPRAWY BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WIELORODZINNYCH I LOKALI MIESZKALNYCH W ZASOBACH GMINY MIASTO ŁOWICZ W 2023 ROKU

Fundusz remontowy (części wspólne) – wpływy do wspólnoty mieszkaniowych z udziałem gminy	350 890,80 PLN
Remonty wykonane przez firmy zewnętrzne	211 974,32 PLN
w tym:	
✓ remont części wspólnych, kotłowni	9 081,17 PLN
✓ wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	86 514,22 PLN
✓ nadzory oraz wykonanie dokumentacji projektowej	36 346,00 PLN
✓ konserwacja kotłowni	11 926,75 PLN
✓ wymiana i montaż ciepłomierzy	44 712,00 PLN
✓ pozostałe (naprawy i montaż domofonów, anten zbiorczych, instalacji c.o. wod.-kan., kosiarek, samochodów służbowych itp.	23 394,18 PLN
Remonty wykonane we własnym zakresie (grupa remontowo-konserwatorska ZGM)	708 290,02 PLN
w tym:	
✓ remont lokali mieszkalnych części wspólnych, remonty elewacji i izolacja fundamentów	366 838,30 PLN
✓ wymiana, modernizacja, naprawy instalacji elektrycznej, wod.-kan., c.o.	215 911,89 PLN
✓ usuwanie awarii i inne prace remontowo-konserwacyjne	75 432,86 PLN
✓ wywóz gabarytów, prace porządkowe	50 106,97 PLN
Materiały przekazane na remonty do wykonania we własnym zakresie przez najemców	11 483,76 PLN

Łączne wydatki na remonty w 2023 roku

1 282 638,90 PLN

Termomodernizacje budynków wykonane we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasta Łowicza w 2023 r. (w tys. PLN)

Wspólnota Mieszkaniowa Kaliska 6j (udział gminy 49,8%)

Remont pokrycia dachowego oraz nadbudówki nad klatką schodową

koszt całkowity prac

48 210,50 PLN

Wspólnota Mieszkaniowa os. Kostka 11 (udział gminy 56,6%)

Wymiana odcinka kanalizacji

koszt całkowity prac

26 278,60 PL

VI. OŚWIATA

6.1. DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU EKONOMICZNO – ADMINISTRACYJNEGO W ŁOWICZU W 2023 ROKU

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi. Zgodnie z art. 13 ust.1 ustawy Prawo oświatowe, publiczne przedszkole to takie, które:

- realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniając podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie,
- przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach (Karta Nauczyciela i przepisy wykonawcze).

Zadania organu prowadzącego przedszkola określa art. 10 ust. 1 ustawy Praw o oświatowe, tj.:

- zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki;
- wykonuje remonty obiektów oraz podejmuje działania inwestycyjne;
- wyposaża przedszkole w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych oraz innych zadań statutowych;
- zapewnia obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną placówki.

W celu zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej w 1996 roku został powołany Zakład Obsługi Przedszkoli Miejskich, który od 1 stycznia 2017 roku przekształcono w Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu, działający na podstawie art. 10a pkt 1 i 10b ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506, z późn. zm.). Od 1 marca 1997 roku realizowane zadania Zakładu obejmują również żłobek miejski.

Na terenie Miasta Łowicza funkcjonuje siedem przedszkoli publicznych, dwa przedszkola niepubliczne, żłobek miejski i dwa żłobki niepubliczne.

Gmina Miasto Łowicz jest organem prowadzącym dla następujących jednostek:

- Przedszkole nr 1 „Stokrotka” w Łowiczu ul. Ułańska 1,
- Przedszkole nr 2 „Pod Tęczą” w Łowiczu ul. Starzyńskiego 5a,
- Przedszkole nr 3 „Jaś i Małgosia” w Łowiczu ul. 3 Maja 4,
- Przedszkole nr 4 „Słoneczko” w Łowiczu ul. gen. Władysława Sikorskiego 2,
- Przedszkole nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia” w Łowiczu ul. Józefa Chełmońskiego 5,
- Przedszkole Integracyjne nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu ul. Książacka 26,
- Przedszkole nr 7 „Wiosenka” w Łowiczu ul. Wiosenna 2,
- Żłobek Miejski w Łowiczu ul. gen. Władysława Sikorskiego 2.

Na terenie miasta funkcjonują następujące placówki niepubliczne:

- Niepubliczne Przedszkole Diecezji Łowickiej im. bł. Bolesławy Lament w Łowiczu, ul. Seminaryjna 6 B,
- Niepubliczne Przedszkole „Tereferę” z siedzibą w Łowiczu, ul. 3-go Maja 3/5 wraz z oddziałem „Chatka” na os. Bratkowice 2,
- Niepubliczny Żłobek „Koliberek, ul. Braterska 1,
- Niepubliczny Żłobek „AKUKU”, ul. Mickiewicza 4.

Tabela nr. 18 | Liczebność populacji dzieci w wieku przedszkolnym:

Rok Szkolny	Wielkość populacji dzieci w wieku przedszkolnym	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym wg projektów organizacyjnych		Łącznie	%
		przedszkola publiczne	przedszkola niepubliczne		
2020/2021	1161	930	172	1102	94,9%
2021/2022	1171	935	196	1131	96,6%
2022/2023	1144	930	187	1117	97,6 %
2023/2024	1125	930	188	1118	99,4 %

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

Wzrost świadomości rodziców dotyczącej wczesnej edukacji przedszkolnej (dzieci 2,5 – 3 letnie) powoduje duże zainteresowanie placówkami przedszkolnymi. Od lat występuje w Łowiczu bardzo wysoki procent dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.

a) przedszkola publiczne

Tabela nr. 19 | Liczba uczniów i liczba oddziałów w przedszkolach - przedszkola publiczne:

Jednostka	Rok szkolny 2022/2023		Rok szkolny 2023/2024	
	Liczba oddziałów	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Liczba miejsc
Przedszkole nr 1	7	175	7	175
Przedszkole nr 2	6	150	6	150

Przedszkole nr 3	6	150	6	150
Przedszkole nr 4	5	125	5	125
Przedszkole nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi	5 w tym 3 oddziały integracyjne	110	5 w tym 2 oddziały integracyjne	115
Przedszkole Integracyjne nr 6	6 w tym 5 oddziałów integracyjnych	125	6 w tym 6 oddziałów integracyjnych	120
Przedszkole nr 7	4	95	4	95
RAZEM	39	930 miejsc	39	930 miejsc

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

W roku szkolnym 2023/2024 do 39 oddziałów w przedszkolach publicznych, w tym 8 oddziałów integracyjnych, uczęszcza 936 dzieci, w tym 39 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 27 dzieci posiadających opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju. Zwiększenie liczby dzieci ponad stan wynika z możliwości przyjęcia do przedszkola w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023 dzieci będących obywatelami Ukrainy (oddział ze zwiększoną liczbą dzieci może funkcjonować do ukończenia wychowania przedszkolnego przez te dzieci).

b) przedszkola niepubliczne

Tabela nr. 20 | Liczba uczniów i liczba oddziałów w przedszkolach - przedszkola niepubliczne

Nazwa przedszkola niepublicznego	Liczba oddziałów	Planowana liczba uczniów zgodnie ze złożonymi wnioskami		RAZEM
		Miasto Łowicz	Inne Gminy	
Przedszkole Niepubliczne Diecezji Łowickiej im. Bł. Bolesławy Lament	4	56	38	94
Przedszkole Niepubliczne „Terefere” + filia	4	73	21	94
RAZEM	8	129	59	188

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

Zgodnie z informacją miesięczną o liczbie dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych we wrześniu br. liczba ta wynosi 188 dzieci.

Przedszkola niepubliczne otrzymują na każde dziecko z budżetu miasta dotację określoną zgodnie z art. 15, art. 17 ust. 1 i 3, art. 21 ust. 1 i 3 oraz art. 30 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz Uchwałą Nr LII/347/2017 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Miasta Łowicza dla niepublicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobierania i wykorzystania.

Podstawowa kwota dotacji na jedno dziecko dla przedszkola niepublicznego w 2022 roku wynosiła 11 355,00 zł (946,25 zł miesięcznie). Obecnie (przed II aktualizacją) podstawowa kwota dotacji wynosi 12 075,48 zł (1 006,29 zł miesięcznie). W 2022 r. przekazano do przedszkoli niepublicznych dotację w łącznej wysokości 2 321 151,25 zł. Do sierpnia 2023r. przekazano dotację w wysokości 1 462 755,70 zł.

Zakład Ekonomiczno-Administracyjny na bieżąco prowadzi monitoring dzieci spoza Łowicza uczęszczających do przedszkoli niepublicznych. Określa wysokość środków do zwrotu z poszczególnych gmin. **Zwrot środków za dzieci uczęszczające do przedszkoli niepublicznych w 2022 roku wynosił 463 723,75 zł. Do sierpnia 2023r. zwrot ten wynosił 370 204,28 zł.**

a) Dochody w Rozdziale 80148 (wpłaty rodziców)

W związku z Uchwałą Nr XXXIV/237/2017 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 stycznia 2017r., od 1 marca 2017r. rodzice wszystkich dzieci nie wnoszą opłat za pobyt dzieci w przedszkolu. Rodzice wnoszą tylko opłaty za korzystanie z wyżywienia. Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe zasady korzystania ze stołówek w przedszkolu, w tym wysokości opłat za posiłki, ustala dyrektor przedszkola w porozumieniu z organem prowadzącym. Obecnie stawka za trzy posiłki dziennie wynosi 10,00 zł.

Wysokość dochodów (wpłat rodziców) w 2022 roku wynosiła 1 146 029,79 zł. Planowana wysokość dochodów w 2023 roku wynosi 1 496 000,00 zł. Wykonanie dochodów za 8 miesięcy (760 378,50 zł – 50,8%) wskazuje, że konieczne będzie dokonanie zmian w zakresie dochodów i wydatków za wyżywienie. Związane to jest z mniejszą frekwencją niż zakładana.

b) Wydatki

Wzrost wydatków przeznaczonych na funkcjonowanie przedszkoli wynika przede wszystkim ze zmiany wysokości wynagrodzeń zarówno pracowników pedagogicznych jak i pracowników niepedagogicznych. Znacząco wzrosły również wydatki związane z opłatami za media (energia elektryczna, energia cieplna, woda, ścieki). Łącznie wydatki w 2022 roku wynosiły 15 327 601,13, w tym płace i pochodne – 11 761 692,30 zł, odpisy na ZFŚS – 587 064,00 zł, energia, woda, ścieki – 412 502,29 zł, remonty – 280 040,45 zł, zakup środków żywności – 1 145 356,54 zł. Ogółem płace i pochodne z odpisem na ZFŚS stanowią 80,6% wszystkich wydatków bez wyżywienia.

Planowana wysokość wydatków w 2023 roku wynosi **16 413 975,50 zł.**

c) Środki finansowe wpływające do Budżetu Miasta na funkcjonowanie przedszkoli

Zwrot z Gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli publicznych i niepublicznych

Dzieci spoza Łowicza uczęszczają zarówno do przedszkoli publicznych i niepublicznych. Do przedszkoli miejskich w roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza 96 dzieci zamieszkujących Gminę Łowicz, Łyszkowice, Nieborów, Chaśno, Zduny, Bolimów, Domaniewice, Kocierzew Południowy, Kiernozia (w tym 10 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 27 dzieci 6-letnich). Dzieci – mieszkańcy danej gminy mogą być przyjęte do przedszkola publicznego w przypadku wolnych miejsc.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, jeżeli do publicznego przedszkola uczęszcza uczeń w wieku do lat 5 niebędący jej mieszkańcem, który nie jest uczniem niepełnosprawnym, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty wychowania przedszkolnego tego ucznia w wysokości równej odpowiednio podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, pomniejszonej o kwotę dotacji z Budżetu Państwa. W 2022r. łączny zwrot z Gmin wynosił **771 452,64 zł.** Kwota zwrotu we wrześniu br. na 1 dziecko wynosi 1 207,77,00 zł (zwrot do sierpnia br. – **563 252,24 zł**).

Łączny zwrot z Gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli publicznych i niepublicznych (o którym mowa w 3.b) w 2022 roku wyniósł **1 235 176,39 zł.**

Dotacja z Budżetu Państwa

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego na dzieci w wieku do lat 5. Dotacja na dziecko w 2023 roku wynosi 1 607,35zł. Wysokość dotacji celowej w 2023 roku dla przedszkoli wynosi **1 031 919,00 zł.**

Środki na zadania związane ze stosowaniem specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci (subwencja oświatowa)

Od dnia 1 stycznia 2015 r. jednostki samorządu terytorialnego w Rozdziale 80149 mają obowiązek rozliczania środków zabezpieczonych w subwencji oświatowej na zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Dodatkowo miasto otrzymuje również środki na realizację zadań z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.

Wysokość środków w **Rozdziale 80149** w 2023r. wynosi **1 442 400,00 zł**. Dodatkowo miasto otrzymuje również środki na realizację zadań z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.

Środki zewnętrzne – projekt unijny

Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu jest autorem projektu pn. „**Łowicka integracja to wysokiej jakości edukacja**” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności, Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji, Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna. Projekt realizowany był w okresie od 1 sierpnia 2022r. do 30 czerwca 2023r. w Przedszkolu nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia”, Przedszkolu nr 3 „Pszczółka Maja” oraz Przedszkolu nr 1 „Stokrotka”. Projekt został przygotowany na podstawie danych uzyskanych od dyrektorów tych jednostek. Całkowita wartość projektu wynosi **596 048,94 zł**, w tym dofinansowanie **506 589,25 zł**, wkład własny niefinansowy **89 459,69 zł**. Projekt obejmował następujące zadania:

- rozszerzenie oferty edukacyjnej o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz zwiększania szans edukacyjnych dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów;
- doposażenie bazy dydaktycznej w specjalistyczny sprzęt, materiały i pomoce dydaktyczne;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Jednostką realizującą projekt był Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu.

Projekt był kontynuacją założeń poprzedniego projektu unijnego pn. „**Nowa jakość edukacji w naszej łowickiej integracji**” realizowanego w okresie od 1 lipca 2019r. do 29 lipca 2021r. w Przedszkolu nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia” oraz Przedszkolu Integracyjnym nr 6 „Pod Świerkami”. Całkowita wartość projektu wynosiła 1 011 882,54 zł, w tym dofinansowanie 858 172,30 zł, wkład własny niefinansowy 153 710,24 zł.

Obecnie przygotowywane są dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (Działanie FELD.08.06 Edukacja przedszkolna), tj.:

- „Łowicka dwójka przedszkolem równych szans” w Przedszkolu nr 2 „Pod Tęczą” w Łowiczu, całkowita wartość projektu: 812 630,00zł, w tym dofinansowanie 730 880,00zł, wkład własny niefinansowy 81 750,00zł;
- „W Łowiczu Pod Świerkami jakość wdramy i wszechstronnie wszyscy się rozwijamy” w Przedszkolu Integracyjnym nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu, całkowita wartość projektu: 637 908,13zł, w tym dofinansowanie 574 116,13 zł, wkład własny niefinansowy 63 792,00zł;

Planowany termin realizacji: 01.06.2024 r. -30.09.2025 r.

Założenia projektów: rozszerzenie oferty zajęć dodatkowych wspierających na rzecz zwiększenia szans edukacyjnych w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów, doposażenie placówki w specjalistyczne pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji wysokiej jakości kształcenia oraz umożliwienie podniesienia kompetencji nauczycieli niezbędnych do pracy z dziećmi, w tym dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z doświadczeniem migracyjnym.

Planowany termin rozstrzygnięcia naboru: luty 2024 r.

Środki zewnętrzne – programy ekologiczne współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Od 1 września 2022r. w Przedszkolu Integracyjnym nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu realizowane było zadanie z zakresu edukacji ekologicznej dot. utworzenia punktu dydaktycznego pn. „Ogród pięciu zmysłów”. Łączna wartość projektu wynosi 71 600,00 zł, w tym dotacja 60 000,00 zł. Punkt dydaktyczny powstał w 2023 roku. Otrzymanie dotacji na realizację tego zadania umożliwi utworzenie kolejnego ogródka dydaktycznego w przedszkolach.

Projekty współfinansowane przez WFOŚiGW w Łodzi realizowane są w przedszkolach miejskich od 2010 roku. Łączna wartość wszystkich zrealizowanych projektów wynosi **670 419,89 zł**, w tym dotacja **510 902,94 zł**.

PRACE REMONTOWE PRZEPROWADZONE W PRZEDSZKOLACH

a) remonty wykonane we własnym zakresie z budżetów przedszkoli

Przedszkole nr 1 „Stokrotka”, ul. Ułańska 1 w Łowiczu:

- malowanie gabinetu psychologa, korytarzu przy wejściu do przedszkola, korytarzy przy kuchni;
- prace renowacyjne na placu zabaw;

Przedszkole nr 2 „Pod Tęczą”, ul. Starzyńskiego 5A w Łowiczu:

- wymiana sedesów w czterech łazienkach dla dzieci;
- drobne naprawy hydrauliczne – kaloryfery, wymiana wężyków, krany;
- montaż zamku magnetycznego w głównym wejściu;
- odświeżenie ścian w holu głównym – malowanie z tapetowaniem.

Przedszkole nr 3 „Pszczółka Maja”, ul. 3 Maja 4 w Łowiczu:

- malowanie sali przedszkolnej;
- sukcesywna naprawa płytek na tarasie oraz uzupełnianie szpar w podłogach między klepkami.

Przedszkole nr 4 „Słoneczko”, ul. Sikorskiego 2 w Łowiczu:

- malowanie sali przedszkolnej wraz z łazienką;
- remont pokoju intendenta (wylewka wyrównująca, wymiana linoleum, malowanie).

Przedszkole Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia”, ul. Chełmońskiego 4 w Łowiczu:

- malowanie ogrodzenia od strony ul. Chełmońskiego.

Przedszkole Integracyjne Nr 6 „Pod świerkami”, ul. Książacka 26 w Łowiczu:

- malowanie gabinetu terapii pedagogicznej;
- malowanie drewnochronem drewnianych pomocy dydaktycznych w ogródku dydaktycznym;

Przedszkole nr 7 „Wiosenka”, ul. Wiosenna 2 w Łowiczu:

- naprawa huśtawek na placu zabaw i ich impregnowanie;
- malowanie ławeczek dla dzieci na placu zabaw;
- reperacja i malowanie emulsją cokołów dookoła budynku przedszkola;
- malowanie parapetów na sali przedszkolnej;
- malowanie ogrodzenia przedszkola oraz pionu kuchennego.

b) remonty wykonane pod nadzorem Zakładu Ekonomiczno-Administracyjnego w Łowiczu przez firmy zewnętrzne

Przedszkole Nr 2 „Pod Tęczą” ul. Starzyńskiego 5a w Łowiczu:

- naprawa 4 szt. schodów zewnętrznych 33.973,46 zł

Przedszkole Nr 3 „Pszczółka Maja” ul. 3 Maja 4 w Łowiczu:

- wymiana ościeżnic w części administracyjnej 3.936,00 zł

Przedszkole Nr 4 „Słoneczko” ul. Sikorskiego 2 w Łowiczu:

- remont podłogi w jednej sali zajęć 44.883,85 zł

Przedszkole Integracyjne Nr 7 „Wiosenka” ul. Wiosenna 2 w Łowiczu:

- remont ogrodzenia 1.115,00 zł
- wykonanie przyłącza kablowego do granicy działki 8.997,45 zł
- wykonanie instalacji wyłącznika p-poż i przyłącza kablowego do budynku 36.900,00 zł

Łączna wartość prac wykonanych przez firmy zewnętrzne będzie wyniosła 129 805,76 zł.

6.2. SZKOŁY PODSTAWOWE

Zakład Ekonomiczno - Administracyjny Urzędu Miejskiego w Łowiczu prowadzi i realizuje zadania wynikające

z ustawy Prawo oświatowe oraz prowadzi nadzór nad działalnością szkół podstawowych, a w szczególności:

- nadzór nad przygotowywaniem projektów organizacyjnych szkół podstawowych i szkoły muzycznej do zatwierdzenia,
- analiza sprawozdań sporządzanych przez szkoły podstawowe oraz sporządzanie sprawozdań zbiorczych,

- prowadzenie spraw osobowych dyrektorów szkół podstawowych i dyrektora szkoły muzycznej,
- przygotowywanie i przeprowadzanie konkursów na stanowisko dyrektorów szkół podstawowych,
- przygotowywanie ocen cząstkowych pracy dyrektorów szkół podstawowych i szkoły muzycznej,
- współpraca z Kuratorium Oświaty w zakresie spraw dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych;
- współpraca ze związkami zawodowymi w sprawach oświatowych.

W strukturze systemu oświaty w Łowiczu działa 7 przedszkoli publicznych, 6 szkół podstawowych (dla 5 organem prowadzącym jest Gmina Miasto Łowicz, dla 1 - Zakon Ojców Pijarów).

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu, ul. Kaliska 12,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Łowiczu ul. Mickiewicza 1,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. kard. Karola Wojtyły, ul. Grunwaldzka 9,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Marii Konopnickiej w Łowiczu ul. Stanisławskiego 31A,
- Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Pawła II z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu ul. Młodzieżowa 15.

Tabela nr 21. | Liczba uczniów i liczba oddziałów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2023/2024 w porównaniu do roku szkolnego 2022/2023 i 2021/2022:

Nazwa szkoły	Liczba uczniów/ w tym liczba uczniów/uchodźców z Ukrainy	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów w oddziale
Szkoła Podstawowa nr 1			
2023/2024	541/23	24	22,54
2022/2023	559/22	25	22,36
2021/2022	579/22	26	22,27
Szkoła Podstawowa nr 2			
2023/2024	495/19	22	22,50
2022/2023	494/19	23	21,48
2021/2022	519/24	24	21,63
Szkoła Podstawowa nr 3			
2023/2024	287/9	14	20,50
2022/2023	303/13	15	20,20
2021/2022	318/22	16	19,88
Szkoła Podstawowa nr 4			
2023/2024	294/22	15	19,60
2022/2023	317/16	16	19,81
2021/2022	332/41	17	19,53

Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi			
2023/2024	295/8	18	16,39
2022/2023	312/12	18	17,33
2021/2022	336/15	19	17,68
Ogółem 2023/2024	1912/81	93	20,56
Ogółem 2022/2023	1985/82	97	20,46
Ogółem 2021/2022	2084/124	102	20,43

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2023/2024 w stosunku do roku 2022/2023 spadła o 73 osoby; spadła liczba oddziałów o 4. Liczba uczniów na oddział utrzymuje się na poziomie średnio ponad 20 osób w klasie. Co roku spada liczba uczniów w szkołach podstawowych. W roku 2022/2023 w stosunku do roku 2021/2022 spadła o 99 uczniów.

Tabela nr 22 | Liczba uczniów oraz liczba oddziałów klas pierwszych w roku szkolnym 2023 / 2024 w porównaniu do roku szkolnego 2022 / 2023 i 2021/ 2022.

Nazwa szkoły	rok szkolny 2023/2024		rok szkolny 2022/2023		rok szkolny 2021/2022	
	liczba uczniów, w tym pochodzący z Ukrainy	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba oddziałów
SP1	76/3	3	64	3	69	3
SP2	75/2	3	56	3	71	3
SP3	27/1	1	41	2	36	2
SP4	38/2	2	35	2	33	2
SP7	51/1	3 (integracyjne)	31	2 (integracyjne)	39	2 (w tym 1 integracyjny)
Ogółem	267/9 śr./oddział w klasie I – 22,25	12	227 śr./oddział w klasie I – 18,92	12	248 śr./oddział w klasie I – 20,67	12

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

Subwencja oświatowa na rok budżetowy jest naliczana na każde dziecko uczęszczające do szkoły na terenie danej gminy (subwencja „idzie” za uczniem). Na 2023 rok finansowy w metryczce subwencji oświatowej wynosi 6.898,6902 zł. rocznie na każde dziecko.

Biorąc pod uwagę fakt, iż 234 uczniów mieszkających poza Łowiczem, uczy się w szkołach miejskich, gmina otrzymuje subwencję na te dzieci, tj. 234 uczniów x 6.898,6902 zł. na każde dziecko = 1.614.293,51 zł (kwota roczna). Liczba uczniów spoza Łowicza w miejskich szkołach podstawowych zwiększa zatem subwencję dla miasta.

Ogółem liczba godzin w roku 2023/2024 w porównaniu do roku 2022/2023 spadła o 49,7 godziny. Pomimo obowiązku organizacji dodatkowych godzin na naukę języka polskiego dla uczniów z Ukrainy, obowiązku zatrudniania od 1 września 2022 r. nauczycieli specjalistów (psychologa, pedagoga specjalnego i innych), przyznawanych godzin na pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla uczniów, spadek godzin wynika ze zmniejszenia liczby oddziałów szkolnych o 4 w stosunku do roku 2022/2023.

Tabela nr 23. | Pomoc psychologiczno–pedagogiczna dla uczniów szkoły od 1 września 2023 r.

L.p.	Rodzaj	SP1	SP2	SP3	SP4	SP7	Ogółem
1.	Liczba uczniów z orzeczeniami poradni psychologiczno - pedagogicznej	6	4	17	8	39	74
2.	Liczba uczniów z opiniami poradni psychologiczno - pedagogicznej	41	39	22	40	31	173
3.	Liczba uczniów bez orzeczenia i bez opinii poradni psych.-pedag., wymagających jednak pomocy psycholog. - pedagogicznej na podstawie obserwacji wychowawcy/ pedagoga	127	67	16	51	62	324
4.	Tygodniowa liczba godzin z zakresu pomocy psych.-pedag. realizowana z dziećmi, które mają opinię lub z dziećmi bez opinii	44	20	22,5	38	120	244,5
5.	Kwota w zł (miesięcznie) wynikająca z pkt 4. wraz ze wszystkimi pochodnymi, planowaną 13-stką itp	13.984,61	6.168,00	7.365,95	12.447,58	39.278,63	79.244,77

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

W subwencji oświatowej na 2023 r. na pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla uczniów posiadających opinie lub nieposiadających opinii, jednakże, na podstawie obserwacji pedagogów szkolnych, wymagających w/w pomocy, gmina otrzymała kwotę

w wysokości – 375.492,85 zł. (w 2022 r. była to kwota: 357.493,14 zł.; w 2021 r. - 364.127,67 zł; w 2020 r. - 351.965,49 zł.). Waga dla tego zadania w metryczce subwencji oświatowej wynosi 0,025.

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż realny wydatek gminy na realizację tego zadania wynosi – 79.244,77 x 12 miesięcy = 950.937,24 zł.

Do 2018 roku włącznie gminy nie otrzymywały żadnych środków na pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla uczniów. W 2019 r. po raz pierwszy w subwencji oświatowej zaplanowano środki na w/w zadanie, jednakże są one wciąż zbyt niskie.

Informacje kadrowo – placowe

Liczba etatów pedagogicznych w szkołach – 207,26 etatu

Liczba nauczycieli w szkołach w osobach – 230 osób

Liczba nauczycieli pełnozatrudnionych (w osobach) – 182

Liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych (w osobach) - 48

Liczba nauczycieli uzupełniających etat w innej placówce (art. 22 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela) –

SP1 – jeden nauczyciel chemii w SP7 uzupełnia etat w wymiarze 8 godzin

SP2 – 0;

SP3 – 1 nauczyciel plastyki uzupełnia etat w SP4 w wymiarze 2 godzin

Liczba nauczycieli, z którymi z dniem 31 sierpnia 2023 r. rozwiązano stosunek pracy

SP1 – 3, w tym: 2 os. – umowa na czas określony (plastyka, muzyka); 1 os. – za porozumieniem stron (język angielski);

SP2 – 3, w tym: 2 osoby za wypowiedzeniem przez pracodawcę umowy zawartej na czas nieokreślony (doradztwo zawodowe, świetlica), 1 osoba - umowa na czas określony (jęz. angielski / nauczyciel współorganizujący proces kształcenia specjalnego);

SP7 – 1 os. - umowa na czas określony (wychowanie fizyczne)

Razem – 7 osób

Liczba nauczycieli, z którymi z dniem 31 sierpnia 2023 r. rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 20 ustawy Karta Nauczyciela (z przyczyn organizacyjnych)

SP2 - 1 osoba – nauczyciel świetlicy szkolnej

SP7 – 1 osoba – język polski

Liczba nauczycieli, którzy od 1 września 2023 r. korzystają z urlopu dla poratowania zdrowia:

SP3 – 1 nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej w okresie od 01.09.2023 r. do 30.06.2024 r.

SP4 – 1 nauczyciel świetlicy szkolnej;

SP7 – 3 osoby: n-1 edukacji wczesnoszkolnej od 01.09.2023 r. do 31.08.2024 r.; n-1 matematyki od 24.06.2023 r. do 23.06.2024 r.; n-1 języka angielskiego od 01.09.2023 r. do 31.08.2024 r.

Liczba osób, które z dniem 1 września 2023 r. odeszły na emeryturę:

nauczyciele –

SP2 - 1 osoba – nauczyciel świetlicy szkolnej;

SP3 – 1 osoba – nauczyciel biologii / przyrody;
SP4 - 3 osoby – nauczyciel języka polskiego, edukacji wczesnoszkolnej, muzyki;
SP7 – 3 osoby: n-l języka polskiego, n-l w świetlicy szkolnej, n-l współorganizujący proces kształcenia specjalnego

Razem – 8 osób.

pracownicy administracji i obsługi – w SP7 – 2 osoby: główny księgowy oraz pracownik gospodarczy od 11.IX.2023 r.

Liczba emerytów, którzy z dniem 1 września 2023 r. są zatrudnieni w szkole:

SP1 – 8 nauczycieli (geografia, informatyka, religia, fizyka, świetlica), wymiar zatrudnienia – 4,56. Pracownicy obsługi – 1 pracownik gospodarczy – wymiar zatrudnienia – 1 etat;

SP3 - 1 nauczyciel wychowania fizycznego zatrudniony w wymiarze 0,39 et. za nauczyciela przebywającego na długotrwałym zwolnieniu;

SP4 – 1 nauczycielka na ½ etatu w świetlicy szkolnej.

Średnia wysokość wynagrodzenia we wrześniu 2023 roku pracowników szkoły zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy ze wszystkimi dodatkami/premią do wynagrodzenia, godzinami ponadwymiarowymi w przypadku nauczyciela:

pracownika obsługi – 4.367,25 zł;

pracownika administracji – 6.127,00 zł;

nauczyciela początkującego – 4.532,99 zł;

nauczyciela mianowanego – 5.458,43 zł;

nauczyciela dyplomowanego – 6.730,28 zł.

Pracownicy obsługi w szkołach otrzymali na początku roku oraz w lipcu podwyżkę wynagrodzenia w związku z podniesieniem płacy minimalnej w 2023 r. (od lipca br. – 3.600 zł.). W Łowiczu nadal obowiązuje zasada, iż płaca minimalna w danym roku budżetowym, jest wynagrodzeniem zasadniczym w placówkach oświatowych podległych gminie Miasto Łowicz.

Od stycznia 2023 r. wynagrodzenie nauczycieli wzrosło o 7,8 %.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli, zgodnie z ustawą Karta Nauczyciela, stanowi dla:

1) nauczyciela początkującego - 120%;

2) nauczyciela mianowanego - 144%;

3) nauczyciela dyplomowanego - 184%;

- kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej (na 2023 r. wynosi 3.981,55 zł.); zatem średnie wynagrodzenie, zgodnie z Kartą Nauczyciela, w 2023 r. powinno wynieść:

1) nauczyciela początkującego – 4.777,86 zł.;

2) nauczyciela mianowanego – 5.733,43 zł.;

3) nauczyciela dyplomowanego – 7.326,05 zł.

Liczba etatów nauczycieli w szkołach podstawowych podana wg stopnia awansu zawodowego oraz poziomu wykształcenia nauczycieli:

wg stopnia awansu zawodowego:

liczba etatów nauczycieli początkujących – 14,22, (6,9 % ogólnej liczby etatów pedagogicznych)

liczba etatów nauczycieli mianowanych – 34,25, (16,5 % ogólnej liczby etatów pedagogicznych)

liczba etatów nauczycieli dyplomowanych – 158,79 , (76,6 % ogólnej liczby etatów pedagogicznych)

Razem – 207,26 etatów pedagogicznych w szkołach podstawowych

Nauczyciel początkujący to dawny status nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego. Dotychczasowe cztery stopnie awansu zawodowego nauczycieli: stażysta, kontraktowy, mianowany, dyplomowany zostały zastąpione następującymi stopniami awansu: nauczyciel mianowany i nauczyciel dyplomowany. Nauczyciel początkujący traktowany jest jako ten, który uczy się, przygotowuje do wykonywania zawodu i nie posiada żadnego stopnia awansu zawodowego.

wg poziomu wykształcenia nauczycieli:

- liczba etatów nauczycielskich – tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym – 205,26 (99 % ogólnej liczby etatów pedagogicznych);

- liczba etatów nauczycielskich – tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym,

tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie – 2,00 (1 % ogólnej liczby etatów pedagogicznych).

Na podstawie *Kryteriów podziału rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2023* Zakład Ekonomiczno – Administracyjny w Łowiczu, w terminie do dnia 29 września 2023 roku, złożył wniosek o zrefundowanie wypłat odpraw dla nauczycieli, którzy odeszli na emeryturę oraz z przyczyn organizacyjnych. W terminie do 20 października 2023 r. była możliwość składania wniosków z tytułu wzrostu zadań szkolnych i pozaszkolnych (np. wzrost liczby orzeczeń o kształceniu specjalnym, o potrzebie nauczania indywidualnego, liczby uczniów przeliczeniowych, liczby uczniów, którym przyznano godziny na dodatkową naukę języka polskiego itp.). W/w wnioski są składane każdego roku.

Tabela nr 24. | Liczba pracowników pedagogicznych w szkołach podstawowych podana w osobach i w etatach od 1 września 2023 roku

	Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2022/2023	
	Liczba osób	Liczba etatów	Liczba osób	Liczba etatów

Pracownicy pedagogiczni:				
SP 1	54	47,70	54	48,68
SP 2	49	46,67	52	48,96
SP 3	36	34,62	38	35,83
SP 4	42	33,99	39	33,11
SP 7	49	44,28	45	40,75
Ogółem	230	207,26	228	207,33

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

W roku szkolnym 2023/2024 – liczba pracowników pedagogicznych wynosi:

- w osobach – 230
- w etatach – 207,26

W roku szkolnym 2022/2023 liczba pracowników pedagogicznych wynosiła:

- w osobach – 228
- w etatach – 207,33

W roku szkolnym 2023/2024 zmniejszyła się liczba nauczycieli w stosunku do roku 2022/2023 o 2 osoby.

Tabela nr 25. | Wydatki na oświatę w latach 2020 – I półrocze 2023 roku:

Lp.	Opis wydatków	2020 r.	2021 r.	2022 r.	I półrocze 2023 r.
1.	Wysokość subwencji oświatowej	21.375.043,00	21.984.521,00	22.795.857,00	15.305.920,00
2.	Wydatki ogółem na oświatę z inwestycjami	45.793.121,67	48 845 467,54	52.534.126,84	29.100.224,65
3.	Zaangażowanie środków własnych miasta (wiersz 2 – wiersz 1)	24.418.078,67	26 860 946,54	29.737.269,84	13.794.304,65
4.	% zaangażowanie środków własnych w wydatkach na oświatę ogółem (wiersz 3 : wiersz 2)	53,32	55,00	56,61	47,4

Źródło: Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu

POZYSKANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE DLA SZKÓŁ (w tym m.in. unijne, z rezerwy ogólnej subwencji oświatowej, z WFOŚiGW, Erasmus + itp.)

Program – Erasmus +

Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Szkoła Podstawowa nr 3 w Łowiczu w latach 2019 – 2021 uczestniczyły w projekcie unijnym Erasmus Plus skierowanym do uczniów szkół.

Kwota dofinansowania dla SP 2 to 31.766 Euro; zaś dla SP 3 – 22.350 Euro;

80 % uzyskanych środków w/w szkoły otrzymały w roku szkolnym 2019/2020, natomiast pozostałe 20 %, musiał zabezpieczyć organ prowadzący, jednakże szkoły otrzymały zwrot po złożeniu raportu końcowego w 2021 roku.

Pozyskane środki – Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE), Narodowa Agencja Programu Erasmus+

Celem projektu było m.in. doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem obcym przez uczniów, uświadamianie im potrzeby nauki języków obcych, poznawanie kultury innych krajów, tradycji, obyczajów itp.

Szkoła Podstawowa nr 3:

Kwoty:

2020 r. – 12.000 zł.

2021 r. – 25.430 zł.

2022 r. – 65.745,83 zł.

Przeznaczenie: rozwój zdolności językowych uczniów, rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych, przybliżenie kultury krajów Unii Europejskiej, rozwój kompetencji językowych oraz rozwój metodyczny nauczycieli.

Pozyskano środki z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) – Narodowa Agencja Programu Erasmus +

Ekopracownie:

„Nasze Ekologiczne Pracownie” - konkurs WFOŚiGW w Łodzi na rok 2022/2023:

W lutym 2022 roku, do konkursu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przystąpiły dwie łowickie szkoły Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu oraz Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu.

W ramach konkursu można było uzyskać dofinansowanie między innymi do:

- 1) zakupu/wykonania pomocy dydaktycznych związanych bezpośrednio z edukacją przyrodniczą/biologiczną/ekologiczną/geograficzną/ chemiczno-fizyczną,
- 2) zakupu sprzętu audiowizualnego, komputerowego, sprzętu nagłaśniającego, tablic multimedialnych (monitorów interaktywnych).

Na wniosek Wydziału, obie szkoły, tj. Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu oraz Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu otrzymały dofinansowanie na utworzenie ekopracowni z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

- Szkoła Podstawowa nr 2 otrzymała dofinansowanie w wysokości 59.998 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.248 zł. (% dofinansowania – 94,86).
- Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi otrzymała dofinansowanie w wysokości 60.000 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.200 zł. (% dofinansowania – 94,94).

W czerwcu 2023 r. obie szkoły zakończyły ww. projekt i są już na etapie końcowego rozliczania się z WFOŚiGW w Łodzi.

„Nasze Ekologiczne Pracownie” - konkurs WFOŚiGW w Łodzi na rok 2023/2024:

W lutym 2023 roku, do konkursu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przystąpiła Szkoła Podstawowa nr 3. Na wniosek Wydziału, Szkoła Podstawowa nr 3 otrzymała dofinansowanie w wysokości 58.200 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.200 zł. (% dofinansowania – 92,09). Projekt kończy się w czerwcu 2024 r. Utworzenie ekopracowni obejmuje remont sali dydaktycznej, zakup pomocy dydaktycznych, mebli, sprzętu audio-wideo.

Podsumowanie:

- ✓ Liczba oddziałów i dzieci uczęszczających do przedszkoli miejskich utrzymuje się na wysokim poziomie (w roku szkolnym 2011/2012 – 33 oddziały, 805 dzieci; 2023/2024 roku – 39 oddziałów, 930 dzieci).
- ✓ Sukcesywnie wzrasta liczba dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (w roku szkolnym 2015/2016 – 22 dzieci, 2022/2023 – 30 dzieci; 2023/2024 – 39 dzieci).
- ✓ W Przedszkolu Integracyjnym nr 6 zorganizowano od 2017 roku wczesne wspomaganie rozwoju dzieci (w 2017 roku – 15 dzieci, w 2022 roku – 23 dzieci, w 2023 roku – 27 dzieci).
- ✓ Od 2017 roku na terenie miasta funkcjonują przedszkola niepubliczne, które otrzymują zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, dotację z Budżetu Miasta na bieżącą działalność (w 2017 roku przekazano – 1 215 800,07 zł, w 2021 roku – 2 220 667,75 zł, w 2022 roku - 2 321 151,25 zł).
- ✓ W związku z wprowadzeniem standardów zatrudniania i dodatkowym zatrudnieniem nauczycieli specjalistów wzrasta liczba pracowników pedagogicznych.
- ✓ Wysoki poziom wykształcenia pracowników pedagogicznych oraz wysoki stopień awansu zawodowego wskazuje na wysoką jakość edukacji przedszkolnej.
- ✓ Zmiany stawek wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych są główną przyczyną wzrostu środków przeznaczonych na funkcjonowanie przedszkoli miejskich.
- ✓ Zmiany prawa oświatowego oraz wg Uchwały Rady Miejskiej zwolniły wszystkich rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli z opłaty za pobyt dzieci w przedszkolu. Z tego tytułu Miasto nie otrzymuje żadnych dochodów.
- ✓ Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu na bieżąco kontroluje liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych i niepublicznych i określa wysokość środków do przekazania z poszczególnych gmin (w 2015 roku - 554 082,80zł, w 2021 roku – 1 137 826,31 zł, w 2022 roku - 1 235 176,39 zł.).
- ✓ Corocznie określana jest wysokość środków z Budżetu Państwa (dotacja i subwencja na dzieci 6-letnie), która wpływa do Budżetu Miasta (w 2015 roku – 1 118 083,00 zł, w 2021 roku – 1 275 720,55 zł, w 2022 roku – 1 546 182,96 zł).
- ✓ Na realizację zadań wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i opinii o wczesnym wspomaganiu rozwoju Miasto otrzymuje dodatkowe środki (w 2015 roku – 721 179,00 zł, w 2023 roku – 1 590 158,00 zł).
- ✓ Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu wspólnie z Dyrektorami poszczególnych przedszkoli pozyskuje środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej (od 2010 roku łączna wartość wszystkich zrealizowanych projektów wynosi 670 419,89 zł, w tym dotacja 510 902,94 zł).
- ✓ Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu wykorzystuje wszystkie możliwości uzyskania dodatkowych środków pozabudżetowych. W latach 2019-2021 realizowano projekt pn. „Nowa jakość edukacji w naszej łowickiej integracji”. Całkowita wartość projektu wynosiła 1 011 882,54 zł, w tym dofinansowanie 858 172,30 zł, wkład własny niefinansowy 153 710,24 zł. Od 1 sierpnia 2022 roku do 30 czerwca 2023 roku realizowany był projekt pn. „Łowicka integracja to wysokiej jakości edukacja” współfinansowanego ze środków EFS. Całkowita wartość projektu wynosiła 596 048,94 zł, w tym

dofinansowanie 506 589,25 zł, wkład własny niefinansowy 89 459,69 zł. Obecnie przygotowywane są dwa wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 1 450 538,31 zł, w tym dofinansowanie 1 304 996,13 zł, wkład własny niefinansowy 145 542,00zł.

- ✓ Dyrektorzy corocznie wykonują drobne naprawy w ramach własnych budżetów pomimo utrzymującej się na niskim poziomie środków na wydatki rzeczowe.
- ✓ Zakład Ekonomiczno-Administracyjny w Łowiczu organizuje i nadzoruje przeprowadzane przez firmy zewnętrzne remonty we wszystkich przedszkolach.

6.3. SAMORZĄDOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA W ŁOWICZU

We wrześniu 2023 roku rozpoczął się 10 rok funkcjonowania Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Łowiczu. W czerwcu 2023 roku szkolne mury opuścili kolejni absolwenci SSM I st. w Łowiczu w ilości 13 uczniów (4 pianistów, 1 gitarzysta, 3 skrzypków, 1 wiolonczelista, 1 flecistka, 1 klarncistka, 1 trębacz oraz 1 saksofonistka).

We wrześniu 2023 r. naukę w szkole rozpoczęło 134 uczniów w 9 klasach instrumentalnych: fortepian, skrzypce, wiolonczela, gitara, flet, klarnet, saksofon, trąbka i akordeon. Szkoła zatrudnia 21 nauczycieli o wymaganych ustawą i odpowiednim rozporządzeniem MKDNIŚ, wysokich kwalifikacjach potwierdzonych nie tylko dyplomami wyższych uczelni, ale także pracą na Akademiach Muzycznych, czy dorobkiem koncertowym.

W roku 2023 szkoła była organizatorem 23 koncertów wewnątrzszkolnych, do których należą audycje klasowe z poszczególnych instrumentów oraz koncertów ogólnoszkolnych i pozaszkolnych:

Styczeń 2023 r. – występ inauguracyjny Wernisaż obrazów malowanych w ramach akcji

„Malujemy Sercem II” – lokalni artyści malują obrazy z przedszkolakami

13 maja 2023 r. koncert z okazji Nocy Muzeów.

20 czerwca 2023 w sali kinowej Łowickiego Ośrodka Kultury odbył się Koncert Doroczny.

20 czerwca 2023r. przygotowano oprawę muzyczną i prowadzenie Miejskiego Podsumowania Roku Szkolnego również w sali kinowej Łowickiego Ośrodka Kultury.

24 października 2023 r. w szkolnej sali koncertowej odbyło się Ślubowanie uczniów klas pierwszych.

16 grudnia 2023 r., w sali barokowej Muzeum w Łowiczu odbył się Koncert Świąteczny.

Nauczyciele prowadzili lekcje otwarte – 8

Sukcesy uczniów w konkursach pozaszkolnych:

1. Wojciech Kosmowski, uczeń klasy V – III miejsce w Turnieju Solfeżowym Szkół Muzycznych I stopnia w Zgierzu.

Nauczyciel: Michał Czapnik

2. Adrianna Martyniak, uczennica klasy III – wyróżnienie w VI Regionalnych Spotkaniach Solfeżowych „Muzyczne Figle” w Zduńskiej Woli.

Nauczyciel: Joanna Płuciennikowska

3. Wojciech Godos, uczeń klasy III – wyróżnienie w VI Regionalnych Spotkaniach Solfeżowych „Muzyczne Figle” w Zduńskiej Woli

Nauczyciel: Joanna Płuciennikowska

4. Piotr Ledzion, uczeń III klasy saksofonu pana Łukasza Chmury – dyplom za wyróżniającą się prezentację w grupie III – saksofon na XIII Regionalnych Muzycznych Prezentacjach Najmłodszych Klarncistów i Saksofonistów im. Marii Iwony Boczarskiej w Zgierzu
5. Julia Sołtysiak, uczennica I klasy fortepianu pani Barbary Ligęzy - 1 nagroda na II Konkursie Złoty Talenty Fortepianowych (online)
6. Alicja Piotrkiewicz, uczennica I klasy fortepianu pani Barbary Ligęzy – brązowy medal na V edycji Międzynarodowego Konkursu Muzycznego OPUS 2023
7. Julian Pawłowski, uczeń IV klasy trąbki pana Wojciecha Kubiaka
  - III miejsce w grupie II: kl. IV-VI na VII Kozienickim Festiwalu Instrumentów Dętych Błaszanych o nagrodę Św. Mikołaja
  - III miejsce w grupie B na IX Konkursie Interpretacji Muzycznej WIRTUOZ – Łęczycyca 2023
8. Joanna Żaczek, uczennica III klasy fortepianu pani Marleny Myszuk – wyróżnienie w grupie A na IX Konkursie Interpretacji Muzycznej WIRTUOZ – Łęczycyca 2023
9. Nikola Gromek, uczennica I klasy fortepianu pani Idy Bonińskiej – Kubiak – wyróżnienie w grupie A na IX Konkursie Interpretacji Muzycznej WIRTUOZ – Łęczycyca 2023
10. Tymon Czarnota, uczeń III klasy gitary pani Klaudii Kukli – wyróżnienie w grupie B na IX Konkursie Interpretacji Muzycznej WIRTUOZ – Łęczycyca 2023

Ponadto w szkole odbyły się konkursy organizowane przez szkolną Bibliotekę oraz Samorząd Uczniowski:

- I konkurs solfeżowy dla klas III
- konkurs fotograficzny „Jesienna zaduma...”,
- konkurs muzyczny „Z Aniołami zaśpiewajmy...”.

Szkoła wzbogaca corocznie swoje wyposażenie i obecnie posiada na stanie instrumenty muzyczne: 27 szt. skrzypiec, 11 szt. wiolonczel, 11 szt. fletów, 11 szt. klarnetów, 9 szt. saksofonów, 10 szt. trąbek, 9 szt. akordeonów, 1 szt. pianino, fortepian i fortepian półkoncertowy oraz pomoce dydaktyczne (pulpity, pneumatyczne ławy i specjalistyczne podnóżki do fortepianów, pomoce dydaktyczne dla uczniów klasy fletu, tablice dydaktyczne, przenośne głośniki, instrumenty i akcesoria na zajęcia rytmiczne, ponad 1087 pozycji nutowych do biblioteki, monitor 98^{cal} dotykowy z wbudowanym wifi, 2 komputery stacjonarne i 2 laptopy do dydaktyki itp.).

VII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOWICZA ZA 2023 ROK

Strategia Rozwoju Miasta Łowicza na lata 2015-2023

Strategia Rozwoju Miasta, to długookresowy plan działania określający strategiczne cele rozwoju, przyjmujący kierunki i priorytety działania (cele operacyjne i zadania realizacyjne), a także alokację środków finansowych, niezbędnych dla realizacji przyjętych celów i zadań. Strategia jako dokument kluczowy musi podlegać zmianom, a także nieustannemu monitorowaniu i weryfikacji celów, zadań oraz sposobów ich realizacji. Służą temu corocznie składane sprawozdania z realizacji strategii, które obrazują stopień realizacji strategii oraz

uświadomić mają istniejące wciąż problemy wynikające ze zmian zachodzących w mieście i jego otoczeniu, a także we wzajemnie powiązanych sferach: gospodarczej, społecznej, przestrzennej i środowiskowej. Wszystkie działania wskazane w strategii służyć mają realizacji celu nadrzędnego – zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz podnoszeniu jakości życia społeczności lokalnej, przy wykorzystaniu zasobów Miasta.

Strategia Rozwoju Miasta Łowicza została uchwalona na lata 2015-2023 i została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu NR XIII/91/2015 z dnia 24 września 2015 w sprawie uchwalenia "Strategii Rozwoju Miasta Łowicza 2015-2023".

Niniejszy dokument jest opracowaniem zawierającym opis działań podejmowanych przez Miasto Łowicz w roku 2023. Przy jego utworzeniu zastosowano metodę porównawczą, analizując założenia strategii z informacjami i dokumentami otrzymanymi z wydziałów Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Miasta, przy współpracy z osobami pełniącymi funkcje zarządcze we wszystkich obszarach tematycznych.

Cele strategiczne w Strategii Miasta Łowicza zostały sprecyzowane w 10 programach strategicznych. Dla każdego programu określono pakiet zadań strategicznych koniecznych do realizacji dla osiągnięcia zamierzonych celów. Monitoring strategii prowadzony jest w układzie rocznym i przedstawiany Radzie Miejskiej w Łowiczu na posiedzeniach komisji stałych oraz sesji Rady.

Bazując na części diagnostycznej Strategii (tj. analizie SWOT) oraz określonych misji miasta ujętych w celach strategicznych w perspektywie najbliższych lat, Urząd Miejski w Łowiczu w 2022 roku realizował zadania w sposób następujący:

CEL STRATEGICZNY I

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY
Podnoszenie kwalifikacji i
umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIA

1. Dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb współczesnego rynku pracy
2. Promocja nauki.
3. Stymulowanie jakości kształcenia raz wspomaganie jakościowego rozwoju szkolnictwa.

PROGRAM STRATEGICZNY
Tworzenie warunków do rozwoju
turystyki

ZADANIA

1. Wzmacnianie infrastruktury usług turystycznych
2. Aktywna promocja walorów turystycznych miasta (ze szczególnym uwzględnieniem folkloru) przy współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego
3. Budowa zbiornika retencyjnego w dzielnicy Górki
4. Rewitalizacja śródmieścia.

PROGRAM STRATEGICZNY
Kreowanie warunków dla rozwoju
potencjału gospodarczego

ZADANIA

1. Zabezpieczenie i infrastrukturalne przygotowanie terenów dla rozwoju nowej działalności gospodarczej
2. Stworzenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości
3. Zbudowanie i wdrażanie pro-gospodarczego systemu promocji miasta
4. Opracowanie i wdrażanie zasad pro-rozwojowej polityki budżetowej i inwestycyjnej miasta
5. Integrowanie lokalnego środowiska przedsiębiorców

PROGRAM STRATEGICZNY
Stworzenie nowoczesnego systemu
zarządzania miastem

ZADANIA

1. Przystosowanie administracji do zmieniających się wymagań klienta urzędu.

CEL STRATEGICZNY II
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY
Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIA

1. Utrwalenie i poszerzenie terenów zielonych
2. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców – promocja edukacji ekologicznej.

PROGRAM STRATEGICZNY
Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

ZADANIA

1. Stymulowanie aktywności mieszkańców miasta w zakresie rekreacyjno-sportowym
2. Podjęcie aktywnych działań zmniejszających bezrobocie oraz aktywnych form pomocy społecznej
3. Współdziałanie z Powiatową Komendą Policji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego
4. Zwiększenie integracji społecznej i aktywności cyfrowej
5. Utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych

PROGRAM STRATEGICZNY
**Tworzenie warunków dla rozwoju
mieszkalnictwa**

ZADANIA

1. Zabezpieczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
2. Selektywna prywatyzacja komunalnych zasobów mieszkaniowych
3. Wprowadzenie systemu finansowania komunalnego budownictwa mieszkaniowego
4. Przygotowanie i wdrażanie programu budownictwa, remontów i modernizacji zasobów komunalnych
5. Wspieranie różnorodnych form budownictwa mieszkaniowego

CEL STRATEGICZNY III

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY
Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIA

1. Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego
2. Kontynuacja działań zmierzających do gazyfikacji miasta
3. Rozwój odnawialnych źródeł energii.

PROGRAM STRATEGICZNY
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIA

1. Skomunikowanie wewnętrznego układu drogowego z siecią dróg zewnętrznych
2. Poprawa jakości dróg lokalnych, w tym modernizacja zabytkowej części miasta
3. Współdziałanie z PKP i PKS w celu poprawy połączeń komunikacyjnych miasta z otoczeniem
4. Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych
5. Wykonanie przedłużenia ulicy Starorzecze z budową ronda.
6. Modernizacja taboru transportowego Miasta Łowicza oraz infrastruktury związanej z obsługą taboru i prowadzonym transportem zbiorowym
7. Budowa obwodnicy na Górkach

PROGRAM STRATEGICZNY
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury
wodno-ściekowej

ZADANIA

1. Dalsze niwelowanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania a stopniem skanalizowania miasta
2. Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez rozdział wód deszczowych od ścieków sanitarnych, udroźnienie kanalizacji deszczowej
3. Modernizacja oczyszczalni ścieków

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 1.

Dostosowanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb współczesnego rynku pracy

Kształcenie zawodowe jest zadaniem Powiatu Łowickiego. Bazę szkół ponadpodstawowych tworzą placówki, z których każda ma swą znaczącą tradycję i wypracowany przez lata profil kształcenia, niemniej jednak rokrocznie oferta edukacyjna jest wnikliwie analizowana przez Wydział Edukacji, Kontroli i Zarządzania Jednostkami Starostwa Powiatowego w Łowiczu, tak, by w jak najbardziej optymalny sposób odpowiadać na preferencje uczniów stojących przed wyborem dalszej drogi edukacji.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 2.

Promocja nauki

a) Przyznanie stypendiów naukowych dla najzdolniejszych uczniów przez Burmistrza Miasta Łowicza za rok szkolny 2022/2023

Wysokość stypendiów zróżnicowano w zależności od osiągniętych wyników w nauce dla uczniów mieszkających na terenie Łowicza oraz wydzielono oddzielną pulę dla uczniów łowickich szkół mieszkających poza miastem, na tzw. stypendia dyrektorskie. Uroczyste wręczenie stypendiów odbyło się dnia 12.07.2023 roku w Sali Radzieckiej Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

Łączna liczba złożonych wniosków – 144

Liczba złożonych wniosków ze szkół:

- Szkoła Podstawowa nr 1 – 26 wniosków, 20 miasto, 6 spoza miasta
- Szkoła Podstawowa nr 2 – 36 wnioski, 31 miasto, 5 spoza miasta
- Szkoła Podstawowa nr 3 – 19 wniosków, 17 miasto, 2 spoza miasta
- Szkoła Podstawowa nr 4 – 10 wniosków, 7 miasto, 3 spoza miasta
- Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi- 31 wniosków, 29 miasto, 2 spoza miasta
- Pijarska Szkoła Podstawowa Królowej Pokoju – 21 wniosków, 16 miasto, 5 spoza miasta

Stypendia od strony finansowej:

- 121 stypendiów z Miasta Łowicza – 63 920,00 zł;
- 23 stypendia spoza budżetu Miasta Łowicza – 11 040,00 zł;

Reasumując, kwota wypłaconych w 2023 r. stypendiów: 74.960,00 zł. (dla porównania w 2022 r. - 74.980 zł.).

b) Konkurs na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką, inżynierską, magisterską, doktorancką) dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem

Konkurs na najlepszą pracę dyplomową (licencjacką, inżynierską, magisterską, doktorancką), dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem, zwany dalej Konkursem zainicjowany został przez Burmistrza Miasta Łowicza i realizowany jest przez Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Celem konkursu jest upowszechnienie dziedzictwa kulturowego Łowicza, promocja badań dotyczących zagadnień społecznych i gospodarczych związanych z historią i dniem współczesnym Miasta Łowicza oraz wyróżnienie i nagrodzenie autorów najlepszych prac z tych dziedzin. W 2023 roku do konkursu zgłoszono 6 prac.

Komisja konkursowa przyznała jedną nagrodę główną w wysokości 1 000 zł i dwa wyróżnienia w wysokości 500 zł każde w XIX edycji Konkursu na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą problematyki związanej z Miastem Łowiczem. Przy ocenie pracy zostały wzięte pod uwagę poziom merytoryczny, dobór źródeł, pogłębiona analiza zjawisk związanych z tematyką konkursu, samodzielność formułowania wniosków, komunikatywność przekazu, jak i walory popularyzatorskie.

Wyniki konkursu:

- ✓ I miejsce otrzymała Michalina Błaszczyk - praca dyplomowa pt.: "Zmiany Funkcjonalne i stan zachowania zabytkowych obiektów mieszkalnych w powiecie łowickim".
- ✓ I wyróżnienie otrzymała Katarzyna Fortuńska- praca dyplomowa pt.: "Miasto ze śmieci. Wykorzystanie odpadów w architekturze na przykładzie projektu osiedla mieszkaniowego w centrum Łowicza."
- ✓ II wyróżnienie otrzymała Kaja Wiatrak- praca dyplomowa pt.: "Komunikat wizualny, a ubiór".

Udział:

- Martyna Piotrowska - „Private Kindergarten in Łowicz (prywatne przedszkole w Łowiczu)”.
- Anna Cieślak - „Ocena organizacji i warunków ruchu na skrzyżowaniu z sygnalizacją świetlną położoną w terenie zabudowanym miejscowości Łowicz”.
- Marta Krawczyk- „Rewitalizacja struktury urbanistycznej małego miasta jako instrument dla zachowania tożsamości miejsca na przykładzie centrum Łowicza”.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich

ZADANIE 3.

Stymulowanie jakości kształcenia oraz wspomaganie jakościowego rozwoju szkolnictwa

a) Przedsięwzięcie „Poznaj Polskę”

Dnia 3 marca 2023 pojawił się komunikat o terminie rozpoczęcia naboru wniosków organów prowadzących szkoły w ramach przedsięwzięcia pod nazwą „Poznaj Polskę” na rok szkolny 2022/2023 i 2023/2024 realizowanego w 2023 roku. Nabór ten rozpoczął się 6 marca 2023 r. W roku 2023 jedna ze szkół złożyła wniosek i otrzymała środki na realizację wycieczki, tj.;

Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Pawła II z oddziałami integracyjnymi
suma: 5.000 zł.
wkład własny: 2.504 zł.
łączny koszt wycieczki: 7.504 zł.
termin realizacji: od 15.05 do 26.06.2023 r.
uczestnicy: uczniowie klas IV

b) „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”

Dnia 10 września 2021 r. przyjęto nowe Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025”.

Środki finansowe mogą być przeznaczone zarówno na zakup książek będących nowościami wydawniczymi, jak i zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek, rozumianych jako zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania, a także regałów, półek, biurka itp.

Wysokość wsparcia finansowego zależy od liczby dzieci w placówce, tj.:

- w przedszkolach: do 25 dzieci – 1.500 zł; od 26 do 75 dzieci – 2.500 zł, powyżej 75 dzieci – 3.000 zł.;
- w szkołach: do 70 dzieci – 2.500 zł; od 71 do 170 dzieci – 3.000 zł, powyżej 170 dzieci – 4.500 zł.

Wsparcie finansowe otrzymuje organ prowadzący pod warunkiem zapewnienia wkładu własnego w wysokości co najmniej 20 % kwoty kosztów realizacji zadania objętego wsparciem finansowym.

W 2021 roku wnioski złożyły następujące szkoły: SP2, SP3, SP7 oraz dwa przedszkola: P2 i P3. Żadna z placówek nie otrzymała wsparcia finansowego. W 2022 r. wniosek złożyła Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu. W 2023 roku dofinansowanie pozyskała Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu w wysokości 15.000 zł.

Program - laptopy dla uczniów IV klas oraz boni na laptopy dla nauczycieli:

Została podpisana ustawa o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Wsparcie będzie polegać na wyposażeniu w laptopy uczniów IV klas publicznych i niepublicznych szkół podstawowych oraz uczniów publicznych i niepublicznych szkół artystycznych, realizujących kształcenie ogólne, uczących się w klasach odpowiadających klasie IV szkoły podstawowej. Działanie będzie realizowane od roku szkolnego 2023/2024.

Zakup laptopów co roku będzie dokonywał Minister Cyfryzacji. Następnie sprzęt będzie przekazywany rodzicom uczniów za pośrednictwem organu prowadzącego szkołę, na podstawie umowy przekazującej laptop na własność albo umowy użyczenia – zgodnie z preferencjami rodziców. Sprzęt zostanie przekazany uczniom do 30 września roku, w którym uczniowie rozpoczęli naukę w IV klasie.

Zgodnie z przepisami ustawy sprzęt przekazany uczniowi stanowi własność jego rodziców. Nie może być on przedmiotem jakichkolwiek czynności rozporządzających w okresie 5 lat od dnia przyjęcia go na własność. Jeżeli rodzice odmówią przyjęcia laptopa na własność, wówczas właścicielem laptopa staje się organ prowadzący szkołę, który przekazuje uczniowi laptop na podstawie umowy użyczenia, zawartej z rodzicami tego ucznia.

Wzór umowy przekazania laptopa na własność oraz umowy użyczenia jest określony w Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 8 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1838 i 1839). Ustawa zakłada także przekazanie nauczycielom szkół podstawowych bonu o wartości 2.500 zł. z przeznaczeniem na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego. Środki będzie można wykorzystać do 31 grudnia 2025 r. Nauczyciel będzie mógł zakupić dowolny sprzęt spełniający wymogi opisane w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki. Zainteresowani będą także mieli możliwość dopłacenia do droższego modelu sprzętu – w tym przypadku wartość bonu pomniejszy cenę zakupu. W przypadku zakupu droższego laptopa, trzeba będzie dołożyć brakującą kwotę ze środków własnych.

Nauczyciel będzie mógł otrzymać bon na zakup sprzętu raz na 5 lat. Sprzęt będzie objęty okresem trwałości. Oznacza to, że przez trzy lata od zakupu nie będzie można go sprzedać. Bonu nie będzie można wymienić na gotówkę. Zakup komputerów jest jedną z inwestycji realizowanych w ramach Krajowego Planu Odbudowy i

Zwiększania Odporności. Gmina Miasto Łowicz zgłosiła zapotrzebowanie dla wszystkich szkół podstawowych w Łowiczu.

CEL STRATEGICZNY I:

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 1:

Wzmacnianie infrastruktury usług turystycznych

a) Funkcjonowanie Punktu Informacji Turystycznej na Placu Stary Rynek 3

W ramach realizacji celu strategicznego od 2017 roku uruchomiony został Miejski Punkt Informacji Turystycznej w celu obsługi ruchu turystycznego. Punkt Informacji Turystycznej zlokalizowany jest w kamienicy na Placu Stary Rynek, a prowadzony jest przez pracowników Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu i sezonowego pracownika (studenta) na umowę zlecenie. Całoroczny Miejski Punkt Informacji Turystycznej w Łowiczu, ze zwiększoną aktywnością w okresie sezonu turystycznego, funkcjonuje według poniższego harmonogramu:

- w sezonie letnim: od 1 czerwca do 30 września w godz. 8:00-16:00 od poniedziałku do piątku, w soboty i niedziele w godz. 10:00-18:00;
- poza sezonem letnim: od stycznia do 1 czerwca i od 1 października do 31 grudnia od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-16:00.

Podstawowym realizowanym zadaniem jest:

- 1) zapewnienie wysokiej jakości usług poprzez udzielanie wszechstronnej, dostosowanej do potrzeb i sytuacji klienta/turysty informacji o walorach i atrakcjach turystycznych Gminy Miasto Łowicz oraz o infrastrukturze turystycznej;
- 2) gromadzenie i aktualizowanie baz informacyjnych dotyczących infrastruktury turystycznej;
- 3) dystrybucja i produkcja bezpłatnych dla turystów materiałów promocyjnych miasta typu: ulotki, foldery, mapy, przewodniki, pocztówki.
- 4) prowadzenie i administrowanie strony internetowej www.lowiczturystyczny.eu poświęconej informacji turystycznej dla odwiedzających Łowicz (baza lokalowa, gastronomiczna).

Głównym zadaniem pracowników Wydziału w zakresie prowadzenia informacji turystycznej jest doradzanie zainteresowanym osobom oraz informowanie ich o walorach i atrakcjach turystycznych Łowicza i regionu, o świadczonych usługach turystycznych (np. bazie lokalowej, gastronomicznej, ale także kulturalno-rozrywkowej), o warunkach klimatycznych, transporcie. W ramach obowiązków pracownicy udostępniają turystom indywidualnym i grupowym przewodniki, mapy, katalogi, rozkłady jazdy. Aby dobrze wywiązać się z tych zadań, gromadzone są odpowiednie informacje, które stale są uaktualniane. W tym celu nawiązywane są kontakty i współpracuje z właścicielami obiektów turystycznych, gastronomicznych, z przewodnikami turystycznymi, lokalnymi władzami. W 2023 w okresie letnim do punktu przybyło 471 turystów z Polski oraz krajów zagranicznych.

b) Integracja różnych systemów transportu zbiorowego „Rowerowe Łódzkie”

W ramach m.in. wzmocnienia potencjału turystycznego miasta Łowicza w 2018 roku powstało 12 stacji rowerowych na 12 stanowisk z 96 rowerami miejskimi, zlokalizowanych na gruntach będących własnością Gminy Miasto Łowicz: ul. Dworcowa, pl. Stary Rynek, pl. Nowy Rynek, ul. Starzyńskiego (Targowica Miejska), ul.

Sadowa, ul. Medyczna, ul. Podleśna, ul. Kaliska (przy ul. Włókienniczej), ul. Kaliska (Pływalnia OSiR), ul. Jana Pawła II (OSiR), ul. Armii Krajowej, ul. Grunwaldzka (SP3).

Projekt realizowany był we współpracy z Samorządem Województwa Łódzkiego z dofinansowaniem zewnętrznym ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi priorytetowej III Transport Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Investycja jest częścią systemu wypożyczania rowerów. Poza Łowiczem w całym projekcie partnerskim bierze udział jeszcze 8 miast regionu: Zduńska Wola, Koluszki, Kutno, Łask, Łódź, Pabianice, Sieradz, Skierniewice oraz Zgierz. Dzięki temu istnieje możliwość wypożyczenia roweru i poruszaniu się również nim po najbliższej okolicy zwiedzając atrakcje turystyczne.

W celu rozpoczęcia korzystania z Systemu Rowerowe Łódzkie konieczne jest dokonanie rejestracji oraz wniesienie opłaty inicjalnej. Rejestracji można dokonać za pośrednictwem strony www.rowerowelodzkie.pl, dzwoniąc na Infolinię lub za pomocą aplikacji mobilnej Rowerowe Łódzkie dostępnych na smartfony: ANDROID lub iOS.

Ich główną cechą jest możliwość łatwego wypinania i oddawania do stacji w ramach systemu operatora rower można wypożyczyć/zwrócić na dowolnej stacji operatora. System komputerowy autoryzuje oraz rozlicza czas jazdy. Pierwsze pół godziny jazdy jest bezpłatne. Rowery miejskie, publiczne, stanowią dla mieszkańców Łowicza i przyjezdnych turystów jeden ze sposobów realizacji przemieszczenia się i zdobywa coraz większą popularność.

Liczba wypożyczenia rowerów – w 2023 roku łącznie zarejestrowano **4 893 wypożyczeń**. Łączna długość ścieżek rowerowych (dróg dla rowerów) w km – wynosi- **9,465 km**.

c) Aplikacja mobilna audioprzewodnika turystycznego na telefony komórkowe (smartfony)

W 2018 roku Urząd Miejski w Łowiczu dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej zamówił i zakupił innowacyjne oprogramowanie aplikacji miejskiej mobilnej na telefony komórkowe - smartfony. Opracowanie merytoryczne szlaku z atrakcjami turystycznymi Łowicza (17 punktów na turystycznej mapie Łowicza) w formie spaceru ulicami miasta od Starego Rynku do Nowego Rynku i z powrotem do Starego Rynku powstało w Wydziale Kultury, Sportu i Turystyki przy współpracy z Kołem Przewodników im. Anieli Chmielińskiej działającym przy Oddziale PTTK w Łowiczu.

Audioprzewodnik w formie aplikacji na telefon to rozwiązanie, które umożliwia zwiedzającym zwiedzanie wykorzystując własne urządzenie i słuchawki. Aplikację można bezpłatnie pobrać z odpowiedniego sklepu (App Store dla aplikacji na telefony z systemem iOS, lub Google Play™ dla urządzeń z systemem Android).

Wystarczy pobrać aplikację na swój telefon i można rozpoczynać zwiedzanie. Aplikacja działa w trybie ręcznym. Zwiedzający uruchamia nagranie wybierając je z listy, lub z mapy, która jednocześnie pokazuje aktualną lokalizację zwiedzającego. Głos lektora poprowadzi turystę przez całą trasę wycieczki. Podczas spaceru prezentowane są opisy mijanych zabytkowych obiektów, historia miasta, anegdota i legendy.

Audioprzewodnik to rozwiązanie, dzięki któremu poznawanie historii, kultury, sztuki, ciekawostek o danym obiekcie, wystawie lub innym wydarzeniu odbywa się w swobodny sposób. Osoby korzystające z audioguide, mają pełną kontrolę nad odsłuchiwanym materiałem – w każdej chwili mogą zatrzymać odtwarzane nagranie, regulować głośność, ponownie wysłuchać dane komunikaty. Aplikacja dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskim, angielskim, a od 2022 roku także w języku niemieckim.

Dzięki aplikacji turysta ma możliwość zapoznania się z historią Łowicza oraz jego zabytków. Spacer rozpoczyna się na Starym Rynku. Poszczególne miejsca, o których można się dowiedzieć podczas przechadzki to: ratusz, muzeum, Aleja Gwiazd, kościół oo. Pijarów, Al. Sienkiewicza, kościół Sióstr Bernardynek, pomnik Artura Zawiszy Czarnego, ul. Browarna, ul. Zduńska, Nowy Rynek, Kościół Św. Ducha, ul. Kozia, ul. Podrzeczna i Bazylika Katedralna. Aby ułatwić turystom orientację w terenie, do każdego z obiektów dodano jego zdjęcie.

d) Wystawa „Znani, wielcy – gościnnie na Ziemi Łowickiej & Znani Łowiczanie w Polsce i Świecie”

Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu przygotował wystawę plenerową składającą się z 20 dwustronnych tablic wykonanych z płyty PCV. Na poszczególnych planszach widnieją zdjęcia lub portrety znanych osób związanych z Łowiczem oraz wybitnych osobistościach odwiedzających miasto na przestrzeni wieków w celach popularyzowania i utrwalania wiedzy w świadomości mieszkańców i przyjezdnych turystów o wielowiekowym i historycznym znaczeniu Łowicza w Polsce i w świecie.

Wystawa została sfinansowana ze środków budżetowych Miasta Łowicza i dostępna bezpłatnie dla mieszkańców i turystów odwiedzających nasze miasto. Usytuowana jest na Starym Rynku w sąsiedztwie Bazyliki Katedralnej – ścisłym centrum miasta. Była dostępna dla mieszkańców przez cały 2022 i 2023 rok.

e) Opracowanie map i przewodników szlaków turystycznych

W celu wzbogacenia oferty turystycznej skierowanej do mieszkańców oraz turystów Wydział Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu we współpracy z PTTK Odziałem w Łowiczu opracował i wydał nowe bezpłatne foldery w czterech obszarach tematycznych: "Barok co krok... - spacer szlakiem łowickiego baroku", "Szlakiem filmowym po Łowiczu", "Szlakiem literackim po Łowiczu", "Szlakiem żydowskim po Łowiczu". Dodatkowo przygotowany został folder o Baszcie Generała Stanisława Klickiego oraz mapa turystyczna Łowicza wydzielona i składana obejmująca plan miasta uwzględniający aktualne nazewnictwo ulic, legendę ze spisem ulic, wyszczególnienie najważniejszych miejsc turystycznych, bazy hotelowo-gastronomicznej. Powyższe materiały można bezpłatnie otrzymać w Miejskim Punkcie Informacji Turystycznej. W 2023 roku Miasto Łowicz wydało kolejną wersję wrywanej mapki turystycznej Łowicza, którą turyści mogli otrzymać bezpłatnie.

CEL STRATEGICZNY I:

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 2:

Aktywna promocja walorów turystycznych miasta (ze szczególnym uwzględnieniem folkloru) przy współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

a) Organizacja warsztatów ludowych w celu podtrzymywania tradycji kulturowej regionu łowickiego (zadanie publiczne)

Poprzez organizację warsztatów wśród turystów popularyzowane były walory, tradycje, zwyczaje i kultura regionu łowickiego. Prowadzone były zajęcia dla młodzieży z nauki ginących zawodów kultury ludowej „Księżaków”. Uczestnicy warsztatów samodzielnie wykonywali wycinanki łowickie, haftowali elementy dekoracyjne kwiatowe, pająki łowickie, kwiaty bibułowe, ozdabiali wydmuszki, pisanki, malowali obrazki z motywami ludowymi, lepili tradycyjne naczynia gliniane, rzeźbili w drewnie, śpiewali piosenki ludowe. Warsztaty odbywały się w sklepie Folkstar na Starym Rynku w okresie od 17 czerwca do 3 września 2023 roku dwa razy w tygodniu – soboty i niedziele. Łącznie 12 weekendów w godz. od 12.00-18.00.

b) „Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Księżaków” (zadanie publiczne)

Zadanie w zakresie wspierania zespołów podtrzymujących tradycje regionu łowickiego (Stowarzyszenie Towarzystwo Dom Ludowy w Łowiczu realizowało zadanie pn.: „Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Księżaków”. Celem projektu była popularyzacja i ukazywanie piękna w prostocie kultury ludowej księżackiej, nie stylizowanej, nie „ulepszonej”. Stanowiącej dziedzictwo świadczące o naszej tożsamości regionalnej, ale i narodowej.

c) Dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych dla turystów służące upowszechnianiu walorów turystycznych Miasta Łowicza w kraju i regionie (zadanie publiczne)

Realizacja zadania pn. „Przewodnik czeka - dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych”. Zadanie polegało na prowadzeniu dyżurów przez licencjonowanych przewodników dla turystów w ramach upowszechniania wiedzy z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz zapoznania z zabytkami kultury i historią miasta Łowicza. Podstawowym celem dyżurów przewodnickich było poszerzenie oferty turystycznej dla grup turystycznych i turystów indywidualnych. Podczas dyżurów licencjonowany przewodnik oprowadza grupy turystów po mieście i przekazuje wiedzę na temat zabytków i dorobku kulturalnego miasta co miało na celu zwiększenie liczby turystów odwiedzających miasto Łowicz. W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się łącznie 9 spacerów, prowadzonych przez licencjonowanych przewodników. W każdą niedzielę o godz. 14.00 przewodnik spotykał się z turystami przy siedzibie PTTK Oddział w Łowiczu na Starym Rynku 3. Dodatkowo w dniu 3.06.2023 został zorganizowany „Dzień Dziecka z przewodnikiem PTTK”, w ramach tego wydarzenia odbył się spacer z postaciami historycznymi dla dzieci i młodzieży.

c) PTTK Oddział w Łowiczu „Pieszko i na rowerze” (zadanie publiczne)

Realizacja zadania pn. „Pieszko, na rowerze i kajakiem z PTTK” zgodnie z harmonogramem zorganizowanych zostało 14 wydarzeń turystyczno-krajoznawczych: 6 rajdów pieszych, 2 rajdy rowerowe, 4 spływy kajakowe, 2 rajdy pieszo-rowerowe oraz dwuczęściowe wydarzenie kajakowe „Wakacje z Tratwą na fali”. W imprezach udział wzięły 1124 osoby. Uczestnicy spływów i wydarzeń kajakowych (2410 osób) pogłębiło swoją wiedzę o kajakarstwie i zasadach bezpieczeństwa w wodzie. Organizacja rajdów i spływów przyczyniła się do rozbudzenia zainteresowań i upowszechniania turystyki kwalifikowanej, krajoznawstwa, aktywnych form wypoczynku. Uczestnicy rajdów i spływów poszerzyli wiedzę historyczną, przyrodniczą, krajoznawczą dotyczącą Łowicza i okolic. Udział w ogniskach, poczęstunkach integracyjnych, zabawach i konkursach wpłynął pozytywnie na integrację społeczności lokalnej.

d) Przyznanie tytułu „Gwiazdo Łowicko” i odsłonięcie nowych tablic w chodniku przy Starym Rynku

3 września 2022 roku kolekcja "Gwiazd łowickich" powiększyła się o cztery nowe. Uroczystość odsłonięcia "Gwiazd" laureatów dorocznej nagrody odbywała się na w przestrzeni publicznej placu Starego Rynku w Łowiczu. Odsłonięto 4 nowe tablice, które stanowią kontynuację istniejącego szlaku w południowej pierzei Starego Rynku.

„Gwiazdo Łowicko” to nagroda przyznawana od 2011 r. Jej celem jest honorowanie twórców ludowych za ich wyjątkową działalność, propagowanie sztuki oraz pielęgnowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego.

W 2023 roku Komisja Opiniodawczo - Doradczą rozpatrzyła pozytywnie wnioski:

w kategorii twórczość ludowa „gwiazdę” otrzymali:

Leokadia Łacheta

Andrzej Kozłowski

w kategorii upowszechnianie i ochrona dóbr kultury ludowej „gwiazdę” otrzymali:

Jan Szymański

Dziecięco- Młodzieżowy Zespół Ludowy „Koderki”

e) Boże Ciało w Łowiczu - Procesja i Widowisko Prezentacji Sztuki Ludowej

Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa tradycyjnie rozpoczęła się 8 czerwca 2023 r. o godz. 10:30 uroczystą Mszą Świętą w Bazylice Katedralnej p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i Świętego Mikołaja w Łowiczu. Procesja Bożego Ciała Procesja Bożego Ciała w Łowiczu – wyruszającą z Bazyliki katedralnej – została wpisana na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO w 2014 r. 4 sierpnia 2014 r. na Zamku Królewskim w Warszawie Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Prof. Małgorzata Omilanowska wręczyła dokument wpisania Procesji Bożego Ciała w Łowiczu na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Wydarzenie jest dla Łowiczan przeżyciem kulturowym od ponad stu lat. Relacja z łowickich obchodów Bożego Ciała zamieszczona została w 1933 r. w czasopiśmie National Geographic.

PROCESJA BOŻEGO CIAŁA

Po Mszy Świętej, zgodnie ze starym zwyczajem, wyruszyła procesja do czterech ołtarzy zlokalizowanych na terenie miasta. Trasa procesji prowadzić będzie z Bazyliki Katedralnej znajdującej się na Starym Rynku ulicami: 11 Listopada, Tkaczew i 3 Maja. Pierwszy ołtarz znajdował się będzie przed kościołem Ojców Pijarów. Drugi przed kościołem Świętego Leonarda i Świętej Małgorzaty na Końskim Targu. Trzeci przy skrzyżowaniu ul. Tkaczew i ul. 3 Maja, a ostatni, czwarty, przy dzwonnicy bazyliki. Powrót na Stary Rynek odbywać się będzie ul. 3 Maja.

Ołtarz pierwszy znajdował się przy kościele pw. Matki Bożej Łaskawej i Świętego Wojciecha i przygotowują go Ojcowie Pijarzy. Drugi przy kościele pw. Świętego Leonarda i Świętej Małgorzaty przy Końskim targu przygotowuje Cech Rzemiosł Różnych i Przedstawiciele Drobnej Przedsiębiorczości. Trzeci przy ul. Tkaczew (dawnym pawilonie PSS Społem „Kasia” mieszkańcy Zielkowic II, a czwarty na Starym Rynku Wspólnoty Neokatechumenalne z parafii katedralnej.

Procesji przewodniczą biskupi łowicki lub zaproszeni duchowni. W procesji idą władze miasta i powiatu, lud łowicki w tradycyjnych pasiastych strojach, przedstawiciele cechów rzemieślniczych, Konfraternia św. Wiktorii, strażacy, harcerze, uczniowie, członkowie stowarzyszeń i bractw kościelnych, którzy niosą sztandary, chorągwie, feretrony. Liczny udział biorą dzieci w barwnych łowickich strojach, niosąc przyozdobione poduszki, sypiąc kwiaty przed monstrancją czy przytrzymując barwne wstążki przy chorągwiach. Ze względu na liczną obecność zagranicznych gości fragmenty Ewangelii także odczytywane są w czterech różnych językach. Przy czwartym ołtarzu usytuowanym na frontonie dzwonnicy przy Bazylice wygłaszane jest Słowo Boże i udzielane błogosławieństwo „na cztery strony świata”. Po modlitwie przy ołtarzach wszyscy wracają do katedry, gdzie śpiewane jest uroczyste „Te Deum”.

Według danych szacunkowych Kurii Diecezjalnej w uroczystości wzięło udział około 8.000 wiernych z łowickich parafii i przyjezdnych turystów.

WIDOWISKO PREZENTACJI SZTUKI LUDOWEJ

W roku 2023 nie było Parady Księżaków i warsztatów ludowych, a stoiska z rękodziełem rozstawione zostały przy uliczce prowadzącej do Muszli Koncertowej w parku Błonie. W prezentacji sztuki ludowej, rękodziela ludowego i artystycznego wzięło udział łącznie 27 twórców ludowych. W muszli koncertowej odbyło się Widowisko Prezentacji Sztuki Ludowej. Imprezę poprowadzili znani i lubiani konferansjerzy: twórczyni ludowa Anna Staniszevska i przewodnik PTTK oraz gawędziarz Eligiusz Pietrucha. Na scenie w ramach jubileuszu 30-lecia działalności w Łowickim Ośrodku Kultury wystąpił z koncertem galowym **Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Ludowy „Koderki”**.

W programie: prezentacje taneczne wszystkich grup, wspomnienia i podziękowania, odbyła się promocja płyty CD „Koderki 2023”. Zespół zaprezentował na scenie m.in: taniec „Chodzony”, suitę łowicką „Co tu robić w taki dzień”, przyspiewki „Niedaleko wieś łydy mnie”, suitę łowicką, zabawy śląskie, suitę krakowską. W występach solowych wystąpiły: Magdalena i Weronika Myszewskie, Agata i Malwina Ciesielska, Wojciech Kosmowski i Filip Jabłoński.

Zespołowi towarzyszyła kapela ludowa w składzie: Szymon Mońka – akordeon, Weronika Mońka-Chwała – skrzypce, Kinga Foks – skrzypce, Michał Czapnik – klarnet, Maciej Czapnik – kontrabas, Jeremi Kowalski – bębenek.

Kadrę programową zespołu stanowili: Katarzyna Polak – kierownictwo i choreografia, Weronika Mońka-Chwała – przygotowanie wokalne, Szymoń Mońka – przygotowanie muzyczne, Anna Zabost – sprawy organizacyjne i stroje ludowe.

W Radzie Rodziców zespołu byli: (obecna): Aneta Jagoda, Małgorzata Kosmowska, Anna Wielgomas i Sławomir Pudłowski

Na stoiskach przy muszli można było zapoznać się także z wydawnictwami Łowickiego Ośrodka Kultury związane z folklorem, które powstały w czasie pandemii (2020-2021) z projektów:

- Z gwarą za pan brat! - działania promujące folklor łowicki
- Gwara Księstwa Łowickiego. Wersja dla każdego vol.1
- Łowicka Kultura Ludowa na starej fotografii
- Chłopi Forever

Zmianie uległa lokalizacja straganów komercyjnych tzw. „bobików” i stoisk gastronomicznych. Zlokalizowane były na Targowisku Miejskim.

CEL STRATEGICZNY I:
Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 3:
Budowa zbiornika retencyjnego w dzielnicy Górki

27 stycznia 2022 roku w Starostwie Powiatowym w Łowiczu miało miejsce podpisanie listu intencyjnego w sprawie utworzenia Lokalnego Partnerstwa do Spraw Wody na terenie powiatu łowickiego. Strony intencyjnego listu, mając za cel zapobieganie skutkom suszy na obszarze powiatu łowickiego oraz poprawę gospodarki wodnej na terenie powiatu, deklarują podjęcie wszelkich działań zmierzających do współpracy w zakresie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi w rolnictwie oraz na obszarach wiejskich.

List stanowi również potwierdzenie woli podjęcia partnerstwa zmierzającego do współpracy w wykorzystaniu posiadanego przez Strony potencjału merytorycznego i infrastrukturalnego w celu wypracowania wspólnych rozwiązań oraz współdecydowania o działaniach na rzecz poprawy gospodarki wodnej. Zapisy listu stanowią, iż podjęte zostaną rozmowy i uzgodnienia, co do wypracowania „Planu rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2022-2030” zawierającego między innymi listę priorytetowych działań inwestycyjnych i remontowych na terenie powiatu oraz poprzez wspieranie akcji informacyjnych i edukacyjnych dotyczących racjonalnego gospodarowania wodą pod kątem bezpieczeństwa i potrzeb mieszkańców, jak i zabezpieczenia celów produkcyjnych i ochrony środowiska.

Pod listem, poza władzami Powiatu Łowickiego, podpisali się: Burmistrz Miasta Łowicza, Wójtowie Gmin: Zduny, Kiernozia, Nieborów, Bielawy, Chaśno, Domaniewice, Kocierzew Południowy, Łowicz, Łyszkowice, przedstawiciele Gminnej Spółki Wodnej w Zdunach, Domaniewicach i Kiernozi oraz Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie i Zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Łowiczu.

Powiat Łowicki, co warty jest podkreślenia, został liderem partnerstwa. List intencyjny, ustanawiający formalnie partnerstwo, będzie między innymi podstawą do podjęcia działań przez Powiat Łowicki, Miasto Łowicz, Gminy: Nieborów, Łowicz oraz Bielawy na drodze do pozyskania środków finansowych w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie” na budowę zbiornika retencyjnego. (źródło: lowicz24.eu).

Rada Powiatu Łowickiego przyjęła w budżecie Powiatu Łowickiego na 2023 rok środki w kwocie 160 000 złotych na wykonanie dokumentacji projektowej ZBIORNIKA RETENCYJNEGO przy rzece Bzurze w okolicach Otolic.

CEL STRATEGICZNY I:
Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków do rozwoju turystyki

ZADANIE 4.
Rewitalizacja śródmieścia
a) Rządowy Program Odbudowy Zabytków

W 2023 roku nie wykonywano inwestycji związanych z rewitalizacją Starego Rynku, ale Miasto przystąpiło do Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Miasta Łowicza. Z wnioskiem o pozyskanie dofinansowania mogły wystąpić do ratusza osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne posiadające tytuł prawny do zabytku.

Rada Miejska w Łowiczu zaopiniowała pozytywnie 6 wniosków, które ubiegają się o dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych ze środków Programu:

1. Remont dachu kamienicy z 1 poł. XVII w. położonej Nowy Rynek 2 w Łowiczu;
2. Remont zabytkowego budynku przy Placu Koński Targ 5 w Łowiczu (dawniej 1 Maja 5);
3. „Poprawa wizerunku Starego Rynku w Łowiczu, poprzez kompleksowy remont zabytkowej kamienicy Stary Rynek 9/10 w Łowiczu”;
4. Kompleksowe prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane cmentarza żydowskiego w Łowiczu”;
5. „Wykonanie prac remontowych i konserwatorskich dachu nawy południowej Bazyliki Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP w Łowiczu (XVII wiek)”;
6. „Konserwacja ołtarza głównego oraz remont okien prezbiterium, Łowicz, Kościół p.w. Matki Bożej Łaskawej i św. Wojciecha, OO. Pijarów (XVII w.)”.

Dodatkowo Miasto złożyło własne wnioski obejmujące swoim zakresem kompleksowy remont Kamienicy Napoleońskiej – Stary Rynek 3

7. „Odrestaurowanie zabytkowej Kamienicy Napoleońskiej z przełomu XVII i XVIII wieku w północnej pierzei Placu Stary Rynek w Łowiczu – etap I”.
8. „Odrestaurowanie zabytkowej Kamienicy Napoleońskiej z przełomu XVII i XVIII wieku w północnej pierzei Placu Stary Rynek w Łowiczu – etap II”.
9. „Odrestaurowanie zabytkowej Kamienicy Napoleońskiej z przełomu XVII i XVIII wieku w północnej pierzei Placu Stary Rynek w Łowiczu – etap III”.

b) Rządowy Program Odbudowy Zabytków

W roku 2022 przystąpiono do przebudowy ul. Mostowej z modernizacją mostu i budową ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do ul. Warszawskiej w Łowiczu. Jest to zadanie inwestycyjne na granicy zabytkowego śródmieścia. Zakres prac obejmuje modernizację mostu na rzece Bzura, budowę ronda na skrzyżowaniu na ul. Mostowej ze skrzyżowaniem z ul. Starorzecze i ul. Tkaczew, ścieżkę pieszo-rowerową od istniejącej ścieżki na wale wzdłuż parku Błonie, przecinającą ul. Mostową wzdłuż Bzury, pod mostem kolejowym i do ul. Wyzwolenia, ze zjazdami na wysokości ul. Chrobrego i ul. Gdańskiej. Jest to ogromne zadanie inwestycyjne na które Miasto otrzymało dofinansowanie w wysokości 21,85 mln zł. Prace obecnie trwają a zakończenie jest przewidywane na połowę roku 2024.

CEL STRATEGICZNY I.

*Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta
w celu zwiększenia zamożności i efektywnego
zwalczania bezrobocia*

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 1.

*Zabezpieczenie i infrastrukturalne przygotowanie
terenów dla rozwoju nowej działalności gospodarczej*

a) Przygotowanie terenów inwestycyjnych do sprzedaży

W dniu 9 listopada 2023 roku odbył się przetarg na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości położonej w Łowiczu w obrębie Korabka przy ul. Matejki nr 7 oznaczonej w ewidencji gruntów nr 8080/64 o pow. 0,5026 ha. Nieruchomość posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej, jest niezagospodarowana, położona w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, znajduje się w terenie oznaczonym symbolem **4.81.MW.** - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Zasady i warunki zagospodarowania: wysokość budynków mieszkalnych do 5 kondygnacji nadziemnych, zakaz realizacji budynków gospodarczych, dopuszcza się realizację obiektów usługowych z zakresu handlu i usług nieprodukcyjnych o powierzchni użytkowej do 200 m². Nieruchomość została sprzedana firmie NOWE CENTRUM K&K spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości Sade Budy. Inwestor planuje zabudować nieruchomość budownictwem wielorodzinnym, które pomoże zaspokoić potrzeby mieszkaniowe mieszkańców miasta.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 2.

Stworzenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorczości

a) Punktu Obsługi Inwestora (POI)

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości realizując zadanie „Wdrażanie nowoczesnych standardów obsługi inwestora” wdrożył w budynku Urzędu Miejskiego w Al. Sienkiewicza 62 Punkt Obsługi Inwestora (POI). Obsługą punktu zajmują się pracownicy wydziału. W ramach zadania pozyskano sprzęt do funkcjonowania punktu, tj. odbiornik TV na statywie jezdny i bezprzewodowy system prezentacji (całość sfinansowana z projektu) przyjęto założenia dot. zakresu wsparcia świadczonego w POI:

- a) udzielanie zainteresowanym podmiotom informacji o warunkach i możliwościach prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania w gminie, dostępnych instrumentach wsparcia, zachętach inwestycyjnych, w tym prezentacja posiadanej przez JST oferty inwestycyjnej,
- b) podejmowanie działań sprzyjających nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów z inwestorami,
- c) organizowanie w razie potrzeby wizyt lokalizacyjnych inwestorów na terenie Miasta i współdziałanie z innymi podmiotami w tym zakresie,
- d) asystowanie inwestorom w niezbędnych procedurach administracyjnych i prawnych występujących w trakcie realizacji projektu inwestycyjnego,
- e) opieka poinwestycyjna – łącznie ze wsparciem firm, które już działają na terenie JST, utrzymywanie stałego kontaktu i pomoc w rozwiązywaniu bieżących kłopotów związanych w działalnością na terenie gminy,
- f) współdziałanie z jednostkami urzędu w zakresie pozyskiwania i obsługi inwestorów oraz prowadzenia działań wspierających przedsiębiorczość,
- g) prowadzenie zakładki przeznaczonej dla inwestorów na portalu gminy zgodnie ze standardami PAIH; dbałość o aktualność informacji,
- h) aktualizacja danych dotyczących ofert lokalizacyjnych gminy w generatorze ofert inwestycyjnych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 3.

Zbudowanie i wdrażanie pro-gospodarczego systemu promocji miasta

a) Bieżące aktualizowanie informacji na stronie łowicz.biznesowy.eu

Pracownicy Wydziału Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości w 2023 roku na bieżąco aktualizowali informacje na stronie internetowej, publikując treści z zakresu: szkoleń, projektów, wydarzeń oraz wsparcia i dofinansowań dla przedsiębiorców. Aktualizowana jest również baza przedsiębiorców oraz informacje o terenach inwestycyjnych. Informacje publikowane są również za pośrednictwem fanpage Miasta Łowicza na portalu Facebook.

b) Miasto Łowicz w projekcie „Wdrażanie standardów obsługi inwestora w samorządach województwa łódzkiego”

Miasto Łowicz zostało zakwalifikowane do projektu „Wdrażanie standardów obsługi inwestora w samorządach województwa łódzkiego” nr WND-POWR.02.18.00-00-0015/19, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt ten skierowany jest do samorządów naszego regionu, które chcą podnieść jakość obsługi inwestorów, dzięki wprowadzeniu jednolitych standardów rekomendowanych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. W ramach udziału w projekcie pracownicy Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości pozyskali wiedzę niezbędną do obsługi inwestora, a także przygotowanie do negocjacji.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

ZADANIE 4.

Opracowanie i wdrażanie zasad pro-rozwojowej polityki budżetowej i inwestycyjnej miasta

a) Działalność Wydziału do Spraw Pozyskiwania Środków Zewnętrznych Urzędu Miejskiego w Łowiczu

Wydział prowadzi stały monitoring funduszy Unii Europejskiej i innych podobnych źródeł finansowania (dotacji, pożyczek, kredytów) w zakresie możliwości realizacji zadań Miasta. Wskazuje finansowe i organizacyjno-prawne możliwości zapewnienia środków dla realizacji inwestycji wynikających z przyjętych priorytetów i programów. Sporządza przy współpracy z wydziałami wnioski aplikacyjne wraz z załącznikami o uzyskanie środków z funduszy Unii Europejskiej i innych pozabudżetowych na realizację inwestycji. Bierze udział w przygotowaniu studium wykonalności dla opracowanych wniosków. Współpracuje z różnymi podmiotami w zakresie pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych na zadania. Prowadzi zbiorczą ewidencję inwestycji, które mogą korzystać z finansowania w ramach określonych funduszy.

Programy realizowane w 2023 roku:

Azbest

W roku 2023 Miasto Łowicz zachęcało mieszkańców do wzięcia udziału w akcji usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Miasta Łowicza. Zadanie obejmowało

usunięcie odpadów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie miasta, tj. właściwe zapakowanie odpadów zawierających azbest, załadunek, transport i przekazanie do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest na uprawnionym składowisku.

W 2023 roku wyniki usuwania azbestu z nieruchomości znajdujących się na terenie Miasta Łowicza kształtują się następująco:

- Liczba posesji – 29
- Całkowity koszt zadania – 20 832,00 zł (netto)
- Ilość odebranych odpadów – 52,08 Mg

Miasto Łowicz planuje w 2026 roku dokonać kolejnej aktualizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Łowicza”.

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja ósma

Miasto Łowicz w ósmej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych otrzymało promesę na kwotę 2 000 000,00 zł na zadanie inwestycyjne pn: „Montaż instalacji PV oraz pomp ciepła w budynkach użyteczności publicznej będących własnością Miasta Łowicza” (11.10.2023 r. – data promesy).

Inwestycja zakłada montaż:

- instalacji PV o mocy nieprzekraczającej 25 kWp wraz z montażem pomp ciepła powietrze-powietrze o mocy do 3 i 7 kW na potrzebę ogrzewania budynku Schroniska dla zwierząt w Łowiczu, ul. Katarzynów 113, 99-400 Łowicz;

- instalacji PV o mocy

nieprzekraczającej 50 kWp na potrzebę zasilania w energię elektryczną następujących budynków użyteczności publicznej będących własnością miasta Łowicza:

- a) Miejska Pływalnia w Łowiczu, ul. Kaliska 5;
- b) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łowiczu – Hala nr 1, ul. Jana Pawła II 3;
- c) Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łowiczu – Hala nr 2, ul. Topolowa 2;
- d) Przedszkole nr 1 "Stokrotka" w Łowiczu, ul. Ułańska 1;
- e) Przedszkole Integracyjne nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu, ul. Księżacka 26;
- f) Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza w Łowiczu, ul Adama Mickiewicza 1;
- g) Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kard. Karola Wojtyły – Papieża Polaka, ul. Grunwaldzka 9.

Funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”

W 2023 roku w punkcie udzielono 798 konsultacji osobom zainteresowanym uzyskaniem dofinansowania w ramach programu. Przygotowano 92 wnioski o dofinansowanie o podstawowym i 40 wniosków o dofinansowanie o podwyższonym poziomie dofinansowania oraz 112 wniosków o płatność.

Na mocy aneksu nr 6/2022 z 20.10.2023 r. do porozumienia z dnia 12.07.2019 r. miasto pozyskało 35 000,00 zł na funkcjonowanie punktu konsultacyjnego.

Dodatkowo Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w 2023 r. wypłacił Miastu Łowicz 10 575,00 zł z tytułu zawartego porozumienia i późniejszych aneksów do niego.

Dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenia emisji pyłów i gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w ramach programu „Ciepłe mieszkanie”

W dniu 23 listopada 2023 r. Uchwałą Nr LXXXIV/589/2023 Rada Miejska w Łowiczu przyjęła zasady dofinansowania przedsięwzięć mających na celu wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych zlokalizowanych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przyznał Miastu Łowicz dofinansowanie w formie dotacji do kwoty 2 687 500,00 zł na zadania realizowane w ramach programu Priorytetowego „Czyste Mieszkanie”.

CEL STRATEGICZNY I.
*Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego
miasta w celu zwiększenia zamożności
i efektywnego zwalczania bezrobocia*

PROGRAM STRATEGICZNY:
Kreowanie warunków rozwoju potencjału gospodarczego

Zadanie 5.
Integrowanie lokalnego środowiska przedsiębiorców

a) Powołanie Łowickiej Rady Biznesu

Zgodnie z Zarządzeniem nr 343/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 24 października 2023 r. w sprawie ustalenia zasad powoływania Łowickiej Rady Biznesu oraz regulaminu jej działania, Burmistrz Miasta Łowicza ogłosił nabór kandydatów do Łowickiej Rady Biznesu. Dokumenty można było składać w terminie - od dnia 26 października do 16 listopada 2023 r.

W dniu 5 grudnia 2023 r. Zarządzeniem Nr 402/2023 Burmistrz Miasta Łowicza powołał Łowicką Radę Biznesu w Składzie:

1. Michalina Iwańska
2. Aleksandra Bobrowska
3. Wioletta Tosik
4. Mariusz Siewiera
5. Piotr Chorążak
6. Józef Bielawski
7. Izabela Haczykowska
8. Robert Serafiński
9. Marek Ciesielski
10. Łukasz Papuga
11. Adam Kalinowski

Pierwsze spotkanie założycielskie zostało zorganizowane w dniu 18 grudnia 2023 roku. Łowicka Rada Biznesu kadencji 2023-2026 ukonstytuowała się następująco:

Piotr Chorążak - przewodniczący

Józef Bielawski - wiceprzewodniczący

Wioletta Tosik - sekretarz

Łowicka Rada Biznesu podejmuje wszelkie działania kierując się dobrem mieszkańców i interesem całego łowickiego środowiska gospodarczego. Członkowie Rady pełnią swoje funkcje społecznie i za udział w posiedzeniach nie przysługuje im wynagrodzenie ani rekompensata za utracone zarobki. Radę tworzą przedsiębiorcy mający siedzibę lub prowadzący działalność na terenie miasta. Rada powoływana jest na okres 3 lat, a jej skład stanowi od 11 do 15 osób.

Celem Rady jest:

1. reprezentowanie interesów przedsiębiorców, rzemieślników i innych podmiotów gospodarczych z terenu miasta w kontaktach z organami administracji samorządowej;
2. przyczynianie się do tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości;
3. promowanie miasta jako miasta atrakcyjnego dla inwestycji gospodarczych;
4. wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia infrastruktury służącej rozwojowi gospodarczemu miasta i pobudzających aktywność społeczno-gospodarczą mieszkańców miasta;
5. promowanie i integrowanie lokalnej przedsiębiorczości;
6. promowanie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Rada realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

1. opiniowanie i konsultowanie dokumentów dotyczących polityki gospodarczej miasta,
2. prowadzenie działalności polegającej na organizowaniu m. in. odczytów, prelekcji, spotkań, debat, konferencji i szkoleń;
3. publiczne wyrażanie i prezentowanie stanowiska odnoszącego się do spraw gospodarczych dotyczących miasta;
4. doradztwo organizacyjne, techniczne, prawne i ekonomiczne;
5. wspieranie i inicjowanie inicjatyw gospodarczych.

CEL STRATEGICZNY I.

Zdynamizowanie rozwoju gospodarczego miasta w celu zwiększenia zamożności i efektywnego zwalczania bezrobocia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Stworzenie nowoczesnego systemu zarządzania miastem

ZADANIE 1.

Przystosowanie administracji do zmieniających się wymagań klienta urzędu

a) W Urzędzie Miejskim w Łowiczu funkcjonuje usługa „Paybynet”

To pierwszy w Polsce system płatności online bezpośrednio z rachunku klienta na rachunek sklepu internetowego lub urzędu. Stanowiska do obsługi płatności znajdują się w Urzędzie Stanu Cywilnego, Wydziale Finansowym, Wydziale Spraw Obywatelskich i Wydziale Gospodarki Gruntami, Planowania Przestrzennego i Rolnictwa.

b) Miejski System Powiadamiania SMS służący do informowania mieszkańców o ważnych wydarzeniach i ostrzegania przed zagrożeniami

Dzięki systemowi mieszkańcy otrzymują bezpłatne wiadomości SMS z informacjami o: sytuacjach kryzysowych zagrażających zdrowiu i życiu, zagrożeniach meteorologicznych lub hydrologicznych (np. burze, silne opady, silne wichury, śnieżyce i inne), wydarzeniach kulturalnych i sportowych (festyny, imprezy sportowe, koncerty), z zakresu gospodarki komunalnej (np. zbiórka odpadów wielkogabarytowych, przerwy w dostawie wody, prądu).

c) Modernizacja budynku ratusza – utworzenie biura podawczego

W budynku głównym Urzędu Miejskiego w Łowiczu przy pl. Stary Rynek 1 na parterze funkcjonuje Biuro Podawcze usprawniające załatwianie spraw administracyjno-urzędowych. Jest to punkt, w którym przyjmowane są pisma skierowane do Burmistrza lub poszczególnych wydziałów Urzędu. Wpływające pisma są znakowane pieczęcią wpływu i adnotacją zawierającą datę i godzinę wpływu pisma, liczbę załączników i podpis przyjmującego pismo. W biurze można również uzyskać urzędowe informacje.

Zakres prac obejmuje remont i przebudowę pomieszczeń wraz z dostosowaniem instalacji do potrzeb nowych pomieszczeń. Przeprowadzono 2 postępowania przetargowe. W pierwszym nie wpłynęła żadna oferta. W grudniu 2022 r. wszczęto nowe postępowanie przetargowe i dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, tj. CRB Łukasz Baleja z siedzibą w Głownie. Umowa została podpisana w styczniu 2023 r. Zakończenie prac nastąpiło na początku marca 2024 r.

d) Oplatomat w Urzędzie Miejskim w Łowiczu

W dniu 16.10.2023 r. kasa stacjonarna w Ratuszu Miejskim została zlikwidowana. Wszelkich płatności w Urzędzie Miejskim w Łowiczu, można dokonywać wyłącznie za pomocą oplatomatu w godzinach pracy urzędu. Oplatomat znajduje się przy Biurze Podawczym (wejście na prawo do Ratusza). Płatności będą mogły być realizowane zarówno w formie gotówki z opcją wydania reszty lub kartą płatniczą.

CEL STRATEGICZNY II:

Podniesienie poziomu i jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIE 1:

Utrwalenie i poszerzenie terenów zielonych

a) Pielęgnacja i utrzymanie zieleni miejskiej na terenie Gminy Miasto Łowicz.

W ramach prawidłowego i poprawnego utrzymania stanu środowiska naturalnego, prowadzona jest bieżąca pielęgnacja i utrzymanie zieleni miejskiej na terenie Gminy Miasta Łowicza, w tym skwerów i parków miejskich. W/w zadanie polega m.in. na:

- systematycznym stryżeniu trawy, zbieraniu śmieci, przycinaniu odrostów drzew rosnących w pasach drogowych,
- zaprojektowaniu, wykonaniu rabat kwiatowych, a później ich właściwym utrzymaniem i pielęgnacją,
- zagospodarowaniu i utrzymaniu donic poprzez odpowiednie obsadzenie kwiatami, na podstawie projektu zagospodarowania donic sporządzonego przez Wykonawcę,
- sadzeniu, opalikowaniu drzew, w miejscach wskazanych przez przedstawicieli miasta, a następnie ich pielęgnacja (w ciągu trwania umowy), w tym podlewanie,
- systematycznym koszeniu grobów żołnierskich, bieżącym ich porządkowaniu, opryskiwaniu alejek żwirowych preparatem chwastobójczym, pielęgnacji żywopłotu, koszeniu terenu wokół cmentarza,

- pielęgnacji żywopłotów rosnących na terenach parków, skwerów i ciągów komunikacyjnych (obejmująca strzyżenie w ciągu sezonu wegetacyjnego, pielienienie i nasadzenia uzupełniające),
- systematycznym oczyszczaniu oczka wodnego zlokalizowanego przy ul. Chmielińskiej oraz bieżącej naprawie mostka nad tym oczkiem oraz jego skarp, jak również oczyszczanie wybranych rowów odwadniających.

Powyższe działania mają na celu utrzymanie zieleni miejskiej w estetycznym stanie.

b) Pielęgnacja i usunięcie drzew rosnących na terenie Gminy Miasto Łowicz.

Jak co roku, również w 2023 r. w ramach prawidłowego utrzymania drzew (tj. zieleni wysokiej) poprawy ich witalności ale także poprawy bezpieczeństwa, zostały wykonane usługi polegające na pielęgnacji drzew rosnących na terenie Gminy Miasto Łowicz, w określonych lokalizacjach.

Zabiegom pielęgnacyjnym w obrębie koron drzew, w 2023 r. zostały poddane również 2 szt. drzew gat. dąb szypułkowy – pomniki przyrody rosnące odpowiednio:

- w pasie drogowym ul. Starzyńskiego w Łowiczu, na pasie zieleni dzielącym jezdnię (od strony skrzyżowania z ul. Gen. Wł. Sikorskiego),
- w sąsiedztwie pasa drogowego ul. Starorzecze w Łowiczu, (tj. rośnie 50 m na zachód od mostu na ul. Mostowej, przy wale).

Przeprowadzenie stosownych zabiegów pielęgnacyjnych, miało na celu jak najdłuższe zachowanie dziedzictwa przyrodniczo – kulturowo – krajobrazowego, jakim są w/w pomniki przyrody i utrzymanie tych drzew w dobrym stanie zdrowotnym.

c) Konkursu „Zielone Miasto” na najładniej urządzonego ogród i balkon organizowany dla mieszkańców Łowicza w 2023 r.

W dniu 6 czerwca 2023 r. został ogłoszony przez Burmistrza Miasta Łowicza konkurs „Zielone Miasto” na najładniej urządzonego ogród i balkon, organizowany dla mieszkańców Łowicza, po kilkuletniej przerwie (ostatnia edycja była w 2019 r.).

Warunkiem uczestnictwa było pisemne zgłoszenie (dostępny był gotowy wzór druku zgłoszeniowego) do Organizatora konkursu tj. Burmistrza Miasta Łowicza, w terminie nieprzekraczalnym do dnia 20 czerwca 2023 r.. Zgłoszenia można było dokonać w imieniu własnym lub na rzecz innych osób, przy spełnianiu warunku, że dany obiekt jest samodzielnie pielęgnowany przez właściciela, leży w granicach Gminy Miasto Łowicz, a właściciel wyraża zgodę na udział w konkursie. W tym roku, było jedno zgłoszenie ogrodu na rzecz innej osób tj. przez członka rodziny.

Jak co roku, w konkursie mogli wziąć udział wyłącznie mieszkańcy Łowicza, którzy w sposób szczególny starają się upiększyć swoje otoczenie.

Tradycyjnie, konkurs realizowany był w trzech kategoriach:

- 1) kategoria I – ogród przy budynku jednorodzinny,
- 2) kategoria II – ogród przy budynku wielorodzinnym,
- 3) kategoria III – balkon, w tym również okno.

Tak jak dotychczas, udział w konkursie możliwy był tylko w jednej kategorii.

W edycji konkursu z 2023 r. było sporo zgłoszeń (tj. łącznie 10 zgłoszeń), W tej edycji zgłoszono:

- 6 ogrodów w kategorii I – ogród przy budynku jednorodzinny,
- 2 ogrody w kategorii II – ogród przy budynku wielorodzinnym,

- 2 balkony w kategorii III – balkon, w tym również okno. W tej kategorii zawsze jest mniej zgłoszeń mimo, że na terenie naszego miasta zauważa się wiele ukwieconych balkonów.

Jak zawsze, komisja oglądała zgłoszone obiekty. Część stanowiły obiekty, które członkowie komisji już widzieli w poprzednich edycjach. Jednak warto było odwiedzić je ponownie. W edycji 2023 r. były też obiekty, których członkowie komisji nie znali (3 ogrody i 2 balkony), czyli do grona „konkursowiczów” dołączyły nowe osoby.

Zgłoszenia konkursowe dowodzą, że w naszym społeczeństwie są osoby, które z zamiłowania dbają o swoje otoczenie i chcą podzielić się efektem swojej pracy z innymi. Ogrody, które obejrzała komisja potwierdzają tezę, że ogród należy pielęgnować długoterminowo, a nie tylko na potrzeby konkursu.

Tradycyjnie, nagrodami dla zwycięzcy konkursu w danej kategorii było sfinansowanie towarów zakupionych w sklepach ogrodniczych. Zgodnie z regulaminem konkursu wartości nagród zostały ustalone w następujących kwotach:

- 1) w I i II kategorii:
  - a) za zajęcie I miejsca w wysokości do 600 zł,
  - b) za zajęcie II miejsca w wysokości do 400 zł,
  - c) za zajęcie III miejsca w wysokości do 250 zł,
- 2) w III kategorii:
  - a) za zajęcie I miejsca w wysokości do 350 zł,
  - b) za zajęcie II miejsca w wysokości do 250 zł,
  - c) za zajęcie III miejsca w wysokości do 150 zł.

W wyniku przeprowadzonych oględzin, dokonano oceny zgłoszonych obiektów w wyniku, których komisja przyznała odpowiednie miejsca w konkursie „Zielone Miasto” na najładniej urządzonego ogród i balkon, w każdej kategorii.

Utrzymanie Lasu Komunalnego.

Na terenie Miasta Łowicz znajdują się lasy i grunty leśne, największym kompleksem leśnym jest Las Komunalny, znajdujący się w południowej części miasta w obrębie Kostka. Zadaniem Gminy Miasto Łowicz jest bieżące utrzymanie tego kompleksu, co roku zlecane jest wykonanie prac agrotechnicznych i konserwacyjnych w Lesie Komunalnym, przez Zakład Utrzymania Miasta Sp. z o.o. Dodatkowo w 2023 r. zostało zlecone wykonanie usługi polegającej na odnowieniu zniszczonych powierzchni leśnych, po wicherze 14/15 lipca 2021 r. polegających na oczyszczeniu powierzchni z pozostałości po wiatrolomach (w tym przygotowanie gleby obejmujące orkę pługiem leśnym oraz przygotowanie i zabezpieczenie sadzonek) oraz zorganizowanie nasadzeń (gdzie wybór gatunków należało dokonać zgodnie z zasadami hodowli lasu oraz Uproszczonym Planem Urządzania Lasku Komunalnego w Łowiczu na okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2029 r.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu i jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa stanu środowiska naturalnego

ZADANIE 2:

*Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców
- promocja edukacji ekologicznej*

d) Programy ekologiczne współfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi

Do konkursu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi przystąpiły dwie łowickie szkoły Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu oraz Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu.

W ramach konkursu można było uzyskać dofinansowanie między innymi do:

- 1) zakupu/wykonania pomocy dydaktycznych związanych bezpośrednio z edukacją przyrodniczą/biologiczną/ekologiczną/geograficzną/ chemiczno-fizyczną,
- 2) zakupu sprzętu audiowizualnego, komputerowego, sprzętu nagłaśniającego, tablic multimedialnych (monitorów interaktywnych).

Obie szkoły, tj. Szkoła Podstawowa nr 2 w Łowiczu oraz Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu otrzymały dofinansowanie na utworzenie ekopracowni z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

- Szkoła Podstawowa nr 2 otrzymała dofinansowanie w wysokości 59.998 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.248 zł. (% dofinansowania – 94,86).
- Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi otrzymała dofinansowanie w wysokości 60.000 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.200 zł. (% dofinansowania – 94,94).

W czerwcu 2023 r. obie szkoły zakończyły ww. projekt.

„Nasze Ekologiczne Pracownie” - konkurs WFOŚiGW w Łodzi na rok 2023/2024:

W lutym 2023 roku, do konkursu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi **przystąpiła Szkoła Podstawowa nr 3.**

Na wniosek Wydziału, **Szkoła Podstawowa nr 3 otrzymała dofinansowanie w wysokości 58.200 zł., a całkowity koszt zadania to kwota 63.200 zł. (% dofinansowania – 92,09).** Projekt kończy się w czerwcu 2024 r. Utworzenie ekopracowni obejmuje remont sali dydaktycznej, zakup pomocy dydaktycznych, mebli, sprzętu audio-wideo.

d) Pojemniki na nakrętki PET na terenie miasta

Na terenie Parku Błonie w Łowiczu, a dokładniej przy wejściu na teren parku w bliskim sąsiedztwie ulicy Świętego Floriana, ustawiony został w uzgodnieniu z Miastem Łowicz specjalny pojemnik do którego można wrzucać plastikowe nakrętki z przeznaczeniem na wsparcie chorych lub niepełnosprawnych osób, a w szczególności dzieci. Akcje zbierania nakrętek to jedna z popularnych form niesienia pomocy innym. Nakrętki zbiera się po to, aby pomóc osobom potrzebującym, pokryć różnego rodzaju koszty związane np. z zakupem wózka inwalidzkiego, sfinansowania leczenia dziecka, czy pomocą domową dla dziecka. Pojemnik na zlecenie Stowarzyszenia „Łączy nas Łowicz” wykonała bezpłatnie łowicka firma Pro-Vega. Spełnia on nie tylko funkcję charytatywną, ale również ekologiczną, gdyż uświadamia rolę recyklingu i skłania mieszkańców do dbania o środowisko naturalne. W roku 2023 pojemnik został opróżniony 14 razy. Jego pojemność wynosi 1200 litrów, co daje ok.200 kg pozyskanego do przetworzenia polipropylenu z nakrętek. Podobne metalowe pojemniki zostały ustawione w kilku lokalizacjach przez Łowicką Spółdzielnię Mieszkaniową. Przygotowała je firma z Białogardu. Pojemniki stanęły na osiedlach: Bratkowice, Dąbrowskiego, Tkaczew, Konopnickiej i Starzyńskiego. W ramach szerszej akcji zostały przygotowane dla wszystkich lokatorów ŁSM materiały informacyjne na temat zasad sortowania odpadów. Są to naklejki na kosze z zasadami segregacji, które trafiły do skrzynek pocztowych członków Spółdzielni. Obsługą pojemników ŁSM zajmuje się stowarzyszenie RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ! Łącznie w ramach akcji zebrano do „niebieskich serc” już blisko 1,9 t. plastikowych nakrętek.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

ZADANIE 1.

Stymulowanie aktywności mieszkańców miasta w zakresie rekreacyjno-sportowym

- a) **Działania inwestycyjne, modernizacyjne i zakup wyposażenia w instytucjach kultury fizycznej - OSiR w 2023 r.**

Hala OSiR nr 1 ul. Jana Pawła II 3, stadion

- wymiana lamp sodowych na LED w hali głównej
- kompleksowa modernizacja oświetlenia w pomieszczeniach socjalnych i gospodarczych (LED)
- malowanie korytarzy w hali OSiR nr 1
- wymiana elektrycznej szafy głównej
- czyszczenie bieżni lekkoatletycznej na stadionie oraz wymiana uszkodzonych siedzisk na stadionie
- uzupełnienie sztucznej trawy na boisku, podklejenie oderwanych elementów

Pływalnia OSiR, ul. Kaliska 5

- wymiana pompy do tłoczenia wody basenowej
- konserwacja dopływów wody do filtrów głównych
- wymiana zewnętrznego oświetlenia na LED
- wymiana lamp nad niecką basenową na LED oraz wymiana lamp ewakuacyjnych oraz modernizacja całego oświetlenia na pływalni na ledowe.

Hala OSiR nr 2 ul. Topolowa 2

- dokończenie wymiany oświetlenia sodowego na LED-owe
- wymiana oświetlenia na LED w korytarzach, pomieszczeniach sanitarnych i szatniach
- malowanie łazienek i korytarzy
- malowanie lamperii w hali głównej
- ułożenie bezpiecznej podłogi w siłowni męskiej
- wymiana siedzisk w urządzeniach w siłowni męskiej
- częściowa konserwacja dachu hali

a) Budowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Starzyńskiego

W ramach drugiej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych, Miasto Łowicz na inwestycję: „Budowa budynku zaplecza stadionu przy ul. Starzyńskiego w Łowiczu” otrzymało dofinansowanie w wysokości 4.995.000,00 PLN

e) Udzielono dotacji celowej w wysokości 180 000,00 zł Miejskiemu Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Pelikan” Łowicz, dla zadania „Trening czyni mistrza – trenuję zyskuję”

Zajęcia treningowe prowadzone były w 6 grupach (drużynach) według kategorii wiekowej stosownie do postanowień wynikających z regulaminów Polskiego Związku Piłki Nożnej w oparciu o opracowane Programy Szkoleniowe (w rocznikach od 2007 do 2011). Treningi prowadzone były przez trenerów posiadających odpowiednie licencje. Zajęcia prowadzone były 3 razy w tygodniu w rocznikach 2007,2008,2009 i 2010. Treningi odbywały się na boisku piłkarskim Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łowiczu, boisko udostępniane jest klubowi bezpłatnie przez Gminę Miasto Łowicz. Zajęcia prowadzone były od 6 kwietnia 2023 do 31 grudnia 2023 r., łącznie przeprowadzono 301 jednostek treningowych dla 120 zawodników, trwających minimum 1,5 godziny.

Zawodnicy uczestniczyli w zajęciach za pisemną zgodą rodziców, są oni objęci ubezpieczeniem grupowym od nieszczęśliwych wypadków. Warunkiem koniecznym uczestniczenia w zajęciach są pozytywne i ważne badania lekarskie (badania laboratoryjne oraz badania wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w zakresie sportu, którym zawodnicy poddawani są dwa razy w ciągu roku). Realizacja założeń

szkoleniowych wymagała dysponowania odpowiednim sprzętem sportowym. Łącznie zespoły rozegrały 124 mecze ligowe.

f) Udzielono dotacji celowej w wysokości 110 000,00 zł Uczniowskiemu Miejskiemu Klubowi Sportowemu Księżak w Łowiczu, dla zadania „Koszykówka moim sportem”

W klubie w sekcji koszykówki w całym roku 2023 trenowało 120 zawodników uczestniczących systematycznie w sportowych zajęciach pozalekcyjnych w zakresie koszykówki. Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się 2 do 4 razy w tygodniu dla każdej grupy treningowej po 1,5 godziny; Zrealizowano blisko 600 zajęć szkoleniowo- treningowych w zakresie koszykówki (z każdą grupą osobno, w zależności od poziomu zaawansowania uczestników i tematyką konkretnych zajęć zgodnie z programami szkolenia opracowanymi przez instruktorów i trenerów);

Zorganizowano 45 wyjazdów na zawody regionalne i turnieje. Organizowano turnieje towarzyskie koszykówki dla drużyn młodzieżowych. Ponad 70 zawodników i zawodniczek uczestniczyło w rozgrywkach i zawodach. Drużyny rywalizowały na arenie wojewódzkiej i międzywojewódzki. Zrealizowano 700 godzin sportowych zajęć pozalekcyjnych. W systemie szkolenia występują także zajęcia Skills Development, zajęcia te skierowane były do dzieci, które rozpoczynają swoją przygodę z koszykówką oraz zawodników, którzy chcą podnosić swoje umiejętności techniczne.

g) Udzielono dotacji celowej w wysokości 30 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Akademia Pelikan” Łowicz, dla zadania „Łączy nas piłka”

W ramach realizacji zadania UKS Akademia Pelikan Łowicz zorganizowała pozalekcyjne zajęcia sportowe w dyscyplinie piłka nożna dla dzieci w wieku 4-12 lat (około 120 uczestników) w okresie kwiecień - czerwiec i sierpień – grudzień. Zajęcia prowadzono dla 7 grup treningowych (zespoły – "Młodzik I", „Orlik I”, „Orlik II”, „Żak I”, „Żak II”, „Skrzat I”, „Skrzat II”. Zorganizowano ok. 500 jednostek treningowych. Uczestnicy wzięli udział w ponad 50 meczach ligowych. Uczestnicy wzięli udział w 25 turniejach piłkarskich, 120 zawodników w aktywnej formie spędzało czas wolny. Klub zorganizował 10 turniejów piłkarskich.

Uczestnicy uzyskali wiedzę na temat zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i narkotyków w ramach realizacji programu edukacyjno-profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom „Zabawa z pasją bez presji i agresji”.

i) Udzielono dotacji celowej w wysokości 28 000,00 zł Międzyszkolnemu Klubowi Sportowemu „ZRYW”, dla zadania „Trening czyni mistrza”

Prowadzenie zajęć szkoleniowo-treningowych w dwóch grupach: początkującej i zaawansowanej przy minimalnej liczebności grupy po 10 osób zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu po 1,5 godz (wtorek, czwartek, piątek).

Zajęcia były prowadzone systematycznie zgodnie z ustalonym harmonogramem. Zawodnicy wystartowali w Mistrzostwach Kutna, Mistrzostwach Polski Kata w Radomiu, Judo Bushido Cup – Piaseczno a także brali udział w licznych Turniejach we Włocławku, Bielsko-Białej, Skierniewicach, Sochaczewie, Józefosławiu. W dniach 14-23 lipca 2023 zawodnicy klubu MKS ZRYW wraz z zaprzyjaźnionym klubem Wojownik Skierniewice przebywali na obozie letnim w Darłówk. Klub prowadził także zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

j) Udzielono dotacji celowej w wysokości 25 000,00 zł Uczniowskiemu Miejskiemu Klubowi Sportowemu „KSIĘŻAK” w Łowiczu, dla zadania „Tenis stołowy moim sportem”

Prowadzenie zajęć z zakresu tenisa stołowego szkoleniowo-treningowych dla dzieci i młodzieży (chłopców i dziewcząt), które odbywały się 3 razy w tygodniu i prowadzone były przez 2 instruktorów.

Zawodnicy startowali w turniejach organizowanych. W 2023 roku systematycznie uczęszczali na treningi i reprezentowali UMKS Księżak w różnej rangi zawodach 25 osób. Zorganizowano około 40 wyjazdów na zawody sportowe i mecze, rozegrano 32 mecze ligowe. Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 r.

k) Udzielono dotacji celowej w wysokości 18 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu KORABKA w Łowiczu, dla zadania „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie lekka atletyka ”

Prowadzenie zajęć lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży w wieku 8-11 lat (dziewcząt i chłopców), łącznie 40 osób. Zajęcia miały charakter ćwiczeń ogólnorozwojowych. Uczestnicy rozwijali zdolności motoryczne i ogólną kondycję fizyczną, kształtowali i doskonalili m.in techniki kroku biegowego, skoku w dal, wznoszenia. Treningi prowadzono dwa razy w tygodniu po 90 minut. Zawodnicy brali także udział w „Czwartkach lekkoatletycznych”, które odbyły się w okresie wiosennym. Pięcioro zawodników wzięło udział w Ogólnopolskim Finale Czwartków Lekkoatletycznych w Łodzi. Grupa lekkoatletów z UKS Jedyńka i UKS Korabka uczestniczyła w zawodach organizowanych przez miasto partnerskie Redę.

W dniach 13-21.08.2023 odbył się obóz sportowo-rekreacyjny w Jarosławcu. Klub prowadził zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

l) Udzielono dotacji celowej w wysokości 17 000,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu KORABKA w Łowiczu, dla zadania „Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych szkoleniowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie piłka siatkowa”

Prowadzenie zajęć szkoleniowo treningowych dla 2 drużyn męskich, grupa wiekowa 10-12 lat (28 osób) z zakresu piłki siatkowej, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego, zajęcia realizowane były w ramach 4 godzin tygodniowo. Dominującą formą były gry i zabawy ruchowe, uzupełniane ścisłymi formami ruchu w postaci ćwiczeń gimnastycznych. Stałym wydarzeniem sportowym w kręgu siatkarskim jest Turniej o Puchar Prezesa UKS Korabka (29.12.2023).

m) Udzielono dotacji celowej w wysokości 27 500,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Jedyńka” w Łowiczu, dla zadania „Lekkoatletyka i szachy - sport dla każdego”

Klub do 31 grudnia 2023 roku przeszkolił 29 zawodników z lekkoatletyki. Do 24 marca 2023 r., prowadzono zajęcia dwa razy w tygodniu na hali OSiR nr 2 w Łowiczu. Od 25.03.2023 do 31.12.2023 r. zawodnicy trenowali trzy razy w tygodniu na świeżym powietrzu (OSiR nr 1 – stadion). Zajęcia w okresie jesienno- zimowym odbywały się dodatkowo w hali OSiR nr 2, oraz w sali gimnastycznej w Al. Sienkiewicza 62 w Łowiczu. Brali także udział w zawodach lekkoatletycznych, zawodach szachowych. Klub zorganizował zajęcia z profilaktyki uzależnień pt. „ Spójrz inaczej program zajęć wychowawczo – profilaktyczny dla dzieci i młodzieży.”

n) Udzielono dotacji celowej w wysokości 15 500,00 zł Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Pijarski Klub Sportowy”, dla zadania „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej”

Zadanie polegało na organizacji szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej, w celu zapewnienia młodzieży prawidłowego rozwoju fizycznego w tym poprawienie sprawności psychoruchowej dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej. Do 31 grudnia 2023 r., zrealizowano łącznie 170 godzin zajęć treningowych. Liczba uczestników zadania wyniosła łącznie 40 osób, w tym 16 uczestników sekcji biegowej oraz 24 uczestników sekcji szachowej. Zawodnicy sekcji biegowej wzięli udział w 14 imprezach biegowych na różnych szczeblach, w których zajęli 27 miejsc na podium, w tym odnieśli 18 zwycięstw. Zawodnicy sekcji szachowej uczestniczyli w 43 turniejach szachowych na różnych szczeblach, w tym w Mistrzostwach Województwa Juniorów

w Szachach, w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Juniorów w Szachach, w Igrzyskach Dzieci w Szachach Drużynowych do szczebla finału wojewódzkiego włącznie oraz w rozgrywkach drużynowych III Ligi Seniorów w Szachach Klasycznych. UKS „Pijarski Klub Sportowy” był organizatorem VII Mistrzostw Juniorów w Szachach Fischera.

o) Udzielono dotacji celowej w wysokości 9 000,00 zł Łowickiemu Klubowi Karate Kyokushin Fighter w Łowiczu, dla zadania „W zdrowym ciele zdrowy duch”

Klub prowadził treningi w trzech grupach wiekowych dla dzieci w wieku 6-9 lat i 10-13 lat oraz dla młodzieży. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu od 60 do 90 minut. Łącznie udział w zajęciach uczestniczyły 43 osoby. Zorganizowano spotkanie z zakresu profilaktyki uzależnień i patologii społecznych w dniu 08.05.2023 oraz 11.10.2023 r. W maju i grudniu 2023 roku zawodnicy wzięli udział w egzaminach na stopnie KYU. We wrześniu przeprowadzono także nabór do klubu.

Klub poprzez systematyczny ciężki trening, kształtował pozytywne cechy charakteru i osobowości u zawodników. Podopieczni rozumieją jak wielkie znaczenie ma aktywność fizyczna oraz zdrowe zbilansowane odżywianie dla zachowania zdrowia, poprawy kondycji oraz dla utrzymania zdrowej wysportowanej sylwetki. Treningi karate Kyokushin poprzedza przysięga DOJO, która jest zbiorem ponadczasowych wartości, dlatego udział w zajęciach kształtuje charakter oraz buduje najważniejsze wartości potrzebne w realizowaniu celów życiowych. Treningi karate wypełniając wolny czas pozaszkolny w naturalny i skuteczny sposób chronią dzieci i młodzież przed patologiami społecznymi.

p) Udzielono dotacji celowej w wysokości 27 000,00 zł Stowarzyszeniu Rehabilitacyjno-Edukacyjnemu „Karino”, dla zadania „Zajęcia sportowe w Karino 2023”

Realizacja zadania pt. „Zajęcia sportowe w KARINO 2023” polegała na prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Łowicza w dwóch grupach wiekowych (7-12 lat) i (13-18 lat), propagowaniu zdrowego stylu życia, zapewnienie prawidłowego rozwoju fizycznego, nabycie podstaw techniki i umiejętności jazdy konnej, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej.

W okresie realizacji zadania przeprowadzono 280 zajęć sportowo rekreacyjnych na koniach, 112 zajęć rekreacyjnych na koniach, w projekcie udział wzięło 20 dzieci zdrowych oraz 8 dzieci niepełnosprawnych. Zorganizowano 10 zajęć z profilaktyki uzależnień.

r) Dostępność miejskich obiektów sportowych i rekreacyjnych

Miasto Łowicz dysponuje ogólnodostępną bazą obiektów sportowych. Większość z nich administrowana jest przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łowiczu:

- **Hala sportowa nr 1**, ul. Jana Pawła II 3 (a w niej: sala główna z pełnym zapleczem o wymiarach 48 x 24 m oraz trybuną na 500 miejsc, sala gimnastyczna o wymiarach 12 x 12 m, sala do ćwiczeń z matą o wymiarach 12 x 12 m, siłownia, sauna),
- **Hala sportowa nr 2**, ul. Topolowa 2 (a w niej: sala główna o wymiarach 46 x 35 m z pełnym zapleczem, sala gimnastyczna z matą, salka rekreacyjna, dwie siłownie),
- **Stadion miejski wielofunkcyjny im. 10 PP**, ul. Jana Pawła II 3 (stadion posiada bieżnię okólną 400 m, wraz ze skoczniami i rzutnią do kuli, boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 105 x 68 m, trybunę zadaszoną na 1000 miejsc, oświetlenie 300 luxów),
- **Pływalnia miejska**, ul. Kaliska 5 (obiekt posiada nieckę basenową o wymiarach 12,5 x 24,5 m, salę gimnastyczną 17,5 m x 12 m, saunę),
- **Stadion Piłkarski**, ul. Starzyńskiego 6/8 (na stadionie piłkarskim mieści się: boisko trawiaste o wymiarach 73 x 119 m z zapleczem oraz widownią na 2000 miejsc siedzących),
- **Kompleks Boisk Orlik**, ul. Bolimowska 15/19 (w skład Orlika wchodzi: boisko piłkarskie o wymiarach 30 m x 62 m ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa), boisko wielofunkcyjne o wymiarach 20 m x 30 m ze sztuczną nawierzchnią (tartan), do koszykówki, siatkówki i tenisa ziemnego, wraz z zapleczem. Cały obiekt jest oświetlony i ogrodzony siatką o wysokości 4 m).

W zasobach miejskich znajdują się place zabaw: w Parku Błonie, przy ul. Bolimowskiej 15/19, przy ul. Miodowej 6, przy ul. Ciemnej, przy ul. Krudowskiego. Reszta obiektów sportowych i placów zabaw znajduje się w zasobach szkół oraz Łowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Bardzo istotnym elementem infrastruktury sportowej w Łowiczu są **odkryte baseny** przy ul. Kaliskiej 5. Całodzienny bilet normalny kosztował 8 złotych. Z 50-procentowej ulgi mogły skorzystać dzieci powyżej 7. roku życia oraz młodzież szkolna do 18. roku życia, dorośli posiadający łowicką Kartę Dużej Rodziny 3+, posiadacze Karty Seniora, a także emeryci i renciści. 2 złote za pobyt na pływalniach pod chmurką to koszt biletu dla dzieci i młodzieży objętych Kartą Dużej Rodziny 3+. Dzieci, które nie ukończyły 7. roku życia mogą przebywać na obiekcie bezpłatnie.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 2:

Podjęcie aktywnych działań zmniejszających bezrobocie oraz aktywnych form pomocy społecznej

a) Obsługa Karty Dużej Rodziny oraz Łowickiej Karty Seniora

Łowicka Karta Seniora uprawnia do zniżek w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Łowiczu oraz partnerów programu. Partnerem programu może zostać każdy przedsiębiorca. Do programu można dołączyć poprzez wypełnienie deklaracji przystąpienia. Partner programu otrzyma z Urzędu Miejskiego naklejkę z napisem „Tu honorujemy Łowicką Kartę Seniora”. W 2023 wydano 89 kart.

Wydawane są także Karty Dużej Rodziny, w 2023 roku przyjęto 31 wniosków zgłoszenia nowej rodziny, 180 wniosków zgłoszenia nowej rodziny dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców, 20 kart przyznanych dla nowego członka rodziny, 17 przyznanych nowych kart dla osób, które już były posiadaczami, 27 przyznanych duplikatów kart.

b) Uruchomienie bezpłatnego numeru telefonu dla seniorów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne osób starszych i samotnych, w związku ze stanem sanitarno-epidemiologicznym na terenie naszego kraju oraz działaniami prewencyjnymi podjętymi przez Urząd Miejski, uruchomił specjalny, bezpłatny numer telefonu dla seniorów pod którym mogli oni uzyskać pomoc. Osoby starsze i samotne, potrzebujące pomocy przy zakupie jedzenia i leków, mogły to zgłosić dzwoniąc pod nr. tel. 22 505 11 11. Po przyjęciu zgłoszenia, osoby takie odwiedził pracownik MOPS-u, posiadający imienną legitymację z pieczętką, który zrobił zakupy. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu – w odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, z uwagi na wyzwania, jakie niosą ze sobą procesy demograficzne zachodzące w Polsce, kierując się troską o osoby starsze zamieszkujące w Łowiczu, opracował program osłonowy, który został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu Uchwałą nr LXX/497/2023 z dnia 30. stycznia 2023 r.

Realizacja tego programu miała na celu:

- 1) zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie Gminy Miasto Łowicz, wpisujących się w obszary wskazane w programie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023;
- 2) realizację usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

W 2023 r. adresatami programu byli seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W 2023 r. w zakresie Modułu I pomoc 46 seniorom świadczyło 17 pracowników MOPS i 8 wolontariuszy, a ponadto jeszcze 3 pracowników MOPS było zaangażowanych w realizację tego modułu, zaś wsparcie w ramach Modułu II bezpośrednio realizowało 17 pracowników MOPS oraz pośrednio 3 innych pracowników i objęto nim w ciągu minionego roku łącznie 55 seniorów, w tym: 41 osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe i 14 osób mieszkających z bliskimi, którzy nie byli w stanie zapewnić im wystarczającej pomocy (nie wszyscy seniorzy korzystali z usługi teleopieki przez cały okres wsparcia określony w programie). Zainteresowanie wsparciem w zakresie teleopieki wykazało w 2023 r. 57 osób. W grudniu 2023 r. 43 seniorów, objętych usługami w ramach Modułu I programu, otrzymało wsparcie w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi o łącznej wartości 6.450 zł.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 3:

Współdziałanie z Powiatową Komendą Policji w celu poprawy bezpieczeństwa publicznego

Dofinansowanie pieszych patroli policyjnych

Przekazano 75.000 zł na służby ponadnormatywne (patrole piesze i rowerowe), odbyły się 274 służby patrolowe, podczas których policjanci skontrolowali 525 miejsc zagrożonych i miejsc gromadzenia się nieletnich, wylegitymowano 532 osoby, dokonano 191 kontroli pojazdów, 164 razy kontrolowano parking na Starorzeczu (za budynkami UM), nałożono 72 mandaty karne, dokonano 248 interwencji publicznych i 37 domowych.

Służby odbywały się w okresie 1 maja – 17 grudnia 2023 roku, z kwoty 56.250 zł na patrole piesze wykorzystano kwotę 53.516 zł, zaś z kwoty 18.750 zł na patrole rowerowe wykorzystano kwotę 3.358 zł. Niewykorzystaną kwotę 18.126 zł Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu zwróciła na konto Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Dodatkowo w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego Policja na bieżąco jest zawiadamiana przez UM w Łowiczu o każdym piśmie, w którym mieszkańcy informują o niepokojącym ich zjawisku.

CEL STRATEGICZNY:

Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:

Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 4:

Zwiększenie integracji społecznej i aktywności cyfrowej

a) Stała adaptacja budynku Urzędu Miejskiego w Al. Sienkiewicza 62 na potrzeby działalności organizacji pozarządowych i podmiotów społecznych

Od sierpnia 2020 roku duża liczba organizacji pozarządowych pozyskała swoje siedziby w budynku Urzędu Miejskiego w Łowiczu (dawne Gimnazjum nr 1), mieszczącym się przy Al. Sienkiewicza 62. Jest to siedziba Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości. Umowy na najem lokali zostały podpisane na preferencyjnych warunkach (2 zł/m² czynszu) na okres 3 lat z następującymi **organizacjami i podmiotami pokrewnymi, które mają w tym miejscu swoje siedziby i prowadzą tu bogatą działalność statutową:**

- 1) Stowarzyszenie Łowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- 2) Miejsko – Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu,
- 3) Polski Związek Wędkarski Koło w Łowiczu,
- 4) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddział Łowicz,
- 5) Stowarzyszenie Łowicki Klub Amazonek,
- 6) PTTK Oddział w Łowiczu,
- 7) Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Łowicz,
- 8) Łowickie Stowarzyszenie „Dać Szanse”,
- 9) Polskie Stowarzyszenie „Rodak”,
- 10) Klub Seniora „Radość” (jednostka organizacyjna MOPS w Łowiczu),
- 11) Łowicki Ośrodek Kultury – Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Ludowy „Koderki”.
- 12) Uczniowski Miejski Klub Sportowy „Książak” Łowicz

Swoje siedziby pod tym adresem mają również:

- 1) Stowarzyszenie Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane „Renia”,
- 2) Stowarzyszenie Starzyńskiego Biega,
- 3) Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” Łowicz,
- 4) Zarząd Osiedla Starzyńskiego,
- 5) Zarząd Osiedla Nowe Miasto.

A także:

- 1) Biblioteka Miejska im. A.K. Cebrowskiego w Łowiczu,
- 2) Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości.

W budynku w tym samym budynku znajduje się wykorzystywana od rana do wieczora **duża sala gimnastyczna** i mniejsze sale ogólne, które są do dyspozycji wszystkich zgłaszających się organizacji pozarządowych. W godzinach przedpołudniowych odbywają się w nich zajęcia wychowania fizycznego dla dzieci uczęszczających do **Szkoły Podstawowej nr 1 w Łowiczu**, a także **Przedszkola nr 5 w Łowiczu**. Natomiast po południach i wieczorami odbywają się tu zajęcia sportowe **Karate Kyokushin, Khroo Gym** (muai thai), próby taneczne i wokalne **Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Ludowego „Koderki”** oraz **Łowickiej Orkiestry Kameralnej**, spotkania i zawody szachowe **stowarzyszenia „Wieża”**, zbiórki zuchowskie **Hufca ZHP** oraz tzw. „nocki”, zajęcia z informatyki i robotyki **„Kodomaniacy”**, nauka tańca **DNA Dance Studio** i **baletu dla najmłodszych, capoeira, zajęcia ruchowe dla seniorów i zajęcia rehabilitacyjno-ruchowe „Amazonek”**.

Każdego dnia spotykają się seniorzy z **Klubu Seniora „Radość”** z podziałem na tematyczne koła zainteresowań. 5 dni w tygodniu odbywają się zajęcia **Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku** z ogromnie bogatą siatką przedmiotów dydaktycznych – realizowane z dotacji miejskiej, jak również ze środków zewnętrznych. Codziennie dyżurują tu członkowie **Polskiego Związku Emerytów i Rencistów oddział w Łowiczu**. Jest to bez wątpienia miejsce tętniące aktywnością, w którym między korzystającymi z niego podmiotami wywiązała się zauważalna synergia. Brak takiego miejsca dla wielu osób jest już dziś niewyobrażalny. **Budynek jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-21:00.**

W Al. Sienkiewicza 62 funkcjonuje także prowadzony przez Stowarzyszenie Dać Szanse **pomocowy punkt wydawania żywności** odwiedzany przez setki mieszkańców miasta i powiatu. W ubiegłym roku przynajmniej raz w miesiącu był towarowany produktami z Wojewódzkiego Banku Żywności w Łodzi. Wśród dystrybuowanych tu produktów znajdują się: żywność sucha – makaron, ryż, mąka, cukier, konserwy – mięsne, rybne, groszek, mleko. Jest to także baza magazynowa dla mniejszych punktów prowadzonych na terenie powiatu łowickiego. WWO pomaga w kwestiach formalnych i organizacyjnych. Natomiast przy budynku funkcjonuje doglądana przez Dać Szanse, czynna całodobowo, jedyna w mieście społeczna lodówka nazywana potocznie „**Jadłodzielnią**”.

Łowickie NGO mają także do dyspozycji sprzęt, którym zarządza WWO: m.in. krzesła, stoły rozkładane, ekrany projekcyjne (mały i duży), projektor multimedialny, mocne głośniki bezprzewodowe z mikrofonami, wieszaki mobilne. Planowany jest zakup namiotu służący organizacji eventów, spotkań, pikników

w plenerze.

W 2023 roku trwały dalsze prace adaptacyjne tj. wymiana drzwi wewnętrznych i zewnętrznych, naprawa skrzydeł drzwi zewnętrznych, regulacja i konserwacja, wymiana rynien, naprawa systemu monitoringu – kamera zewnętrzna oraz rejestrator. Naprawa schodów, wymiana płytek, prace hydrauliczne, naprawa ścian oraz usługa remontowo- budowlana związana z przystosowaniem pomieszczenia socjalnego dla pracowników (ścianka działowa z wygłuszeniem wełny ,elektryka)

b) Udzielono dotacji celowej w łącznej kwocie 67 000 zł na realizację zadań publicznych : „Senior Aktywny Fizycznie”, „Senior Młody Duchem”

Projekt „Senior aktywny fizycznie” skierowany był do seniorów z Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Uczestnicy zajęć sportowych odczuli korzystne właściwości systematycznych ćwiczeń, zostało zmotywowanych do troski o zdrowie i kondycję fizyczną, nabrało dobrych nawyków dbania o zdrowie oraz aktywne spędzanie czasu wolnego. Ponadto udział w zajęciach pozwolił na wyjście z izolacji domowej i społecznej a także sprzyjał integracji osób – szczególnie tych 60+.

Osiągnięte w projekcie **rezultaty ilościowe** w obszarze działań z zakresu kultury fizycznej są następujące:

Okolo **180 osób** skorzystało z różnego rodzaju zajęć z zakresu kultury fizycznej organizowanej w 9 grupach,

4 grupy gimnastyki x 20 osób

2 grupy aqua aerobiku x 20 osób

1 grupa nauki i doskonalenia pływania x 20 osób

1 grupa zumbi gold x 20 osób

1 grupa jogi (20 osób)

25 zawodników wzięło udział w Międzynarodowej Olimpiadzie Sportowej Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start” zorganizowanej w Łazach woj. śląskie przez Uniwersytet Trzeciego Wieku w Łazach.

Realizacja zadania pn. „Senior młody duchem” w zakresie edukacji oraz wspierania utrzymania aktywności intelektualnej, fizycznej, psychicznej, rozwijanie zainteresowań oraz zapobieganie izolacji społecznej osób starszych.

Osiągnięte w projekcie **rezultaty ilościowe** w poszczególnych obszarach są następujące:

4 wykłady dla grup średnio 50-osobowych;

1 grupa lektoratu języka niemieckiego dla początkujących (8 osób)

1 grupa lektoratu języka angielskiego dla początkujących (10 osób)

Zakup 2 przenośnych odtwarzaczy oraz przedłużaczy do nich na potrzeby zajęć z języków obcych

1 grupa zajęć koła literacko-dramatycznego (13 osób)

1 grupa treningów pamięci i koncentracji uwagi (9 osób)

3 wyjazdy do basenów termalnych po 50 osób;

2 spotkania kulturalno-integracyjne: na zakończenie roku akademickiego 2022/2023 dla 109 osób oraz spotkania z okazji inauguracji roku akademickiego 2023/2024 dla 125 osób;

4 wyjazdy na wydarzenia kulturalne, a w każdym uczestniczyło 50 osób.

Wsparcie finansowe 7 innych grup słuchaczy skupionych w kołach zainteresowań poprzez zakup pomocy i materiałów do pracy: warsztaty pisania ikon, koło scrabble, brydż sportowy, brydż dla początkujących, koło melomana, warsztaty rękodzieła, koło kulinarne,

Ponadto prowadzono próby Chóru „Canticum”. ŁUTW posiada także liczne koła zainteresowań m.in. sekcja brydżowa, koło melomana, koło kulinarne, koło plastyczne.

CEL STRATEGICZNY:
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Poprawa dostępności i jakości usług publicznych

Zadanie 5:
Utworzenie domu dziennego pobytu dla osób starszych

a) Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Łowiczu

Aktualnie Środowiskowy Dom Samopomocy, jednostka organizacyjna podlegająca pod miasto Łowicz jest ośrodkiem wsparcia dziennego. W bieżącej działalności realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej udzielając oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi mającymi trudności z kształtowaniem swoich stosunków z otoczeniem, pozwalającego na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną. Działalność ukierunkowana jest na zapobieganie izolacji społecznej poprzez stwarzanie warunków sprzyjających integracji, rozwiązywania problemów dnia codziennego,

CEL STRATEGICZNY II:
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 1:
Zabezpieczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe

ZADANIE 3:
Wprowadzenie systemu finansowania komunalnego budownictwa mieszkaniowego

a) Budowa bloku komunalnego przy ul. Kwiatowej

Zadanie obejmuje budowę nowego budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Łowiczu przy ul. Kwiatowej 10A w miejsce starej nieczynnej kotłowni węglowej. Blok czterokondygnacyjny bez piwnic i windy, na 20 lokali mieszkalnych. Ogrzewane z kotłowni gazowej zlokalizowanej w budynku, parkingi dla min 20 miejsc parkingowych. Mieszkania o podstawowym wyposażeniu z balkonami.

Decyzją Nr 700/2021 otrzymaliśmy pozwolenie na budowę budynku mieszkalnego wielorodzinnego o pow. użytkowej 736,64 m², wraz z infrastrukturą techniczną, miejscami postojowymi i instalacją gazową.

Środki na budowę pochodzą będą z budżetu Miasta, a także już pozyskanej dotacji z BGK w ramach dotacji rządowych. Inwestycja jest planowana jako 2 – letnia.

Burmistrz podpisał z BGK umowę o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat w kwocie **4 103 552,27 zł**. Całkowity koszt inwestycji wynosi **5 129 440, 34 zł**. Termin realizacji przewidziano na lata 2023-2024.

W dniu 23.03.2023 podpisano umowę z Wykonawcą. Wykonano prace rozbiórkowe dotyczące kotłowni, docieplono ścianę budynku sąsiedniego. Wykonano stan zerowy zamknięty (fundamenty, ściany nośne i działowe, stropy dach, konstrukcja szybu windy). Trwają roboty wewnętrzne wykończeniowe, instalacyjne wodno - kanalizacyjne, elektryczne, zagospodarowanie terenu.

Zakończenie 20 m-cy od daty podpisania umowy. (listopad 2024 r). Zaawansowanie budowy na finansowe na poziomie 30 %. Wykonany zakres robót ok. 40%. Wartość środków niewygasających 2 433 581,90 zł.

CEL STRATEGICZNY II:
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 1:
**Selektywna prywatyzacja komunalnych
zasobów mieszkaniowych**

Miasto nie planuje prywatyzacji zasobów komunalnych.

CEL STRATEGICZNY II:
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 4.
**Przygotowanie i wdrażanie programu budownictwa,
remontów i modernizacji zasobów komunalnych**

- a) **Termomodernizacja budynku wielorodzinnego mieszkalnego w Łowiczu, ul. Armii Krajowej 43M – 814 512,44 zł;**

Termomodernizacje budynków wykonane we wspólnotach mieszkaniowych z udziałem Gminy Miasta Łowicza w 2023 r. (w tys. PLN)

Wspólnota Mieszkaniowa Kaliska 6j (udział gminy 49,8%)	
Remont pokrycia dachowego oraz nadbudówki nad kłaką schodową	
koszt całkowity prac	48 210,50
Wspólnota Mieszkaniowa os. Kostka 11 (udział gminy 56,6%)	
Wymiana odcinka kanalizacji	
koszt całkowity prac	26 278,60

CEL STRATEGICZNY II:
Podniesienie poziomu jakości życia

PROGRAM STRATEGICZNY:
Tworzenie warunków dla rozwoju mieszkalnictwa

ZADANIE 5.
Wspieranie różnorodnych form budownictwa mieszkaniowego

Miasto współpracuje z prywatnymi inwestorami i osobami prywatnymi w zakresie budownictwa mieszkaniowego poprzez zmiany planu zagospodarowania przestrzennego, czy też sprawną współpracę administracyjną. W Studium uwarunkowań przestrzennych powiększono powierzchnię gruntów pod budownictwo mieszkaniowe. W roku 2021 na terenie miasta powstawały kolejne prywatne budynki mieszkalne, m.in. przy ul. Blich, ul. 1 Maja / Akademickiej, ul. Żabiej.

Miasto Łowicz przygotowało w roku 2012-2022 zadanie inwestycyjne pn; „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ulicy Kwiatowej 10A w Łowiczu wraz z infrastrukturą techniczną, miejscami postojowymi i instalacją gazową”. Powstaje blok z 20 lokalami mieszkalnymi, windą i kotłownią gazową. Budynek będzie włączony do gminnego zasobu mieszkań komunalnych. Inwestycja ma wsparcie w 80% z Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach funduszu dopłat wspierających budownictwo mieszkaniowe. Całkowity koszt 5.6 mln z dotacją około 4.5 mln zł. Planowany termin zakończenia, połowa roku 2024.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 1.

Modernizacja i rozwój systemu ciepłowniczego

Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu Sp. z o.o. w roku 2023 wykonał bieżące działania i naprawy w zakresie systemu ciepłowniczego na terenie miasta Łowicz.

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 2:

Kontynuacja zadań zmierzających do gazyfikacji miasta

Systematycznie jest rozwijana sieć gazowa na terenie Miasta Łowicza. Są w wielu miejscach rozbudowywane nitki gazociągów i wykonywane nowe przyłącza. Nie są to jeszcze sieci wielokilometrowe, ale mniejsze fragmenty, których sukcesywnie przybywa. Prawie wszystkie osiedla domków jednorodzinnych mają sieć wybudowaną, podłączone do sieci są duże zakłady przemysłowe tj. Maspex, Mleczarnia, Baumit, Spółdzielnia inwestycji i Budownictwa w Łowicz, dużo budynków mieszkalnych wielorodzinnych i jednorodzinnych. Efekty rozbudowy sieci gazowej są widoczne, ponieważ znacząco się poprawiła jakość powietrza, co wykazują czujniki Airly.

Osobną kwestią jest budowa sieci gazowej na osiedlu Górki. Jest tam zaprojektowana nowa sieć gazowa dla większości osiedla. Niestety nie wszyscy mieszkańcy tego osiedla zadeklarowali chęć podłączenia się do gazu i projektowanie nie obejmuje wszystkich ulic na osiedlu. Ze względu na sytuację geopolityczną PGNiG wstrzymał inwestycje na os. Górki. **W roku 2023 PGNiG dalej kontynuowało rozbudowę sieci gazowej i podłączało budynki do sieci.**

CEL STRATEGICZNY III:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zaopatrzenie miasta w czynniki energetyczne

ZADANIE 3.

Rozwój odnawialnych źródeł energii

a) Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód termalnych w Łowiczu otworem Łowicz GT-1

W dniu 14 lipca 2023 r. Burmistrz Łowicza Krzysztof Jan Kaliński w imieniu Miasta Łowicz podpisał z firmą UOS DRILLING S.A., ul. Żelazna 59/404, 00-848 Warszawa, umowę na wykonanie otworu poszukiwawczo – rozpoznawczego wód termalnych Łowicz GT-1 w Łowiczu”, w ramach przedsięwzięcia pn.: „Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód termalnych w Łowiczu otworem Łowicz GT-1” finansowanego w formie dotacji ze środków NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”. W tym samym dniu Burmistrz Łowicza Krzysztof Jan Kaliński w imieniu Miasta Łowicz podpisał z Konsorcjum firm: Lider konsorcjum Multiconsult Polska Sp. z o.o., ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa, Partner konsorcjum Proinsol Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, ul. Stańczyka 7/LU3, 30-126 Kraków, umowę na pełnienie nadzoru i dozoru geologicznego wraz z wykonaniem badań laboratoryjnych i opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej otworu Łowicz GT-1 lub dokumentacji innej dla przedsięwzięcia pn.: „Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód termalnych w Łowiczu otworem Łowicz GT-1”

Całkowita wartość zadania: **18 726 663,90 zł** Wartość dofinansowania: **18 726 663,90 zł - NFOŚiGW**

b) Realizacja programu „Czyste powietrze”. Funkcjonowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego Programu Priorytetowego „Czyste powietrze”.

W 2023 roku w punkcie udzielono 798 konsultacji osobom zainteresowanym uzyskaniem dofinansowania w ramach programu. Przygotowano 92 wniosków o dofinansowanie o podstawowym i 40 wniosków o dofinansowanie o podwyższonym poziomie dofinansowania oraz 112 wniosków o płatność.

Na mocy aneksu nr 6/2022 z 20.10.2023 r. do porozumienia z dnia 12.07.2019 r. miasto pozyskało 35 000,00 zł na funkcjonowanie punktu konsultacyjnego.

Dodatkowo Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w 2023 r. wypłacił Miastu Łowicz 10 575,00 zł z tytułu zawartego porozumienia i późniejszych aneksów do niego.

b) Montaż systemu fotowoltaicznego na Stacji Uzdatniania Wody w Łowiczu, Bazie Zakładu Usług Komunalnych w Łowiczu oraz Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu wraz z budową konstrukcji pod montaż paneli fotowoltaicznych.

Wartość ogólna zadania: 3 924 300,01 złotych brutto, 3 190 487,81 złotych netto. Dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi: na podstawie umowy 366/OA/D/2023 w formie dotacji 2 151 562,00 zł

Zakres projektu: Projekt zakładał montaż instalacji fotowoltaicznej na Stacji Uzdatniania Wody w Łowiczu, Bazie Zakładu Usług Komunalnych w Łowiczu oraz Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu wraz z budową konstrukcji pod montaż paneli fotowoltaicznych o łącznej mocy 478,125 kW

Realizacja projektu została zakończona i rozliczona.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 1.

Skomunikowanie wewnętrznego układu drogowego z siecią dróg zewnętrznych

a) Wiadukt drogowy w Łowiczu

W dniu 17 marca 2023 roku został otwarty wiadukt drogowy nad linią PKP w ciągu ulic Warszawskiej i ul. 3-go Maja w Łowiczu. Zadanie inwestycyjne od wielu lat oczekiwane w mieście. Uporządkowało to znacznie ruch drogowy w mieście. Wraz z wiaduktem zostały w pełni wykorzystane a wybudowane wcześniej drogi dojazdowe do wiaduktu. Uporządkowany został także ruch pieszych i rowerzystów. Piesi mają szeroki chodnik na wiadukcie, w miarę bezpieczne przejścia dla pieszych w obrębie rond. Rowerzyści natomiast osobną ścieżkę rowerową łączącą ul. Bolimowską z ul. R. Dmowskiego i dalszą siecią ścieżek rowerowych w mieście. Uruchomiono także drogi dojazdowe do wiaduktu, od strony centrum miasta, w tym połączono ul. Napoleońską z ul. 3-go Maja, ułatwiono dojazd do stacji kolejowej Łowicz Główny od centrum Miasta. Wykonano remonty i modernizacje dróg wokół linii kolejowej tj. ul. Nieborowską, ul. Parkową i ul. Magazynową. Wykonanie wiaduktu i połączenie z ul. R. Dmowskiego, ul. Marszałka J. Piłsudskiego zdecydowanie odciążyło Śródmieście Miasta, od ruchu pojazdów w centrum. Obecnie te proporcje trochę zostały zachwiane, ze względu na remont mostu na ul. Mostowej, ale dzięki otwarciu wiaduktu, miasto nie zostało sparaliżowane. Zadanie to znacznie uporządkowało tereny wokół linii kolejowej i sąsiednich terenów do tej pory mocno zaniedbanych. Otworzyło też nowe tereny inwestycyjne w samym centrum Miasta.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 2.

Poprawa jakości dróg lokalnych, w tym modernizacja zabytkowej części miasta

W zakresie poprawy jakości dróg lokalnych, dokonano budowy oraz przebudowy ulic:

a) Drogi gminne wraz z dokumentacją – wykonywanie 79 477,11 zł

Dokumenty techniczne, mapy do celów projektowych, opinii technicznych niezbędne do realizacji dróg gminnych. Między innymi na wykonanie projektu przebudowy ul. Konopackiego z parkingiem, oraz przebudowę placu przy dworcu kolejowym Łowicz-Przedmieście oraz aktualizację operatu wodnoprawnego w zakresie odprowadzania wód opadowych z mostu. Wartość środków niewygasających 57 490,00 zł

b) Budowa ulicy Makowej – wykonanie 734 683,42 zł

W czerwcu 2023 r. wszczęto postępowanie dotyczące zamówienia publicznego na roboty budowlane. Wpłynęły 4 oferty, umowę podpisano w dniu 07.08.2023r. z firmą POŚ Marcin Wolski z Warszawy, kwota umowy 720 600,36 zł. Termin realizacji 3 m-ce. 25 października 2023 roku powierzono wykonawcy roboty dodatkowe na kwotę 11 286,06 zł oraz wskazano nowy termin realizacji zadania do 29.12.2023r. Zadanie zostało zrealizowane w listopadzie 2023r.

c) Budowa ulicy Chabrowej - wykonanie 395 767,26 zł

W październiku 2023 r. wszczęto postępowanie dotyczące zamówienia publicznego na roboty budowlane w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej (etap I). Wpłynęła 1 oferta. W dniu 28.11.2023 r. zawarto umowę z Wykonawcą robót, tj. z Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych CEWOGAZ

Paweł Wolski. Z uwagi na utrudnienia w realizacji zadania, wywołane trudnymi warunkami atmosferycznymi, termin zakończenia prac został przesunięty do końca marca 2024 r.

d) Wykonanie nakładki asfaltowej łączącej ul. Prymasowską i wieś Jastrzębie – dokumentacja wykonanie 627 212,53 zł

W czerwcu 2023 r. Miasto Łowicz wszczęło postępowanie w sprawie zamówienia publicznego na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych. Do dnia 7.07.2023 wpłynęły 2 oferty z czego najkorzystniejszą okazała się oferta Przedsiębiorstwa Robót Inżynieryjno Drogowych w Łowiczu z siedzibą w Jamnie. W sierpniu podpisano umowę z Wykonawcą na realizację zadania, na kwotę 625 612,53 zł. Roboty budowlane prowadzone były pod nadzorem archeologicznym na podstawie umowy opiewającej na kwotę 1600,00 zł.

W dniu 5 września inwestycja została zakończona i odebrana od Wykonawcy.

e) Budowa drogi ul. Czajki – wykonanie 6 500,00 zł

Firma AREX w czerwcu 2023 r. zakończyła opracowanie dokumentacji technicznej umożliwiającej złożenie wniosku do Starostwa Powiatowego w celu uzyskania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID). Projekt obejmuje budowę odcinka o dł. 930 m.

W dniu 1.09.2023 r. Miasto Łowicz uzyskało decyzję ZRID dla inwestycji polegającej na rozbudowie ul. Czajki w Łowiczu.

Złożono wniosek do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie zadania, niestety wniosek znalazł się na liście rezerwowej.

Miasto wnioskowało również o dofinansowanie z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład, którego nie przyznano.

W październiku 2023 r. wszczęto postępowanie dotyczące zamówienia publicznego na roboty budowlane „Rozbudowa ulicy Czajki wraz z budową kanalizacji deszczowej w Łowiczu – etap II”, które zostało unieważnione w związku z brakiem ofert. Środki przeniesiono na rok 2024.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 3.

Współdziałanie z PKP i PKS w celu poprawy połączeń komunikacyjnych miasta z otoczeniem

b) Modernizacja dworca w Łowiczu

Komfortowy, bezpieczny, spełniający współczesne standardy obsługi podróżnych, a do tego z elewacją łączącą w sobie XIX-wieczny charakter z nowoczesnością i motywem z wycinanki łowickiej – taki po modernizacji będzie dworzec Łowicz Główny. W październiku 2021 r. w holu dworca Łowicz Główny została zorganizowana konferencja prasowa poświęcona modernizacji budynku. Inwestycja jest realizowana a jej koszt wyniesie około 12 mln zł. Prace zakończyły się w 2023 roku.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 4:
Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych

a) Budowa wiaduktu i dróg dojazdowych wraz z infrastrukturą

W 2023 r. realizowano i zakończono Etap III budowy nowych odcinków dróg i przebudowy istniejących ulic w obrębie dojazdu do wiaduktu od strony Miasta w zakresie ul. 3- Maja, ul. Napoleńskiej, ul. Parkowej i ul. Magazynowej. Łączna długość nowych i przebudowanych dróg powstałych przy rondzie od strony Miasta 1091m. W dniu 17 marca 2023 roku został otwarty wiadukt drogowy nad linią PKP w ciągu ulic Warszawskiej i ul. 3- go Maja w Łowiczu. Zadanie inwestycyjne od wielu lat oczekiwane w mieście. Uporządkowało to znacznie ruch drogowy w mieście. Wraz z wiaduktem zostały w pełni wykorzystane a wybudowane wcześniej drogi dojazdowe do wiaduktu

CEL STRATEGICZNY:
Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 5.
Wykonanie przedłużenia ulicy Starorzecze z budową ronda

W 2017 i 2018 roku wystąpiono do właścicieli z propozycją sprzedaży gruntu pod budowę drogi. Nikt z właścicieli nie odpowiedział w tej sprawie, natomiast w 2023 r. ponownych wystąpień nie było.

CEL STRATEGICZNY III:
Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 6:
Modernizacja taboru transportowego Miasta Łowicza oraz infrastruktury związanej z obsługą taboru i prowadzonym transportem zbiorowym

c) Przebudowa ul. Mostowej z modernizacją mostu i budową ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do Warszawskiej – wykonanie 16 919 017,97 zł

Przebudowa ul. Mostowej wraz z budową ronda, modernizacją mostu i budową ścieżki rowerowej od ul. Mostowej do ul. Warszawskiej w Łowiczu obejmowała:

- przebudowę mostu drogowego, polegająca na wymianie całej konstrukcji mostu, podpór. Konstrukcja mostu stalowa z elementów blachownicowych, nowa nawierzchnia płyty mostowej nawierzchni jezdni, chodników, barierek ochronnych, izolacji poziomych.
- budowę ronda na skrzyżowaniu ul. Mostowej – Starorzecze – Tkaczew. Rondo średnicy wewnętrznej około 10,0 m i zewnętrznej około 21,0 m cztero-włotowe. Włoty z azylami na przejścia dla pieszych a na

kierunku wschód – zachód także z przejazdem dla rowerów, w celu połączenia istniejącej ścieżki rowerowej na wale, wzdłuż ul. Starorzecze,

- przebudowę dróg dojazdowych do ronda w kierunku wschodnim z chodnikami, oraz ul. Tkaczew z jednostronnym chodnikiem i jezdnią asfaltową szerokości od 6,0 m do 7,0 m.
- wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej od ul. Mostowej do ul. Warszawskiej prowadzona na wale przeciwpowodziowym o szerokości 3,0 m długości 890 m, wraz ze zjazdem do ul. Chrobrego, ul. Gdańskiej i ul. Wyzwolenia.

Na zadanie Miasto otrzymało dofinansowanie w ramach Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w wysokości około 95% całej inwestycji. Wykonawcą prac jest firma Primost Południe z Będzina. Kwota umowy 25.085.850, 00 zł. Realizacja prac w latach 2022-2024. Umowę podpisano 29.07.2022 r. W kwietniu 2023 r. podpisano aneks do umowy na niezbędne roboty dodatkowe zwiększające wartość zadania o 2 931 000 zł. Wartość umowy wraz z aneksem wynosi 28 016 850 zł.

W kwietniu i maju 2023 roku rozebrano konstrukcję mostu, w okresie lipiec-sierpień wykonano filary mostu, we wrześniu rozpoczęto prace związane z nową konstrukcją mostu polegające na montażu stalowych blachownic. W grudniu wykonano płytę nośną mostu. Trwają roboty wykończeniowe i przygotowawcze do ułożenia nawierzchni asfaltowej.

W ul. Wyzwolenia wykonano kanalizację deszczową oraz nawierzchnie ulicy. Wykonano ścieżkę pieszo - rowerową na wale. Pozostały fragmenty przy moście i pod mostem kolejowym. W ul. Mostowej wykonano kanalizację deszczową oraz usunięto kolizje z podziemną infrastrukturą. Wykonano dwie warstwy nawierzchni asfaltowej ulicy oraz nawierzchnie chodników.

Całościowe zaawansowanie finansowe inwestycji na poziomie 54 %. Zaawansowanie w trakcie realizacji robót wykonanych a nie odebranych na poziomie 85 %. Wartość środków niewygasających 94 134,00 zł.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej

ZADANIE 7.

Budowa obwodnicy na Górkach

Zarząd Województwa odmówił uzgodnienia projektu „Aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza” w zakresie zgodności z ustaleniami „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Łódzkiego” w dniu 28 listopada 2016 roku Burmistrza Miasta Łowicza złożył zażalenie na postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego w dniu 5 grudnia 2016 roku. W dniu 30 grudnia 2016 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi utrzymało w mocy zaskarżone postanowienie organu I instancji. W dniu 15 lutego 2017 r. Burmistrz Miasta Łowicza złożył skargę na postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r Sąd Administracyjny w Łodzi uchylił zaskarżone postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Łodzi i poprzedzające je postanowienie Zarządu Województwa Łódzkiego.

Uchwałą NR LXIII/444/2018 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 27 września 2018 r. w sprawie aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza został potwierdzony dotychczasowy, projektowany przebieg drogi wojewódzkiej 703, który miałby zastąpić obecny stanowiący ul. Łęczycką. Sprawa budowy obwodnicy dzielnicy Górek była rozważana w roku 2021 przy programie budowy obwodnicy Łowicza, w ramach programu budowy 100 obwodnic. Dwa warianty okrążają Miasto Łowicz od strony zachodniej i obejmowałyby, budowę obwodnicy w nieco innym przebiegu niż było to planowane pierwotnie, ale rozwiązujący znacząco ten problem. Na tę chwilę nie są podjęte żadne konkretne ustalenia co do takiego rozwiązania i nie wiadomo który wariant będzie przyjęty do realizacji.

CEL STRATEGICZNY:

Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury
wodno-ściekowej*

ZADANIE 1:
*Dalsze niwelowanie dysproporcji pomiędzy
stopniem zawodociągowania a stopniem
skanalizowania miasta*

a) Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Czajki w Łowiczu

Została zakończona realizacja budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Czajki. W styczniu 2023r. Zakład przyjął środek trwały – sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Czajki o dł.1351,2 m wraz z sięgaczami do granic nieruchomości (46szt.). Do końca 2023r. przyłączyło się 8 nieruchomości (8 protokołów z 2023r.)

CEL STRATEGICZNY:
Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury
wodno-ściekowej*

ZADANIE 2:
*Uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez
rozdzielanie wód deszczowych od ścieków sanitarnych,
udroźnienie kanalizacji deszczowej*

Trwają sukcesywnie prace udroźnienia kanalizacji deszczowej i sanitarnej, prowadzone przez Zakład Usług Komunalnych.

CEL STRATEGICZNY:
Poprawa wyposażenia infrastrukturalnego miasta

PROGRAM STRATEGICZNY:
Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

ZADANIE 3:
Modernizacja oczyszczalni ścieków

a) Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz

W 2023 r. zakończono realizację projektu i złożono wnioski o refundację wydatków na kwotę 1 773 488,30 zł

VIII. TURYSTYKA, KULTURA, SPORT

Jednym z głównych elementów atrakcyjności turystycznej miasta, są jego walory kulturowe, zasadniczo wpływające na wielkość ruchu turystycznego w jego obrębie i warunkujące jego dalszy rozwój. Pomimo dużego zainteresowania kulturą i sztuką ludową Książaków, Łowicz traktowany jest jako miejsce jednodniowego zwiedzania i na trasie sąsiadujących z miastem ośrodków turystycznych. Zlokalizowanych jest tu wiele atrakcyjnych obiektów historycznych, pomników, cmentarzy. W samym mieście zarejestrowanych jest 101 zabytków.

Okres wzmożonego ruchu turystycznego Łowiczu przypadał zawsze w maju i czerwcu, od kilku lat jest to czas obfitujący w wydarzenia społeczne, kulturalne i religijne. Duże znaczenie dla wielkości ruchu turystycznego w regionie łowickim mają Obchody Bożego Ciała w Łowiczu, które poza uroczystą procesją ulicami miasta, oferują również wiele dodatkowych atrakcji. Obecnie Łowickie święto Bożego Ciała to doskonała okazja do zaprezentowania sztuki regionu. Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu we współpracy z Łowickim Ośrodkiem Kultury oraz Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym Oddział w Łowiczu już od kilku lat organizuje wiele imprez kulturalnych i spotkań warsztatowych. Według danych Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego Oddział w Łowiczu w 2023 r. oprowadzono 278 wycieczek z Polski.

8.1 DZIAŁALNOŚĆ ŁOWICKIEGO OŚRODKA KULTURY W 2023 ROKU

Łowicki Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Administrujemy budynkiem Ośrodka przy ul. Podrzecznej 20, muszlą koncertową na Błoniach oraz basztą Klickiego przy ul. Magazynowej. Organizujemy i współorganizujemy szereg imprez kulturalnych w Łowiczu (koncerty muzyczne, występy estradowe, spotkania autorskie, wystawy, konkursy, prowadzimy edukację teatralną, filmową i warsztatową, wydajemy publikacje regionalne itp.) Jesteśmy beneficjentami programu „Dom Kultury+” pilotowanego przez Narodowe Centrum Kultury.

Łowicki Ośrodek Kultury w roku 2023 realizował konsekwentnie zadania i cele statutowe. Działania wynikające z kalendarza imprez składały się z realizacji wielu projektów autorskich, zleconych czy współorganizowanych.

Kino studyjne Fenix odwiedziło 32 tys. widzów (co jest wynikiem o 6 tys. widzów lepszym od 2022 roku). Na obu salach zaprezentowaliśmy 1499 seansów, (w tym 513 europejskich). Prezentowaliśmy filmy komercyjne, artystyczne, dokumentalne oraz szeroką gamę filmów dziecięcych.

Trwał 15 sezon projektu edukacyjnego X Muza „Zaczarowany świat kina muzycznego” skierowanego do młodzieży i seniorów. Po wakacjach rozpoczął się sezon 16 „Klasyka światowych ekranów”. Wykłady ilustrowane filmami prowadzi Grzegorz Pieńkowski, prezes Polskiej Federacji DKF, wykładowca Akademii Filmu i Teatru w Warszawie.

W dniach 16 – 27 stycznia odbył się XII Mały Och! skierowany do najmłodszych widzów (filmy, spektakle, warsztaty, pokazy iluzji, wycieczki). Wzięło w nim udział ponad tysiąc uczestników. Młodzież i dorośli uczestniczyli w dniach 17 lutego - 4 marca w 24 edycji OCH! Film Festiwal, imprezę odwiedziło 1.600 osób. Była współfinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W kwietniu ruszyły comiesięczne pokazy weekendowe DKF Bez Nazwy. Podczas wakacji prezentowaliśmy specjalny blok filmowy dla dzieci i Pasma Kina Europejskiego dla dorosłych. Organizowane były: Dzień Filmu Polskiego, Europejski Dzień Kina Artystycznego, maraton Halloween i Mikołajki w Kinie Fenix.

Pozyskano środki zewnętrzne z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Europa Cinemas i Stowarzyszenia Kin Studyjnych na wyjazdy studyjne, udział w konferencjach, festiwalach i szkoleniach oraz działalność programową

i modernizację sprzętu (zakup serwera biblioteki filmów do gromadzenia wszystkich tytułów oraz system audiowizualny na holu kina). Odbyło się też chemiczne pranie wykładziny i foteli w dużej sali.

Wydawnictwa. Pozyskano z MKiDN 20.000 zł na trzecią część publikacji „Dialekt Księstwa Łowickiego – wersja dla każdego” (publikacja i płyta DVD z filmami dotyczącymi 4 tematów etnograficznych opartych na historii Księstwa Łowickiego oraz pieśni maryjnych i obrzędu Matki Boskiej Gromnicznej – premiera odbyła się w październiku 2023). Nagraliśmy i wydaliśmy płytę CD „Koderki 2023”, trwała też praca nad publikacją „Ulicznik Łowicki – w poszukiwaniu ulicy Dogodnej”, której premiera przewidziana jest na 2024 r. ŁOK w trybie ciągłym prowadził sprzedaż wydawnictw w formie stacjonarnej i wysyłkowej oraz na Allegro.

Promując szeroko pojęte czytelnictwo, we wrześniu powstał nowy cykl spotkań autorskich **„Literatura na Podręcznej”**, którego gośćmi byli pisarze, reportażyści, poeci i dziennikarze: Jerzy Jarniewicz, Justyna Bargielska, Joanna Kuciel-Frydryszak i Michał Nogaś.

„Male Granty”, kolejna odbyła się w marcu 2023 r. Wyłoniono 6 projektów do realizacji : warsztaty „Folkowa niespodzianka” – Eweliny Posłajko-Rodrigues, warsztaty „Hopsasanki – zabawianki” – Eweliny Posłajko-Jędrachowicz, warsztaty hip hop „Miejski Folklor” – Szymona Szaleńca, publikacja „Płk. Stanisław Cieślak, żołnierz łowickiej niepodległości” – Zdzisława Kryściaka, publikacja „Maria Stachnał. Łowicka wycinankarka” – Katarzyny Szup oraz monografia Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Ludowego Koderki – Jacka Rybusa. Ostatni projekt będzie realizowany w cyklu 2 letnim, z uwagi na złożony z inicjatywy ŁOK wniosek do Budżetu Obywatelskiego Województwa Łódzkiego, na wydanie pozycji drukiem w formie albumowej. W wyniku głosowania mieszkańców projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 40.000 zł.

Amatorski ruch artystyczny. „Koderki” koncertowały w Łowiczu, Sannikach, Paradyżu, Warszawie, Sochaczewie, Brustowie, Nieborowie i Łodzi oraz podczas Festivalu of Music and Dance Art we Włoszech. Soliści zespołu zdobyli wiele nagród: Magda Myszevska – Grand Prix na XX Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Domaniewiczach; Magda Myszevska, Wojciech Kosmowski i Filip Jabłoński – wygrana w eliminacjach Festiwalu Wokalnego im. St.Jopka (Magda ostatecznie zajęła II miejsce w finale tej ogólnopolskiej imprezy, który odbył się w siedzibie zespołu Mazowsze w Otrębusach). Wraz z siostrą Weroniką awansowały również do finału Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek 2024 w Będzinie. Zajęły II miejsce na przeglądach w Strykowie i Sannikach. Również z Sannik II miejsce przywieźli Wojciech Kosmowski i Antoni Lus. W 2023 roku przypadają obchody 30 lat funkcjonowania zespołu w Łowickim Ośrodku Kultury.

Odbył się koncert galowy podczas Bożego Ciała połączony z promocją płyty CD w muszli koncertowej na łowickich Błoniach. Młodsza grupa zaprezentowała się w programie TVP 3 Łódź. We wrześniu zespół odsłonił swoją „Gwiazdę Łowicką” na Starym Rynku, a w październiku otrzymał Nagrodę Sejmiku Województwa Łódzkiego w kategorii „kultura”. Koderki zadebiutowały też z nowym programem tańców lubelskich. Łącznie wystąpili 20 razy. Uzdolnione instrumentalnie dzieci z zespołu brały udział w warsztatach muzycznych i koncercie w ramach projektu grantowego „Dziedzictwo muzyką splecione”.

Kontynuowany był cykl całorocznych warsztatów animacyjnych dla małych dzieci. Odbyły się w cyklach kilku spotkań: „Aranżeria” Magdaleny Jaros, „Sensoplastyka dla smyka” Moniki Kilińskiej, „Rytmika dla smyka”, „Majsterkowanie”, „ABC folkloru”. Cykle spotkań dla małych dzieci i ich rodziców bądź opiekunów były wynikiem diagnozy potrzeb mieszkańców przeprowadzonej przed pandemią w ramach projektu NCK „Inicjatywy lokalne”.

1 czerwca odbył plenerowy Dzień Dziecka z udziałem milusińskich z Ukrainy „Dziedziniec pełen radości”. W czasie przerwy wakacyjnej organizowaliśmy kolejną edycję „Turbowakacji 2023” dla dzieci, w ramach których odbył się cykl propozycji: animacyjnych, warsztatowych i filmowych. Przy ŁOK działa 5 zespołów muzycznych, kluby plastyczne „Akwarelki” i „Impress”, Studio Piosenki.

Koncerty muzyki klasycznej i rozrywkowej. W ramach cyklu „Burmistrz Miasta Zaprasza” zagrała Ferajna znad Bzury. Wystąpiła Grupa MoCarta, odbył się koncert „Kobiecość otulona” w wykonaniu Sylwii Strugińskiej-Wochońskiej, Mioniki Mularskiej i Krzysztofa Stępnia, koncert „Z klasyką przez Polskę” Sz.Nehring, M.Zdunik, J.Jakowicz.

W sezonie wakacyjnym na otwartej scenie przy baszcie wystąpili: Chór Seniora Radość, zespół Folkowianki, zespół śpiewaczy Bednary, Drewniane Gitary, Koniunktura i Ferajna znad Bzury. Odbył wakacyjny jubileuszowy XXXV Międzynarodowy Festiwal Organowy „J.S.Bach” z udziałem czołówki europejskich organistów i solistów z Polski, Belgii, Ukrainy i Francji. Różnorodnie gatunkowo **koncerty** prezentowane były podczas OCH! Film Festiwalu (Voo Voo, Raz Dwa Trzy) oraz na scenie kinowej: Katarzyna Groniec, John Porter/Agata Karczewska, Felivers, Monika Urlik.

W sierpniu na dziedzińcu Ośrodka organizowaliśmy dwudniowy Ł.OK! & Roll Festiwal z udziałem zespołów: Pogodny Żniwiarz, EASY, Ohayo, Winni Kasę, Synestezja, Nawrocki & Dobrzy Ludzie, Afro Kolektyw, Alameda 5. Wspólnie ze Stowarzyszeniem „Łączy nas Łowicz” współorganizowaliśmy koncert Polska Wersja. Odbyła się kolejna 9 edycja przeglądu muzyki metalowej „Infernal Night” z udziałem zespołów: Infernal Bizzare, Deivos, Sacriversum, Vartness. W Pracowni na scenie zagrały zespoły: Surael, Utopia, Farben Lehre, Infernal Bizzare, Sickroom, Synestezja, Winni Kasę.

Inne projekty realizowane bądź współorganizowane przez Ośrodek to: : występ Kabaretu Chyba, popularne ostatnio występy stand up: Antoni Syrek-Dąbrowski, Wiolka Walaszczyk, Maciej Brudzewski, Michał Kutek, Paweł Chałupka, Katarzyna Pakosińska.

Ośrodek był partnerem wydarzeń organizowanych przez: Powiatową Straż Pożarną, Urząd Miejski w Łowiczu, łowicki sztab WOŚP, Klub Seniora, ŁUTW, Związek Pszczelarzy, I LO, Liceum Ekonomiczne, PTTK Łowicz, Łódzki Dom Kultury, MOPS, Stowarzyszenie Łączy Nas Łowicz, Samorządową Szkołę Muzyczną.

Odpowiadał także za obsługę nagłośnienia podczas uroczystości patriotycznych, podczas Choinki Miejskiej oraz w dniu Sylwestra. W sali kinowej odbywały się też sesje Rady Miejskiej, miejskie zakończenie roku szkolnego, podsumowanie projektu modernizacji oczyszczalni, spotkania konsultacyjne i informacyjne min. Czyste Powietrze. W Ośrodku odbyła się premiera płyty CD „Łowickie przyśpiewki weselne” zespołu Ksinżoki. Zespół zarejestrował też kolejny materiał.

Zaangażowanie Ośrodka w pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność merytoryczną i inwestycyjną:

- Narodowe Centrum Kultury – Dziedzictwo muzyką splecione **10.000 zł**
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Dialekt Księstwa Łowickiego – wersja dla każdego vol.3” **20.000 zł**
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – „24.OCH! Film Festiwal” **20.000 zł**
- Europa Cinemas (Francja) - działalność kina studyjnego Fenix **56.700 zł**
- Polski Instytut Sztuki Filmowej - modernizacja techniczna kina Fenix **10.000 zł**
- Polski Instytut Sztuki Filmowej/ Stowarzyszenie Kin Studyjnych – działalność DKF Bez Nazwy i Kina Fenix **10.000 zł + 8.500 zł**

8.2 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI IM. A. K. CEBROWSKIEGO W 2023 ROKU

Biblioteka w roku 2023 pracowała zgodnie z Rozporządzeniami Rady Ministrów w/s określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii i rekomendacjami Biblioteki Narodowej:

- zbiory czytelnicy dostępne po uprzednim umówieniu z czytelnikiem, telefonicznie lub mailowo.
- preferowanie udostępniania zbiorów wypożyczalni dla dzieci i dorosłych na podstawie zgłoszonych zamówień.

Wypożyczanie zbiorów, z wolnym dostępem czytelników, było prowadzone z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Tabela nr 26. | Budżet biblioteki i jego realizacja

Budżet biblioteki ogółem w zł	Dotacja organizatora						Dotacja MKiDN				Środki wypracowane*
	ogółem	Zakup książek	czasopisma	Zbiory specjalne	Licencjonowane dostępy	plac	ogółem	Program Ballady i romanse	Zakup książek	Zbiory specjalne	
1.165.562	1.132.142	32.316	3.064	2.343	3.410	844.427	18000	10000	7385	615	15.420

+ odsetki bankowe, kary za przetrzymanie zbiorów, wydanie kart bibliotecznych, usługi reprograficzne

Tabela nr 27. | Księgozbiór - Wpływy - zakup książek

Nazwa Biblioteki	Zakup z dotacji organizatora			Zakup z dotacji MKiDN			Razem zakup w wol. 2023	Wartość inw. 2023 w zł
	Wol. 2022	Wol. 2023	Wartość inw. 2023 w zł	Wol. 2022	Wol. 2023	Wartość inw. 2023 w zł		
MB	941	840	24525	172	200	5539	1040	30064
Filia dla Dzieci i Młodzieży	427	406	7791	99	97	1846	503	9637
Razem	1368	1246	32316	271	297	7385	1543	39701

Tabela nr 28. | Struktura zbiorów bibliotecznych w jednostkach inwentarzowych wg stanu na 31.12.2023

Nazwa biblioteki, filii	Książki	Zbiory specjalne	Razem zbiory
MB Łowicz	29641	3034	32675
Filia dla Dzieci	13487	-	13487
Razem	43128	3034	46162

Tabela nr 29. | Struktura księgozbioru (książki)

Nazwa biblioteki, filii	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura z innych działów	Ogółem książki
MB	-	16502	13139	29641
Filia dla Dzieci	11575	-	1912	13487
Razem	11575	16502	15051	43128
Ogółem - struktura procentowa	27%	38%	35%	100%

Tabela nr 30. | Dary i inne wpływy książek (poza zakupem)

Nazwa Biblioteki	Razem wpływy 2023	Wartość inw. 2023 w zł
MB	250	2428
Filia dla dzieci	78	666
Razem	328	3094

Tabela nr 31. | Wpływy zbiorów specjalnych i udostępnianie wg bibliotek oraz licencjonowane zbiory elektroniczne z wykupionym dostępem

Nazwa Biblioteki	Zbiory specjalne w jedn. inw.		Liczba zakupionych zbiorów specjalnych w jedn. inw.			Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych w jedn. inw.
	Ogółem na koniec 2023 r.	w tym audiobooki	Ogółem w 2023 r.	w tym ze środków		Ogółem w 2023 r.
				Organizatora	MKiDN	
MB	3034	2652	127	102	25	846

Tabela nr 32. | Wypożyczenia książek na zewnątrz w 2023 r.

Nazwa biblioteki, filii	Struktura wypożyczeń książek na zewnątrz:			
	Literatura piękna dla dzieci i młodzieży	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura z innych działów	Ogółem
MB	-	29507	3238	32745
Filia dla Dzieci	8575	-	613	9188
Razem	8575	29507	3851	41933
Ogółem - struktura procentowa	20.4	70.4	9.2	100%

Tabela nr 33. | Imprezy kulturalno – oświatowe adresowane do dorosłego czytelnika w 2023 r.

Nazwa biblioteki, filii	Nazwa imprezy	Termin	Nazwa instytucji współpracującej (zakres współpracy)
-------------------------	---------------	--------	--

MB	Wernisaż wystawy „Historia drukiem opisana ..Publikacje Łowickich szkół”	Wystawa od 24.02 do 24.03	Komisarz wystawy Henryk Zasepa, M. Kozanecka-Zwierz
MB	<p>Wokół Nad Niemnem– w działania biblioteki miejskiej w Łowiczu popularyzujące literaturę pozytywizmu, Projekt dofinansowany z MKiDN z programu „Promocja czytelnictwa”</p> <p>wykłady w MB:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gloria Victis. Powstanie styczniowe w Łowiczu i regionie łowickim - Powstanie styczniowe w literaturze - Inscenizacja w wykonaniu uczniów Pijarskich Szkół Królowej Pokoju, SP nr 7 w Łowiczu - Spektakl na bis „Nad Niemnem w Szkole Pijarskiej - Spektakl na bis „Nad Niemnem w Szkole Podstawowej nr 7 - Małgorzata Tybuś – wystawa: Rysunki, wystawa do Narodowego Czytania 	<p>13.06</p> <p>20.06</p> <p>09.09</p> <p>15.09</p> <p>18.09</p>	<p>współorganizator: SP nr 7, Szkoła Pijarska</p> <p>Królewska Fabryka na Zamku</p>
MB + ŁOK	<p>Projekt „Dialekt Księstwa Łowickiego- wersja dla każdego vol.3 wydanie materiałów dokumentujących życie wsi łowickiej w latach 50-70 XX wieku.</p> <p>Dofinansowano ze środków MKiDN</p>	Od 06.04 do 26. 10	<p>Projekt z udziałem twórców ludowych</p> <p>- współorganizator MB</p>

	<p>pochodzących z Funduszu Promocji Kultury</p> <p>- Premiera publikacji „dialekt Księstwa łowickiego” vol.3 – publikacja z płytą DVD, spotkanie z twórcami ludowymi</p>		
--	--	--	--

Ważniejsze wystawy zorganizowane w 2023 r.:

- „Historia drukiem opisana... „Publikacje łowickich szkół” - wydawnictwa opracowane i wydane przez szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i wyższe, ich pracowników, koła wychowanków. Na ekspozycji znalazły się zarówno obszerne monografie, m.in. Szkoły Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki, Szkoły Podstawowej nr 2 im. A. Mickiewicza, Pijarskich Szkół Królowej Pokoju, I Liceum Ogólnokształcącego im. J. Chełmońskiego, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1, nr 2, nr 4, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. J. Brzechwy, jak również druki informacyjne, foldery dotyczące bieżącej działalności, m.in. Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia. Zaprezentowane zostały także gazetki szkolne, redagowane przez młodzież wraz z nauczycielami, m.in. SP 2, Pijarskich Szkoły Królowej Pokoju czy I LO. Obok nich zaprezentowano wydawnictwa redagowane przez koła wychowanków I LO, ZSP nr 4. Na wystawie znalazły się także periodyki Wyższego Seminarium Duchownego w Łowiczu: *Studia Loviciensia. Łowickie Studia Teologiczne, Vitis. Pismo Alumnów WSD w Łowiczu.*

- Wystawa „Żołnierze wyklęci. Podziemie niepodległościowe 1944 – 1963

- Wystawa „Łowickie Boże Ciało w prasie II RP kolekcji Zdzisława Kryściaka. Na wystawie znajdują się wydawnictwa z lat 20 – 30. XX w., w których znalazły się artykuły, relacje, fotografie prezentujące procesję Bożego Ciała w Łowiczu. Przykłady prasy ogólnopolskiej, m.in. *Ilustracja Polska, Tygodnik Ilustrowany, Kurier Warszawski, Gazeta Warszawska, Radość Życia*, pokazują że łowicka kultura ludowa, a w szczególności procesja Bożego Ciała były elementami rozpoznawalnymi w kraju, przyczyniły się do popularności, promocji miasta i regionu już w I połowie XX w. Świadczą o tym prezentowane na wystawie foldery informacyjne o Łowiczu, czy miesięcznik *The National Geographic* z 1933 r., który zamieścił fotografie dokumentujące to wydarzenie.

- Wystawa „Tadeusz Gumiński. Działalność piśmiennicza i popularyzatorska. Na wystawie w bibliotece znajdują się publikacje autorstwa T. Gumińskiego, kroniki dokumentujące jego szeroką działalność popularyzatorską (prelekcje, spotkania), fotografie, a także dokumenty oraz publikacje ze zbiorów prywatnych Z. Kryściaka, J. Pągowskiego, M. Wojtyłaka, H. Zasępy, J. Rutkowskiego.

- Wystawa „Wydawnictwa najstarszych szkół w Polsce” - Na wystawie przedstawione zostały wybrane wydawnictwa 60 szkół z 49 miast w Polsce, łącznie ponad 150 publikacji. Dodatkowo pokazane zostały pozycje wydane przez zarząd Stowarzyszenia i poprzedniego prezesa dr. Józefa Świebodę. Wśród nich wydana przez Zarząd SNS, książka „Bohaterowie Niepodległej 1918-2018”, której promocja odbyła się w kwietniu 2019 r. w I Liceum Ogólnokształcącym im. Józefa Chełmońskiego w trakcie XLVI Zjazdu Najstarszych Szkół w Polsce.

Ponadto pracownicy biblioteki prowadzą zajęcia edukacyjno – warsztatowe dla dzieci i młodzieży, m.in. podczas ferii zimowych oraz wakacji.

Zajęcia warsztatowe dla dzieci:

Warsztaty realizowane podczas ferii zimowych w 2023 r.:

18 stycznia 2023 r. – Prezent dla Babci – niespodzianka przygotowana z okazji Dnia Babci

19 stycznia 2023 r. – Niespodzianka dla Dziadka – przygotowana z okazji Dnia Dziadka

25 stycznia 2023 r. – Ptaki na patyku – zimowe ptaki w kolorowej odświeżeniu

26 stycznia 2023 r. – Na drewnie malowane – dekorujemy drewniane łyżki

Zajęcia adresowane do dzieci w wieku 7 – 12 lat.

Warsztaty realizowane w ramach „Wakacji z biblioteką” w 2023 r.:

5 lipca – Patchworkowe stworki – zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku 8 – 12 lat

12 lipca – Poznaj swoje miasto spacer i zajęcia w bibliotece – zajęcia dla dzieci w wieku 8 – 12 lat

19 lipca – W klimacie i kulturze Japonii – zajęcia warsztatowe dla dzieci w wieku 8 – 12 lat

26 lipca – W klimacie i kulturze Japonii – zajęcia warsztatowe dla dzieci w wieku 8 – 12 lat
2 sierpnia – Papierowe cuda - origami – zajęcia warsztatowe dla dzieci w wieku 8 – 12 lat
9 sierpnia – Poznaj swoje miasto – spacer i zajęcia w bibliotece - zajęcia dla dzieci w wieku 8 – 12 lat
16 sierpnia – Latawce, dmuchawce, wiatr ... – warsztaty Animacje szyte na miarę – zajęcia dla dzieci w wieku 8 – 12 lat
23 sierpnia – String art. – obrazy z nici - warsztaty Animacje szyte na miarę – – zajęcia dla dzieci w wieku 8 – 12 lat.

Spotkania autorskie dla dzieci:

Spotkania w ramach akcji „Z książką na walizkach” X Łódzkie spotkania z młodymi czytelnikami, we współpracy z wydawnictwem „Literatura”:

- Spotkanie z pisarką Katarzyną Ziemińską dla ucz. kl. II SP nr 1 w Łowiczu
- Spotkanie z pisarką Grażyną Bąkiewicz, dla ucz. kl. III i IV Pijarskich Szkół w Łowiczu

Dostępność biblioteki dla czytelników:

Poniedziałek 10.00 – 16.00

Wtorek 11.00 – 18.00

Środa 8.00 – 16.00

Czwartek 11.00 – 18.00

Piątek 10.00 – 16.00

Ponadto zbiory udostępniane są w soboty (połowa sobót w roku) w godzinach 9.00 – 15.00.

Informacje o działalności biblioteki znaleźć można na stronie www.cebrowski.pl, a także profilu społecznościowym facebook.

8.3 DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W ŁOWICZU W 2023 ROKU

Ośrodek jest gminną jednostką organizacyjną Miasta Łowicza nieposiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej, powołanej w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty gminy w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji, w tym udostępniania terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Burmistrz Miasta Łowicza za pośrednictwem Zastępcy Burmistrza i Naczelnika Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

Przedmiotem działalności OSiR jest:

- 1) organizowanie, rozwijanie i upowszechnianie działalności sportowej i rekreacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 2) organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowych i rekreacyjnych;
- 3) popularyzacja walorów rekreacji ruchowej;
- 4) administrowanie, utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo -rekreacyjnej;
- 5) organizowanie usług dla ludności w zakresie kultury fizycznej, sportu i rekreacji;
- 6) współdziałanie z innymi instytucjami i osobami w zakresie sportu i rekreacji.

OSiR prowadzi działalność sportowo-rekreacyjną o zasięgu miejskim, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim, zgodnie z harmonogramem zawartym w KIS, KIS akcja „Feriada z OSiR” , KIS „Sportowe

Wakacje”, czyli Kalendarzu Imprez Sportowych OSiR w Łowiczu 2023, Kalendarzu Imprez Sportowych „Feriada z OSiR” 2023, Kalendarzu Imprez Sportowych „Sportowe Wakacje” 2023.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA OSIR W 2023 ROKU:

„Dział Organizacji Imprez Sportowo-Rekreacyjnych” zajmuje się w Ośrodku Sportu i Rekreacji prowadzeniem działalności merytorycznej. W zależności od zapotrzebowania społecznego organizuje się zawody i turnieje w wybranych dyscyplinach sportu i konkurencjach rekreacyjnych. Dział ten programuje i koordynuje organizację wszystkich imprez ujętych w KIS 2023.

WYKORZYSTANIE OBIEKTÓW OSIR ŁOWICZ:

Korzystanie z obiektów oparte jest o harmonogramy zajęć dla poszczególnych obiektów. W godzinach 8.00-15.00 z obiektów bezpłatnie korzystają szkoły, których organem prowadzącym jest Miasto Łowicz (w hali OSiR nr 1 – Szkoła Podstawowa 4 w Łowiczu oraz OSiR nr 2 – Szkoła Podstawowa 2 w Łowiczu). Ponadto z obiektów OSiR korzystają na podstawie zawartych umów zgodnie z obowiązującym cennikiem (Zespół Szkół Ponadpodstawowych 4 Łowicz, oraz Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łowiczu).

W godzinach popołudniowych oraz w weekendy z obiektów OSiR bezpłatnie korzystają organizacje i stowarzyszenia realizujące zadania gminy:

- UMKS „Księżak”(koszykówka i tenis stołowy),
- KS „Księżak” (koszykówka
- MUKS „Pelikan”(piłka nożna),
- KS „Pelikan” (piłka nożna)
- UKS „Jedynka”(lekka atletyka),
- Bushidokai Sekcja Judo (sekcja judo).
- Łowicki Klub Taekwondo
- UKS Soccer Kids
- Łowicki Klub Karate Kyokushin Fighter
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy (mistrzostwa Łowicza rywalizacja szkół Podstawowych)

Ośrodek Sportu i Rekreacji udostępnia swoje obiekty na zajęcia dla grup zorganizowanych (szachy, brydż sportowy, aerobik, aqua aerobik, odmiany sztuk walki, taniec sportowy i towarzyski, nauka pływania, gry zespołowe).

REMONTY I MODERNIZACJA OBIEKTÓW OSIR ŁOWICZ W 2023 ROKU

Hala OSiR nr 1 ul. Jana Pawła II 3, stadion

- wymiana lamp sodowych na LED w hali głównej
- kompleksowa modernizacja oświetlenia w pomieszczeniach socjalnych i gospodarczych (LED)
- malowanie korytarzy w hali OSiR nr 1
- wymiana elektrycznej szafy głównej
- czyszczenie bieżni lekkoatletycznej na stadionie oraz wymiana uszkodzonych siedzisk na stadionie
- uzupełnienie sztucznej trawy na boisku, podklejenie oderwanych elementów

Pływalnia OSiR, ul. Kaliska 5

- wymiana pompy do tłoczenia wody basenowej
- konserwacja dopływów wody do filtrów głównych
- wymiana zewnętrznego oświetlenia na LED
- wymiana lamp nad niecką basenową na LED oraz wymiana lamp ewakuacyjnych oraz modernizacja całego oświetlenia na pływalni na ledowe.

Hala OSiR nr 2 ul. Topolowa 2

- dokończenie wymiany oświetlenia sodowego na LED-owe
- wymiana oświetlenia na LED w korytarzach, pomieszczeniach sanitarnych i szatniach
- malowanie łazienek i korytarzy
- malowanie lamperii w hali głównej
- ułożenie bezpiecznej podłogi w siłowni męskiej
- wymiana siedzisk w urządzeniach w siłowni męskiej
- częściowa konserwacja dachu hali

Place zabaw

- malowanie i konserwacja ławek
- malowanie ogrodzenia
- malowanie szatni i korytarza

Tabela nr 34. | Dochody OSiR.

Dział	Rozdział	§	Plan	Wykonanie
926	92604	075	30.000,00	24.002,05
		083	619.000,00	524.162,60
		092	7.000,00	4.120,21
		096	2.000,00	2.000,00
		097	80.000,00	79.102,15
Razem			738.000,00	633.387,01

Ogółem wykonano dochody w kwocie zł. 633.387,01

z tego:

1. Dochody z najmu i dzierżawy.

Uzyskano dochody z najmu i dzierżawy pływalni, boiska przy ul. Starzyńskiego oraz pawilonu i pomieszczeń hal sportowych przy ul. Jana Pawła II i Topolowej.

2. Wpływy z usług.

Dochody uzyskano z wypożyczania boiska, hal sportowych i sal gimnastycznych, udostępniania sauny, siłowni, pływalni, plakatowania oraz udostępniania słupów ogłoszeniowych.

3. Odsetki

Dochody uzyskano z oprocentowania środków na rachunku bankowym oraz z tyt. nieterminowych wpłat należności.

4. Wpływy z różnych dochodów.

Dochody uzyskano z wpłat wpisowego do rozgrywek Łowickiej Ligi Futsalu, Amatorskich Mistrzostw Łowicza w Piłce Siatkowej.

Należności OSiR wyniosły 20.496,24 z tytułu usług: w tym wymagalne: 583,00

Zobowiązania wyniosły 203.303,87 z tytułu wynagrodzenia rocznego, ZUS, PPK płacone przez pracodawcę od wynagrodzenia rocznego.

Tabela nr 35. | WYDATKI OSiR:

Ogółem wykonano wydatki w kwocie zł. 4.969.161,63 z tj. 99,80 % planu, z czego realizacja w poszczególnych rodzajach przedstawia się następująco:

Dział	Rozdział	Plan ogółem	Wydatki ogółem
926	92604	4.981.842,00	4.969.161,63
Z tego:			
Świadczenia narzecz os. fiz.		95.000,00	94.820,03
Wydatki bieżące		4.886.842,00	4.874.341,60

Świadczenia na rzecz osób fizycznych – wypłacono ekwiwalenty sędziów sportowych z tyt. sędziowania rozgrywek i zawodów sportowych, zapłacono za odzież ochronną i roboczą, wodę dla pracowników, okulary korekcyjne.

Wynagrodzenia – wypłacono wynagrodzenia pracowników OSiR wraz z narzutami, śred. **38 pracowników - 31,93 etatu**) zatrudnionych na podstawie umów o pracę w czterech obiektach sportowych), dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2022, dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2022, dwie nagrody jubileuszowe, dwie odprawy emerytalne jak również wynagrodzenia z tyt. ratowników wodnych zatrudnionych w soboty i niedziele na pływalni i instruktorów nauki pływania + wynagrodzenia z tyt. umów zlecenia i dzieła dot.: plakatowania, prac remontowych, zastępstwo za pracowników pływalni przebywających na urloпах i zwolnieniach lekarskich itp.

Wydatki bieżące - zakupiono sprzęt sportowy niezbędny do funkcjonowania obiektów sportowych (piłki, siatki na bramki do piłki nożnej i ręcznej, bramki stalowe, maty piankowe, hula hop, pletwy gumowe), głowice prysznicowe, krzesło biurowe, krzesła stadionowe, akcesoria komputerowe, papier ksero, nagrody rzeczowe dla zwycięzców w zawodach sportowych, artykuły kancelaryjne, prenumeratę czasopism fachowych, materiały szkoleniowe, sprzęt i materiały do remontów bieżących i napraw w obiektach, środki czystości, środki chemiczne do uzdatniania wody basenowej, art. higieniczne, benzynę i olej napędowy do ciągnika, kosiarki i samochodu dostawczego, wodę i napoje dla uczestników imprez sportowych, kasy fiskalne, opłacono koszty zużycia energii elektrycznej i ciepłej, gazu, wody i ścieków, abonamenty i aktualizacje oprogramowania komputerowego, opiekę informatyczną nad systemami ESOK oraz monitorowanie obiektów, abonament RTV, przechowywanie depozytu kluczy w banku, usługi remontowe i naprawcze (w tym usługi informatyczne), transportowe i hydrauliczne oraz opłaty pocztowe.

Zapłacono za przeglądy techniczne, konserwacje systemów alarmowych, wywóz nieczystości, ścieki, konserwację terenów zielonych i napraw boiska, przeglądy kas fiskalnych, usługi telekomunikacyjne, koszty delegacji służbowych, ubezpieczenie mienia OSiR i zawodników, porządkowanie terenów wokół obiektów, przeglądy okresowe placów zabaw i obiektów sportowych wraz z wymianą piasku w piaskownicach i inne.

Opłacono badania lekarskie (profilaktyczne) pracowników, opiekę medyczną podczas imprez sportowych.

Przekazano na r-k bankowy Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych środki z tyt. odpisu podstawowego na rok 2023.

Opłacono podatek od nieruchomości oraz opłaty z tyt. zarządu, użytkowania nieruchomości za rok 2023.

Wydatki inwestycyjne

- Oświetlenie LED (Pływalnia Miejska) kwota 29.990,00zł
- Zakupiono sprzęt w celu doposażenia siłowni Hala nr 1 kwota 19.999,80 zł

IX. ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ

Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu Sp. z o.o. prowadzi swoją koncesjonowaną działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji ciepła na podstawie koncesji udzielonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 15 grudnia 1998 roku nr WCC/705/182/U/OT-4/98/TB dotyczącej wytwarzania ciepła oraz nr PCC/733/182/U/OT- 4/98/TB dotyczącej przesyłania i dystrybucji ciepła.

Od samego początku swojej działalności ZEC w Łowiczu prowadzi inwestycje i modernizacje zarówno w centralnym, jak i rozproszonym systemie ciepłowniczym miasta. W roku 2023 r. Spółka przyłączyła do sieci ciepłowniczej 2 nowych Odbiorców: budynek wielorodzinny oraz budynek usługowo- handlowy. W 2023 roku oddano do użytkowania nowe źródło ciepła (kotłownia gazowa) zlokalizowane przy ul. Powstańców 1863 r. nr 10..

Łączna długość sieci ciepłowniczej eksploatowanej przez ZEC w Łowiczu wynosi 22,09 km i 240 węzły ciepłownicze. Obecnie ZEC w Łowiczu eksploatuje następujące kotłownie:

- Kotłownia S1, przy ul. Kolejowej 16, opalana jest miałem węgla kamiennego. W kotłowni zainstalowane są 2 kotły parowe o łącznej mocy 18,560 MW. Jest to główna kotłownia zaopatrująca w energię cieplną większą część miasta Łowicza;
- Kotłownia Z10, przy ul. Konopnickiej 10, opalana jest miałem węgla kamiennego. W kotłowni zainstalowane są 2 kotły o łącznej mocy 4,0 MW. Kotłownia zaopatruje w energię cieplną Os. Marii Konopnickiej, MSM „Domino”, MSM „Młodość”, MSM „Oszczędność” i MSM „Przyszłość”;
- Kotłownia szczytowa T1, przy ul. Tkaczew 1, opalana jest olejem opałowym. W kotłowni zainstalowane są 2 kotły o łącznej mocy 1,440 MW. Kotłownia pracuje na potrzeby odbiorców zasilanych z kotłowni S1;
- Kotłownia A43, przy ul. Armii Krajowej 43, opalana jest gazem. W kotłowni zainstalowanych jest 5 kotłów gazowych kondensacyjnych o łącznej mocy 0,500 MW. Kotłownia jest kotłownią lokalną zasilającą odbiorców zamieszkałych przy ul. Armii Krajowej;
- Kotłownia W1, przy ul. Powstańców 1863 r., opalana gazem ziemnym. W kotłowni zainstalowane są 2 kotły wodne o łącznej mocy 5,400 MW. Kotłownia pracuje na potrzeby odbiorców zasilanych z kotłowni S1

Tabela nr 35. | Ilość energii cieplnej dostarczonej odbiorcom w latach 2013-2022 przez ZEC Sp. z o.o.

Lata	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Ilość [GJ]	224 474	237 437	246 671	268 847	242 625	224 775	194 323	225 810	197 327	168 925
------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Źródło: Zakład Energetyki Ciepłej w Łowiczu

X. TRANSPORT ZBIOROWY W MIEŚCIE

Średnio w roku Miejski Zakład Komunikacji przewozi około 491,5 tysięcy pasażerów, a autobusy pokonują 511 tysięcy kilometrów. Zestawienie kilometrów dla poszczególnych tras przejazdu autobusów wraz z przystankami obsługiwanymi przez MZK w Łowiczu wg. stanu na 2023 rok przedstawiają poniższe tabele:

Tabela nr 36. | Linia nr 1 Łódzka - Armii Krajowej.

Łódzka, Jana Pawła II, Powstańców 1863 r., Kaliska, PKP Przedmieście, Czajki Kaliska, Starzyńskiego, Sienkiewicza, PKP Główny, 3 Maja, Mostowa Chełmońskiego, Armii Krajowej. (Łódzka, Jamno, Jamno Łódzka).

Lp.	Nr linii	Trasa przejazdu	Km
1.	1	A. Krajowej - Łódzka	12
2.	1	A. Krajowej - Czajki - Łódzka	13,5
3.	1	Baza - Łódzka	7
4.	1	Baza - A. Krajowej	4
5.	1	A. Krajowej - Łódzka , Jamno	23,5
6.	1	Łódzka - A. Krajowej - Goleńsko	26,5

Źródło: Miejski Zakład Komunikacji w Łowiczu

Tabela nr 37. | Linia nr 2 Dąbkowice - Warszawska.

Dąbkowice Górne, Dąbkowice Dolne, Pilaszków, Otolice, Szczudłów, Świące, Szczudłów, Otolice, Jastrzębia, Łęczycka, Piaskowa, Os. Bratkowice, Topolowa, Ułańska, Os. Dąbrowskiego, Kurkowa, Sienkiewicza, Mostowa, Armii Krajowej, Nadburzańska, Os. M. Konopnickiej, Dworzec PKP Gł., Bolimowska, Filtrowa, Zielkowice, Mysłaków Osiedle, Mysłaków sklep, Filtrowa, Bolimowska, Os. M. Konopnickiej, Warszawska.

Lp.	Nr linii	Trasa przejazdu	Km
1.	2	Dąbkowice - Mysłaków Osiedle - Warszawska	22
2.	2	Dąbkowice - Mysłaków Sklep - Warszawska	26
3.	2	Dąbkowice - Jastrzębia - Mysłaków Osiedle - Warszawska	26
4.	2	Łęczycka - Warszawska	15,5
5.	2	Baza - Łęczycka	5
6.	2	Baza - Dąbkowice	11
7.	2	Baza Warszawska	2

Źródło: Miejski Zakład Komunikacji w Łowiczu

Tabela nr 38. | Linia nr 3 Seligów - Niedźwiada.

Seligów, Zawady, Wygoda, Urbańszczyzna, ul. Katarzynów, Kurkowa, Długa, Ułańska, Topolowa, Blich, Legionów, Strzelecka, Płocka, Kiernozka, Klewków, Niedźwiada

Lp.	Nr linii	Trasa przejazdu	Km
1.	3	Niedźwiada - Seligów	27
2.	3	Baza - Niedźwiada	6
3.	3	Baza - Seligów	15

Tabela nr 39. | Linia nr 5 Łyszkowice - Powstańców 1863 r.

Łyszkowice, Wrzeczek II, Wrzeczek I, Gzinka, Grudze, Kwiatek, Jamno, ul. Łódzka, Jana Pawła II, Powstańców 1863 r. (Łyszkowice – Kalenice)

Lp.	Nr linii	Trasa przejazdu	Km
1.	5	Łowicz - Łyszkowice	20
2.	5	Łowicz Łyszkowice - Kalenice	30
3.	5	Łyszkowice Łódzka	14
4.	5	Łowicz Łódzka – Łyszkowice	10
5.	5	Łyszkowice A. Krajowej	23
6.	5	Łyszkowice Kalenice Łowicz ZUK	33

Źródło: Miejski Zakład Komunikacji w Łowiczu

Tabela nr 40. | Wykaz wskaźników w MZK za 2023 rok.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Ilość
1.	Łączny przebieg roczny na wszystkich liniach komunikacyjnych odpowiednio w kilometrach	510 728 km
2.	Łączna liczba przewiezionych pasażerów w publicznym transporcie zbiorowym w danym roku kalendarzowym liczona według liczby: sprzedanych biletów jednorazowych, gdzie jeden bilet = 1 przejazd	118 657
3.	Łączna liczba statystycznych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym w danym roku kalendarzowym liczona według liczby: sprzedanych biletów miesięcznych, gdzie jeden bilet miesięczny = 22 dni robocze x 2 przejazdy	60 984
4.	Łączna liczba statystycznych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym w danym roku kalendarzowym liczona wg. Liczby sprzedanych biletów rocznych, gdzie jeden bilet roczny = N dni roboczych w okresie (od 1 danego m-ca do 31.12.2023 r.) x 2 przejazdy	311 892
5.	Liczba mandatów	14
6.	Łączna liczba statystycznych przejazdów (przewiezionych pasażerów) w publicznym transporcie zbiorowym w danym roku kalendarzowym	491 547
7.	Łączna liczba autobusów, którymi są wykonywane przewozy na obszarze właściwości organizatora, w tym o liczbie miejsc powyżej 50 miejsc	11
8.	Łączna liczba przystanków	268 szt.
9.	Liczba przystanków, będących własnością jednostki samorządu terytorialnego	168 szt.
10.	Liczba przystanków, będących własnością lub w zarządzie innych podmiotów	102 szt.

11.	Liczba wydanych Łowickich Kart Miejskich – stan na 31.12.2023 (narastająco od początku utworzenia ŁKM)	3112 szt., w tym 225 duplikatów
12.	Liczba wydanych Łowickich Kart Miejskich – w danym roku kalendarzowym	420 szt., w tym 58 duplikatów

Źródło: Miejski Zakład Komunikacji w Łowiczu

Od 25.03.2023 r. w związku z zamknięciem mostu, autobusy kursowały objazdem przez dworzec i dlatego doszły dwa nowe przystanki.

Pilne potrzeby MZK w Łowiczu w zakresie inwestycji :

- Budowa zapleczy socjalnych na pętlach autobusowych (krańcowych)
- zakup nowych autobusów
- budowa zajezdni

XI. POZOSTAŁE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA

11.1 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO ZAKŁADU USŁUG KOMUNALNYCH W 2023 ROKU

W okresie I - XII 2023 roku dostarczono odbiorcom – 1 181 208,30 m³ wody, z tego gospodarstwom domowym – 887 679,89 m³.

Wodomierze wymienione w 2023 roku:

- 1175 sztuk wymienionych na dzień 31.12.2023 r.
- W okresie I - XII 2023 r. usunięto 39 awarii wodociągowych, w tym:
  - awarii na sieci wodociągowej – 20 szt.
  - awarii na przyłączach wodociągowych – 45 szt.

Odbiór i oczyszczanie ścieków

Ilość ścieków wprowadzonych do kanalizacji wyniosła w okresie I - XII 2023 r. ogółem 1 473 590,15 m³, z tego: od gospodarstw domowych – 850 436,17 m³ oraz od zakładów przemysłowych – 417 504 m³.

W 2023 r. udrożniono 139 zapchań sieci kanalizacji sanitarnej, w tym:

- 42 na sieci kanalizacji sanitarnej,
- 97 na przyłączach kanalizacji sanitarnej.

Wykonywane jest również w trybie awaryjnym czyszczenie kanału ks700 na odcinku od ul. Kaliskiej/Dmowskiego do ul. Klickiego z uwagi na duże zanieczyszczenie tj. zapiaszczenie. Występują trudności w czyszczeniu z uwagi na brak możliwości dojazdu do wszystkich studni, a także zły stan techniczny kanału.

Miejska Oczyszczalnia Ścieków przy ul. Filtrowej przyjęła i oczyściła w tym okresie około 3 066 000 m³ ścieków (ścieki sanitarne wraz ze ściekami opadowymi i dowożonymi oraz wodami infiltracyjnymi).

W wyniku oczyszczania ścieków komunalnych na terenie Miejskiej Oczyszczalni powstało w okresie I-XII 2023 roku ok. 7005 Mg (1751 Mg s.m.) osadów ściekowych. Osady ściekowe mogą być wykorzystywane przyrodniczo, jeżeli są ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnego osadu ściekowego na zagniwanie i wyklucza zagrożenie dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi. W wyniku biologicznego oczyszczania ścieków na terenie Miejskiej Oczyszczalni Ścieków wytwarzane są ustabilizowane komunalne osady ściekowe o kodzie 19-08-05. Osady te są sukcesywnie odbierane, transportowane i kompostowane przez firmę zewnętrzną. W dalszym etapie, na gruncie decyzji i pozwoleń posiadanych przez obecną firmę - EKO-ERDE odpad przetwarzany jest metodą R3. Stawka za odbiór i zagospodarowanie 1Mg osadu ściekowego to 277,00 zł netto. Po modernizacji komór fermentacyjnych i przykryciu zbiorników osadowych radykalnie zmniejszyły się uciążliwości zapachowe na terenie i wokół oczyszczalni. Na oczyszczalni od 2008 roku funkcjonuje stacja zlewna nieczystości ciekłych, zabudowana w kontenerze z płyty warstwowej, z pomiarami pH, temperatury i przewodności, wyposażona m.in. w ciąg spustowy z przepływomierzem, zasuwą i naczyniem pomiarowym, szafę sterowniczą. Ze względu na modernizację Oczyszczalni Ścieków i trwające na jej terenie roboty budowlane stacja zlewna obecnie przyjmuje nieczystości ciekłe jedynie od stałych dostawców. W okresie od 01.01-31.12.2023 r. stacja przyjęła około 18 000 m³ nieczystości ciekłych.

Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Czajki w Łowiczu

Została zakończona realizacja budowy sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Czajki. W styczniu 2023r. Zakład przyjął środek trwały – sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Czajki o dł.1351,2 m wraz z sięgaczami do granic nieruchomości (46szt.). Do końca 2023r. przyłączyło się 8 nieruchomości (8 protokołów z 2023r.)

Inwestycje w roku 2023:

Modernizacja Oczyszczalni Ścieków

Modernizacja Oczyszczalni ścieków w Łowiczu przy ulicy Filtrowej, która rozłożona jest na kilka etapów. Projekt dofinansowany jest z Funduszy Europejskich pn. „Modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz – etap I”.

Zrealizowano Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łowiczu -zadanie IA Wykonawca Fambud – Jerzy Pietrzak Sp. z o.o. 96-100 Skierniewice Aleje Rataja 16 za łączną kwotę 46.995.000,00 zł netto, 57.803.850,00 zł brutto. Odbiór prac nastąpił w dniu 05-06-2021r.

Zakres prac obejmował: hałę krat i pompownię ścieków, sitopiaskowniki, osadniki wstępne, komory predenitryfikacyjne, defosfatacji i denitryfikacji, komory nitryfikacji, pompownię ścieków recyrkulowanych, pompownię osadu recyrkulowanego i nadmiernego, kanał odpływowy, stację dmuchaw, budynek magazynowania i dozowania PIX, stację ścieków dowożonych,, budynek rozdzielni, zbiornik retencyjny, pompownię wody technologicznej, wagę samochodową, budynek administracyjno-socjalny, kotłownię w raz ze zbiornikiem oleju, stację transformatorową, wiatę technologiczną, komorę przelewową, automatyczną stację poboru prób, drogi i sieci zewnętrzne.

W 2023 r. kontynuowano realizację Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łowiczu - zadania IB przez Wykonawcę HMK Sp. z o. o., 43-200 Pszczyzna, przy ul. Dworcowej 13, Partner Konsorcjum - Konstrukcje Jastrzębie Sp. z o. o. 44-330 Jastrzębie-Zdrój, przy ul. Towarowej 15, na łączną kwotę 17.943.600,00 zł netto,

22.070.628,00 zł brutto. Wykonawca rozpoczął prace w czerwcu 2021r, natomiast odbiór robót nastąpił 19-04-2023r.

Zakres prac obejmował: część ogrodzenia, stację dmuchaw, zagęszczacz grawitacyjny osadu wstępnego, zagęszczacz grawitacyjny osadu nadmiernego, wymiennikownia, zamknięte komory fermentacji, zbiorniki osadu przefermentowanego, budynek odwadniania osad, budynek rozdzielni, biofiltr, kanały powietrzne, zbiornik retencyjny, odsiarczalnica biogazu, węzły rozdzielcze, zbiornik biogazu, pochodnia biogazu, budynek warsztatowy, garaż, magazyn, agregaty kogeneracyjne, magazyn odpadów, śmietnik.

Na początku roku 2022 podpisano umowę z firmą Proffico Sp. z o.o., 00-514 Warszawa, ul. Marszałkowska 84/92/72 na łączną kwotę 4.170.000 zł netto, 5.129.100 zł brutto na realizację Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Łowiczu - Zadanie IC (instalacja zagęszczania osadów) – wirówka do zagęszczania osadu nadmiernego, finansowane ze środków własnych Zakładu Usług Komunalnych w Łowiczu.

Na początku roku 2022 podpisano umowę z firmą HMK Sp. z o.o. 43-200 Pszczyna ul. Dworcowa 13, na łączną kwotę 960.000 zł netto, 1.180.000 zł brutto.

Zadanie 1c (instalacja zagęszczania osadów i instalacja do odwadniania osadu) zakończono 31-10-2022 r.

Zakres prac obejmował wyposażenie budynku hydrolizy osadu.

Modernizacja oczyszczalni realizowana był zgodnie z założonym harmonogramem prac.

Celem prac modernizacyjnych na Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu jest zapewnienie większej skuteczności oczyszczania ścieków oraz zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiornika, poprzez dostosowanie istniejącego układu technologicznego do obowiązujących standardów i technologii stosowanych w procesie oczyszczania ścieków i przeróbki osadów ściekowych oraz stworzenie trwałego, efektywnego i zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska sposobu zagospodarowania osadów ściekowych. Głównym efektem modernizacji oczyszczalni jest odzyskiwanie energii z osadu ściekowego. Z uwagi na swoje właściwości fizykochemiczne oraz zagrożenia, jakie mogą stwarzać dla zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego, osady muszą być poddawane odpowiedniej przeróbce, a następnie odpowiednio zagospodarowane.

Następstwem fermentacji osadu jest uzyskanie paliwa w formie biogazu. Stosując metody fermentacji uzyskuje się poprawę efektów odwadniania, zmniejszenie ilości osadów poddawanych dalszej przeróbce, a w efekcie końcowym poprawę bilansu energetycznego oczyszczalni.

Efektem dobrze zrealizowanego procesu odwadniania osadów ściekowych jest uzyskanie jak największej zawartości suchej masy w osadach. Stopień odwodnienia osadów rzutuje na sposoby ich dalszej przeróbki i zagospodarowania (np. w procesach suszenia czy spalania, transportu).

Instalacja Fotowoltaiczna dla obiektów ZUK-u

W celu zredukowania opłat za energię elektryczną Zakład podjął działania mające na celu umożliwienie wykorzystania alternatywnych źródeł energii oraz opracował plan rozbudowy własnej infrastruktury, która jest przeznaczona do produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE). Mowa w tym wypadku zarówno o biogazowni, jak również o instalacji fotowoltaicznej. Koszty zakupu energii elektrycznej, które poniósł Zakład w 2021 roku, wyniosły 1 727 036 zł co stanowi 11% wszystkich rozchodów jednostki budżetowej w danym roku. Mając na uwadze powyższe, w tym kierując się potrzebą ograniczenia powyższych kosztów, Zakład zlecił przeprowadzenie audytu energetycznego. W ramach audytu przeprowadzono analizę ekonomiczną i ekologiczną realizacji inwestycji obejmującej montaż systemu fotowoltaicznego na budynkach magazynowych Zakładu, na wiacie technologicznej przy Oczyszczalni Ścieków oraz przy urządzeniach Stacji Uzdatniania Wody. Jak wynika z raportu końcowego, całkowita oszczędność kosztów dla Zakładu po przeprowadzeniu inwestycji optymalizujących to 276 683,19 zł rocznie. W rezultacie przeprowadzenie powyższej instalacji może doprowadzić do zmniejszenia opłaty za energię elektryczną o około 16% (stan według szacunków wykonanych w kwietniu 2022 r.).

Po otrzymaniu dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w dniu 14.07 2023r ogłoszono przetarg na „Montaż systemu fotowoltaicznego na Stacji Uzdatniania Wody, Bazie Zakładu Usług Komunalnych oraz Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Łowiczu wraz z budową konstrukcji pod montaż paneli fotowoltaicznych”. Wykonawcą systemu fotowoltaicznego na terenie Miejskiej Oczyszczalni została firma Eko Prime Inwestycje Sp. z o.o., która złożyła najkorzystniejszą ofertę w kwocie 3 628 500,01 brutto.

Podpisano także umowę z firmą PHU Volt Michał Janiak na Zadanie 2 na kwotę 149 900 zł brutto oraz Zadanie 3 na kwotę 145 900zł brutto na wykonanie systemu na terenie Bazy i SUW.

Prace odbiorowe zakończyły się w dniu 28-12-2023r.

Dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi wyniosło 2 151 562 zł

Platforma e-BOK

Zakład Usług Komunalnych w Łowiczu posiada uruchomioną platformę eBOK – Elektroniczne Biuro Obsług Klienta. Pod adresem <https://ebok.wodkan.pl/Lowicz> możliwe jest między innymi podanie stanu wodomierza, sprawdzenie aktualnego salda oraz aktywacja faktur elektronicznych. Dzięki wprowadzeniu systemu elektronicznego znacznie zmniejszyły się koszty wysyłki faktur pocztą tradycyjną. Odbiorcy są zachęceni przez pracowników do zakładania kont na e-boku oraz instruowani, tak aby zapewnić sprawne działanie systemu. W chwili obecnej Zakład obsługuje 908 odbiorców w sposób elektroniczny, w tym duży odsetek to osoby prowadzące działalność gospodarczą.

W chwili obecnej Zakład obsługuje 908 odbiorców w sposób elektroniczny, w tym duży odsetek to osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Podsumowanie 2023 roku

Działalność Zakładu sprowadziła się do bieżącej, koniecznej eksploatacji SUW i sieci wodno-kanalizacyjnej ze względu na bardzo słabą sytuację finansową Zakładu spowodowaną głównie odrzuceniem przez PG Wody Polskie wniosku o zwiększenie wysokości taryf adekwatną do wzrostu kosztów m.in. energii i materiałów.

Powstający na Oczyszczalni Ścieków biogaz spalany jest w agregacie kogeneracyjnym. Powstaje energia cieplna do ogrzewania obiektów technologicznych oraz budynku administracyjnego, która w 100% zaspokaja zapotrzebowanie Oczyszczalni Ścieków oraz energia elektryczna, która znacząco redukuje zapotrzebowanie Oczyszczalni.

Oba alternatywne źródła energii biogaz oraz instalacja fotowoltaiczna pozwoliły na obniżenie kosztów funkcjonowania Oczyszczalni Ścieków.

11.2 DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU UTRZYMANIA MIASTA SP. Z O.O. W ŁOWICZU W 2023 ROKU

W roku 2023 r. swoje statutowe zadania Spółka Zakład Utrzymania Miasta realizowała na podstawie umów zawartych z Urzędem Miejskim w Łowiczu, których przedmiotem były:

- 1/ letnie i zimowe utrzymanie dróg, ulic i mostów,
- 2/ prace agrotechniczne na terenie Lasu Komunalnego,
- 3/ prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt,
- 4/ konserwacja urządzeń i budowli zabezpieczeń przeciwpowodziowych,
- 5/ prace pielęgnacyjne na gruntach komunalnych.

Spółka wykonywała również zadania zlecone przez podmioty zewnętrzne, głównie w zakresie usług zapobiegania bezdomności zwierząt, których wartość nie przekroczyła 10% wartości zadań zleconych Zakładowi przez Gminę Miasta Łowicza.

W roku 2023 Spółka zakupiła za własne środki następujący sprzęt:

- 1/ młot udarowy – 8.590,00 zł,
- 2/ przecinarkę – 7.390,00 zł,
- 3/ szlifierkę i wkrętarkę – 890,00 zł,
- 4/ komputer – 3.500,00 zł,

Wynik finansowy.

Sporządzone sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2023, wykazało zysk netto w wysokości 45.608,12 zł. Spółka zapłaciła podatek dochodowy od osób prawnych za 2023r. w kwocie 19,00zł

W roku 2023 r. zawarto z Gminą Miasto Łowicz następujące umowy i zlecenia:

1. Na bieżące utrzymanie dróg (w tym akcja „zima”)	3 112.187,00 zł brutto,
2. Na utrzymanie schroniska	471.038,00 zł brutto,
3. Na prace agrotechniczne w Lesie Komunalnym	140.000,00 zł brutto,
4. Koszenie rowów melioracyjnych	72.000,00 zł brutto,
5. Nasadzenia w Lesie komunalnym	73.000,00 zł brutto,
6. Przebudowa chodnika przy ul. Basztowej	50.000,00 zł brutto,
7. Inne zlecenia	
(prace pielęgnacyjne na gruntach komunalnych)	43.000,00 zł brutto
Razem :	3.911.225,62 zł brutto

Tabela nr 41. | W wyniku prowadzonej działalności, ZUM osiągnął w 2023 r. następujące przychody netto:

Letnie i zimowe utrzymanie dróg	2 800 780,93
Pozostała sprzedaż Działu Drogowego	57 210,06
Koszenie gruntów komunalnych i pasów drogowych, roboty konserwacyjne inżynierii wodnej, opryski przeciw chwastom	157 951,14
Prace agrotechniczne i konserwacyjne w Lesie Komunalnym,	135 679,00

Sprzedaż drewna, zarezerwowanie imprezy z ogniskiem	24 633,21
Odnowienie i oczyszczenie powierzchni leśnych po wiatrolomach	73 000,00
Prowadzenie schroniska	518 307,13
w tym: usługi odławiania, transportu, przetrzymywania i opieki weterynaryjnej nad zwierzętami z Gm. Łyszkowice i Gm. Załuski	86 146,93
Inne przychody operacyjne i finansowe:	103 641,73
- <i>darowizny (karma, budy, wpłaty na konto)</i>	46 433,48
<i>Wynagrodzenie płatnika składek ZUS i PIT z tytułu terminowych płatności na rzecz budżetu państwa</i>	587,22
<i>piasku z solą, złomu, kara umowana</i>	2 236,87
- <i>refundacja wynagrodzeń z PUP</i>	54 343,28
- <i>odsetki od kontrahentów</i>	40,88
Ogółem przychody netto	3 871 203,20

Tabela nr 42. | Koszty poniesione przez Spółkę prezentuje poniższa tabela.

Koszty rodzajowe działalności operacyjnej netto w 2023 r. wyniosły:		
Koszty rodzajowe	Kwota w zł	% całości kosztów
Amortyzacja	153 059,43	4,04%
Koszty materiałów (w tym):	844 689,06	22,36%
<i>energia</i>	<i>50 514,01</i>	<i>1,39%</i>
<i>części do napraw sprzętu (naprawy własne)</i>	<i>52 764,79</i>	<i>1,39%</i>
<i>paliwo</i>	<i>105 992,20</i>	<i>2,80%</i>
<i>piasek z solą do posypywania ulic</i>	<i>139 992,51</i>	<i>3,70%</i>
<i>piasek do remontu dróg</i>	<i>25 337,50</i>	<i>0,67%</i>
<i>kruszywo</i>	<i>181 018,15</i>	<i>4,78%</i>
<i>karma dla zwierząt i mikroczipy</i>	<i>39 827,31</i>	<i>1,05%</i>
<i>zakup drewna opałowego</i>	<i>4 505,70</i>	<i>0,12%</i>
<i>materiały betonowe</i>	<i>110 725,80</i>	<i>2,92%</i>
<i>materiały drogowe (słupki, znaki, tablice, materiały do montażu)</i>	<i>23 968,33</i>	<i>0,63%</i>
<i>materiały metalowe (pręty, gwoździe, śrubki, płaskowniki, blacha, wkręty)</i>	<i>14 407,69</i>	<i>0,38%</i>
<i>farby, oleje płyny</i>	<i>37 388,85</i>	<i>0,99%</i>
<i>pozostałe materiały eksploatacyjne: hydrauliczne</i>	<i>4 931,44</i>	<i>0,13%</i>
<i>pozostałe materiały eksploatacyjne: pozostałe, drewniane</i>	<i>40 874,77</i>	<i>1,08%</i>

<i>Drobne narzędzia eksploatacyjne</i>	21 576,32	0,57%
Wynagrodzenia	1 858 017,82	49,06%
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników (obsługa BHP, ekwiwalent za pranie, woda oraz posiłki regeneracyjne dla pracowników, ubrania robocze)	408 346,93	10,78%
Ubezpieczenia społeczne	354 957,34	9,37%
świadczenia dla pracowników (obsługa BHP, ekwiwalent za pranie, woda oraz posiłki regeneracyjne dla pracowników, ubrania robocze)	48 007,59	1,27%
Badania medycyny pracy	5 382,00	0,14%
Podatki i opłaty	10 202,86	0,27%
Usługi obce (w tym):	492 743,46	13,01%
<i>najem lokali</i>	76 102,83	2,01%
<i>remonty sprzętu i pojazdów</i>	22 001,12	0,58%
<i>usługi telekomunikacyjne i opłaty pocztowe</i>	5 516,18	0,15%
<i>gotowość i zimowe utrzymanie dróg,</i>	42 177,20	1,11%
<i>konserwacja ulicznej sygnalizacji świetlnej</i>	20 415,00	0,54%
<i>leasing operacyjny na kosiarkę bijakową</i>	8 390,85	0,22%
<i>dzierżawa urządzeń GPS</i>	2 447,35	0,06%
<i>wywóz nieczystości</i>	17 211,62	0,45%
<i>malowanie oznakowania poziomego,</i>	145 768,22	3,85%
<i>usługi weterynaryjne,</i>	101 539,51	2,68%
<i>szkolenia pracowników</i>	4 045,82	0,11%
<i>Przeglądy pojazdów, sprzętu</i>	5 788,07	0,15%
<i>Usługa równiarka, prace ziemne, koszty dostaw części, usługi transportowe</i>	19 458,80	0,51%
<i>utyliczacja padłych zwierząt</i>	948,00	0,03%
<i>Prace remontowe na Schronisku (brama wjazdowa, furtka)</i>	6 620,00	0,17%
<i>Orka lasu</i>	3 612,67	0,10%
<i>pozostałe usługi obce (dostarczenie wody i odprowadzenie ścieków, dostęp do fachowego serwisu internetowego, konserwacja dźwigu na wiadukcie - 7964,25)</i>	3 612,67	0,10%
<i>rezerwy pracownicze</i>		0,00%
Pozostałe koszty rodzajowe (policji OC, ryczałty samochodowe)	18 394,97	0,49%
Razem koszty rodzajowe działalności operacyjnej	3 785 454,53	100,00%
Pozostałe koszty operacyjne (ujęcie kosztu z tytułu korekty rocznej VAT oraz wypłata franszyzy redukcyjnej)	2 203,98	0,06%
Ogółem koszty	3 787 658,51	

Tabela nr 43. | Zadania wykonane w 2023 r.**I. Dział Remontowo – drogowy.**

Zgodnie z Umową zawartą z Miastem Łowicz na letnie i zimowe utrzymanie dróg, Spółka wykonała m.in. następujący zakres prac:

L.p.	Wyszczególnienie	Ilość jednostek
1.	Akcja zima	Zużyto 750 t mieszanki piasku z solą
1 a	zwalczanie śliskości	20 wyjazdów – 600 km (268,825,00 zł)
1 b	odsnieżanie dróg	7 wyjazdów – 275 km (12.000,00 zł)
1 c.	Gotowość pracowników i sprzętu – dyżury	125 dni – 61.635,00 zł
1 d.	Gotowość służb zewnętrznych do zimowego utrzymania dróg	689 h – 21.980,00 zł
1 e.	Kontrola objazdowa stanu dróg	340 km – 3450,00 zł
2.	Naprawa znaków	628 szt.
3.	Wymiana słupka do znaku – 1 znak	39 szt.
4.	Wymiana słupka do znaku – 2 znaki	50 szt.
5.	Wymiana znaku typ „mały”	54 szt.
6.	Montaż znaku ze słupkiem	18 szt.
7.	Montaż 2 znaków ze słupkiem	8 szt.
8.	Montaż znaków aktywnych	2 szt.
9.	Naprawa nawierzchni z kostki bet. „6”	921,5 m ²
10.	Naprawa nawierzchni z kostki bet. „8”	383,5 m ²
11.	Naprawa nawierzchni z brukowca	79,5 m ²
12.	Naprawa nawierzchni z trylinki	14 m ²
13.	Naprawa nawierzchni z płyt 50x50	34 m ²
14.	Przekładka obrzeża „6”	45,5 mb.
15.	Wymiana krawężnika	11 mb.
16.	Regulacja pionowa wpustu ściekowego /studni	12 szt.
17.	Naprawa dróg masą na zimno	14,77 t – ok. 70 m ²
18	Naprawa dróg gruntowych kruszywem	14.680 m ² (1250 t)
19.	Naprawa nawierzchni masą z recyklera	603 m ²
20.	Malowanie poziome dróg	9700 m ² – na biało 163 m ² – na niebiesko

Schronisko dla bezdomnych zwierząt

W roku 2023 do schroniska zostały doprowadzone 55 psy z terenu Miasta Łowicza przy stanie początkowym 50 sztuk i 51 szt. na dn. 31.12.2023 r. Wydanych w sumie było 55 sztuk, w tym adoptowanych

przez osoby prywatne było 41 sztuk, powrót psów zagubionych do właścicieli 13 sztuk, poddanych eutanazji – 1, zbiegłych lub skradzionych – 0, padłych (zgon naturalny lub przywiezione z wypadków drogowych) – 0. Wysterylizowanych lub poddanych kastracji – 32 sztuki. Zaszczepionych przeciwko wściekliźnie 81 sztuk. Wszystkie psy w momencie opuszczania schroniska oraz w momencie odbioru przez właścicieli są znakowane chipami. Średnia dobową ilość wszystkich psów wyniosła w 2023 roku 65 sztuk (w tym ok. 55 sztuk z terenu Gminy Miasto Łowicz oraz 10 sztuk z terenu Gminy Łyszkowice oraz Załuski – bardzo wysoka na tle poprzednich lat.

Aby zapewnić odpowiedni poziom dobrostanu zwierząt, w 2023 r. wykonano nakładami własnymi na terenie schroniska następujące prace:

1. Utwardzono teren pod nowymi wiatami na wybiegach w boksach A (wraz ze stopniem) oraz boksach
2. Rozpoczęto i zakończono wykonanie ocieplanego pomieszczenia dla psów bez podszerstka, szczeniąt oraz suk z oseskami (w ramach dostosowania do nowych przepisów związanych z prowadzeniem schronisk).
3. Utwardzono powierzchnię przy nowym kontenerze oraz w boksach D: nowy chodnik z obrzeżami wzdłuż boksów C, żeby nie tonąć w błocie,
4. Wykonano odwodnienie izolatek 4 i 5,
5. Wykonano przedzielenie wybiegów siatką ocynkowaną w boksach W1, W2,
6. Wykonano wiatę między kwarantanną, a boksami B na narzędzia,
7. Wykonano strefę bioasekuracji i bezpieczeństwa przy kwarantannie,
8. Dokonano ocieplenia ujęcia wody,
9. Rozpoczęto i dokończono remont korytarza głównego w budynku (położenie mozaiki, malowanie).

Ze środków pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy zakupiono maty bioasekuracyjne, nowy agregat do chłodni oraz boks z ociepleniem.

Stany ilościowe

W roku 2023 do schroniska zostały doprowadzone 55 psy z terenu Miasta Łowicza przy stanie początkowym 50 sztuk i 51 szt. na dn. 31.12.2023 r. Wydanych w sumie było 55 sztuk, w tym adoptowanych przez osoby prywatne było 41 sztuk, powrót psów zagubionych do właścicieli 13 sztuk, poddanych eutanazji – 1, zbiegłych lub skradzionych – 0, padłych (zgon naturalny lub przywiezione z wypadków drogowych) – 0.

Wysterylizowanych lub poddanych kastracji – 32 sztuki. Zaszczepionych przeciwko wściekliźnie 81 sztuk. Wszystkie psy w momencie opuszczania schroniska oraz w momencie odbioru przez właścicieli są znakowane chipami. Średnia dobową ilość wszystkich psów wyniosła w 2023 roku 65 sztuk (w tym ok. 55 sztuk z terenu Gminy Miasto Łowicz oraz 10 sztuk z terenu Gminy Łyszkowice oraz Załuski – bardzo wysoka na tle poprzednich lat.

Karmienie

Cała karma przeznaczona na żywienie zwierząt pochodzi z darowizn i Spółka nie ponosi z tego tytułu żadnych kosztów. Psy karmione są zgodnie z obowiązującym schematem żywienia, zatwierdzonym przez PIW.

W roku 2023 zużyto 15 088,44 kg karmy (w tym sucha 4374 kg, konserwy 10 311,44 kg, mięso kat 3.- odpady 283 kg, zbożowe – 120 kg).

Darowizny pozyskiwane były przede wszystkim przez wolontariuszy w akcjach prowadzonych na rzecz Schroniska na terenie szkół oraz przez opiekunów zwierząt w ramach akcji promujących imprezy w Lasku Miejskim.

Karmienie zwierząt i bieżąca obsługa odbywa się codziennie poprzez podawanie karmy (1-2 razy dziennie, w zależności od warunków atmosferycznych oraz indywidualnych potrzeb zwierząt przebywających w schronisku) oraz wody (2 – lub 3 – krotnie, ciepłej lub zimnej w zależności od warunków atmosferycznych).

Stan techniczny i możliwości

Po sukcesywnych zmianach i remontach dokonywanych w ostatnich latach, schronisko dysponuje nominalnie 70 miejscami dla psów w 47 boksach z wybiegami plus duży nowy wybieg behawioralny o powierzchni 150 m² (służący do wyprowadzania psów płochliwych) oraz nowe, ocieplane pomieszczenie dla psów bez podszerstka (szczeniąt). W dyspozycji schroniska jest 8 letni zabudowany samochód do interwencyjnych wyjazdów po zwierzęta, przewozu zwierząt, dowozu karmy, zbierania padliny. Schronisko dysponuje też podstawowym sprzętem do wylapywania zwierząt.

W 2023 dokonane były 30 skuteczne akcje odłowu przez pracowników oraz wolontariuszy schroniska, oraz 12 wyjazdów do wydarzeń drogowych (zakończone interwencjami wybranego lekarza weterynarii). Odnotowywane były również nietrafione zgłoszenia ze strony mieszkańców do psów, które biegały po mieście bez opieki, ale miały swoich właścicieli. Pozostałe przypadki doprowadzenia odbyły się przy udziale policji lub przedstawicieli stowarzyszeń działających na rzecz zwierząt.

Schronisko pomimo dobrych efektów osiąganych w zakresie opieki nad psami oraz adopcyjności, wciąż jednak wymaga poprawy sprawności funkcjonowania przede wszystkim w zakresie administracyjno-socjalnym (dokończenie wyposażenia budynku), logistycznym i organizacyjnym, zwłaszcza w kontekście częstych zmian przepisów z zakresu ochrony zwierząt.

Przez wszystkie minione lata, fundusze otrzymywane z miasta w ramach powierzenia zadania, służyły tylko do prowadzenia bieżącej działalności Schroniska, a i tak nigdy nie pokrywały w pełni kosztów jego funkcjonowania.

Poza generalnym remontem budynku administracyjnego, wszelkie przeprowadzone dotychczas naprawy, modernizacje i usprawnienia, jak również zakupy wyposażenia Schroniska w niezbędne narzędzia, boksy i inne przedmioty, dokonywały się dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym. Były to przede wszystkim środki otrzymane z PUP w ramach wdrażanych corocznie programów socjalnych.

Las komunalny

W ramach obowiązującej umowy wykonano wszystkie prace zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Realizując zapisy Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu Komunalnego z zakresu gospodarki leśnej wykonano:

1. Pielenie w wydzieleniu: 6p na powierzchni 0,35 ha, (przy polanie, sadzenie 2019 r.).
2. Przygotowanie części wydziałów 3k oraz 3g do odnowienia po wichurze 2021 - w sumie 1,6 ha (łącznie z pracami nieobjętymi umową).
3. Trzebieże według UPUL (głównie czyszczenia sanitarne i wykroty po burzach).
4. Konserwację istniejących drewnianych osłon mrowisk i montaż nowych w miarę potrzeb.
5. Mineralizację pasów przeciwpożarowych (2-krotnie na dł 9,4 km) z wykorzystaniem własnego sprzętu - ciągnik KIOTI, kultywator, nowa kosiarka bijakowa.

Ponadto wykonano różnego rodzaju prace poprawiające estetykę i przystosowanie lasu pod kątem rekreacyjno - turystycznym:

1. Częściową konserwację wiaty na polanie ogniskowej, barier i bramy wjazdowej na polanę przy pomocy impregnatu zabezpieczającego.

2. Remont paleniska na terenie polany ogniskowej.
3. Wymianę 5 rogatek wjazdowych (z drewnianych na metalowo-drewniane) wraz z impregnacją.
4. Utwardzenie terenu trylinką przy śmietniku koło Leśniczówki na powierzchni około 15 m², trylinka z rozbiórki.
5. Postawiono nowe ławki (grzybki) 12 sztuk.
6. Usunięto posusz wzdłuż ścieżki czerwonej. Uzupełniono oznaczenia ścieżki czerwonej; nowe malowanie znaków.
7. Wykonano konserwację ścieżki żółtej, czerwonej, niebieskiej poprzez koszenie, przycinanie krzewów i równanie włóką; w sumie 16 km x 8 razy w ciągu sezonu..
8. Rozpoczęto wykonanie zadań z zakresu ochrony ppoż. przy posesji ZGM, w oddziale 1 Lasku Miejskiego, uprzątnięcie terenu, udrożnienie i odświeżenie drogi pożarowej w wydzieleniu 1abc.
9. Naprawiono uszkodzone elementy stacji ćwiczebnych na "ścieżce zdrowia".

Prace wykonane na podstawie odrębnych zleceń

1. Przygotowano kompletnie i odnowiono 1,6 ha wydzielenia: 3g, 3k, 6a po nawałnicy 15 lipca 2021r. Oczyszczono teren z pozostałości gałęzi, wykoszono, wyorano ciężkim pługiem leśnym pasy (miejsca na sadzenie), zakupiono sadzonki i wykonano sadzenie. Do nasadzeń użyto gatunków zgodnych z UPUL: buk pospolity i modrzew europejski.
2. Zakupiono usługę orki ciężkim pługiem leśnym na powierzchnię 2,3 ha pod odnowienia wydzielenia 3m po nawałnicy 15 lipca 2021 r.: na ten cel (odnowienia) również zakupiono i zdeponowano sadzonki: sosny, modrzewia, dębu, buka i grabu w ilości 22 tys. sztuk.

Siłami własnymi wykonano:

- Wymianę 7 dodatkowych rogatek wjazdowych (z drewnianych na metalowo-drewniane) wraz z impregnacją.
- Przygotowano całość wydzielenia 6a o pow. 0,4ha.
- Przygotowano całość wydzielenia 3m o pow. 2,25 ha pod odnowienie: uprzątnięto (i sprzedano) pozostałości po zrębie [tzw. drobnicę opałową pozostałą po usunięciu wiatrołomów], całość wykoszono i oznaczono do odnowienia wiosennego.

11.3. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOWICZU W 2023 ROKU

Główną działalnością Ośrodka jest organizowanie, koordynowanie i wykonywanie zadań w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu w 2023 r. realizował następujące zadania:

- 1) świadczenia rodzinne,
- 2) fundusz alimentacyjny i postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych,
- 3) świadczenie „Łowicki bon żłobkowy”
- 4) jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł dla obywateli Ukrainy

- 5) świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy,
- 6) świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy,
- 7) dodatek węglowy,
- 8) dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła,
- 9) dodatek elektryczny,
- 10) refundacja podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe
- 11) wspieranie kobiet w ciąży i rodzin,
- 12) pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym
- 13) pomoc społeczna:
  - świadczenia pieniężne:
    - zasiłek stały,
    - zasiłek okresowy,
    - zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
    - wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd,
  - świadczenia niepieniężne:
    - praca socjalna,
    - składki na ubezpieczenie zdrowotne,
    - składki na ubezpieczenia społeczne,
    - prawienie pogrzebu,
    - poradnictwo specjalistyczne,
    - interwencja kryzysowa,
    - schronienie,
    - posiłek,
    - niezbędne ubranie,
    - usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
    - specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
    - mieszkanie chronione,
    - pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- 14) wspieranie rodziny i pieczy zastępczej,
- 15) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 16) świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych,

Świadczenia z pomocy społecznej

Podstawą przesłanką udzielenia osobom i rodzinom wsparcia, w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej przy uwzględnieniu kryterium dochodowego z art. 8 ustawy, który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć **600,00 zł netto na osobę w rodzinie**, natomiast **u osoby samotnej 776,00 zł netto**.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizował w 2023 r.

1) zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- a) udzielenie schronienia, oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym – **48 osób (w tym 9 kobiet),**
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych – **99 osobom,**
- c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych – **170 gospodarstwom domowym,**
- d) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych – **318 gospodarstwom domowym,**
- e) decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nieubezpieczonych finansowanych ze środków publicznych – **wydano 47 decyzji dla 43 osób** do Narodowego Funduszu Zdrowia,
- f) praca socjalna – **874 rodziny,**
- g) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych – **110 osób,**
- h) dożywanie dzieci – **w szkołach i w przedszkolach 312 dzieci,**
- i) sprawienie pogrzebu – **5 osób,**
- j) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu – **51 osób,**
- k) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,

2) zadania własne gminy:

współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach – pisma i rozmowy telefoniczne z doradcą zawodowym o aktywizowaniu osób bezrobotnych,

3) zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę:

- a) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **2 osoby,**
- b) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia – program „Posiłek w szkole i w domu” – skorzystało z niego **636 osób** w formie zasiłków celowych, zup wydawanych w stołówce PCK, dożywania w żłobkach, przedszkolach, szkołach. Program „Posiłek w szkole i w domu” obejmuje realizację świadczeń w ramach środków własnych i zadań zleconych.

W 2023 r. objętych pomocą były **874 rodziny**, liczba osób w rodzinach wyniosła **1603**.

Klienci świadczeń pomocy społecznej to osoby, które z różnych przyczyn znajdują się w trudnej sytuacji, a ich rozwiązanie lub zniwelowanie skutków trudności wymaga różnorodnych form wsparcia, od świadczeń pieniężnych poprzez pomoc usługową, umieszczenie w ośrodkach wsparcia, poradnictwo specjalistyczne, pogłębioną pracę socjalną czy też wsparcie asystenta rodziny. Głównym narzędziem w pracy pracowników socjalnych jest wywiad środowiskowy, który służy zgłębieniu przyczyn trudnych sytuacji życiowych.

Wszędzie tam, gdzie występują zdarzenia o charakterze losowym pracownicy socjalni udają się na interwencje. W 2023 r. wśród 7 zdarzeń losowych na szczególną uwagę zasługują dwa pożary:

- 1) mieszkania na osiedlu Starzyńskiego,
- 2) pożar budynku przy ul. Bielawskiej.

W obu tych przypadkach pracownicy socjalni udali się na miejsce zdarzenia aby ocenić jaka potrzebna jest pomoc osobom poszkodowanym.

Praca socjalna i zadania pracowników socjalnych

W 2023 r. MOPS zatrudnionych było 15 pracowników socjalnych terenowych. Pracownicy socjalni realizują wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań m.in. pracę socjalną i udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni szczegółowo analizują i oceniają sytuację osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz opracowują diagnozę, która jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Zajmują się również kwalifikowaniem do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej. Szeroki katalog zadań pracowników socjalnych obejmuje także pomoc w uzyskaniu poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów.

W 2023 r. udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej ogółem 874 rodzinom, w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 246 rodzin. W ramach pracy socjalnej dokonuje się licznych działań mających na celu poprawę jakości życia osób i rodzin. Takim działaniem jest między innymi zawarcie kontraktu socjalnego, który jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

W 2023 r. pracownicy socjalni MOPS skierowali do sądu 1 wniosek dotyczący wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody. Takie sytuacje mają miejsce tylko w przypadku, gdy osoba wymagająca umieszczenia w domu pomocy społecznej, ze względu na swój stan zdrowia, nie była zdolna do świadomego wyrażenia na to zgody lub, gdy na skutek choroby psychicznej nie wyraziła zgody na skierowanie do placówki, a brak opieki zagrażał jej życiu.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MOPS w Łowiczu realizują również zadania polegające na występowaniu do sądów z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną - wychowawczą i o zajęcie stanowiska wobec opieki nad małoletnim dzieckiem. W 2023 r. MOPS w Łowiczu wystąpił 6 razy do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny oraz małoletnich dzieci. Pracownicy socjalni w 2023 r. wystąpili do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z wnioskami o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe.

W 2023 r. MOPS realizował

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

W 2023 r. Program zapewniał pomoc 65 osobom (45 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 9 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), u których asystenci zrealizowali łącznie 21 523 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 685 533,93zł. Dla porównania w 2022 r.

Programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” objętych było 38 osób (5 dzieci do 16 r.ż., 27 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 6 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Łącznie na rzecz tych osób zrealizowanych zostało wówczas 13 399 godziny asystencji osobistej na łączną kwotę 476 703,30 zł.

Program „Opieka wytchnieniowa”

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogą czasem, który będą w stanie przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego realizowana była łącznie dla 56 osób w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 8 987 godzin usługi opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 277 164,58 zł. Opieką całodobową objęta została 1 osoba na łączną kwotę 4900 zł. Opieka całodobowa świadczona była przez Stowarzyszenie Hilaritas – Placówkę Całodobowej Opieki „ZACISZE” w Piotrowicach.

Program „Opieka 75+”

MOPS w Łowiczu jako jedna z nielicznych gmin powiatu łowickiego bierze udział w Programie „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu jest rozwój i poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. Program „Opieka 75+” jest adresowany do gmin miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców.

Środki finansowe z programu mogły być przeznaczone na:

- a) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2023;
- b) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2022 te usługi nie były świadczone;
- c) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W roku 2023 Programem objętych zostało **49** osób, z czego 25 osób z poprzednich lat oraz 24 zupełnie nowych. W ramach programu zrealizowano 14 308 godzin usług opiekuńczych. Na realizację programu wydatkowano 62 696,40zł.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu – w odpowiedzi na ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, z uwagi na wyzwania, jakie niosą ze sobą procesy demograficzne zachodzące w Polsce, kierując się troską o osoby starsze zamieszkujące w Łowiczu, opracował program osłonowy, który został przyjęty przez Radę Miejską w Łowiczu Uchwałą nr LXX/497/2023 z dnia 30. stycznia 2023 r.

Plebiscyt "Święta z dobrą energią"

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, wychodząc na przeciw potrzebom osób starszych, sukcesywnie podejmuje różne działania mające na celu wszechstronne wsparcie seniorów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Jedną z podjętych w 2023 roku inicjatyw, związanych z pozyskaniem środków finansowych przeznaczanych na pomoc łowickim seniorom, było przystąpienie MOPS w Łowiczu do akcji specjalnej o ogólnopolskim zasięgu pod nazwą "Święta z dobrą energią", a w województwie łódzkim organizowanej przez Dziennik Łódzki. W wyniku rozstrzygnięcia Plebiscytu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, zajmując I miejsce, otrzymał nagrodę w wysokości 6.000,00 zł, którą przeznaczył na realizację zadania w zakresie poprawy komfortu życia i pomocy osobom starszym – klientom MOPS, w dostosowaniu się do wyzwań związanych z rosnącymi kosztami utrzymania. Wsparcie to obejmowało:

- 1) podjęcie działań edukacyjnych nt. efektywnego korzystania z energii na co dzień przez łowickich seniorów, m.in.: zorganizowanie pogadanki w Klubie Seniora „Radość” (29 osób) i prowadzenie przez pracowników MOPS w Łowiczu w 187 środowiskach senioralnych działań informacyjnych oraz pomagających osobom starszym w wyrobieniu dobrych nawyków, dzięki którym

będą lepiej gospodarować energią, chroniąc w ten sposób zarówno własne zasoby finansowe, jak i środowisko naturalne;

- 2) zakup i usługę wymiany w mieszkaniach pięciu seniorów żarówek tradycyjnych na źródła światła oparte o technologię LED oraz baterii kuchennych i łazienkowych z mieszacem "Święta z dobrą energią", i perlatorem;
- 3) zakup energooszczędnego sprzętu AGD - lodówki dla jednego seniora.

11.4 DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W ŁOWICZU W 2023 ROKU

1. Dane podstawowe:

Środowiskowy Dom Samopomocy, 99 - 400 Łowicz, ul. Kaliska 6

- Typ domu : A,B,C
- Statutowa liczba miejsc - 30 osób

2. Ogólna charakterystyka; grupy uczestników za okres 9 miesięcy korzystających z pobyt 2023r. według załączonej tabeli „**Ogólna charakterystyka uczestników za 9 m-cy 2023r.**”

3. Wykorzystanie miejsc pobytu dziennego:

- Analiza frekwencji według załączonej tabeli „**Zestawienie frekwencji uczestników za 9 m-cy 2023r.**”

Na przestrzeni dziewięciu miesięcy z pobytu w ośrodku wsparcia korzystało **34 uczestników** :

- uchylono 2 decyzje na pobyt - uczestnicy zrezygnowali z dalszego korzystania z usług świadczonych przez nasz ośrodek ze względu na pogorszenie stanu zdrowia
- 1 uczestnik zmienił miejsce zamieszkania poza terenem Łowicza
- 1 uczestnikowi przyznana była decyzja na okres wakacji, od września powrót do Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego
- 1 uczestnik nie przedłużył decyzji po okresie próbnym- 3 miesięcznym
- dziennie w ośrodku przebywa ok.25 osób

Dodatkowa informacja z dotacji środków rządowych na 2023 r.

W 2023r. średniomiesięczna wojewódzka kwota dotacji na jednego uczestnika wynosi 2250,40

1. Plan budżetu na 2023 rok wynosi 805 644 ,- w tym: płace i pochodne 567253,- co stanowi 70,41% ogólnego budżetu, wydatki rzeczowe 238391,- co stanowi 29,55%ogólnego budżetu.
2. Wykonanie budżetu na dzień 30 września 2023 roku wynosi 574789,23 co stanowi 71,35% wykonania budżetu, w tym płace i pochodne 420426,94 co stanowi 74,11% wydatki rzeczowe 154362,29 co stanowi 64,75% wykonania budżetu.
3. Plan budżetu został zwiększony w miesiącu kwietniu o kwotę 47321,-, w miesiącu lipcu o kwotę 55872,- i w miesiącu sierpniu o kwotę 4051,-. Do końca roku 2023 przewiduje się zmniejszenie budżetu o kwotę 4500.80 ze względu na niewykorzystane miejsca w poszczególnych miesiącach Środowiskowego Domu Samopomocy.

XII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku polegała na wspieraniu realizacji zadań publicznych poprzez przekazanie z budżetu Miasta Łowicza dotacji celowej na dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Zlecenie zadań publicznych organizacjom wraz z udzieleniem dotacji następowało po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert w takich dziedzinach jak: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; turystyki i krajoznawstwa, nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży w tym: wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert i naborach ofert/wniosków podano do publicznej wiadomości zamieszczając je w Biuletynie Informacji Publicznej (<http://www.lowicz.eu/bip/>), na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu (<http://www.lowicz.eu/pl/>) i tablicy ogłoszeń. Na rok 2023 Burmistrz Miasta Łowicza ogłosił **2 otwarte konkursy ofert** na realizację zadań publicznych.

Tab. 44. Zestawienie otwartych konkursów ofert ogłoszonych na rok 2023:

L.p.	Nazwa konkursu	Nr Zarządzenia	Forma
1	Otwarty Konkurs Ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2021 z zakresu pomocy społecznej polegającego na świadczeniu w okresie od 7 marca do 31 grudnia 2023 r. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta przyznawanych na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)	ZARZĄDZENIE Nr 45/2023 BURMISTRZA MIASTA ŁOWICZA z dnia 13 lutego 2023 roku Klasyczna	
2.	Otwarty Konkurs Ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2023 w dziedzinach: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; turystyki i krajoznawstwa; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i	Elektroniczna – system obsługi dotacji Witkac.pl	

	<p>młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży; ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym</p> <p>ZARZĄDZENIE Nr 74/2023 BURMISTRZA MIASTA ŁOWICZA z dnia 2 marca 2023 roku</p>	
--	--	--

W Otwartych Konkursach Ofert w sumie złożono **30 ofert**. Dofinansowanie otrzymało **25 złożonych ofert**. Ostatecznie po przeprowadzeniu konkursu przyznano **25 dotacji**, uznano je za celowe, zawarto zatem **25 umów**, natomiast **5 ofert** zostało odrzuconych na etapie oceny merytorycznej.

Komisje Konkursowe powoływane w drodze odrębnych Zarządzeń Burmistrza zaopiniowały pozytywnie do realizacji zadania publiczne na łączną kwotę: **1 608 500,00 zł**. Dofinansowano zadania w zakresach i kwotach:

- 1) świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta, który z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiony - w kwocie **831 000,00 zł**;
- 2) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - w kwocie **315 000,00 zł**;
- 3) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - w kwocie **96 000,00 zł**;
- 4) turystyki i krajoznawstwa - w kwocie **35 000,00 zł**;
- 5) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - w kwocie **239 500,00 zł**;
- 6) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie - w kwocie **67 000,00 zł**;
- 7) działalność na rzecz dzieci i młodzieży: w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - w kwocie **25 000,00 zł**.

Suma dotacji przyznanych na realizację zadań publicznych w 2023 roku w ramach Otwartego Konkursu Ofert wyniosła: **1 608 500,00 zł**. Natomiast po zakończeniu realizacji zadań przez organizacje wykorzystano kwotę dotacji w wysokości ogółem **1 580 258,52 zł**, a zatem łącznie **28 241,48 zł** podlegało zwrotowi.

Tab. 45 | Zestawienie zarządzeń powołujących komisje i rozstrzygających otwarte konkursy ofert ogłoszonych na rok 2023:

L.p.	Zarządzenie powołujące komisje	Zarządzenia rozstrzygające konkurs
1.	Zarządzenie Nr 78/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 6 marca 2023 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z zakresu pomocy społecznej	

	<p>polegającego na świadczeniu w okresie od 7 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta przyznawanych na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Zarządzenie Nr 79/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 7 marca 2023r. w sprawie rozstrzygnięcia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z zakresu pomocy społecznej polegającego na świadczeniu w okresie od 7 marca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta przyznawanych na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</p>
2.	<p>Zarządzenie Nr 108/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; turystyki i krajoznawstwa; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży; ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym. Zarządzenie Nr 111/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 5 kwietnia 2023 r. w sprawie rozstrzygnięcia Otwartego Konkursu Ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2023 w dziedzinach: wspierania i upowszechniania kultury fizycznej; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; turystyki i krajoznawstwa; nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania oraz działalności na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;</p>

ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym
---

Ponadto rokrocznie, zgodnie z art. 19a ustawy, istnieje możliwość wsparcia zadań złożonych z własnej inicjatywy organizacji pozarządowych lub innego podmiotu uprawnionego wymienionego w art. 3 ust 3 ustawy, o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem trybu otwartego konkursu ofert, tj. **w trybie uproszczonym (bez konkursu ofert), inaczej tzw. „Małe Granty”**. Ma on zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy podmiot wnioskujący o zlecenie zadania poza konkursem ubiega się o dofinansowanie lub finansowanie zadania publicznego nieprzekraczającego kwoty 10 000,00 zł. W danym obszarze tematycznym (zadań publicznych), w trybie uproszczonym nie można składać tej samej oferty, która została złożona w ramach otwartego konkursu ofert w danym roku.

W roku 2023 z takiego trybu skorzystały 3 organizacje.

Oferty zgłoszone w trybie uproszczonym tzw. „Małe Granty” 2023					
L.p.	Nazwa organizacji pozarządowej	Priorytet	Nazwa Zadania	Kwota przyznanej dotacji	Wykonanie wg sprawozdań końcowych
1.	Stowarzyszenie Ekologiczno – Kulturalne ZIARNO Grzybowo 1/2 09-533 Słubice	zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Szkoccy burmistrzowie w Łowiczu-historia nieznanawarsztaty edukacyjne i koncert muzyki szkockiej na Zamku Prymasowskim z okazji 887 rocznicy pierwszej wzmianki o Łowiczu	10 000 zł	10 000 zł
2.	Fundacja Energia Kultury ul. Rożnowska 22/42 , 04-213 Warszawa	zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Jazz Dżem Łowicz- niezwykła historia najbardziej emblematycznego produktu Łowicza	10 000 zł	10 000 zł
3.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Łowiczu Al. Sienkiewicza 62, 99-400 Łowicz	zadania w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	Letnie imprezy integrujące Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Łowiczu	4 500 zł	4 500 zł
4.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Łowiczu	zadania w zakresie kultury i ochrony	Jesienno – zimowe imprezy integrujące Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Łowiczu	4 500 zł	4 500 zł

	Al. Sienkiewicza 62, 99-400 Łowicz	dziedzictwa narodowego			
--	---	---------------------------	--	--	--

W 2022 i 2023 roku wdrożono platformę Witkac.pl. To unikalne narzędzie, znacznie ułatwiające współpracę urzędów z organizacjami pozarządowymi. Jest to kompleksowy system informatyczny usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów ofert, nabór i ocenę wniosków dotacyjnych, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację sprawozdań. Witkac.pl generuje wiele korzyści wcześniej nieosiągalnych dla współpracujących stron, w tym oszczędność czasu i pieniędzy, zmniejszenie ilości popełnianych błędów oraz łatwiejszą komunikację między kontrahentami. Dzięki niemu przedstawiciele samorządów i NGO mogą skierować więcej energii na realizację zadań dla społeczności lokalnych, poświęcając minimum czasu na formalności.

Tab. 46. | Zestawienie osiągniętych rezultatów realizacji programu określa poniższa tabela:

Miernik	Wartości 2022	Wartości 2023
Liczba organizacji, które złożyły oferty	28	26
Liczba ogłoszonych konkursów ofert na realizację zadań publicznych	3	2
Liczba ofert złożonych w konkursach	32	30
Liczba umów zawartych w wyniku rozstrzygnięć konkursowych	26	25
Wysokość środków przyznanych w ramach otwartych konkursów ofert	1 623 760,00 zł	1 608 500,00 zł
Wysokość środków przekazanych w ramach otwartych konkursów ofert	1 623 760,00 zł	1 608 500,00 zł
Wysokość środków wykorzystanych na realizację zadań publicznych	1 412 741,64 zł	1 580 258,52 zł
Wysokość środków zwróconych w ramach otwartych konkursów ofert	211 018,36 zł	28 241,48 zł
Liczba rozwiązanych umów w ramach otwartych konkursów ofert	0	0
Liczba ofert złożonych w trybie pozakonkursowym (art. 19a ustawy)	0	4
Wysokość środków przyznanych na podstawie art. 19a	0 zł	29 000,00 zł
Wysokość środków zwróconych na podstawie art. 19a	0 zł	0 zł
Liczba rozwiązanych umów na podstawie art. 19a	0	0

Tabela nr 47. | Realizacja zadań publicznych w 2023 r.:

Zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej				
L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Cel zadania	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)
1.	Miejski Uczniowski Klub Sportowy „Pelikan” Łowicz Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu – dyscyplina: piłka nożna	Trening czyni mistrza – trenuję zyskuję	<p>Zajęcia treningowe prowadzone były w 6 grupach (drużynach) według kategorii wiekowej stosownie do postanowień wynikających z regulaminów Polskiego Związku Piłki Nożnej w oparciu o opracowane Programy Szkoleniowe (w rocznikach od 2007 do 2011). Treningi prowadzone były przez trenerów posiadających odpowiednie licencje. Zajęcia prowadzone były 3 razy w tygodniu w rocznikach 2007,2008,2009 i 2010. Treningi odbywały się na boisku piłkarskim Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łowiczu, boisko udostępniane jest klubowi bezpłatnie przez Gminę Miasto Łowicz. Zajęcia prowadzone były od 6 kwietnia 2023 do 31 grudnia 2023 r., łącznie przeprowadzono 301 jednostek treningowych dla 120 zawodników, trwających minimum 1,5 godziny.</p> <p>Zawodnicy uczestniczyli w zajęciach za pisemną zgodą rodziców, są objęci ubezpieczeniem grupowym od nieszczęśliwych wypadków. Warunkiem koniecznym uczestniczenia w zajęciach są pozytywne i ważne badania lekarskie (badania laboratoryjne oraz badania wykonywane przez lekarza posiadającego specjalizację w zakresie sportu, którym zawodnicy poddawani są dwa razy w ciągu roku). Realizacja założeń szkoleniowych wymagała dysponowania odpowiednim sprzętem sportowym. Łącznie zespoły rozegrały 124 mecze ligowe.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie dla trenerów, transport na zawody, opieka medyczna nad zawodnikami, zakup sprzętu sportowego, obsługa księgowa biura klubu.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości</p> <p>Wykonanie: 180 000,00 zł</p>
2.	Uczniowski Miejski Klub Sportowy Książak w Łowiczu	Koszykówka moim sportem	<p>W klubie w sekcji koszykówki w całym roku 2023 trenowało 120 zawodników uczestniczących systematycznie w sportowych zajęciach pozalekcyjnych w zakresie koszykówki. Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się 2 do 4 razy w tygodniu dla każdej grupy treningowej po 1,5 godziny; Zrealizowano blisko 600 zajęć szkoleniowo-treningowych w zakresie koszykówki (z każdą grupą osobno, w zależności od poziomu</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości.</p> <p>Wykonanie:</p>

	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu – dyscyplina: koszykówka		<p>zaawansowania uczestników i tematyką konkretnych zajęć zgodnie z programami szkolenia opracowanymi przez instruktorów i trenerów);</p> <p>Zorganizowano 45 wyjazdów na zawody regionalne i turnieje. Organizowano turnieje towarzyskie koszykówki dla drużyn młodzieżowych. Ponad 70 zawodników i zawodniczek uczestniczyło w rozgrywkach i zawodach. Drużyny rywalizowały na arenie wojewódzkiej i międzywojewódzki. Zrealizowano 700 godzin sportowych zajęć pozalekcyjnych. W systemie szkolenia występują także zajęcia Skills Development, zajęcia te skierowane były do dzieci, które rozpoczynają swoją przygodę z koszykówką oraz zawodników, którzy chcą podnosić swoje umiejętności techniczne.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie trenerskie, delegacje sędziowskie, przejazdy zawodników, koszty zakwaterowania i wyżywienia, licencje zawodników, zakup sprzętu sportowego, ubezpieczenie zawodników, koszt prowadzenia księgowości.</p>	110 000,00 zł
3.	<p>Stowarzyszenie Łowicki Uniwersytet Trzeciego Wiek</p> <p>Organizacja zajęć ogólnorozwojowych, wzmacniających i ruchowych w zakresie upowszechniania sportu i aktywności fizycznej seniorów.</p>	Senior aktywny fizycznie	<p>Projekt „Senior aktywny fizycznie” skierowany był do seniorów z Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wiek. Uczestnicy zajęć sportowych odczuli korzystne właściwości systematycznych ćwiczeń, zostało zmotywowanych do troski o zdrowie i kondycję fizyczną, nabrało dobrych nawyków dbania o zdrowie oraz aktywne spędzanie czasu wolnego. Ponadto udział w zajęciach pozwolił na wyjście z izolacji domowej i społecznej a także sprzyjał integracji osób – szczególnie tych 60+.</p> <p><u>Osiągnięte w projekcie rezultaty ilościowe w obszarze działań z zakresu kultury fizycznej są następujące:</u></p> <p>Około 180 osób skorzystało z różnego rodzaju zajęć z zakresu kultury fizycznej organizowanej w 9 grupach,</p> <p>4 grupy gimnastyki x 20 osób</p> <p>2 grupy aqua aerobiku x 20 osób</p> <p>1 grupa nauki i doskonalenia pływania x 20 osób</p> <p>1 grupa zumbi gold x 20 osób</p> <p>1 grupa jogi (20 osób)</p> <p>25 zawodników wzięło udział w Międzynarodowej Olimpiadzie Sportowej Uniwersytetów Trzeciego Wiek i Organizacji Senioralnych „Trzeci Wiek na Start” zorganizowanej w Łazach woj. śląskie przez Uniwersytet Trzeciego Wiek w Łazach.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości:</p> <p>146,39 zł</p> <p>Wykonanie:</p> <p>24 853,61 zł</p>

			Środki z dotacji wydatkowano na: wynagrodzenie dla instruktorów i trenerów prowadzących zajęcia, udział reprezentacji ŁUTW w Międzynarodowej Olimpiadzie Sportowej, materiały do realizacji zadania, obsługa zadania oraz księgowość	
Zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym				
4.	Uczniowski Miejski Klub Sportowy „KSIĘŻAK” w Łowiczu Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie tenis stołowy.	Tenis stołowy moim sportem	Prowadzenie zajęć z zakresu tenisa stołowego szkoleniowo-treningowych dla dzieci i młodzieży (chłopców i dziewcząt), które odbywały się 3 razy w tygodniu i prowadzone były przez 2 instruktorów. Zawodnicy startowali w turniejach organizowanych. W 2023 roku systematycznie uczęszczali na treningi i reprezentowali UMKS Księżak w różnej rangi zawodach 25 osób. Zorganizowano około 40 wyjazdów na zawody sportowe i mecze, rozegrano 32 mecze ligowe. Zajęcia szkoleniowo – treningowe odbywały się od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 r. Środki z dotacji wydatkowano na: prowadzenie treningów tenisa stołowego, nadzorowania organizacji i prawidłowego funkcjonowania sekcji, zakup sprzętu sportowego oraz obsługę księgową.	Dokonano zwrotu w wysokości: 227,42 zł Wykonanie: 24 772,58 zł
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Pelikan” Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu – dyscyplina: piłka nożna	Łączy nas piłka	W ramach realizacji zadania UKS Akademia Pelikan Łowicz zorganizowała pozalekcyjne zajęcia sportowe w dyscyplinie piłka nożna dla dzieci w wieku 4-12 lat (około 120 uczestników) w okresie kwiecień - czerwiec i sierpień – grudzień. Zajęcia prowadzono dla 7 grup treningowych (zespoły – "Młodzik I", „Orlik I”, „Orlik II”, „Żak I”, „Żak II”, „Skrzat I”, „Skrzat II”. Zorganizowano ok. 500 jednostek treningowych. Uczestnicy wzięli udział w ponad 50 meczach ligowych. Uczestnicy wzięli udział w 25 turniejach piłkarskich, 120 zawodników w aktywnej formie spędzało czas wolny. Klub zorganizował 10 turniejów piłkarskich. Uczestnicy uzyskali wiedzę na temat zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu i narkotyków w ramach realizacji programu edukacyjno-profilaktycznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom „Zabawa z pasją bez presji i agresji”. Środki z dotacji wydatkowano na: prowadzenie zajęć szkoleniowo- treningowych (wynagrodzenie trenerów), sprzęt sportowy, transport, materiały reklamowe.	Zadanie zrealizowane w całości. Wykonanie: 30 000,00 zł
6.	Międzyszkolny Klub Sportowy „ZRYW”	Trening czyni mistrza	Środki z dotacji wydatkowano na: wynagrodzenie trenerów, udział w zawodach, organizację obozu letniego, akcję informacyjną (plakaty) oraz obsługę księgową klubu. Prowadzenie zajęć szkoleniowo-treningowych w dwóch grupach: początkującej i	Zadanie zrealizowane w całości.

			<p>zaawansowanej przy minimalnej liczebności grupy po 10 osób zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu po 1,5 godz (wtorek, czwartek, piątek).</p> <p>Zajęcia były prowadzone systematycznie zgodnie z ustalonym harmonogramem. Zawodnicy wystartowali w Mistrzostwach Kutna, Mistrzostwach Polski Kata w Radomiu, Judo Bushido Cup – Piaseczno a także brali udział w licznych Turniejach we Włocławku, Bielsko-Białej, Skierniewicach, Sochaczewie, Józefosławiu. W dniach 14-23 lipca 2023 zawodnicy klubu MKS ZRYW wraz z zaprzyjaźnionym klubem Wojownik Skierniewice przebywali na obozie letnim w DarłóWKu. Klub prowadził także zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie trenerów, udział w zawodach, organizację obozu letniego, akcję informacyjną (plakaty) oraz obsługę księgową klubu.</p>	Wykonanie 28 000,00 zł
7.	Uczniowski Klub Sportowy „KORABKA” w Łowiczu	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie piłka siatkowa	<p>Prowadzenie zajęć szkoleniowo treningowych dla 2 drużyn męskich, grupa wiekowa 10-12 lat (28 osób) z zakresu piłki siatkowej, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego, zajęcia realizowane były w ramach 4 godzin tygodniowo. Dominującą formą były gry i zabawy ruchowe, uzupełniane ścisłymi formami ruchu w postaci ćwiczeń gimnastycznych. Stałym wydarzeniem sportowym w kręgu siatkarskim jest Turniej o Puchar Prezesa UKS Korabka (29.12.2023)</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> prowadzenie zajęć sportowych i profilaktycznych, nagrody, zakup strojów sportowych, udział w rywalizacji sportowej, ubezpieczenie i opłaty startowe zawodników, organizacja turnieju o puchar Prezesa Klubu.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości: 2 570,77 zł</p> <p>Wykonanie: 14 429,23 zł</p>
8.	Uczniowski Klub Sportowy KORABKA w Łowiczu	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych szkoleniowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie lekka atletyka	<p>Prowadzenie zajęć lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży w wieku 8-11 lat (dziewcząt i chłopców), łącznie 40 osób. Zajęcia miały charakter ćwiczeń ogólnorozwojowych. Uczestnicy rozwijali zdolności motoryczne i ogólną kondycję fizyczną, kształtowali i doskonalili m.in.techniki kroku biegowego, skoku w dal, wzwyż. Treningi prowadzono dwa razy w tygodniu po 90 minut. Zawodnicy brali także udział w „Czwartkach lekkoatletycznych”, które odbyły się w okresie wiosennym. Pięcioro zawodników wzięło udział w Ogólnopolskim Finale Czwartków Lekkoatletycznych w Łodzi. Grupa lekkoatletów z UKS Jedyńka i UKS Korabka uczestniczyła w zawodach orgarnizowanych przez miasto partnerskie Redę.</p> <p>W dniach 13-21.08.2023 odbył się obóz sportowo-rekreacyjny w Jarosławcu. Klub prowadził zajęcia profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości</p> <p>Wykonanie: 18 000,00 zł</p>

			Środki z dotacji wydatkowano na: prowadzenie zajęć sportowych, organizacja i opieka na obozie sportowym, transport zawodników na zawody oraz obóz sportowy, zakup strojów dla zawodników klubu, artykuły medyczne oraz woda dla zawodników, ubezpieczenie i opłaty startowe, zakup sprzętu sportowego oraz obsługę księgową klubu.	
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Łowiczu	Lekkoatletyka i szachy-sport dla każdego	<p>Klub do 31 grudnia 2023 roku przeszkolił 29 zawodników z lekkoatletyki. Do 24 marca 2023 r., prowadzono zajęcia dwa razy w tygodniu na hali OSiR nr 2 w Łowiczu. OD 25.03.2023 do 31.12.2023 r. zawodnicy trenowali trzy razy w tygodniu na świeżym powietrzu (OSiR nr 1 – stadion). Zajęcia w okresie jesienno- zimowym odbywały się dodatkowo w hali OSiR nr 2, oraz w sali gimnastycznej w Al. Sienkiewicza 62 w Łowiczu. Brali także udział w zawodach lekkoatletycznych, zawodach szachowych. Klub zorganizował zajęcia z profilaktyki uzależnień pt. „ Spójrz inaczej program zajęć wychowawczo – profilaktyczny dla dzieci i młodzieży.”</p> <p>Środki z dotacji wydatkowano na: wynagrodzenie za prowadzenie treningów lekkoatletycznych ora szachowych, transport na zawody i opłaty startowe, zakup sprzętu lekkoatletycznego, obóz w DarłóWKu 8-17.07.2023 r., obsługa księgowa klubu, prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości.</p> <p>Wykonanie: 27 500,00 zł</p>
10.	Łowicki Klub Karate Kyokushin Fighter w Łowiczu Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Łowicza w dyscyplinie karate	W zdrowym ciele zdrowy duch	<p>Klub prowadził treningi w trzech grupach wiekowych dla dzieci w wieku 6-9 lat i 10-13 lat oraz dla młodzieży. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu od 60 do 90 minut. Łącznie udział w zajęciach uczestniczyły 43 osoby. Zorganizowano spotkanie z zakresu profilaktyki uzależnień i patologii społecznych w dniu 08.05.2023 oraz 11.10.2023 r. W maju i grudniu 2023 roku zawodnicy wzięli udział w egzaminach na stopnie KYU. We wrześniu przeprowadzono także nabór do klubu.</p> <p>Klub poprzez systematyczny ciężki trening, kształtował pozytywne cechy charakteru i osobowości u zawodników. Podopieczni rozumieją jak wielkie znaczenie ma aktywność fizyczna oraz zdrowe zbilansowane odżywianie dla zachowania zdrowia, poprawy kondycji oraz dla utrzymania zdrowej wysportowanej sylwetki. Treningi karate Kyokushin poprzedza przysięga DOJO, która jest zbiorem ponadczasowych wartości, dlatego udział w zajęciach kształtuje charakter oraz buduje najważniejsze wartości potrzebne w realizowaniu celów życiowych. Treningi karate wypełniając wolny czas pozaszkolny w naturalny i skuteczny sposób chronią dzieci i młodzież przed patologiami społecznymi.</p> <p>Środki z dotacji wydatkowano na: wynagrodzenie trenera, ubezpieczenie zawodników.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości: 1056,91 zł</p> <p>Wykonanie: 7943,09 zł</p>

11.	<p align="center">Uczniowski Klub Sportowy „Pijarski Klub Sportowy”</p>	<p>Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej</p>	<p>Zadanie polegało na organizacji szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie biegów lekkoatletycznych, szachów oraz piłki siatkowej, w celu zapewnienia młodzieży prawidłowego rozwoju fizycznego w tym poprawienie sprawności psychoruchowej dzieci i młodzieży, propagowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej.</p> <p>Do 31 grudnia 2023r., zrealizowano łącznie 120 godzin- sekcja szachowa i 50 godzin – sekcja biegowa. Liczba uczestników zadania wyniosła łącznie 35 osób, w tym 14 uczestników sekcji biegowej oraz 21 uczestników sekcji szachowej. Zawodnicy sekcji biegowej wzięli udział w 20 imprezach biegowych na różnych szczeblach, w których zajęli 36 miejsc na podium, w tym odnieśli 18 zwycięstw. Zawodnicy sekcji szachowej uczestniczyli w 53 turniejach szachowych na różnych szczeblach, w tym w Mistrzostwach Województwa Juniorów w Szachach Klasycznych i Błyskawicznych w Spale oraz w Igrzyskach Dzieci w Szachach Drużynowych w Fojutowie (Finał Ogólnopolski) oraz w rozgrywkach drużynowych Seniorów i Młodzików w Szachach Klasycznych w Łowiczu. UKS „Pijarski Klub Sportowy” był organizatorem IX Mistrzostw Powiatu Juniorów w Szachach Fischera oraz 8 Turnieju z cyklu VI „ROBOKOL_OPEN’2023”</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> transport zawodników na imprezy biegowe, wynagrodzenie instruktora sekcji biegowej, wynagrodzenie trenera sekcji szachowej, pobyt na Mistrzostwach Województwa Juniorów w Szachach Klasycznych i Błyskawicznych, zakup sprzętu sportowego, opieka nad zawodnikami podczas zawodów sportowych.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości. Wykonanie: 21 000,00 zł</p>
12.	<p align="center">Stowarzyszenie Rehabilitacyjno-Rekreacyjne KARINO</p>	<p>Zajęcia sportowe w KARINO 2023</p>	<p>Realizacja zadania pt. „Zajęcia sportowe w KARINO 2023” polegała na prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Łowicza w dwóch grupach wiekowych (7-12 lat) i (13-18 lat), propagowaniu zdrowego stylu życia, zapewnienie prawidłowego rozwoju fizycznego, nabycie podstaw techniki i umiejętności jazdy konnej, prowadzenie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz choroby alkoholowej.</p> <p>W okresie realizacji zadania przeprowadzono 280 zajęć sportowo rekreacyjnych na koniach, 112 zajęć rekreacyjnych na koniach, w projekcie udział wzięło 20 dzieci zdrowych oraz 8 dzieci niepełnosprawnych. Zorganizowano 10 zajęć z profilaktyki uzależnień.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie dla instruktora prowadzącego zajęcia, zakup pomocy do prowadzenia zajęć, plakaty informacyjne, ubezpieczenie zawodników, organizacja ogniska integracyjnego, prowadzenie gier i zabaw dla dzieci podczas imprezy integracyjnej, koszt zatrudnienia osoby prowadzącej zajęcia z profilaktyki uzależnień</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości. Wykonanie: 27 000,00 zł</p>

13.	<p>Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Łowickiej Koło przy Parafii</p> <p>Wsparcie prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym</p>	Integracja dzieci i młodzieży - Słonko	<p>Stowarzyszenie otrzymało wsparcie finansowe na prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Prowadzone zajęcia oraz sprawowana opieka nad uczestnikami zadania stanowi ważne ogniwo w całym systemie wychowania i opieki nad dziećmi w rodzinie, szkole czy placówce. Wiele dzieci ma trudności oraz problemy emocjonalne związane z nieprawidłowym funkcjonowaniem we własnej rodzinie oraz z powodu panującej sytuacji w Polsce związanej z Covid-19. Realizowane zadanie miało na celu w miarę możliwości zminimalizować te problemy, ponadto kompensować deficyty edukacyjne, dawać poczucie akceptacji, przynależności, bezpieczeństwa, zrozumienia i możliwości spędzenia wolnego czasu poza obowiązkowymi zajęciami szkolnymi- w sposób pożyteczny i satysfakcjonujący dla wychowanków. Ważnym celem pracy placówki jest zapewnienie uczestnikom dożywiania w formie: suchy prowiant, wyjścia na pizzę, paczki wakacyjnych ze względu na fakt, iż przebywają w niej 4 lub niekiedy więcej godzin, ale głównie w formie podwieczorku, który przygotowują same dzieci podczas wyznaczonych dyżurów z wolontariuszami. Poza wychowawcą w realizacji zadania pomagają wolontariusze i osoby współpracujące. Są to głównie czynni i emerytowani nauczyciele, studenci, pełnoletni uczniowie, członkowie koła prowadzący placówkę.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie za prowadzenie zajęć, zakup artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć pomoce dydaktyczne, organizacje wycieczek.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości.</p> <p>Wykonanie: 37 000,00 zł</p>
Zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.				
14.	<p>Stowarzyszenie Twórców Ludowych z siedzibą w Lublinie Koło w Łowiczu</p>	Weekendy z kulturą ludową otwarte warsztaty ludowe	<p>Poprzez organizację warsztatów wśród turystów popularyzowane były walory, tradycje, zwyczaje i kultura regionu łowickiego. Prowadzone były zajęcia dla młodzieży z nauki ginących zawodów kultury ludowej „Księżaków”. Uczestnicy warsztatów samodzielnie wykonywali wycinanki łowickie, haftowali elementy dekoracyjne kwiatowe, pająki łowickie, kwiaty bibułowe, ozdabiali wydmuszki, pisanki, malowali obrazki z motywami ludowymi, lepili tradycyjne naczynia gliniane, rzeźbili w drewnie, śpiewali piosenki ludowe. Warsztaty odbywały się w sklepie Folkstar na Starym Rynku w okresie od 17 czerwca do 3 września 2023 roku dwa razy w tygodniu – soboty i niedziele. Łącznie 12 weekendów w godz. od 12.00-18.00.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> zakup materiałów do warsztatów, wynagrodzenie dla twórców ludowych prowadzących zajęcia.</p>	<p>Zadanie zrealizowane w całości.</p>

15.	Łowickie Towarzystwo Przyjaciół Nauk ul. Mostowa 99-400 Łowicz	Przygotowanie, wydanie publikacji „Roczniki Łowickie” – tom XVIII i promocja periodyku.”	<p>Zadanie polegało na wydaniu publikacji „Roczniki Łowickie – tom XVIII. Przygotowano 500 egzemplarzy periodyku. W XVIII tomie swoje artykuły opublikowało 15 autorów. Dokonano adiustacji, korekty, składu i łamania nadesłanych tekstów. Tom zawiera artykuły wcześniej niepublikowane, które bezpośrednio lub pośrednio nawiązują do wydarzeń, które miały miejsce w 2019 roku w naszym regionie. Artykuły te poświęcone są historii regionu łowickiego i Łowicza. Wydawnictwo trafiło do bibliotek, instytucji i stowarzyszeń naukowych w całej Polsce jako element promocji i popularyzacji miasta Łowicza, Ziemi Łowickiej i województwa łódzkiego.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> przygotowanie artykułów przez autorów, przygotowanie i adiustację nadesłanych materiałów, projekt okładki i druk publikacji oraz przygotowania promocji Roczników.</p>	Zadanie zrealizowane w całości.
16.	Towarzystwo Dom Ludowy	Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Książaków	<p>Zadanie w zakresie wspierania zespołów podtrzymujących tradycje regionu łowickiego (Stowarzyszenie Towarzystwo Dom Ludowy w Łowiczu realizowało zadanie pn.: „Pieśnią, tańcem, słowem - upowszechnianie kultury ludowej Książaków. Celem projektu była popularyzacja i ukazywanie piękna w prostocie kultury ludowej księżackiej, nie stylizowanej, nie „ulepszonej”. Stanowiącej dziedzictwo świadczące o naszej tożsamości regionalnej, ale i narodowej.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> wynagrodzenie za akompaniament podczas prób, koncertów, nagrań, obsługa techniczna i merytoryczna, zadania Opracowanie, nagranie, wytłoczenie płyty CD oraz wydanie płyt CD, obsługa księgową.</p>	Dokonano zwrotu w wysokości 50,02 zł Wykonanie 17 949,98 zł
17.	Stowarzyszenie Łowicki Klub Motocyklowy „No 16”	Motocykliści dla Łowicza	<p>Realizacja zadania pn. „Motocykliści dla Łowicza” polegało na organizacji wydarzenia kulturalnego dla mieszkańców miasta Łowicza. Atrakcje przygotowane na Nowym Rynku w Łowiczu rok rocznie gromadzą coraz większą liczbę odbiorców zainteresowanych tematem motoryzacji, bezpieczeństwa oraz wspólną zabawą integrującą przedstawicieli różnych grup społecznych. Impreza motocyklowa odbyła się w dniu 13.05.2023 r., o godzinie 14:00 na Nowym Rynku w Łowiczu. Atrakcjami była wystawa motocykli oraz konkursy dla dzieci i młodzieży. Na placu zostały rozstawione, dostępne dla wszystkich atrakcje tj. dmuchańce, zjeżdżalnie, trampolina. Dodatkowo podczas wydarzenia odbyły się pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, pokazy ratownictwa przeprowadzone przez Ochotniczą Straż Pożarną. W ramach realizacji projektu rozdano drobne materiały reklamowe w postaci gadżetów: smycze, długopisy, kubki. Organizatorzy zadbali o poczęstunek, nie zabralo waty cukrowej i popcornu dla dzieci.</p>	Zadanie zrealizowane w całości. Wykonanie: 20 000,00 zł

			Środki z dotacji wydatkowano na: przygotowanie organizacyjne imprezy, zakup materiałów promocyjnych (nagrody, smycze, kubki, długopisy, koszulki, znaczki), koszt wynajęcia atrakcji dla dzieci (dmuchańce), poczęstunek, obsługa księgową zadania.	
Zadania z zakresu turystyki i krajoznawstwa				
18.	Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Łowiczu	Przewodnik czeka - dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych	<p>Realizacja zadania pn. „Przewodnik czeka - dyżury licencjonowanych przewodników turystycznych”. Zadanie polegało na prowadzeniu dyżurów przez licencjonowanych przewodników dla turystów w ramach upowszechniania wiedzy z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz zapoznania z zabytkami kultury i historią miasta Łowicza. Podstawowym celem dyżurów przewodnickich było poszerzenie oferty turystycznej dla grup turystycznych i turystów indywidualnych. Podczas dyżurów licencjonowany przewodnik oprowadza grupy turystów po mieście i przekazuje wiedzę na temat zabytków i dorobku kulturalnego miasta co miało na celu zwiększenie liczby turystów odwiedzających miasto Łowicz. W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się łącznie 9 spacerów, prowadzonych przez licencjonowanych przewodników. W każdą niedzielę o godz.14.00 przewodnik spotykał się z turystami przy siedzibie PTTK Oddział w Łowiczu na Starym Rynku 3. Dodatkowo w dniu 3.06.2023 został zorganizowany „Dzień Dziecka z przewodnikiem PTTK”, w ramach tego wydarzenia odbył się spacer z postaciami historycznymi dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Środki z dotacji wydatkowano na: wykonanie znaczków okolicznościowych, zakup słodczy i gadżetów dla dzieci na Dzień Dziecka, wydruk plakatów promocyjnych, wynagrodzenie dla przewodników.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości: 160,73 zł</p> <p>Wykonanie: 4 839,77 zł</p>
19.	Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Łowiczu	Pieszko, na rowerze i kajakiem z PTTK	<p>Realizacja zadania pn. „Pieszko, na rowerze i kajakiem z PTTK” zgodnie z harmonogramem zorganizowanych zostało 14 wydarzeń turystyczno-krajoznawczych: 6 rajdów pieszych, 2 rajdy rowerowe, 4 spływy kajakowe, 2 rajdy pieszo-rowerowe oraz dwuczęściowe wydarzenie kajakowe „Wakacje z Tratwą na fali”. W imprezach udział wzięły 1124 osoby. Uczestnicy spływów i wydarzeń kajakowych (2410 osób) pogłębiło swoją wiedzę o kajakarstwie i zasadach bezpieczeństwa w wodzie. Organizacja rajdów i spływów przyczyniła się do rozbudzania zainteresowań i upowszechniania turystyki kwalifikowanej, krajoznawstwa, aktywnych form wypoczynku. Uczestnicy rajdów i spływów poszerzyli wiedzę historyczną, przyrodniczą, krajoznawczą dotyczącą Łowicza i okolic. Udział w ogniskach, poczęstunkach integracyjnych, zabawach i konkursach wpłynął pozytywnie na integrację społeczności lokalnej.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości: 54,50 zł</p> <p>Wykonanie: 29 945,50 zł</p>

			Środki z dotacji wydatkowano na: promocję wydarzeń turystycznych, wykonanie plakatów, wykonanie znaczków okolicznościowych, wykonanie map z trasami spływów/rajdów oraz dyplomów. Zakup nagród dla uczestników wydarzeń turystycznych, wynajem autokarów/busów, organizację działań integracyjnych, wynajem kajaków, ubezpieczenie uczestników, usługi przewodnickie i instruktorskie.	
Zakres: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży				
20.	Stowarzyszenie „Łowicki Klub Amazonek” Edukacja oraz wsparcie aktywności fizycznej i psychicznej kobiet dotkniętych chorobą nowotworową piersi	Razem rażniej	Realizacja zadania pn. „Razem Rażniej” polegała na systematycznych ćwiczeniach gimnastycznych grupowych. Realizacja zadania pn. „Razem Rażniej” polegała na systematycznych ćwiczeniach gimnastycznych grupowych i indywidualnych, integracji, edukacji oraz wsparciu psychofizycznym kobiet dotkniętych chorobą nowotworową piersi. Uczestniczki zajęć ćwiczyły pod kierownictwem wykwalifikowanej rehabilitantki dzięki temu znacznie poprawiły sprawność fizyczną i psychofizyczną, która została osłabiona przez operacje chirurgiczne, chemioterapię, radioterapię czy hormonoterapię. W ramach realizacji zadania zorganizowano także imprezę plenerową „Powitanie lata”, „Spotkanie jesienne”, odbyła się także wycieczka do Torunia i Ciechocinka. Środki z dotacji wydatkowano na: wynagrodzenie fizjoterapeutki prowadzącej zajęcia, zakup piłek gimnastycznych, prelekcje, integrację w lasku miejskim w Łowiczu, wycieczkę do Płocka, zakup biletów do kina oraz koszty administracyjne związane z prowadzeniem biura.	Zadanie zrealizowane w całości.
21.	Miejsko – Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu Wspieranie działań w zakresie edukacji diabetologicznej osób dotkniętych chorobą cukrzycy	Wyedukowany i aktywny ruchowo diabetyk żyje dłużej	Realizacja zadania pn. „Wyedukowany i aktywny ruchowo diabetyk żyje dłużej”. Stowarzyszenie diabetyków w swojej działalności priorytetową rangę nadaje powszechnej edukacji samych chorych na cukrzycę i upowszechniania wiedzy o tej chorobie wśród społeczeństwa, oprócz edukacji celem stowarzyszenia jest integracja diabetyków i samopomoc. W pełni zrealizowano 11 działań. Odbyło się jedno szkolenie diabetologiczne, w którym uczestniczyło 38 osób. Przeprowadzono szkolenia diabetologiczne w SP nr 1,2,3,4 i 7 pt. „Jak groźną chorobą jest cukrzyca- profilaktyka cukrzycy”, w której uczestniczyli uczniowie siódmych i ósmych klas w liczbie 135 osób. Dodatkowo zorganizowano warsztaty żywieniowe pt. „Potrawy z ryb”. Członkowie Koła wzięli udział w wyjeździe do Częstochowy na Ogólnopolską Pielgrzymkę Diabetyków (09.06.2023). W ramach zadania zorganizowano także wyjazd do Term w Uniejowie oraz do Płocka. W listopadzie 2023 r., odbyło się uroczyste spotkanie i poczęstunek z okazji Dnia Cukrzycy, w którym udział wzięło 55 osób. Środki z dotacji wydatkowano na: opłatę prenumeraty	Zadanie zostało zrealizowane w całości.

			miesięcznika „Diabetyk”, szkolenie diabetologiczne dla członków Koła oraz członków ŁUTW, wykład edukacyjny, wyjazd do Częstochowy, poczęstunek dla gości i członków Koła z okazji obchodów Światowego Dnia Cukrzycy, wyjazd do Płocka.	
22.	<p>Łowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku</p> <p>Edukacja oraz wspieranie utrzymania aktywności intelektualnej, fizycznej, psychicznej i rozwijanie zainteresowań oraz zapobieganie izolacji społecznej osób starszych</p>	Senior Młody Duchem	<p>Realizacja zadania pn. „Senior młody duchem” w zakresie edukacji oraz wspierania utrzymania aktywności intelektualnej, fizycznej, psychicznej, rozwijanie zainteresowań oraz zapobieganie izolacji społecznej osób starszych.</p> <p><u>Osiągnięte w projekcie rezultaty ilościowe w poszczególnych obszarach są następujące:</u></p> <p>4 wykłady dla grup średnio 50-osobowych;</p> <p>1 grupa lektoratu języka niemieckiego dla początkujących (8 osób)</p> <p>1 grupa lektoratu języka angielskiego dla początkujących (10 osób)</p> <p>Zakup 2 przenośnych odtwarzaczy oraz przedłużaczy do nich na potrzeby zajęć z języków obcych</p> <p>1 grupa zajęć koła literacko-dramatycznego (13 osób)</p> <p>1 grupa treningów pamięci i koncentracji uwagi (9 osób)</p> <p>3 wyjazdy do basenów termalnych po 50 osób;</p> <p>2 spotkania kulturalno-integracyjne: na zakończenie roku akademickiego 2022/2023 dla 109 osób oraz spotkania z okazji inauguracji roku akademickiego 2023/2024 dla 125 osób;</p> <p>4 wyjazdy na wydarzenia kulturalne, a w każdym uczestniczyło 50 osób.</p> <p>Wsparcie finansowe 7 innych grup słuchaczy skupionych w kołach zainteresowań poprzez zakup pomocy i materiałów do pracy: warsztaty pisania ikon, koło scrabble, brydż sportowy, brydż dla początkujących, koło melomana, warsztaty rękodzieła, koło kulinarne,</p> <p>Ponadto prowadzono próby Chóru „Canticum”. ŁUTW posiada także liczne koła zainteresowań m.in. sekcja brydżowa, koło melomana, koło kulinarne, koło plastyczne.</p> <p><u>Środki z dotacji wydatkowane na:</u> wykłady i warsztaty z różnych dziedzin, warsztaty komputerowe, lektoraty językowe. Treningi pamięci i koncentracji uwagi, wydatki na działalność kół zainteresowań, wyjazdy do teatru, muzeów. Organizację uroczystości zakończenia i rozpoczęcia roku akademickiego.</p>	<p>Dokonano zwrotu w wysokości:</p> <p>780,54 zł</p> <p>Wykonanie:</p> <p>41 219,46 zł</p>

23.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Łowicz Wsparcie organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży	Zabieszczaduj razem z nami	Zadanie pn. „Leśne harce 2022” polegało na organizacji letniego wypoczynku w Bazie Obozowej Hufca Radomsko Biały Brzeg dla 76 uczestników w wieku 7-18 lat. Uczestnicy brali udział w 4 pieszych wycieczkach do miejsc atrakcyjnych turystycznie, kulturowo i historycznie. Dzieci i młodzież nabyli umiejętności radzenia sobie w codziennych sytuacjach bez rodziców. Pokonywali własne słabości i nieśmiałości, poprawili także umiejętność kontaktowania się z rówieśnikami. Uczestnicy ingerowali się podczas ognisk oraz podczas zajęć tematycznych, warsztatów oraz zajęć sportowych. <u>Środki z dotacji wydatkowano na:</u> pracę zespołu kwatermistrzowskiego, przewóz uczestników, zakwaterowanie i wyżywienie na obozie.	Dokonano zwrotu w wysokości: 4214,19 zł Wykonanie: 20 785,81 zł
Dziedzina: pomoc społeczna polegająca na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych przyznawanych na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.) w miejscu zamieszkania klienta, na terenie miasta Łowicza, w okresie od 7.03.2023 r. do 31.12.2023 r. ↓				
L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Cel zadania	Kwota wykorzystanej dotacji (zł)
24.	Łódzki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Wysoka 44 90-037 Łódź	„Świadczenie usług opiekuńczych podopiecznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu w miejscu ich zamieszkania na terenie miasta Łowicza w 2023 roku”	W czasie realizacji zadania od 7.03.2023 do 31.12.2023 wykonano łącznie 27 080 godzin usług opiekuńczych dla podopiecznych MOPS z Łowicza. Usługi świadczone były przez 19 opiekunek PCK, w realizację zadania zaangażowani byli również pracownicy Polskiego Czerwonego Krzyża Oddziału Okręgowego w Łodzi, którzy odpowiadali za koordynację, rozliczenie, sprawozdawczość oraz obsługę kadrowo-księgową zadania. Zadanie realizowane było w ścisłej współpracy z MOPS w Łowiczu.	Dokonano zwrotu w wysokości: 18 980,01 zł Wykonanie: 812 019,00 zł

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Rocznej Programu Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za 2023 rok

WYKORZYSTANIE DOTACJI CELOWYCH Z ZAKRESU WSPIERANIA ROZWOJU SPORTU PRZEZ GMINĘ MIASTO ŁOWICZ W 2023 ROKU

Otwarty konkurs ofert ogłoszony został Zarządzeniem nr 41/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 9 lutego 2023 roku i zamieszczony na stronie www.lowicz.eu w zakładce „Organizacje pozarządowe” – „Wspieranie rozwoju sportu”, w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Łowiczu. Konkurs

miał na celu wyłonienie ofert i zlecenie podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku, które prowadzą działalność sportową na terenie Gminy - Miasto Łowicz, realizacji zadania publicznego w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu poprzez udzielenie dotacji celowej, która przeznaczona będzie na wydatki bieżące mogące w sposób bezpośredni przyczynić się do realizacji celu publicznego określonego w §1 ust. 2 Uchwały Nr VII/51/2011 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 lutego 2011 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę – Miasto Łowicz (Dz. Urz. Woj. Łódź. Nr 118 poz. 1079 z dnia 27 kwietnia 2011 roku) jeżeli wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez klub sportowy.

Klub Sportowy „Księżak”

320.000 zł

Prowadzenie zajęć treningowych pn. „Koszykówka sportem dla wszystkich” dla II ligowej drużyny koszykówki męskiej, liczebność uczestników w drużynie - 15 osób. Treningi odbywały się 5 razy w tygodniu po 120 min. Udział w meczach ligowych, sparingach i towarzyskich w sezonie 2022/2023, 2023/2024;

Klub Sportowy „Pelikan”

150.000 zł

Prowadzenie zajęć treningowych pn. „Poprawa warunków uprawiania piłki nożnej przez zawodników Klubu Sportowego „Pelikan” Łowicz oraz promocja inicjatyw służących rozwojowi i doskonaleniu aktywności wśród młodzieży uzdolnionej sportowo” dla 2 drużyn: Pelikan (I) – III liga grupa łódzko-mazowiecka, Pelikan (II) – występująca w Skierniewickiej Klasie Okręgowej. Udział w rozgrywkach centralnych i wojewódzkich.

Uczniowski Miejski Klub Sportowy „KSIĘŻAK”

15.000 zł

Prowadzenie zajęć szkoleniowo - treningowych w zakresie tenisa stołowego dla zawodników pn. „Tenis stołowy sportem całego życia” dla dwóch drużyn uczestniczących w rozgrywkach II i III ligi Łódzkiego Okręgowego Związku Tenisa Stołowego. Szkoleniem objętych było łącznie 15 zawodników, trenujących 3 razy w tygodniu po 2 godziny.

Udostępnienie organizacjom materiałów związanych z konkursami ofert realizacji zadań publicznych i innych dokumentów służących do realizacji współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Materiały związane z przeprowadzanymi przez miasto konkursami ofert (treść ogłoszenia konkursowego, formularze, link do systemu obsługującego dotacje Witkac.pl, a także materiały instruktażowe) umieszczane były na bieżąco na **stronie internetowej www.lowicz.eu** (Łowicz samorządowy) - zakładka „Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe” → „Otwarte konkursy ofert - dotacje” (http://www.lowicz.eu/Otwarte_konkursy_ofert_-_dotacje,2455), a także w **Biuletynie Informacji Publicznej** miasta (<http://www.lowicz.eu/bip/>), zakładka „Organizacje pozarządowe”: oraz zakładka „Prawo lokalne” → „Zarządzenia Burmistrza”:

Informacje o ogłaszanych konkursach dostępne były także na profilu **Facebook Miasta Łowicza**: <https://www.facebook.com/miastolowicz>.

Ponadto materiały były udostępniane w formie wydruków w siedzibie Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości (Al. Sienkiewicza 62, 99-400 Łowicz) każdemu zainteresowanemu. Obligatoryjnie Zarządzenia dotyczące ogłoszenia o konkursie, a także jego rozstrzygnięcia wywieszane są na urzędowych tablicach ogłoszeń

Udostępnianie lokali komunalnych na siedziby, miejsca prowadzenia działalności statutowej, spotkania i szkolenia.

Miasto Łowicz udostępnia lokale na spotkania i szkolenia, zarówno w siedzibie Urzędu Miejskiego (Pl. Stary Rynek 1 – sala radziecka), jak i w szkołach podstawowych, w Łowickim Ośrodku Kultury, czy w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Łowiczu. **Obecnie najwięcej spotkań i szkoleń organizowanych dla i przy współudziale stowarzyszeń odbywa się w salach konferencyjnych (sala mała na ok. 30 osób /zdjęcie poniżej/, sala duża na ponad 100 osób) Miejskiej Biblioteki im. A.K. Cebrowskiego w Łowiczu** (Al. Sienkiewicza 62). Jest to przestrzeń bardzo dobrze przygotowana do tego rodzaju przedsięwzięć.

Od sierpnia 2020 roku duża liczba organizacji pozarządowych pozyskała swoje siedziby w budynku Urzędu Miejskiego w Łowiczu (dawne Gimnazjum nr 1), mieszczącym się przy Al. Sienkiewicza 62. Jest to siedziba Wydziału Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości. Umowy na najem lokali zostały podpisane na preferencyjnych warunkach (2 zł/m² czynszu) na okres 3 lat z następującymi **organizacjami i podmiotami pokrewnymi, które mają w tym miejscu swoje siedziby i prowadzą tu bogatą działalność statutową:**

- Stowarzyszenie Łowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Miejsko – Powiatowe Koło Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łowiczu,
- Polski Związek Wędkarski Koło w Łowiczu,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddział Łowicz,
- Stowarzyszenie Łowicki Klub Amazonek,
- PTTK Oddział w Łowiczu,
- Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec Łowicz,
- Łowickie Stowarzyszenie „Dać Szanse”,
- Polskie Stowarzyszenie „Rodak”,
- Klub Seniora „Radość” (jednostka organizacyjna MOPS w Łowiczu),
- Łowicki Ośrodek Kultury – Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Ludowy „Koderki”.

Swoje siedziby pod tym adresem mają również:

- Stowarzyszenie Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane „Renia”,
- Stowarzyszenie Starzyńskiego Biega,
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” Łowicz,
- Zarząd Osiedla Starzyńskiego,
- Zarząd Osiedla Nowe Miasto.

A także:

- Biblioteka Miejska im. A.K. Cebrowskiego w Łowiczu,
- Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości.

W budynku w tym samym budynku znajduje się wykorzystywana od rana do wieczora **duża sala gimnastyczna** i mniejsze sale ogólne, które są do dyspozycji wszystkich zgłaszających się organizacji pozarządowych. W godzinach przedpołudniowych odbywają się w nich zajęcia wychowania fizycznego dla dzieci uczęszczających do **Szkoły Podstawowej nr 1 w Łowiczu**, a także **Przedszkola nr 5 w Łowiczu**. Natomiast popołudniami i wieczorami odbywają się tu zajęcia sportowe **Karate Kyokushin, Khroo Gym** (muai thai), próby taneczne i wokalne **Dziecięco-Młodzieżowego Zespołu Ludowego „Koderki”** oraz **Łowickiej Orkiestry Kameralnej**, spotkania i zawody szachowe **stowarzyszenia „Wieża”**, zbiórki zuchowskie **Hufca ZHP** oraz tzw. „nocki”, zajęcia z informatyki i robotyki **„Kodomaniacy”**, nauka tańca **DNA Dance Studio** i **baletu dla najmlodszych, capoeira, zajęcia ruchowe dla seniorów i zajęcia rehabilitacyjno-ruchowe „Amazonek”**.

W 2023 roku do szerokiej oferty wydarzeń powadzonych w budynku dołączyły także zajęcia jogi. Dodatkowo w pomieszczeniach w al. Sienkiewicza odbywały się także szkolenia dla przyszłych operatorów obsługujących wózki jezdniowy podnośnikowy. Do zajęć praktycznych na „wózku widłowym” wykorzystywane było dawne boisko szkolne.

Każdego dnia spotykają się seniorzy z **Klubu Seniora „Radość”** z podziałem na tematyczne koła zainteresowań. 5 dni w tygodniu odbywają się zajęcia **Łowickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku** z ogromnie bogatą siatką przedmiotów dydaktycznych – realizowane z dotacji miejskiej, jak również ze środków zewnętrznych. Codziennie dyżurują tu członkowie **Polskiego Związku Emerytów i Rencistów oddział w Łowiczu**. Brak takiego miejsca dla wielu osób jest już dziś niewyobrażalny. **Budynek jest czynny od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-21:00.**

W Al. Sienkiewicza 62 funkcjonuje także prowadzony przez Stowarzyszenie Dać Szanse **pomocowy punkt wydawania żywności** odwiedzany przez setki mieszkańców miasta i powiatu. W ubiegłym roku przynajmniej raz w miesiącu był towarowany produktami z Wojewódzkiego Banku Żywności w Łodzi. Wśród dystrybuowanych tu produktów znajdują się: żywność sucha – makaron, ryż, mąka, cukier, konserwy – mięsne, rybne, groszek, mleko. Jest to także baza magazynowa dla mniejszych punktów prowadzonych na terenie powiatu łowickiego. WWO pomaga w kwestiach formalnych i organizacyjnych. Natomiast przy budynku funkcjonuje doglądana przez Dać Szanse, czynna całodobowo, jedyna w mieście społeczna lodówka nazywana potocznie **„Jadłodzielnią”**.

Łowickie NGO mają także do dyspozycji sprzęt, którym zarządza WWO: m.in. krzesła, stoły rozkładane, ekrany projekcyjne (mały i duży), projektor multimedialny, mocne głośniki bezprzewodowe z mikrofonami, wieszaki mobilne. Planowany jest zakup namiotu służący organizacji eventów, spotkań, pikników w plenerze.

Coraz bardziej dla NGO atrakcyjna jest przestrzeń sąsiadująca z budynkiem w Al. Sienkiewicza 62. Systematycznemu rozwojowi ulegają tu tereny zielone - tworzone są trawniki, sadzone drzewa i krzewy, pojawiają ławki i stojaki rowerowe. „Dziedziniec” obiektu chętnie wykorzystywany jest, jako miejsce organizacji pikników: Klubu Seniora „Radość”, Polskiego Związku Emerytów i Rencistów, Koła Diabetyków. Prowadzone są tu również zajęcia sportowe.

W 2023 w „budynku stowarzyszeniowym” wykonano szereg niezbędnych remontów i napraw. Zapewniono też nowe punkty czerpania wody wokół budynku. Częściowo zaadaptowano tereny zielone.

W Ośrodku Sportu i Rekreacji zaś swoje siedziby mają – **Klub Sportowy „Księżak”, Uczniowski Miejski Klub Sportowy „Księżak”, Miejski Uczniowski Klub Sportowy „Pelikan”, Międzyszkolny Klub Sportowy „Zryw” Łowicz, Łowicki Klub Taekwon-Do Olimpijskie WTF**, natomiast w Zespole Szkół przy ul. Grunwaldzkiej 9 – **Uczniowski Klub Sportowy „Korabka”**. Lokale komunalne dla NGO wynajmuje również Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu.

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości w roku 2023 r., zorganizował, współorganizował lub koordynował realizację szkoleń dla stowarzyszeń:

Z dotacji miejskiej ŁUTW zorganizował wykłady przeprowadzonych przez specjalistów:

- **18 V 2023 r.: „Wprowadzenie do genealogii”** – wykład Tomasza Frynia o poszukiwaniu informacji o swoich przodkach; liczba uczestników: 27 osób. Realizację zadania potwierdzają: faktura za wykład, lista obecności, dokumentacja fotograficzna,
- **15 VI 2023 r.: „Zdrowe odżywianie”** – wykład Beaty Cieślińskiej, dietetyka klinicznego i sportowego nt. zdrowego odżywiania dla seniorów; liczba uczestników: 31 osób. Realizację zadania potwierdzają: faktura za wykład, lista obecności, dokumentacja fotograficzna,
- **5 X 2023 r.: „Tadeusz Gumiński – żywot niezwykły”** – wykład inauguracyjny Zdzisława Kryściaka o I Honorowym Obywatelu Łowicza; liczba uczestników: 125 osób. Wykład odbył się w sali barokowej Muzeum w Łowiczu,
- **14 XII 2023 r.: „Podwyższony poziom cholesterolu - jak powstaje, profilaktyka, dietoterapia”** - wykład Beaty Cieślińskiej, dietetyka klinicznego i sportowego; liczba uczestników: 14 osób. Realizację zadania potwierdzają: faktura za wykład, lista obecności, dokumentacja fotograficzna,
- **Przeprowadzono także warsztaty komputerowe** na poziomie podstawowym i zaawansowanym w okresie XI – XII 2023 r. Grupa podstawowa zrealizowała 12 zajęć w wymiarze 2 godzin zegarowych każde w dniach: 22, 24, 27, 29 XI 2023 r. oraz w dniach 16 i 20 XII 2023 r. Liczba uczestników: 16 osób, liczba zrealizowanych godzin: 24
- Grupa zaawansowana zrealizowała 12 zajęć w wymiarze 2 godzin zegarowych każde w dniach: 4, 5, 8, 11, 12, 13 XII 2023 r. Liczba uczestników: 18 osób.

Przy współpracy z Miejsko-Powiatowym Kołem Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków zorganizowano szkolenia:

- 1) Odbyło się jedno szkolenie diabetologiczne, w którym uczestniczyło 38 osób. Na szkoleniu omawiane były podstawy choroby jaką jest cukrzyca, jak ją leczyć, jak z nią żyć i jakie powoduje powikłania gdy jest nieleczona, albo źle leczona. Nowych członków takie szkolenia osławiają z chorobą, a starych przestrzegają przed rutyną. To szkolenie odbyło się w drugim półroczu.
- 2) W listopadzie 2023 r. odbyły się także szkolenia w Szkołach Podstawowych nr 1,2,3,4 i 5 dla uczniów

klas VIII. Podczas szkolenia uczula się młodzież na chorobę jaką jest cukrzyca i jak swoim postępowaniem, odżywianiem zapobiegać tej chorobie. W spotkaniu udział wzięło 135 uczniów. Ostatnio odnotowano więcej przypadków zachorowań młodzieży na cukrzycę typu 2. Poprzez szkolenia chciano dotrzeć do młodzieży z przekazem, że brak ruchu, zwolnienia z w-f, długie siedzenie przed komputerem może doprowadzić do zachorowań na cukrzycę typu 2 już w młodym wieku.

- 3) Kolejnym wydarzeniem były warsztaty żywieniowe pod hasłem „Potrawy z ryb”. Uczestnicy dowiedzieli się o różnych sposobach przygotowywania potraw odpowiednich dla diabetyków.

Kampania 1% dla Łowicza.

Miasto Łowicz realizuje projekt "**Wspieraj lokalnie**" łączącego promocję kampanii przekazywania 1% dla lokalnych Organizacji Pożytku Publicznego (OPP) z rozliczeniem PIT-ów na terenie naszego miasta. Co roku możemy przekazać 1% naszego podatku dochodowego organizacji pożytku publicznego. Zebrane pieniądze mogą wspomóc osoby chore, fundacje działające na rzecz niepełnosprawnych, ale też organizacje poświęcające czas i uwagę konkretnym tematom. Warto to uczynić, gdyż w innym przypadku zamiast do potrzebujących, środki trafiają do budżetu państwa. Serdecznie zachęcamy do pomagania organizacjom, które aktywnie działają na rzecz mieszkańców Łowicza. **Łowiczanie w celu rozliczenia PIT mogą korzystać z dedykowanej, nowoczesnej i wygodnej platformy <https://www.pitax.pl/rozlicz/urząd-miejski-w-łowiczu/>**

Dla OPP, które chciałyby przystąpić do projektu przygotowany został formularz zgłoszeniowy: **<https://www.iwop.pl/formularz-dla-lokalnych-opp>** - Projekt "Wspieraj lokalnie" jest skierowany do nowoczesnych samorządów, które chciałyby efektywnie połączyć kampanię lokalnego rozliczania podatku dochodowego ze wspieraniem organizacji pożytku publicznego. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, projekt "Wspieraj lokalnie" umożliwia:

- bezpłatne korzystanie ze specjalnie przygotowanej wersji programu do rozliczeń podatku,
- zachowanie w regionie wpływów z PIT-ów podatników,
- wspieranie i promowanie lokalnych organizacji pożytku publicznego,
- zachowanie w regionie wpływów z 1%,
- realizowanie polityki współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi.

Przystąpienie jednostki samorządowej do projektu, znacząco zwiększa możliwość przekazania przez podatników 1% dla lokalnych organizacji, co przynosi wymierne efekty w ich działalności. Kampania realizowana jest corocznie.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Łowiczu.

Zarządzeniem nr 90/2020 BURMISTRZA MIASTA ŁOWICZA z dnia 5 marca 2020 roku w sprawie powołania członków **Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Łowiczu** powołano skład Rady i zainicjowano jej funkcjonowanie. Pierwsze posiedzenia i spotkania z uwagi na panującą sytuację epidemiczną przeprowadzano w trybie zdalnym.

Rada w 2023 roku opiniowała: Sprawozdanie z Realizacji Rocznej Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi za rok 2022 (pismo MRDPP/1/2023 z dnia 24.04.2023 r.), Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2024 (pismo MRDPP/1/2023 z dnia 18.06.2023 r.), Uchwałę Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie przyjęcia trybu powoływania członków oraz sposobu organizacji i trybu

działania Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Łowiczu (pismo MRDPP/3/2023 z dnia 18.09.2023).

Zadania Rady:

1. Opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy Miasta Łowicza.
2. Opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.
3. Wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.
4. Udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.
5. Wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecenia tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.
6. Inicjowanie działań w zakresie rozwoju działalności pożytku publicznego i wolontariatu w Gminie Miasto Łowicz.

Miejska Rada Działalności Pożytku Publicznego w Łowiczu składa się z:

- 3 przedstawicieli Rady Miejskiej w Łowiczu (wybieranych przez Radę Miejską w drodze uchwały),
- 2 przedstawicieli Burmistrza Miasta Łowicza (wskazanych przez Burmistrza w drodze zarządzenia)
- 7 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ustawy, prowadzących działalność na terenie Gminy Miasta Łowicza wybieranych na spotkaniu wyborczym.

Członkowie MRDPP kadencji 2020-2023:

- 1) Piotr Zakrzewski (*ZHP Hufiec Łowicz*),
- 2) Krystyna Kucharska (*Łowicki Uniwersytet Trzeciego Wieku*),
- 3) Zdzisław Kryściak (*PTTK Oddział Łowicz*),
- 4) Katarzyna Skierska-Pięta (*Łowickie Towarzystwo Przyjaciół Nauk*),
- 5) Katarzyna Stawicka (*Stowarzyszenie „Karino”*),
- 6) Mariusz Siewiera (*Stowarzyszenie „Łowickie.pl”*),
- 7) Bożena Górczyska (*Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Łowicz*),
- 8) Zofia Kroc (*Rada Miejska w Łowiczu*),
- 9) Robert Wójcik (*Rada Miejska w Łowiczu*),
- 10) Tadeusz Żaczek (*Rada Miejska w Łowiczu*),
- 11) Krystian Cipiński (*Urząd Miejski w Łowiczu*),
- 12) Michał Zalewski (*Urząd Miejski w Łowiczu*).

Lista rankingowa NGO (miejsca rezerwowe):

1. Kamila Znyk (*Stowarzyszenie „Łączy nas Łowicz”*),
2. Iwona Grzegory-Gajda (*MKS „Zryw” Łowicz*),
3. Anna Bieguszevska (*Łowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt*),

4. Joanna Bolimowska (*Stowarzyszenie Twórców Ludowych Koło w Łowiczu*),
5. Beata Bejda (*Stowarzyszenie „Cztery Łapy”*),
6. Katarzyna Tadeusiak (*Stowarzyszenie „No. 16”*).

Prezydium Rady:

- **Katarzyna Skierska-Pięta** – Przewodnicząca,
- **Katarzyna Stawicka** – Wiceprzewodnicząca,
- **Zdzisław Kryściak** – Sekretarz.

Sprawy związane z MRDPP w Łowiczu dostępne są na www.lowicz.eu pod adresem:
- http://www.lowicz.eu/Miejska_Rada_Dzialalnosci_Pozytku_Publicznego_w_Lowiczu,3534

Wartym odnotowania jest fakt zwiększenia reprezentacji łowickich NGO w **Wojewódzkiej Radzie Dialogu Pożytku Publicznego w Łodzi**. W wyniku naboru uzupełniającego do tego gremium dołączyli **Krystyna Kucharska** prezes ŁUTW, oraz radny miejski **Paweł Pięta** ze Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Łowickiej Łowickie.pl. Sektor łowickich stowarzyszeń reprezentuje także **Sebastian Pokora** ze Stowarzyszenia Centrum Inicjatyw Obywatelskich Ziemi Łowickiej, który został mianowany na przewodniczącego Rady. Wśród przedstawicieli Sejmiku Województwa Łódzkiego znalazł się Radny Sejmiku Województwa Łódzkiego **Waldemar Wojciechowski**, a wśród przedstawicieli Marszałka - radny miejski **Michał Trzoska** dyrektor kancelarii marszałka woj. łódzkiego.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 332/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 6 października 2023 r. sprawie ustalenia zasad powoływania Łowickiej Rady Sportu oraz regulaminu jej działania, Burmistrz Miasta Łowicza ogłosił nabór kandydatów do Łowickiej Rady Sportu. Dokumenty można było składać w terminie - od dnia 24 października do 14 listopada 2023 r.

W dniu 4 grudnia 2023 r. Zarządzeniem Nr 396/2023 Burmistrz Miasta Łowicza powołał Łowicką Radę Sportu w Składzie:

1. Karolina Zagawa
2. Maciej Modzelewski
3. Krzysztof Jerzy Olko
4. Dawid Piorun
5. Sebastian Popiel
6. Dominik Kuś
7. Karol Opaliński
8. Mateusz Marszałek
9. Robert Chojnowski
10. Patryk Sekuła

11. Dawid Sut
12. Maciej Urbański
13. Sylwia Ambroziak
14. Remigiusz Fabich
15. Tomasz Lus

Pierwsze spotkanie założycielskie zostało zorganizowane w dniu 15 grudnia 2023 roku. Łowicka Rada Sportu kadencji 2023-2026 ukonstytuowała się następująco:

Karolina Zagawa – Przewodnicząca

Sylwia Ambroziak - Wiceprzewodnicząca

Maciej Modzelewski - Sekretarz

Łowicka Rada Sportu podejmuje wszelkie działania kierując się dobrem mieszkańców i interesem całego łowickiego środowiska sportowego. Członkowie Rady pełnią swoje funkcje społecznie i za udział w posiedzeniach nie przysługuje im wynagrodzenie ani rekompensata za utracone zarobki.

Członkiem Łowickiej Rady Sportu mogą zostać osoby na co dzień zajmujący się sportem, rekreacją i kulturą fizyczną: instruktorzy, trenerzy, prezesi i animatorzy klubów sportowych działających na terenie miasta Łowicza.

Rada powoływana jest na okres 3 lat, a jej skład stanowi od 11 do 15 osób.

Do zadań Rady należy opiniowanie w szczególności:

1. strategii rozwoju Miasta Łowicza w zakresie kultury fizycznej;
2. programów rozwoju bazy sportowej na danym terenie, w tym w szczególności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym terenów wykorzystywanych na cele kultury fizycznej;
3. projektów uchwał dotyczących rozwoju kultury fizycznej i sportu;
4. realizacji międzyszkolnych programów sportowych;
5. wspierania procesów treningowych, w tym systemu finansowania i nagradzania za wysokie osiągnięcia sportowe;
6. organizacji wydarzeń sportowych, których organizatorem lub współorganizatorem jest lub będzie Miasto Łowicz

Zgodnie z Zarządzeniem nr 343/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 24 października 2023 r. sprawie ustalenia zasad powoływania Łowickiej Rady Biznesu oraz regulaminu jej działania, Burmistrz Miasta Łowicza ogłosił nabór kandydatów do Łowickiej Rady Biznesu. Dokumenty można było składać w terminie - od dnia 26 października do 16 listopada 2023 r.

W dniu 5 grudnia 2023 r. Zarządzeniem Nr 402/2023 Burmistrz Miasta Łowicza powołał Łowicką Radę Biznesu w Składzie:

1. Michalina Iwańska
2. Aleksandra Bobrowska
3. Wioletta Tosik
4. Mariusz Siewiera
5. Piotr Chorążak
6. Józef Bielawski
7. Izabela Haczykowska
8. Robert Serafiński
9. Marek Ciesielski
10. Łukasz Papuga
11. Adam Kalinowski

Pierwsze spotkanie założycielskie zostało zorganizowane w dniu 18 grudnia 2023 roku. Łowicka Rada Biznesu kadencji 2023-2026 ukonstytuowała się następująco:

Piotr Chorążak - przewodniczący

Józef Bielawski - wiceprzewodniczący

Wioletta Tosik - sekretarz

Łowicka Rada Biznesu podejmuje wszelkie działania kierując się dobrem mieszkańców i interesem całego łowickiego środowiska gospodarczego. Członkowie Rady pełnią swoje funkcje społecznie i za udział w posiedzeniach nie przysługuje im wynagrodzenie ani rekompensata za utracone zarobki.

Radę tworzą przedsiębiorcy mający siedzibę lub prowadzący działalność na terenie miasta. Rada powoływana jest na okres 3 lat, a jej skład stanowi od 11 do 15 osób.

Podsumowanie.

Współpraca Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywała się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Realizowana była w kilkunastu obszarach tematycznych, zarówno w formie zlecenia realizacji zadań publicznych, jak i w formach pozafinansowych.

Miarą dojrzałości społeczeństwa demokratycznego jest aktywność społeczeństwa, grup i organizacji obywatelskich. Działalność organizacji pozarządowych znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Podejmując ważne społecznie zadania, przyczyniają się one do rozwoju demokracji i kształtowania postaw obywatelskich. Poprzez realizowanie własnych inicjatyw, jak również wspieranie i konsultowanie działań podejmowanych przez samorząd, w istotny sposób wzbogacają jego działalność na rzecz mieszkańców. Organizacje są ważnym partnerem Miasta Łowicza w realizacji jego zadań statutowych.

Organizacje pozarządowe przez swoją działalność wsparły znacząco miasto w realizacji zadań

skierowanych do jego mieszkańców i środowiska lokalnego. Powierzone i wspierane zadania pozwoliły na realizację ciekawych przedsięwzięć i projektów. Działając dla dobra mieszkańców często wpływały na integrację różnych środowisk i poprawę poziomu i jakości ich życia.

Wszystkie organizacje pozarządowe, którym zlecono w roku 2023 realizację zadań publicznych wraz z dotacją na ten cel przedłożyły sprawozdania z realizacji z wykonywania zadania publicznego według wzoru stanowiącego załącznik Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057 z późn. zm) w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.

Podjęte zostały również działania mające na celu podniesienie jakości składanych ofert, ułatwienie procesu aplikowania o środki, a następnie ich rozliczania, ale przede wszystkim zwiększenie przejrzystości procedur przyznawania dotacji. W roku 2023 kontynuowano korzystanie z systemu obsługi dotacji Witkac.pl. System to nieocenione ułatwienie nie tylko na etapie składania ofert, ale także w trakcie ich realizacji i wykonywanych aktualizacji, a przede wszystkim podczas rozliczenia i składania sprawozdań.

W 2023 r. Miasto Łowicz współpracowało z podmiotami na wielu płaszczyznach. Podjęte przez realizatorów Programu działania, wspierane przez miasto, adresowane były do różnych grup społecznych, służyły rozwiązaniu wielu problemów, m.in. związanych z zagospodarowaniem czasu wolnego dzieciom i młodzieży, wykluczeniem społecznym, profilaktyką uzależnień. Nakierowane były w szczególności na tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia im przyjaznej i otwartej przestrzeni, sprzyjającej podejmowaniu działań odpowiadających na faktyczne potrzeby społeczności lokalnej. Dzięki wsparciu miasta, liczne grupy beneficjentów mogły realizować swoje pasje, rozwijać zainteresowania, brać czynny udział w wielu, ciekawych inicjatywach.

XIII. STYPENDIA SPORTOWE I ARTYSTYCZNE, NAGRODY

Stypendia sportowe

Wnioski o stypendia sportowe składa się w terminie do: 30 września każdego roku zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 3 § 11, § 12 ust. 3 oraz § 16 regulaminu określającego zasady, tryb przyznawania i pozbawiania oraz rodzaje i wysokość stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień dla zawodników i trenerów stanowiącego załącznik do Uchwały Nr VIII/120/2011 z dnia 4 listopada 2011 Rady Miejskiej w Łowiczu zmienionej Uchwałą Nr X/61/2015 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 25 czerwca 2015 roku (Dz. Urz. Woj. Łódź. poz. 3104 z dnia 5 sierpnia 2015 roku).

Stypendium sportowe może otrzymać:

- zawodnik osiągający wysokie wyniki sportowe indywidualnie albo zespołowo we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym po spełnieniu następujących warunków:
- jest członkiem klubu sportowego działającego na terenie Gminy Miasta Łowicza,
- w chwili przyznania stypendium sportowego nie ukończył 25 lat;
- jest objęty programem szkolenia;
- nie otrzymuje wynagrodzenia za uprawianie sportu;
- posiada stałe zameldowanie na terenie Gminy Miasto Łowicz;

- uprawia dyscyplinę olimpijską, szachy we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez Polski Związek Sportowy lub dyscyplinę objętą systemem współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży, prowadzonym przez Ministerstwo Sportu organizowanych w formie Igrzysk Młodzieży Szkolnej (IMS) oraz Ogólnopolskiej Gimnazjady, Ogólnopolskiej Licealiady organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy i zajął miejsca od I do III;
- lub brał udział w Igrzyskach Olimpijskich bądź zajął miejsca:
  - od I do VIII w Mistrzostwach Świata,
  - od I do VII w Mistrzostwach Europy,
  - od I do VI w Mistrzostwach Polski,
- w grach zespołowych związanych z udziałem w rozgrywkach w trzech najwyższych ogólnopolskich klasach rozgrywkowych pod warunkiem, że nie jest to najniższy poziom rozgrywek dla nie więcej niż trzech zawodników którzy szczególnie wyróżnili się w zespole lub przyczynili się do osiągnięcia wysokiego wyniku sportowego,
- bierze udział w grach zespołowych i jest członkiem kadry Polski lub Województwa.

Za dyscypliny olimpijskie uważa się (PKOL): badminton (kometka, wolant), boks, gimnastyka hokej na trawie, jeździectwo, judo, kajakarstwo, kolarstwo, koszykówka, lekkoatletyka, łucznictwo pięciobój nowoczesny, piłka nożna, piłka ręczna, piłka siatkowa, piłka wodna, podnoszenie ciężarów, pływanie, pływanie synchroniczne, skoki do wody, softball, strzelectwo, szermierka, taekwon-do, tenis stołowy, tenis ziemny, triathlon, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo.

Z wnioskiem o przyznanie stypendium mogą występować:

- ✓ Klub sportowy działający na terenie gminy, którego zawodnik jest członkiem;
- ✓ Dyrektor szkoły;
- ✓ Rektor uczelni wyższej;
- ✓ Zawodnik lub jego opiekun prawny.

Burmistrz Miasta Łowicza zatwierdził ustalenia i propozycje Komisji stypendialnej i nagród powołanej Zarządzeniem nr 12/2023 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 13 stycznia 2023 r. w celu rozpatrzenia złożonych wniosków o stypendia sportowe, wniosków o przyznanie nagród i wyróżnień zawodnikom i trenerom za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym w 2022 roku.

Tab. 48. Wykaz stypendiów sportowych przyznanych zawodnikom za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym w 2023 roku i określenie wysokości stypendium.

Nagrody sportowe dla zawodników				
I.p.	Imię i nazwisko zawodnika	Nazwa i siedziba Klubu Sportowego	Wiek zawodnika	Wysokość nagrody
1.	Dawid Gładki	KS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	15	350 zł
2.	Łukasz Pińkowski	KS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	18	350 zł

3.	Szymon Mostowski	KS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	16	350 zł
4.	Hannah Emma Szymańska	UMKS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	12	350 zł
5.	Aleksandra Podsędek	UMKS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	12	350 zł
6.	Adam Dylík	MUKS „Pelikan” Ul. Jana Pawła II 3, 99-400	12	250 zł
7.	Mateusz Szczepanik	MUKS „Pelikan” Ul. Jana Pawła II 3, 99-400	12	250 zł
8.	Antoni Haczykowski	MUKS „Pelikan” Ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	14	250 zł

Tab. 49. Wykaz nagród przyznanych zawodnikom za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym w 2022 roku i określenie wysokości nagrody.

Nagrody sportowe dla zawodników				
l.p.	Imię i nazwisko zawodnika	Nazwa i siedziba Klubu Sportowego	Wiek zawodnika	Wysokość nagrody
1.	Alicja Skowrońska	UKS „Błyskawica” ul. Główna 13, 99-434 Domaniewice	11	1 000 zł
2.	Maria Urbanek	UKS Nawa Skierniewice	12	1 500 zł
3.	Mateusz Podsędek	UMKS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	27	1 000 zł
4.	Szymon Kosmowski	KS AZS-AWF Warszawa	16	2 000 zł
5.	Magdalena Ochmańska-Zrazek	UKS „Błyskawica” ul. Główna 13, 99-434 Domaniewice	45	2 000 zł
6.	Paweł Zrazek	UKS Błyskawica ul. Główna 13, 99-434 Domaniewice	11	1 500 zł
7.	Jakub Pająk	UKS Błyskawica ul. Główna 13, 99-434 Domaniewice	21	1 000 zł
8.	Piotr Podsędek	UMKS „Księżak” ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	28	1 000 zł
9.	Piotr Dąbrowski	UKS Błyskawica	18	1 300 zł

		ul. Główna 13 99-434 Domaniewice		
10.	Piotr Wieteska	UKS „Jedynka” Łowicz ul. Al. Sienkiewicza 62, 99-400 Łowicz	13	1 500 zł
11.	Jan Kotowicz	Łowicki Klub Motorowy Ul. Młyńska 8 99-400 Łowicz	16	3 000 zł
12.	Szymon Dałek	Łowickie Stowarzyszenie Sportów Walki „KHAROO-GYM	24	3 000 zł

Tab. 50. Wykaz nagród przyznanych trenerom za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym w 2023 roku i określenie wysokości nagrody.

Nagrody sportowe dla trenerów				
l.p.	Imię i nazwisko trenera	Nazwa i siedziba Klubu Sportowego	Wiek trenera	Wysokość nagrody
1.	Maciej Siemieńczuk	KS Księżak ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	33	1 800 zł
2.	Cezary Znyk	UMKS Księżak ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	51	1 500 zł
3.	Paweł Wizgier	Łowicki Klub Motorowy ul. Młyńska 8, 99-400 Łowicz	44	2 000 zł
4.	Waldemar Kret	UKS Jedynka Al. Sienkiewicza 62 99-400 Łowicz	51	1 500 zł
5.	Marcin Rychlewski	MUKS Pelikan ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	45	1 500 zł
6.	Bartosz Włuczynski	UMKS Księżak ul. Jana Pawła II 3, 99-400 Łowicz	34	1 000 zł
7.	Remigiusz Fabich	Łowickie Stowarzyszenie Sportów Walki „KHAROO-GYM”	41	1 500 zł

Tab. 51. Wyróżnienia sportowe.

Wyróżnienia
----

l.p.	Imię i nazwisko	Nazwa i siedziba Klubu Sportowego	Wiek	Nagroda
1.	Natalia Pryk	UKS Jedynka Al. Sienkiewicza 62 99-400 Łowicz	12	Nagroda Rzeczowa

Stypendia artystyczne

Na podstawie Zarządzenia Nr 436/2022 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 29 listopada 2022 roku w sprawie przyznania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną w 2022 roku przyznano:

Tabela nr 65. | Stypendia artystyczne na rok 2023:

Lp.	Imię nazwisko kandydata	Wiek kandydata	Dziedzina	Okres pobierania stypendium	Miesięczna Kwota Stypendium
1.	Wiktor Majewski	15	taniec	01.01. 31.12.2023 r.	500 zł

XIV. DZIAŁALNOŚĆ RADY MIEJSKIEJ W ŁOWICZU W 2023 ROKU

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Miejskiej. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Burmistrz Miasta przy pomocy Urzędu Miasta realizował uchwały podjęte przez Radę Miejską w 2023 r..

Radni Rady Miejskiej w Łowiczu głosowali za pomocą tabletów i innych urządzeń elektronicznych w programie w aplikacji posiedzenia.pl.

Odbyło się 18 Sesji Rady Miejskiej, w tym 7 sesji nadzwyczajnych. Z sesji planowanych 2 odbyły się w sali kinowej Łowickiego Ośrodka Kultury, 9 w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Łowiczu. 4 sesje nadzwyczajne odbyły się w trybie zdalnym, pozostałe 3 sesje nadzwyczajne odbyły się w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

Sesje zdalne odbywały się przy pomocy aplikacji Cisco Webex Meetings.

W 2023 roku Rada Miejska podjęła 116 uchwał. Wszystkie podjęte przez Radę Miejską Uchwały są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Łowiczu, w zakładce „Rada Miejska”.

W 2023 roku Radni złożyli 13 zapytań i 29 interpelacji, w tym 2 między sesjami.

Komisja Społeczna w 2023 roku odbyła 9 planowych posiedzeń, w tym 4 wspólnie z Komisją Mieszkaniową i Socjalną. Komisja odbyła 1 dodatkowe posiedzenie, a 2 posiedzenia zostały odwołane z powodu braku materiałów do zaopiniowania i rozpatrzenia.

Komisja Mieszkaniowa i Socjalna w 2023 roku odbyła 10 planowych posiedzeń, w tym 4 wspólnie z Komisją Społeczną.

Komisja Gospodarcza i Rozwoju Miasta w 2023 roku odbyła 11 posiedzeń, w tym 6 wspólnie z Komisją Budżetu i Finansów (w tym 1 dodatkowe). 2 posiedzenia komisji odbyły się w trybie hybrydowym.

Komisja Budżetu i Finansów w 2023 roku odbyła łącznie 12 posiedzeń (w tym 1 dodatkowe), 6 posiedzeń odbyło się wspólnie z Komisją Gospodarczą i Rozwoju Miasta (w tym 1 dodatkowe). 2 posiedzenia komisji odbyły się w trybie hybrydowym.

Komisja Rewizyjna w 2023 roku odbyła 7 posiedzeń, w tym jedno posiedzenie zostało przesunięte z powodu braku quorum.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w 2023 roku odbyła 6 posiedzeń.

Skład Rady Miejskiej w 2023 roku:

Przewodniczący Rady Miejskiej – Jacek Wiśniewski

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej: Radny Marek Boroski i Radny Tadeusz Żaczek

1. Radny Lech Aniszewski,
2. Radny Marek Boroski,
3. Radny Grzegorz Durka,
4. Radny Dariusz Dzik,
5. Radny Krzysztof Igielski,
6. Radny Krzysztof Janicki,
7. Radny Łukasz Jażdżyk,
8. Radna Zofia Kroc,
9. Radny Krzysztof Olko,
10. Radny Paweł Pięta,
11. Radny Leszek Plichta,
12. Radny Józef Szczepanik,
13. Radny Michał Terenowicz,
14. Radny Michał Trzoska,
15. Radna Zofia Wielemborek,
16. Radny Jacek Wiśniewski,
17. Radny Jakub Wolski,
18. Radny Robert Wójcik,
19. Radny Henryk Zasepa,
20. Radny Michał Zieliński,
21. Radny Tadeusz Żaczek.

Składy Komisji Rady Miejskiej w Łowiczu w 2023 roku:

Komisja Społeczna:

1. Grzegorz Durka,
2. Zofia Kroc,
3. Krzysztof Olko,
4. Paweł Pięta (Przewodniczący Komisji),
5. Leszek Plichta,
6. Henryk Zasępa,
7. Tadeusz Żaczek.

Komisja Mieszkaniowa i Socjalna:

1. Lech Aniszewski,
2. Grzegorz Durka,
3. Dariusz Dzik,
4. Krzysztof Igielski,
5. Krzysztof Janicki,
6. Zofia Kroc,
7. Leszek Plichta (Przewodniczący Komisji),
8. Robert Wójcik.

Komisja Gospodarcza i Rozwoju Miasta:

1. Marek Boroski,
2. Paweł Pięta,
3. Michał Terenowicz (Przewodniczący Komisji),
4. Michał Trzoska,
5. Henryk Zasępa,
6. Tadeusz Żaczek.

Komisja Budżetu i Finansów:

1. Lech Aniszewski (Przewodniczący Komisji),
2. Łukasz Jażdżyk,
3. Józef Szczepanik,
4. Michał Trzoska,
5. Zofia Wielemborek
6. Jakub Wolski,
7. Michał Zieliński.

Komisja Rewizyjna:

1. Krzysztof Igielski,
2. Łukasz Jażdżyk,
3. Michał Zieliński,

4. Jakub Wolski (Przewodniczący Komisji).

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji:

1. Dariusz Dzik,
2. Krzysztof Janicki,
3. Zofia Kroc,
4. Krzysztof Olko,
5. Józef Szczepanik (Przewodniczący Komisji),
6. Michał Terenowicz,
7. Zofia Wielemborek,
8. Robert Wójcik.

Wykaz uchwał podjętych przez Radę Miejską w Łowiczu w roku 2023:

1. Uchwała nr LXVIII/487/2023 z dnia 04.01.2023 w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu;
2. Uchwała nr LXIX/488/2023 z dnia 20.01.2023 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków;
3. Uchwała nr LXX/489/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023-2033;
4. Uchwała nr LXX/490/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie uchwalenia budżetu na 2023 rok;
5. Uchwała nr LXX/491/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie określenia wysokości górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych, opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasta Łowicza, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat na rzecz gminy;
6. Uchwała nr LXX/492/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych Miasta Łowicza na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg;
7. Uchwała nr LXX/493/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Miasta Łowicza w związku z niewykonywaniem przez niego czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
8. Uchwała nr LXX/494/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie zmiany statutu Zakładu Ekonomiczno-Administracyjnego w Łowiczu;
9. Uchwała nr LXX/495/2023 z dnia 30.01.2023 zmieniająca uchwałę Nr V/43/2019 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia niepieniężne w formie posiłku i świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i domu” na lata 2019-2023;
10. Uchwała nr LXX/496/2023 z dnia 30.01.2023 zmieniająca uchwałę Nr V/44/2019 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;

11. Uchwała nr LXX/497/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie przyjęcia „Programu Osłonowego w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miasto Łowicz na rok 2023”;
12. Uchwała nr LXX/498/2023 z dnia 30.01.2023 w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Łowicza na lata 2023-2027;
13. Uchwała nr LXXI/499/2023 z dnia 23.02.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
14. Uchwała nr LXXI/500/2023 z dnia 23.02.2023 w Łowiczu w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Miasta Łowicza;
15. Uchwała nr LXXI/501/2023 z dnia 23.02.2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na nienależyte wykonywanie przez Burmistrza Miasta Łowicza opieki nad wolno żyjącymi kotami;
16. Uchwała nr LXXI/502/2023 z dnia 23.02.2023 zmieniająca uchwałę nr LXX/498/2023 z dnia 30 stycznia 2023 w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Łowicza na lata 2023-2027;
17. Uchwała nr LXXII/503/2023 z dnia 10.03.2023 w sprawie ustalenia opłaty za korzystanie ze słupów oświetlenia ulicznego stanowiących własność Gminy Miasto Łowicz;
18. Uchwała nr LXXII/504/2023 z dnia 10.03.2023 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji ze środków pochodzących z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na obszarze Miasta Łowicza;
19. Uchwała nr LXXII/505/2023 z dnia 10.03.2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023-2033;
20. Uchwała nr LXXII/506/2023 z dnia 10.03.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
21. Uchwała nr LXXIII/507/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
22. Uchwała nr LXXIII/508/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasto Łowicz w 2023 roku;
23. Uchwała nr LXXIII/509/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
24. Uchwała nr LXXIII/510/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasto Łowicz;
25. Uchwała nr LXXIII/511/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Konserwacja ołtarza głównego oraz remont okien prezbiterium, Łowicz, Kościół p.w. Matki Bożej Łaskawej i św. Wojciecha, OO. Pijarów (XVII w.)”;
26. Uchwała nr LXXIII/512/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Wykonanie prac remontowych i konserwatorskich dachu nawy południowej Bazyliki Katedralnej pw. Wniebowzięcia NMP w Łowiczu (XVII wiek)”;
27. Uchwała nr LXXIII/513/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Kompleksowe prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane cmentarza żydowskiego w Łowiczu”;

28. Uchwała nr LXXIII/514/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Poprawa wizerunku Starego Rynku w Łowiczu, poprzez kompleksowy remont zabytkowej kamienicy Stary Rynek 9/10 w Łowiczu”;
29. Uchwała nr LXXIII/515/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Remont zabytkowego budynku przy Placu Koński Targ 5 w Łowiczu (dawniej 1 Maja 5)”;
30. Uchwała nr LXXIII/516/2023 z dnia 30.03.2023 w sprawie rozpatrzenia wniosku dotyczącego zadania inwestycyjnego pn. „Remont dachu kamienicy z 1 poł. XVII w. położonej Nowy Rynek 2 w Łowiczu”;
31. Uchwała nr LXXIV/517/2023 z dnia 05.04.2023 w sprawie zamiany nieruchomości pomiędzy Gminą Miasta Łowicza, a ZPOW AGROS-NOVA Sp z o.o. Sp. k.;
32. Uchwała nr LXXV/518/2023 z dnia 27.04.2023 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, fragment obrębu ewidencyjnego Korabka w rejonie ulicy Grunwaldzkiej;
33. Uchwała nr LXXV/519/2023 z dnia 27.04.2023 w sprawie zmiany uchwały Nr II/16/2018 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 10 grudnia 2018 r. (zmiana dotyczy warunków zagospodarowania dla terenu o symbolu 4.233 KS położonego przy ul. Warszawskiej);
34. Uchwała nr LXXV/520/2023 z dnia 27.04.2023 w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Miasto Łowicz;
35. Uchwała nr LXXV/521/2023 z dnia 27.04.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
36. Uchwała nr LXXVI/522/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, fragment obrębu ewidencyjnego Zielkówka w rejonie ul. Kaliskiej i ul. gen. St. Klickiego;
37. Uchwała nr LXXVI/523/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
38. Uchwała nr LXXVI/524/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia Wicedyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
39. Uchwała nr LXXVI/525/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2 im. Adama Mickiewicza w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
40. Uchwała nr LXXVI/526/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 im. kard. Karola Wojtyły – Papieża Polaka w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
41. Uchwała nr LXXVI/527/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Konopnickiej w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
42. Uchwała nr LXXVI/528/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola nr 1 „Stokrotka” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
43. Uchwała nr LXXVI/529/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola nr 2 „Pod Tęczą” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;

44. Uchwała nr LXXVI/530/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola nr 3 „Pszczółka Maja” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
45. Uchwała nr LXXVI/531/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi „Jaś i Małgosia” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
46. Uchwała nr LXXVI/532/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola Integracyjnego nr 6 „Pod Świerkami” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
47. Uchwała nr LXXVI/533/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zwolnienia dyrektora Przedszkola nr 7 „Wiosenka” w Łowiczu od obowiązku realizacji tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
48. Uchwała nr LXXVI/534/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla miasta Łowicza na lata 2023 – 2026 z perspektywą do 2030”;
49. Uchwała nr LXXVI/535/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Miasto Łowicz porozumienia w sprawie kierowania mieszkańców Miasta Łowicza do środowiskowego domu samopomocy typu C prowadzonego na zlecenie Miasta Łodzi;
50. Uchwała nr LXXVI/536/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023 – 2033;
51. Uchwała nr LXXVI/537/2023 z dnia 25.05.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
52. Uchwała nr LXXVII/538/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie nieudzielenia wotum zaufania dla Burmistrza Miasta Łowicza;
53. Uchwała nr LXXVII/539/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok;
54. Uchwała nr LXXVII/540/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie udzielenia Burmistrzowi Miasta Łowicza absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Łowicza za 2022 rok;
55. Uchwała nr LXXVII/541/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023 – 2033;
56. Uchwała nr LXXVII/542/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
57. Uchwała nr LXXVII/543/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2026 roku dla Gminy Miasto Łowicz;
58. Uchwała nr LXXVII/544/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023;
59. Uchwała nr LXXVII/545/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie powołania zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników;
60. Uchwała nr LXXVII/546/2023 z dnia 22.06.2023 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej inwestycji pod nazwą ”Budowa drogi w ul. Czajki”;
61. Uchwała nr LXXVIII/547/2023 z dnia 20.07.2023 zmieniającej uchwałę w sprawie likwidacji Zakładu Obsługi Przedszkoli Miejskich w Łowiczu oraz utworzenia i nadania statutu Zakładowi Ekonomiczno-Administracyjnemu w Łowiczu;
62. Uchwała nr LXXVIII/548/2023 z dnia 20.07.2023 w sprawie zmian budżetu miasta Łowicza na 2023 rok;

63. Uchwała nr LXXIX/549/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miasto Łowicz;
64. Uchwała nr LXXIX/550/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, obszar urbanistyczny Bolimowska (w zakresie terenu o symbolu 1.25.UU,MWN);
65. Uchwała nr LXXIX/551/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, fragment obszaru urbanistycznego Korabka, w rejonie ulicy Poznańskiej – Strzelczewskiej (w zakresie terenu o symbolu 4.258.P);
66. Uchwała nr LXXIX/552/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, fragment obrębu ewidencyjnego Śródmieście w rejonie ulicy Pijarskiej;
67. Uchwała nr LXXIX/553/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, fragment obrębu ewidencyjnego Kostka w rejonie ulicy Katarzynów i ulicy Czajki;
68. Uchwała nr LXXIX/554/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Łowicza, obszar urbanistyczny Łowicka Wieś;
69. Uchwała nr LXXIX/555/2023 z dnia 16.08.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
70. Uchwała nr LXXX/556/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów najmu po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat z tymi samymi stronami, których przedmiotem są te same lokale użytkowe znajdujące się w zasobach Gminy Miasto Łowicz;
71. Uchwała nr LXXX/557/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Przedszkola nr 4 „Słoneczko” w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
72. Uchwała nr LXXX/558/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 7 im. Jana Pawła II z Oddziałami Integracyjnymi w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
73. Uchwała nr LXXX/559/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zwolnienia Dyrektora Samorządowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Łowiczu w roku szkolnym 2023/2024 z tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin;
74. Uchwała nr LXXX/560/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu kolejnych umów najmu lub dzierżawy po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat z tymi samymi stronami, których przedmiotem są te same nieruchomości znajdujące się w zasobach Gminy Miasto Łowicz, pozostające w administracji tej jednostki organizacyjnej;
75. Uchwała nr LXXX/561/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023-2033;
76. Uchwała nr LXXX/562/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
77. Uchwała nr LXXX/563/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego S.A. w Warszawie;
78. Uchwała nr LXXX/564/2023 z dnia 30.08.2023 w sprawie zasięgnięcia od komendanta wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników;

79. Uchwała nr LXXXI/565/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie przyjęcia trybu powoływania członków oraz sposobu organizacji i trybu działania Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Łowiczu;
80. Uchwała nr LXXXI/566/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Miasto Łowicz;
81. Uchwała nr LXXXI/567/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie wyrażenia zgody na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki działającej pod nazwą Zakład Utrzymania Miasta sp. z o. o. z siedzibą w Łowiczu, w drodze wniesienia wkładu pieniężnego i objęcia w zamian nowych udziałów;
82. Uchwała nr LXXXI/568/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie prawa własności nieruchomości położonej w Łowiczu obręb 0001 – Bolimowska;
83. Uchwała nr LXXXI/569/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowej położonej w Łowiczu przy ulicach: Papieskiej i Bł. Bolesławy Lament, obręb Bratkowice i wyrażenia zgody na udzielenie bonifikaty od ceny sprzedaży;
84. Uchwała nr LXXXI/570/2023 z dnia 28.09.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
85. Uchwała nr LXXXII/571/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie wyboru ławników;
86. Uchwała nr LXXXII/572/2023 z dnia 26.10.2023 zmieniająca uchwałę w sprawie nadania Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu;
87. Uchwała nr LXXXII/573/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnych umów dzierżawy po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat z tymi samymi stronami, których przedmiotem są te same nieruchomości znajdujące się w zasobach Gminy Miasto Łowicza;
88. Uchwała nr LXXXII/574/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie z 90% bonifikatą prawa własności części nieruchomości położonej w Łowiczu, w obrębie 0007 – Małszyce oraz w obrębie 0001 – Bolimowska;
89. Uchwała nr LXXXII/575/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z dotychczasowym dzierżawcą kolejnej umowy dzierżawy nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Miasta Łowicza;
90. Uchwała nr LXXXII/576/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomnika przyrody;
91. Uchwała nr LXXXII/577/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023 – 2033;
92. Uchwała nr LXXXII/578/2023 z dnia 26.10.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
93. Uchwała nr LXXXIII/579/2023 z dnia 13.11.2023 w sprawie ustalenia terminarza Ogólnych Zebrań Mieszkańców na terenie Miasta Łowicza w sprawie wyborów Zarządów Osiedli oraz Przewodniczących;
94. Uchwała nr LXXXIV/580/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia ze Skarbem Państwa – Ministrem Cyfryzacji;
95. Uchwała nr LXXXIV/581/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023 – 2033;
96. Uchwała nr LXXXIV/582/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;

97. Uchwała nr LXXXIV/583/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024;
98. Uchwała nr LXXXIV/584/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie wyboru radnych do Komisji powoływanej przez Burmistrza Miasta Łowicza do rozpatrzenia wniosków o przyznanie stypendiów sportowych, wniosków o przyznanie nagród i wyróżnień zawodnikom i trenerom za osiągnięcie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym w 2023 roku;
99. Uchwała nr LXXXIV/585/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Łowiczu kolejnych umów najmu lub dzierżawy po umowach zawartych na czas oznaczony do 3 lat z tymi samymi stronami, których przedmiotem są te same nieruchomości znajdujące się w zasobach Gminy Miasto Łowicz, pozostające w administracji tej jednostki organizacyjnej;
100. Uchwała nr LXXXIV/586/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie działki gruntu położonej w Łowiczu w obrębie Kostka w rejonie ulicy Katarzynów;
101. Uchwała nr LXXXIV/587/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowych położonych w Łowiczu w obrębie Kostka w rejonie ulicy Kaliskiej;
102. Uchwała nr LXXXIV/588/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż udziału wynoszącego 1/8 części ograniczonego prawa rzeczowego w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr 27 położonego na osiedlu Bratkowice nr 23 w Łowiczu;
103. Uchwała nr LXXXIV/589/2023 z dnia 23.11.2023 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Miasta Łowicza na dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów i gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych w ramach Programu „Ciepłe Mieszkanie” Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na terenie Miasta Łowicza;
104. Uchwała nr LXXXV/590/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2024-2033;
105. Uchwała nr LXXXV/591/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie uchwalenia budżetu na 2024 rok;
106. Uchwała nr LXXXV/592/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie upoważnienia Burmistrza Miasta Łowicza do dokonywania zmian w uchwale budżetowej oraz wieloletniej prognozie finansowej w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
107. Uchwała nr LXXXV/593/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasto Łowicz na lata 2023 – 2033;
108. Uchwała nr LXXXV/594/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie zmian budżetu Miasta Łowicza na 2023 rok;
109. Uchwała nr LXXXV/595/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie ustalenia wykazu niezrealizowanych kwot wydatków zamieszczonych w budżecie Miasta Łowicza, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2023;
110. Uchwała nr LXXXV/596/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Łowiczu na 2024 rok;
111. Uchwała nr LXXXV/597/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028;
112. Uchwała nr LXXXV/598/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028;

113. Uchwała nr LXXXV/599/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028;
114. Uchwała nr LXXXV/600/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie działki gruntu, położonej w Łowiczu w obrębie Korabka przy ul. Matejki;
115. Uchwała nr LXXXV/601/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomnika przyrody;
116. Uchwała nr LXXXV/602/2023 z dnia 21.12.2023 w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Łowicza”.

XV. PODSUMOWANIE

Rok 2023

Miasto wykonywało swoje wszystkie zadania ustawowe.

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 174 992 177,33 zł, a ich realizacja wyniosła 96,88% planu wynoszącego 180 635 640,16 zł.

Wśród najważniejszych wydarzeń 2023 roku można wymienić kilka kluczowych inwestycji:

Dokładnie w dniu 17 marca 2023 roku został otwarty wiadukt drogowy nad linią PKP w ciągu ulic Warszawskiej i ul. 3-go Maja w Łowiczu. Zadanie inwestycyjne od wielu lat oczekiwane w mieście. Uporządkowało to znacznie ruch drogowy w mieście. Wraz z wiaduktem zostały w pełni wykorzystane a wybudowane wcześniej drogi dojazdowe do wiaduktu. Uporządkowany został także ruch pieszych i rowerzystów. Piesi mają szeroki chodnik na wiadukcie, w miarę bezpieczne przejścia dla pieszych w obrębie rond. Rowerzyści natomiast osobną ścieżkę rowerową łączącą ul. Bolimowską z ul. R. Dmowskiego i dalszą siecią ścieżek rowerowych w mieście. Uruchomiono także drogi dojazdowe do wiaduktu, od strony centrum miasta, w tym połączono ul. Napoleońską z ul. 3-go Maja, ułatwiono dojazd do stacji kolejowej Łowicz Główny od centrum Miasta.

W lipcu 2023 r. Burmistrz Miasta Łowicza Krzysztof Jan Kaliński działając w imieniu Miasta Łowicz podpisał umowę na wykonanie otworu poszukiwawczo – rozpoznawczego wód termalnych Łowicz GT-1 w Łowiczu”, w ramach przedsięwzięcia pn.: „Poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód termalnych w Łowiczu otworem Łowicz GT-1” finansowanego w formie dotacji ze środków NFOŚiGW w ramach programu priorytetowego „Udostępnianie wód termalnych w Polsce”.

Zmodernizowano także Dworzec Główny w Łowiczu. Komfortowy, bezpieczny, spełniający współczesne standardy obsługi podróżnych, a do tego z elewacją łączącą w sobie XIX-wieczny charakter z nowoczesnością i motywem z wycinanki łowickiej .

Zakończono realizację projektu modernizacji oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP.....	2
II.	INFORMACJE OGÓLNE.....	5
	2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	5
	2.2 DEMOGRAFIA.....	5
	2.3 DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH W 2023 ROKU.....	5
	2.4 DZIAŁALNOŚĆ URZĘDU STANU CYWILNEGO W 2023 ROKU.....	7
	2.5 BEZROBOCIE.....	8
III.	BUDŻET I INWESTYCJE.....	11
	3.1 INFORMACJE BUDŻETOWE.....	11
	3.2 INWESTYCJE.....	13
	3.3 REALIZACJA BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.....	17
IV.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO.....	17
V.	INFORMACJA O ZASOBIE MIESZKANIOWYM I UŻYTKOWYM W ŁOWICZU.....	24
	5.1 INFORMACJA DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA ZAKŁADU GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ.....	24
	5.2 INFORMACJA O WYPŁACONYCH DODATKACH MIESZKANIOWYCH.....	27
	5.3 WYDATKI INWESTYCYJNE I NAJWAŻNIEJSZE WYDATKI REMONTOWE ZGM W ŁOWICZU W 2023 ROKU DOTYCZĄCE ZASOBU MIESZKANIOWEGO W PLN.....	28
	5.4 WYDATKI NA REMONTY I NAPRAWY BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WIELORODZINNYCH I LOKALI MIESZKALNYCH W ZASOBACH GMINY MIASTO ŁOWICZ W 2023 ROKU.....	29
VI.	OŚWIATA.....	30
	6.1 DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU EKONOMICZNO ADMINISTRACYJNEGO W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	30
	6.2 SZKOŁY PODSTAWOWE.....	35
	6.3 SAMORZĄDOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA W ŁOWICZU.....	44
VII.	SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ŁOWICZA ZA 2023 ROK.....	46
VIII.	TURYSTYKA, KULTURA, SPORT.....	86
	8.1 DZIAŁALNOŚĆ ŁOWICKIEGO OŚRODKA KULTURY W 2023 ROKU.....	87
	8.2 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI IM. A. K. CEBROWSKIEGO W 2023 ROKU.....	89
	8.3 DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	93
IX.	ZAPATRZENIE W ENERGIĘ.....	97
X.	TRANSPORT ZBIOROWY W MIEŚCIE.....	98
XI.	POZOSTAŁE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA.....	100
	11.1 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO ZAKŁADU USŁUG KOMUNALNYCH W 2023 ROKU.....	100
	11.2 DZIAŁALNOŚĆ ZAKŁADU UTRZYMANIA MIASTA SP. Z O.O. W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	104
	11.3 DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	110

11.4	DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	115
XII.	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	116
XIII.	STYPENDIA SPORTOWE I ARTYSTYCZNE, NAGRODY.....	142
XIV.	DZIAŁALNOŚĆ RADY MIEJSKIEJ W ŁOWICZU W 2023 ROKU.....	146
XV.	PODSUMOWANIE.....	157

**Opracowanie na podstawie informacji i danych uzyskanych
z wydziałów UM w Łowiczu oraz jednostek organizacyjnych:**

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
Aktywności Obywatelskiej i Przedsiębiorczości

Urząd Miejski w Łowiczu, Al. Sienkiewicza 62, 99 400 Łowicz

Katarzyna Skup | tel. 46 830 91 88 | katarzyna.sloma@um.lowicz.pl

Iwona Gajda | tel. 46 830 91 97 | iwona.gajdai@um.lowicz.pl

www.lowicz.eu